

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 3 Ιουλίου 2023
(OR. en)

11344/23

FIN 734

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	29 Ιουνίου 2023
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2023) 391 final
Θέμα:	Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και το Ελεγκτικό Συνέδριο - Ενοποιημένοι ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2022

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2023) 391 final.

σνημμ.: COM(2023) 391 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 28.6.2023
COM(2023) 391 final

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ
ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ**

**ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΕΤΗΣΙΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2022**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	2
ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ.....	3
ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ.....	38
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	39
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	41
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ.....	42
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	43
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	44
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	45
ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	158
ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ	232
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ	237

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το 2022 η Ευρωπαϊκή Ένωση απέδειξε για άλλη μία φορά τη δύναμη ενότητας που διαθέτει για να ανταποκρίνεται σε πρωτοφανείς προκλήσεις. Η ευρωπαϊκή αλληλεγγύη ήταν η απάντησή μας στον βάνουσο πόλεμο της Ρωσίας. Από τη μία πλευρά, συμπαρασταθήκαμε στους Ουκρανούς εταίρους μας και επιδιώξαμε να μετριάσουμε τις επιπτώσεις αυτού του παράνομου και αυθαίρετου πολέμου που επηρέασε την καθημερινή ζωή εκατομμυρίων Ουκρανών. Από την άλλη πλευρά, αντιμετωπίσαμε τις άμεσες και έμμεσες συνέπειες για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τα κράτη μέλη μας. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο κινητοποιήσαμε όλα τα διαθέσιμα μέσα στον προϋπολογισμό της ΕΕ και στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού για την Ειρήνη για να συμπληρώσουμε τη στήριξη που παρέχεται απευθείας από τα κράτη μέλη.

Η τρέχουσα γεωπολιτική κατάσταση έχει αναδείξει τη σημασία μιας βιώσιμης και διαφοροποιημένης πηγής ενεργειακού εφοδιασμού. Στο πλαίσιο αυτό, το ειδικό μας μέσο ανάκαμψης NextGenerationEU αποδείχθηκε σημαντικό εργαλείο για την περαιτέρω επιτάχυνση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης. Ταυτόχρονα, ο ρόλος του NextGenerationEU υπήρξε καθοριστικός και κατέστησε την ΕΕ εκδότρια μεγάλης κλίμακας κρατικού τύπου. Εφαρμόζοντας την ενοποιημένη δανειοληπτική στρατηγική της ΕΕ, η Επιτροπή έστειλε ένα πολύ σημαντικό μήνυμα στις χρηματοπιστωτικές αγορές: κατέδειξε την αλληλεγγύη της ΕΕ και ενέπνευσε εμπιστοσύνη στην ανθεκτικότητα της ζώνης του ευρώ.

Επιπλέον, το πρόγραμμα SURE (στήριξη για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης) συνέχισε να στηρίζει τα κράτη μέλη όσον αφορά τη διατήρηση της απασχόλησης των εργαζομένων, καθώς και τη διατήρηση των θέσεων εργασίας που πλήττονται από την πανδημία. Στο τέλος του 2022, το τελευταίο έτος του, τα κράτη μέλη είχαν υπογράψει συμφωνίες δανειακής διευκόλυνσης ύψους

98,4 δισ. EUR, οι οποίες εκταμιεύθηκαν με τη στήριξη άνω των 30 εκατομμυρίων ατόμων και 2,5 εκατομμυρίων επιχειρήσεων σε 19 διαφορετικά κράτη μέλη.

Πέραν της αντιμετώπισης της κρίσης με ταχείες αντιδράσεις και συνεχείς προσαρμογές στην πολιτική και οικονομική κατάσταση, η Ευρωπαϊκή Ένωση τήρησε την υπόσχεσή της και εκπλήρωσε τους [γενικούς στόχους της πολιτικής](#) της. Το 2022, το δεύτερο έτος του ΠΔΠ 2021-2027, αξιοποίησε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τον προϋπολογισμό του 2022, όπου η εκτέλεση των αναλήψεων υποχρεώσεων ανήλθε σε 357,1 δισ. EUR.

Χάρη στον προϋπολογισμό της ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Ένωση μπόρεσε να αντεπεξέλθει στις προκλήσεις που αντιμετώπισε. Επομένως, έχω τη χαρά να παρουσιάσω τους ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2022 που περιγράφουν αναλυτικά αυτό το γεγονός. Παρέχουν πλήρη επισκόπηση των οικονομικών της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις, τις χρηματοοικονομικές δεσμεύσεις και λοιπές υποχρεώσεις της Ένωσης, καθώς και σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το προηγούμενο έτος. Οι ενοποιημένοι ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελούν μέρος της δέσμης ενοποιημένων δημοσιονομικών εκθέσεων και εκθέσεων λογοδοσίας της Επιτροπής και συνιστούν αναπόσπαστο τμήμα του εξαιρετικά ανεπτυγμένου συστήματος δημοσιονομικής διαφάνειας και λογοδοσίας που εφαρμόζουμε.

Johannes Hahn

Επίτροπος αρμόδιος για τον προϋπολογισμό και τους ανθρώπινους πόρους

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Στόχος της παρούσας ενότητας σχετικά με τα σημαντικά οικονομικά γεγονότα, η οποία καταρτίστηκε με βάση τις αρχές που περιγράφονται στην κατευθυντήρια οδηγία για τις ενδεδειγμένες πρακτικές αριθ. 2 (RPG 2) με τίτλο «Financial Statements Discussion and Analysis» (Οικονομικές καταστάσεις — Συζήτηση και ανάλυση) του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων του Δημόσιου Τομέα (International Public Sector Accounting Standards Board — IPSASB), είναι να βοηθήσει τους αναγνώστες να κατανοήσουν τον τρόπο με τον οποίο αντικατοπτρίζονται οι επιχειρησιακές, οικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες της ΕΕ στα διάφορα στοιχεία των ενοποιημένων δημοσιονομικών καταστάσεων της ΕΕ. Οι πληροφορίες που παρέχονται στην παρούσα ενότητα δεν έχουν υποβληθεί σε λογιστικό έλεγχο.

Επισημαίνεται ότι εξαιτίας της στρογγυλοποίησης των στοιχείων σε εκατομμύρια ευρώ, ορισμένα οικονομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στους παρακάτω πίνακες μπορεί να μην ανταποκρίνονται στο ακριβές άθροισμα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ	5
2.	ΤΟ ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 2021-2027 ΚΑΙ ΤΟ NextGenerationEU.....	8
2.1.	ΠΔΠ 2021-2027 και NextGenerationEU — Βασικά στοιχεία	8
2.2.	NextGenerationEU — επισκόπηση	9
2.3.	Χρηματοοικονομική κατάσταση του NGEU στις 31 Δεκεμβρίου 2022	10
3.	ΣΥΝΟΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	16
3.1.	Έσοδα	16
3.2.	Δαπάνες.....	17
4.	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ	20
4.1.	Χρηματοδοτικά μέσα που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ	20
4.2.	Δημοσιονομικές εγγυήσεις: Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που διακρατούνται σε ταμεία εγγυήσεων	20
4.3.	Δάνεια και σχετικές δανειοληπτικές πράξεις για προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής	21
4.4.	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις του προϋπολογισμού για προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής	24
5.	ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ.....	26
5.1.	ΕΣΟΔΑ.....	26
5.2.	ΔΑΠΑΝΕΣ.....	27
5.3.	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	28
5.4.	ΠΑΘΗΤΙΚΟ	30
6.	ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ, ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΕΕ	33
6.1.	ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	33
6.2.	ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	34

1. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις

Οι ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις της ΕΕ περιλαμβάνουν πάνω από 50 οντότητες (συμπεριλαμβανομένων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου, της Επιτροπής και οργανισμών της ΕΕ). Καταρτίζονται σύμφωνα με τους κανόνες της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση που ενέκρινε η υπόλογος της Επιτροπής και που βασίζονται στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα (IPSAS).

Όπως φαίνεται στον ισολογισμό που ακολουθεί και εξειδικεύεται περαιτέρω στην ανάλυση δημοσιονομικών καταστάσεων (ενότητα 5), οι ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις της ΕΕ για το 2022 χαρακτηρίστηκαν ιδιαίτερα από την αύξηση των δανειοληπτικών πράξεων λόγω της συνεχιζόμενης εφαρμογής του NextGenerationEU και του μέσου στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE), καθώς και από την πρόσθετη χρηματοδοτική στήριξη που παρασχέθηκε στην Ουκρανία:

σε δισ. EUR

	2022	2021
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	235,4	188,6
Προχρηματοδότηση	100,5	93,4
Απαιτήσεις	48,2	72,4
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	46,5	44,9
Ενσώματα πάγια και άλλα στοιχεία ενεργητικού	15,2	14,7
Σύνολο	445,9	414,1

ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	80,6	122,5
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	352,3	246,1
Οφειλές	55,3	46,4
Δεδουλευμένα	86,2	78,1
Άλλα στοιχεία παθητικού	2,8	3,3
Σύνολο	577,2	496,4

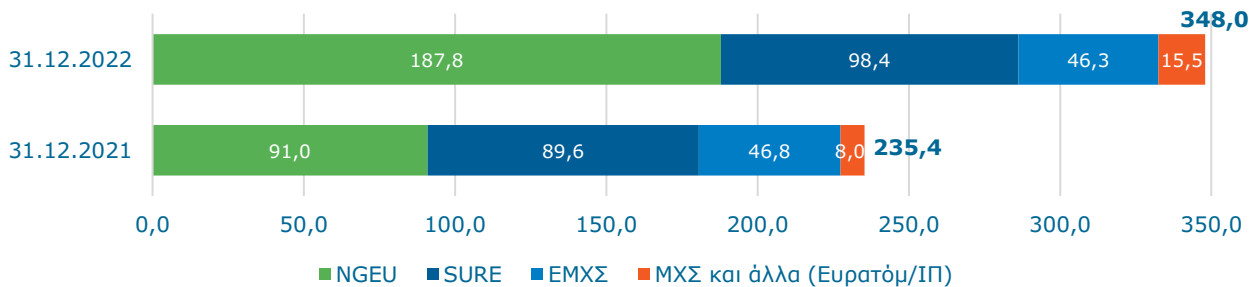
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Αποθεματικά	1,3	1,3
Απαιτήσεις έναντι των κρατών μελών	(132,6)	(83,6)
Σύνολο	(131,3)	(82,3)

➡ βλ. Ανάλυση δημοσιονομικών καταστάσεων, ενότητα 5

Βασικές εξελίξεις το 2022

Συνέχιση του επιτυχούς ιστορικού εκδόσεων ομολόγων

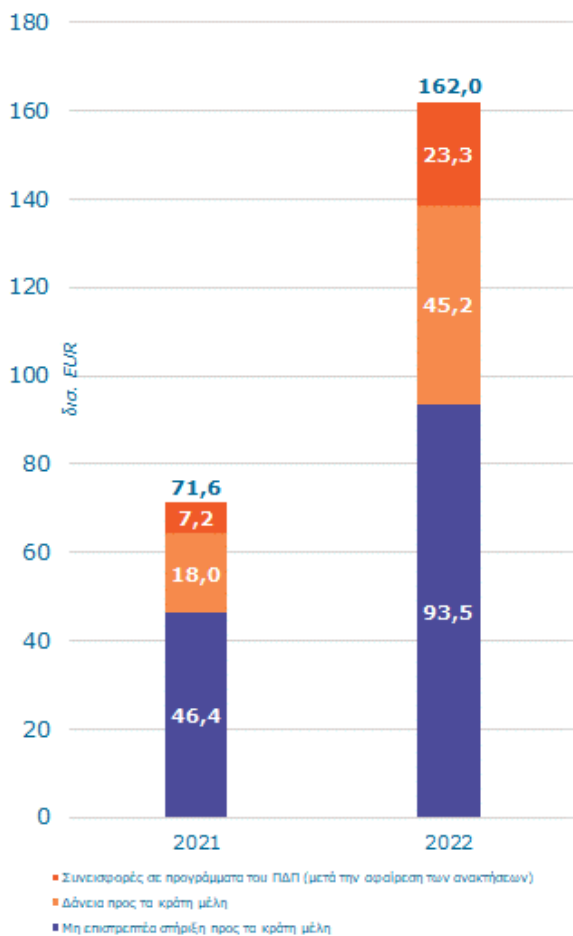
Πρόσθετη χρηματοδότηση 112,6 δισ. EUR για προγράμματα πολιτικών της ΕΕ και χρηματοδοτική συνδρομή:

→ βλ. ενότητα 4

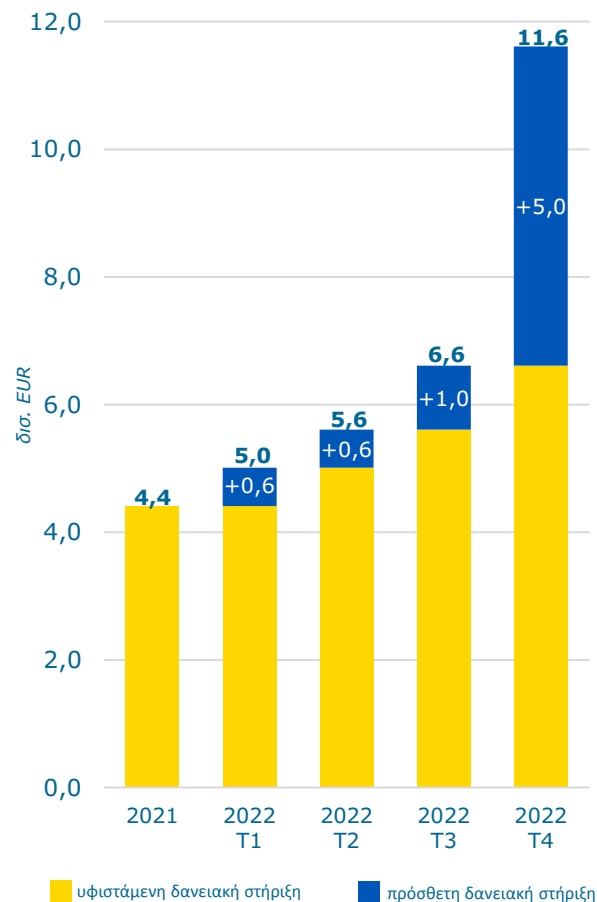
Υλοποίηση των στόχων του NGEU

Το σύνολο εκταμιεύσεων του NGEU αυξήθηκε σε 162,0 δισ. EUR

Χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής στην Ουκρανία

Η δανειακή στήριξη ΜΧΣ προς την Ουκρανία αυξήθηκε σε 11,6 δισ. EUR

→ βλ. ενότητα 2

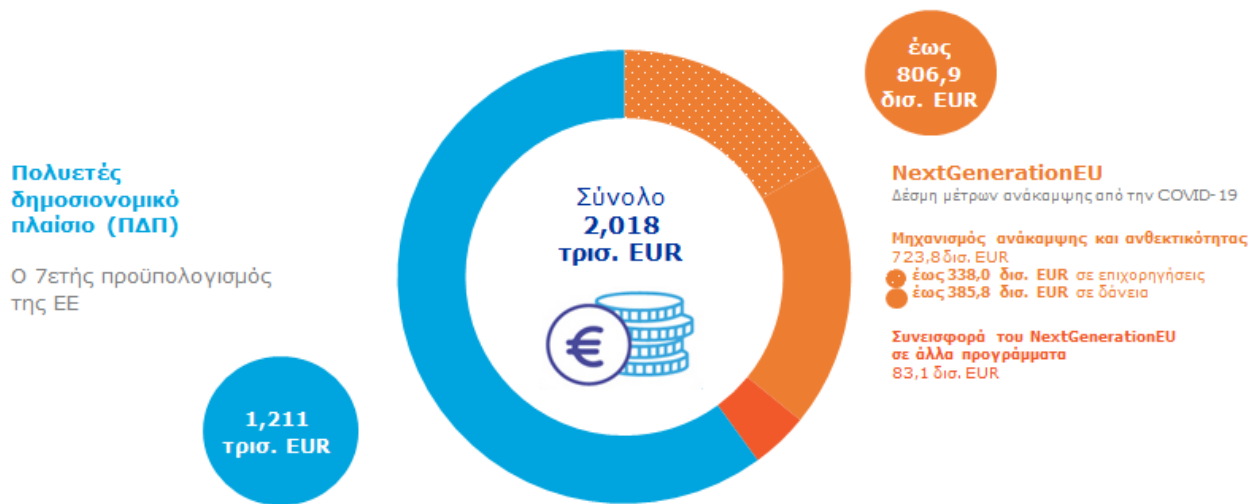
→ βλ. ενότητα 4

2. ΤΟ ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 2021-2027 ΚΑΙ ΤΟ NextGenerationEU

2.1. ΠΔΠ 2021-2027 και NextGenerationEU — Βασικά στοιχεία

Ο μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027, σε συνδυασμό με το μέσο ανάκαμψης NextGenerationEU (NGEU), ανέρχεται σε 2,018 τρισ. EUR σε τρέχουσες τιμές (1,8 τρισ. EUR σε τιμές 2018).

Η δέσμη αποτελείται από τον μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό, το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) 2021-2027, ύψους 1,211 τρισ. EUR σε τρέχουσες τιμές (1,074 τρισ. EUR σε τιμές 2018), σε συνδυασμό με το προσωρινό μέσο ανάκαμψης NGEU ύψους έως 806,9 δισ. EUR σε τρέχουσες τιμές (750 δισ. EUR σε τιμές 2018).

Σημείωση: Όλα τα ποσά εκφράζονται σε τρέχουσες τιμές.

Ο προϋπολογισμός καταρτίστηκε με σκοπό να ανταποκριθεί στις προτεραιότητες της Ευρώπης και στις πλέον επείγουσες ανάγκες:

- πάνω από το 50 % του συνολικού ποσού του επόμενου μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού και του NGEU θα στηρίξει τον εκσυγχρονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω δράσεων έρευνας και καινοτομίας, δίκαιης κλιματικής και ψηφιακής μετάβασης, ετοιμότητας, ανάκαμψης και ανθεκτικότητας·
- το 30 % του προϋπολογισμού της ΕΕ θα δαπανηθεί για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής — το υψηλότερο ποσοστό του ιστορικά μεγαλύτερου ευρωπαϊκού προϋπολογισμού·
- το 20 % του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ) —ο οποίος αντιπροσωπεύει το 90 % του NGEU— θα επενδυθεί στον ψηφιακό μετασχηματισμό·
- το 2026 και το 2027, το 10 % των ετήσιων δαπανών στο πλαίσιο του μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού θα συμβάλει στην ανάπτυξη και την αντιστροφή της μείωσης της βιοποικιλότητας· και
- για πρώτη φορά, οι νέες και ενισχυμένες προτεραιότητες λαμβάνουν το υψηλότερο μερίδιο στο πλαίσιο του μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού, ήτοι 32 %.

Μετά τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, ο προϋπολογισμός της ΕΕ αποτέλεσε βασικό μέσο για να στηριχθεί η αντιμετώπιση κρίσεων από την ΕΕ και να οικοδομηθεί η στρατηγική αυτονομία της. Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη», η ΕΕ, τα κράτη μέλη της και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα είχαν κινητοποιήσει από κοινού έως το τέλος του 2022 περίπου 50 δισ. EUR

για συνολική στήριξη προς την Ουκρανία, εκφράζοντας σαφώς τη συνεχιζόμενη αλληλεγγύη της ΕΕ προς τον ουκρανικό λαό.

Το ποσό αυτό περιλάμβανε:

- 18,9 δισ. EUR σε χρηματοδοτική βοήθεια, δημοσιονομική στήριξη και ανθρωπιστική βοήθεια, χάρη στον προϋπολογισμό της ΕΕ και απευθείας από τα κράτη μέλη της ΕΕ σε επιχορηγήσεις, δάνεια και εγγυήσεις·
- δέσμη μέτρων ύψους 18 δισ. EUR για τη στήριξη της οικονομίας της Ουκρανίας, ποσό που θα καταβληθεί το 2023· και
- 3,2 δισ. EUR σε στρατιωτική βοήθεια στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού για την Ειρήνη και 7 δισ. EUR απευθείας από τα κράτη μέλη της ΕΕ (τόσο ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός για την Ειρήνη όσο και η άμεση στήριξη από τα κράτη μέλη δεν αποτελούν μέρος του προϋπολογισμού της ΕΕ).

2.2. NextGenerationEU — επισκόπηση

Με προϋπολογισμό ύψους 806,9 δισ. EUR, το NGEU έχει σχεδιαστεί για να συμβάλει στην αποκατάσταση της άμεσης οικονομικής και κοινωνικής ζημίας που προκλήθηκε από την πανδημία του κορονοϊού, και ως εκ τούτου να συνδράμει στο να οικοδομηθεί στη μετά COVID-19 εποχή μια Ευρώπη πιο πράσινη, πιο ψηφιακή, πιο ανθεκτική, και καλύτερα προσαρμοσμένη στις τρέχουσες και τις επερχόμενες προκλήσεις.

Το μεγαλύτερο μέρος των κονδυλίων διοχετεύεται μέσω του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ). Μέρος των κονδυλίων, έως 338,0 δισ. EUR, παρέχεται με τη μορφή μη επιστρεπτέας στήριξης ή με τη μορφή επιχορηγήσεων. Το άλλο μέρος, έως 385,8 δισ. EUR, θα χρησιμοποιηθεί για τη χορήγηση δανείων από την Ένωση σε μεμονωμένα κράτη μέλη. Η αποπληρωμή των εν λόγω δανείων από τα αντίστοιχα κράτη μέλη θα πραγματοποιηθεί μόνο μετά την τρέχουσα περίοδο του ΠΔΠ και θα έχει μεγάλη χρονική διάρκεια, όπου τα δάνεια που είναι ανεξόφλητα στις 31 Δεκεμβρίου 2022 λήγουν μόλις μετά το 2052 (βλ. ενότητα **2.3.3**).

Επιπλέον, το NGEU ενισχύει διάφορα υφιστάμενα προγράμματα και πολιτικές της ΕΕ, ως εξής:

- την πολιτική συνοχής, στο πλαίσιο της Συνδρομής στην Ανάκαμψη για τη Συνοχή και τις Περιοχές της Ευρώπης (REACT-EU), για την αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων της νόσου COVID-19 κατά τα πρώτα έτη της ανάκαμψης·
- το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα θα είναι επωφελής για όλους·
- το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, για την περαιτέρω στήριξη των γεωργών·
- το πρόγραμμα InvestEU, με σκοπό τη στήριξη των επενδυτικών προσπαθειών των επιχειρήσεών μας·
- το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη», προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η ΕΕ έχει την ικανότητα να χρηματοδοτεί περισσότερη αριστεία στον τομέα της έρευνας· και
- το RescEU, το οποίο διασφαλίζει την ικανότητα του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της ΕΕ να ανταποκρίνεται σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης μεγάλης κλίμακας.

Μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας 723,8 δισ. EUR

- έως 338,0 σε επιχορηγήσεις
- έως 385,8 σε δάνεια

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Καθαρές τεχνολογίες και ανανεώσιμες
πηγές ενέργειας

ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ

Ενεργειακή απόδοση των κτιρίων

ΕΠΑΝΑΦΟΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ

Βιώσιμες μεταφορές και σταθμοί φόρτισης

ΣΥΝΔΕΣΗ

Ανάπτυξη ταχέων ευρυζωνικών υπηρεσιών

ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ

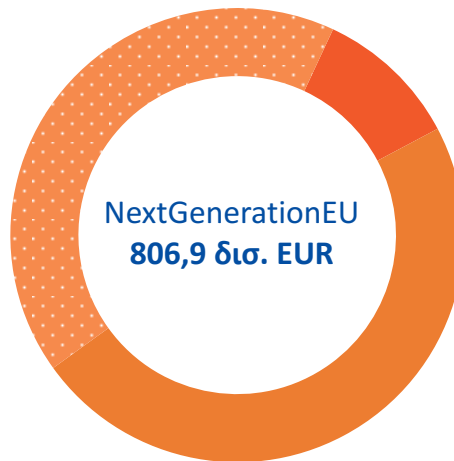
Ψηφιοποίηση της δημόσιας διοίκησης

ΕΠΕΚΤΑΣΗ

Υπολογιστικό νέφος και βιώσιμοι
επεξεργαστές

ΕΠΑΝΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Εκπαίδευση και κατάρτιση για τη στήριξη
ψηφιακών δεξιοτήτων

Συνεισφορά του NextGenerationEU

σε άλλα προγράμματα

83,1 δισ. EUR

REACT-EU (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ)

50,6

ΤΑΜΕΙΟ ΔΙΚΑΙΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ

10,9

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΕΓΤΑΑ)

8,1

INVESTEU

6,1

ΟΡΙΖΩΝ ΕΥΡΩΠΗ

5,4

RESCEU

2,0

Επιπλέον, μετά τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και την επακόλουθη ενεργειακή κρίση, η Επιτροπή πρότεινε το REPowerEU, το σχέδιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να καταστήσει την Ευρώπη ανεξάρτητη από τα ρωσικά ορυκτά καύσιμα πολύ πριν από το 2030. Στο πλαίσιο του REPowerEU, τα κράτη μέλη προσθέτουν ένα κεφάλαιο για το REPowerEU στα εθνικά τους σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΣΑΑ) —τους χάρτες πορείας για τη χρηματοδότηση στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας— με σκοπό να χρηματοδοτηθούν βασικές επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις για τη διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού και τη μείωση της εξάρτησης από τα ρωσικά ορυκτά καύσιμα. Το REPowerEU δεν αυξάνει το συνολικό κονδύλιο για τον ΜΑΑ, αλλά θα επιταχύνει την ανάπτυξη της τρέχουσας δανειοληπτικής ικανότητας παρέχοντας στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να ζητούν πρόσθετα δάνεια στο πλαίσιο του NGEU για τους στόχους του REPowerEU. Το REPowerEU συμπληρώνεται με επιχορηγήσεις που χρηματοδοτούνται από τον πλειστηριασμό δικαιωμάτων του ΣΕΔΕ και με μεταφορές από το αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit.

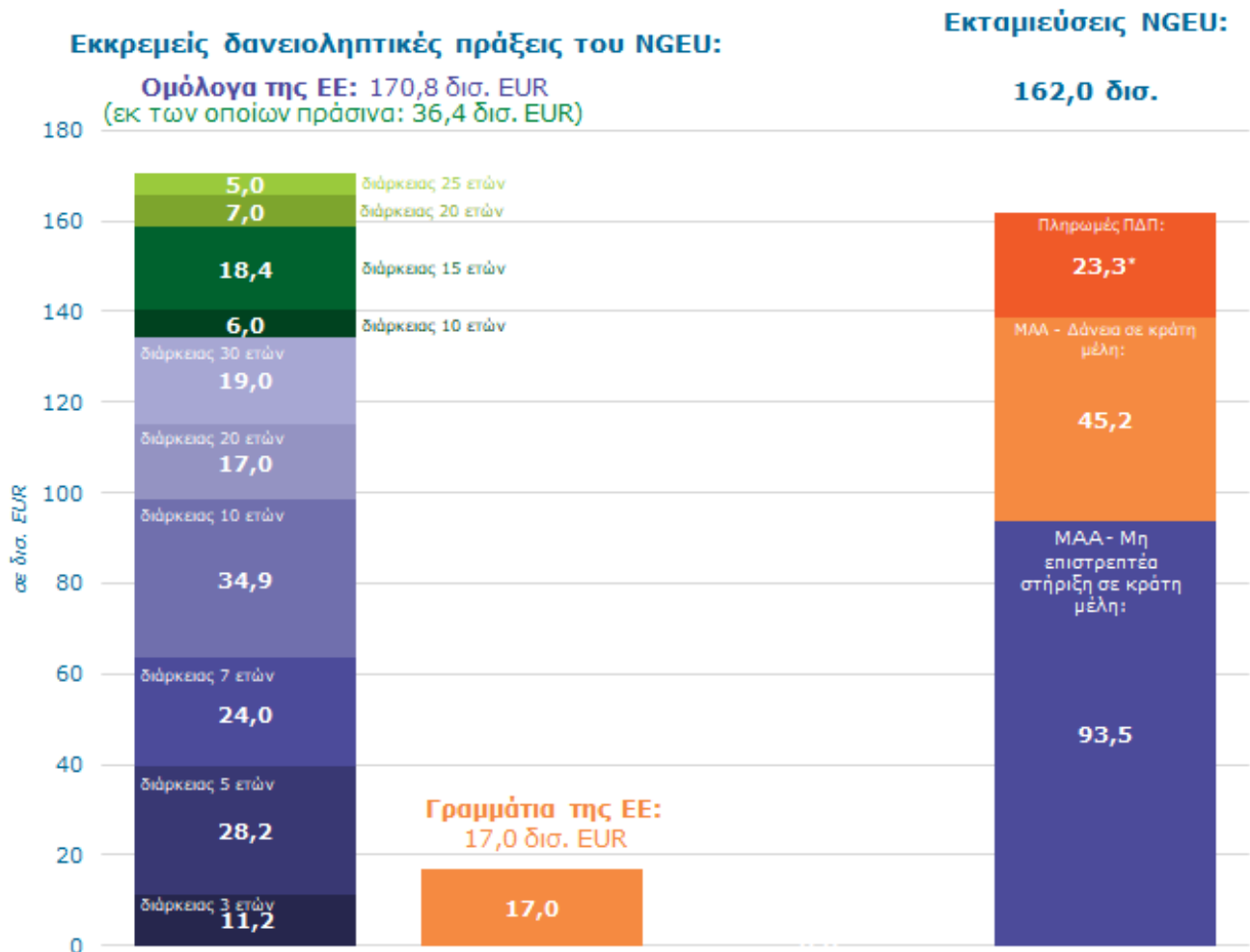
2.3. Χρηματοοικονομική κατάσταση του NGEU στις 31 Δεκεμβρίου 2022

2.3.1. Επισκόπηση

Από την έναρξη των χρηματοδοτικών πράξεων του NGEU στις 15 Ιουνίου 2021 έως το τέλος του 2022, η Επιτροπή συγκέντρωσε μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση ύψους 170,8 δισ. EUR (ονομαστικό ποσό), κυρίως με την έκδοση ομολόγων σε κοινοπρακτικές συναλλαγές (2021: 71,0 δισ. EUR). Επιπλέον, από τον Δεκέμβριο του 2022, η Επιτροπή διαθέτει βραχυπρόθεσμα εκκρεμή γραμμάτια της ΕΕ ύψους 17,0 δισ. EUR. Έως το τέλος του 2022, η Επιτροπή είχε εκταμιεύσει συνολική χρηματοδοτική στήριξη ύψους 162,0 δισ. EUR (2021: 71,6 δισ. EUR). Το μεγαλύτερο μέρος του ποσού αυτού, δηλαδή 138,7 δισ. EUR, εκταμιεύθηκε στο πλαίσιο του ΜΑΑ· 93,5 δισ. EUR εκταμιεύθηκαν ως μη επιστρεπτέα στήριξη και 45,2 δισ. EUR εκταμιεύθηκαν σε μορφή χρηματοδοτικής δανειακής στήριξης. Επιπλέον ποσό ύψους 23,3 δισ. EUR (μετά την αφαίρεση των ανακτήσεων ύψους 0,2 δισ. EUR) εκταμιεύθηκε σε μορφή

πληρωμών του ΠΔΠ στο πλαίσιο υφιστάμενων προγραμμάτων. Επιπλέον, ρευστότητα ύψους 20,5 δισ. EUR τηρείται στον τραπεζικό λογαριασμό του NGEU στην ΕΚΤ και στον κεντρικό λογαριασμό ταμειακών διαθεσίμων της Επιτροπής, εν αναμονή της εκταμίευσης στον προϋπολογισμό για τα προγράμματα του ΠΔΠ.

NGEU — Εκκρεμείς δανειοληπτικές πράξεις και εκταμιεύσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2022

* Επιπλέον κεφάλαια ύψους 0,6 δισ. EUR τηρούνταν στον κεντρικό λογαριασμό ταμειακών διαθεσίμων της Επιτροπής εν αναμονή της εκταμίευσης στον προϋπολογισμό για τα προγράμματα του ΠΔΠ (συμπεριλαμβανομένων ανακτηθέντων κεφαλαίων του NGEU ύψους 0,2 δισ. EUR που είχαν καταβληθεί παλαιότερα).

2.3.2. Δανειοληπτικές πράξεις

Για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών του NGEU, η Επιτροπή εκδίδει τίτλους στις διεθνείς κεφαλαιαγορές. Η Επιτροπή, βασιζόμενη σε ενοποιημένη προσέγγιση χρηματοδότησης, συνδυάζει τη χρήση διαφορετικών χρηματοδοτικών μέσων και τεχνικών χρηματοδότησης με ανοικτή και διαφανή επικοινωνία με τους συμμετέχοντες στην αγορά.

Το 2022 η ετήσια απόφαση δανειοληψίας επέτρεψε στην Επιτροπή να εκδώσει μέσα μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης έως το ποσό των 140 δισ. EUR και να έχει μέγιστο ανεξόφλητο ποσό 60 δισ. EUR σε βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση¹.

Μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση — Κοινοπρακτικές συναλλαγές και δημοπρασίες ομολόγων της ΕΕ

¹ Εκτελεστική απόφαση C(2021) 9336 final της Επιτροπής.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 το ανεξόφλητο (ονομαστικό) ποσό της μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης ανερχόταν σε 170,8 δισ. EUR (2021: 71,0 δισ. EUR). Από το ποσό αυτό, 36,4 δισ. EUR αφορούσαν πράσινα ομόλογα (2021: 12 δισ. EUR). Οι δανειοληπτικές πράξεις λήγουν μεταξύ 2025 και 2052 ως εξής:

σε δισ. EUR			
Ληκτότητα	Εκδόθηκαν/Αντλήθηκαν	Σύνολο αποπληρωθέντων στο τέλος του έτους	Ανεξόφλητο ποσό στο τέλος του έτους
2025	11,2	0,0	11,2
2026	18,9	0,0	18,9
2027	9,3	0,0	9,3
2028	14,0	0,0	14,0
2029	10,0	0,0	10,0
2031	20,0	0,0	20,0
2032	14,9	0,0	14,9
2033	6,0	0,0	6,0
2037	18,4	0,0	18,4
2041	13,0	0,0	13,0
2042	4,0	0,0	4,0
2043	7,0	0,0	7,0
2048	5,0	0,0	5,0
2051	14,0	0,0	14,0
2052	5,0	0,0	5,0
	170,8	0,0	170,8

Βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση — Δημοπρασία γραμματίων της ΕΕ

Η δημοπρασία γραμματίων της ΕΕ παρέχει πρόσθετη ευελιξία στην Επιτροπή ως εκδότη και στηρίζει τη ρευστότητα των τίτλων της. Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 το ανεξόφλητο (ονομαστικό) ποσό της βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης που αντλήθηκε μέσω της δημοπρασίας γραμματίων της ΕΕ με ληκτότητα τριών ή έξι μηνών ανερχόταν σε 17,0 δισ. EUR (2021: 20,0 δισ. EUR).

2.3.3. Εκταμιεύσεις

Κατά τη διάρκεια του 2022 η Επιτροπή αξιολόγησε θετικά τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας των υπόλοιπων πέντε κρατών μελών (Βουλγαρία, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Πολωνία και Σουηδία), τα οποία στη συνέχεια εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο. Ως αποτέλεσμα, έως το τέλος του 2022 είχαν εγκριθεί τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και των 27 κρατών μελών. Η συνολική μη επιστρεπτέα στήριξη που εγκρίθηκε στο πλαίσιο των σχεδίων των 27 κρατών μελών ανερχόταν σε 335,1 δισ. EUR (2021: 291,2 δισ. EUR), ποσό που αντιστοιχεί σχεδόν στο συνολικό χρηματοδοτικό κονδύλιο της μη επιστρεπτέας στήριξης από το NGEU, ύψους 338,0 δισ. EUR². Από το ποσό αυτό, 234,4 δισ. EUR καλύφθηκαν από συμφωνίες χρηματοδότησης που υπογράφηκαν με τα κράτη μέλη (2021: 195,4 δισ. EUR). Η συνολική χρηματοδοτική δανειακή στήριξη που εγκρίθηκε στο πλαίσιο των σχεδίων ανερχόταν στο ποσό των 165,3 δισ. EUR (2021: 153,9 δισ. EUR), εκ του οποίου οι δανειακές συμφωνίες που είχαν υπογραφεί έως το τέλος του έτους κάλυπταν 153,9 δισ. EUR (2021: 153,2 δισ. EUR).

Μη επιστρεπτέα στήριξη

Έως το τέλος του 2022 η Επιτροπή είχε εκταμιεύσει συνολική μη επιστρεπτέα στήριξη ύψους 93,5 δισ. EUR σε 22 κράτη μέλη (2021: 46,4 δισ. EUR σε 20 κράτη μέλη). Από το ποσό αυτό, 36,6 δισ. EUR αφορούσαν προχρηματοδοτήσεις (2021: 36,4 δισ. EUR) και 56,9 δισ. EUR αφορούσαν πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν μετά την εκπλήρωση των οροσήμων και των στόχων από τα κράτη μέλη (2021: 10,0 δισ. EUR):

² Μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά που υπολογίζεται για κάθε κράτος μέλος μετά την επικαιροποίηση της 30ής Ιουνίου 2022 σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 (πριν από την αφαίρεση των δαπανών στήριξης), βλ. https://commission.europa.eu/document/c22c182c-f53e-453f-b45a-dacdcf2d69dd_en.

σε δισ. EUR

Κράτος μέλος	Μέγιστη μη επιστρεπτέα στήριξη*	Υπογεγραμμένες αναλήψεις υποχρεώσεων και δημοσιονομικές δεσμεύσεις 31.12.2022†	Ποσό εκταμιευμένο ως προχρηματοδότηση 31.12.2022	Πληρωμές βάσει οροσήμων 31.12.2022	Σύνολο εκταμιευμένο στις 31.12.2022
Αυστρία	3,8	2,2	0,4	-	0,4
Βέλγιο	4,5	3,6	0,8	-	0,8
Βουλγαρία	5,7	4,6	-	1,4	1,4
Κροατία	5,5	4,6	0,8	1,4	2,2
Κύπρος	0,9	0,8	0,1	0,1	0,2
Τσεχία	7,7	3,5	0,9	-	0,9
Δανία	1,4	1,3	0,2	-	0,2
Εσθονία	0,9	0,8	0,1	-	0,1
Φινλανδία	1,8	1,7	0,3	-	0,3
Γαλλία	37,5	24,3	5,1	7,4	12,5
Γερμανία	28,0	16,3	2,3	-	2,3
Ελλάδα	17,4	13,5	2,3	1,7	4,0
Ουγγαρία	5,8	4,6	-	-	-
Ιρλανδία	0,9	0,9	-	-	-
Ιταλία	69,0	47,9	9,0	20,0	29,0
Λετονία	1,8	1,6	0,2	0,2	0,4
Λιθουανία	2,1	2,1	0,3	-	0,3
Λουξεμβούργο	0,1	0,1	0,0	-	0,0
Μάλτα	0,3	0,2	0,0	-	0,0
Κάτω Χώρες	4,7	3,9	-	-	-
Πολωνία	22,5	20,3	-	-	-
Πορτογαλία	15,5	9,8	1,8	0,6	2,4
Ρουμανία	12,1	10,2	1,9	1,8	3,6
Σλοβακία	6,0	4,6	0,8	0,4	1,2
Σλοβενία	1,5	1,3	0,2	-	0,2
Ισπανία	77,2	46,6	9,0	22,0	31,0
Σουηδία	3,2	2,9	-	-	-
Σύνολο	338,0	234,4	36,6	56,9	93,5

* Μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά που υπολογίζεται για κάθε κράτος μέλος μετά την επικαιροποίηση της 30ής Ιουνίου 2022 σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 (πριν από την αφαίρεση των δαπανών στήριξης), βλ.

https://commission.europa.eu/document/c22c182c-f53e-453f-b45a-dacdcf2d69dd_en.

† Στις δημοσιονομικές δεσμεύσεις λαμβάνονται υπόψη όλες οι αποδεσμεύσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν δεσμεύσεις πριν από το 2022. Επί του συνόλου των δημοσιονομικών δεσμεύσεων, οι δεσμεύσεις του 2022 ανέρχονται σε 136,4 δισ. EUR.

Κατά τη διάρκεια του 2022 η Επιτροπή εκταμίευσε μη επιστρεπτέα στήριξη συνολικού ύψους 47,2 δισ. EUR. Το ποσό αυτό περιλάμβανε κυρίως την πρώτη πληρωμή βάσει της εκπλήρωσης οροσήμων προς τη Γαλλία (7,4 δισ. EUR), την πρώτη και τη δεύτερη πληρωμή βάσει οροσήμων προς την Ιταλία (10,0 δισ. EUR η καθεμία) και τη δεύτερη πληρωμή βάσει οροσήμων προς την Ισπανία (12,0 δισ. EUR).

Δάνεια

Έως το τέλος του 2022 η Επιτροπή είχε εκταμιεύσει χρηματοδοτική δανειακή στήριξη ύψους 45,2 δισ. EUR προς πέντε κράτη μέλη (2021: 18,0 δισ. EUR προς τέσσερα κράτη μέλη). Από το ποσό αυτό, 19,9 δισ. EUR αφορούσαν προχρηματοδοτήσεις (2021: 18,0 δισ. EUR) και 25,2 δισ. EUR αφορούσαν δόσεις δανείων που καταβλήθηκαν μετά την εκπλήρωση των οροσήμων και των στόχων από τα κράτη μέλη (2021: μηδέν):

σε δισ. EUR

Κράτος μέλος	Μέγιστη χρηματοδοτική δανειακή στήριξη	Σύνολο υπογεγραμμένο στις 31.12.2022	Ποσό εκταμιευμένο ως προχρηματοδότηση 31.12.2022	Πληρωμές βάσει οροσήμων στις 31.12.2022	Σύνολο ανεξόφλητο στις 31.12.2022
Κύπρος	0,2	0,2	0,0	-	0,0
Ελλάδα	12,7	12,7	1,7	1,8	3,5
Ιταλία	122,6	122,6	15,9	22,0	37,9
Πορτογαλία	2,7	2,7	0,4	0,6	1,0
Ρουμανία	14,9	14,9	1,9	0,8	2,7
Πολωνία	11,5	0,0	-	-	-
Σλοβενία	0,7	0,7	-	-	-
Εγκεκριμένη	165,3	153,9	19,9	25,2	45,2
Αποθεματικό	220,5	-	-	-	-
	385,8	153,9	19,9	25,2	45,2

Κατά τη διάρκεια του 2022 η Επιτροπή χορήγησε χρηματοδοτική δανειακή στήριξη συνολικού ύψους 27,2 δισ. EUR. Το ποσό αυτό περιλάμβανε την προχρηματοδότηση δανείου ύψους 1,9 δισ. EUR προς τη Ρουμανία, την καταβολή των πρώτων δόσεων του δανείου προς την Ελλάδα (1,8 δισ. EUR), την Ιταλία (11,0 δισ. EUR), την Πορτογαλία (0,6 δισ. EUR) και τη Ρουμανία (0,8 δισ. EUR), καθώς και την καταβολή της δεύτερης δόσης του δανείου προς την Ιταλία (11,0 δισ. EUR).

Βάσει των δανειακών συμφωνιών, τα κράτη μέλη θα προβαίνουν σε ετήσιες αποπληρωμές του 5 % των εκταμιευθέντων ποσών, οι οποίες ξεκινούν δέκα έτη μετά την ημερομηνία εκταμίευσης. Έτσι, η Κύπρος, η Ελλάδα, η Ιταλία και η Πορτογαλία θα αρχίσουν την αποπληρωμή των δανείων από το 2032 και η Ρουμανία από το 2033. Το χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής των ανεξόφλητων ονομαστικών ποσών στο τέλος του έτους έχει ως εξής:

σε εκατ. EUR

Κράτος μέλος	Περίοδος αποπληρωμής	Ετήσια αποπληρωμή	Σύνολο αποπληρωμής
Κύπρος	2032-2051	1	26
Ελλάδα	2032-2052	175	3 500
Ιταλία	2032-2052	1 897	37 938
Πορτογαλία	2032-2052	48	960
Ρουμανία	2033-2052	137	2 732
		2 258	45 156

Συνεισφορά του NGEU σε άλλα προγράμματα στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της ΕΕ

Έως το τέλος του 2022, το συνολικό ποσό που είχε εκταμιευτεί ως καθαρές πληρωμές σε άλλα προγράμματα στο πλαίσιο του ΠΔΠ ανέρχονταν σε 23,3 δισ. EUR (2021: 7,2 δισ. EUR). Αυτή η συνεισφορά, η οποία είναι μετά την αφαίρεση των ανακτήσεων ύψους 0,2 δισ. EUR, συνδεόταν κυρίως με το REACT-EU, το οποίο χρηματοδοτεί το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ, συμπεριλαμβανομένου του ΤΕΒΑ):

σε δισ. EUR

Πρόγραμμα ΠΔΠ	Σύνολο χορηγήσεων	Σύνολο καθαρών αναλήψεων υποχρεώσεων 31.12.2022 [†]	Σύνολο καθαρών πληρωμών 31.12.2022
REACT-EU	50,6	50,5	18,2
— εκ των οποίων ΕΤΠΑ	30,0	29,9	13,6
— εκ των οποίων ΕΚΤ (συμπεριλαμβανομένου του ΤΕΒΑ)	20,6	20,6	4,6
Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης	10,9	5,0	0,2
Αγροτική ανάπτυξη (ΕΓΤΑΑ)	8,1	8,1	1,3
InvestEU	6,1	3,6	1,4
Ορίζων Ευρώπη	5,4	3,5	1,9
RescEU	2,0	0,9	0,3
Σύνολο	83,1	71,6	23,3

Κατά τη διάρκεια του 2022 η Επιτροπή εκταμίευσε πληρωμές για άλλα προγράμματα του ΠΔΠ συνολικού ύψους 16,1 δισ. EUR. Το ποσό αυτό περιλάμβανε κυρίως τις πληρωμές που αφορούσαν το REACT-EU (11,2 δισ. EUR, εκ των οποίων 8,7 δισ. EUR στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ και 2,5 δισ. EUR στο πλαίσιο του ΕΚΤ, συμπεριλαμβανομένου του ΤΕΒΑ), το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» (1,9 δισ. EUR), το InvestEU (1,2 δισ. EUR), καθώς και την αγροτική ανάπτυξη (1,2 δισ. EUR).

2.3.4. Ρευστότητα

Τα δάνεια που χορηγήθηκαν στο πλαίσιο του NGEU δεν ακολουθούν την αυστηρή συνακόλουθη αρχή που χρησιμοποιήθηκε κατά το παρελθόν. Αντιθέτως, αναπτύχθηκε μια διαφοροποιημένη και συγκεντρωτική στρατηγική χρηματοδότησης για το NGEU, για την οποία απαιτούνταν η εφαρμογή αποτελεσματικής διαχείρισης της ρευστότητας. Στόχος της διαχείρισης ρευστότητας του NGEU είναι να διασφαλιστεί ότι τα ποσά που τηρούνται στον τραπεζικό λογαριασμό του NGEU επαρκούν για την κάλυψη όλων των επικείμενων αναγκών εκταμίευσης και για τη διατήρηση καθορισμένου περιθωρίου ασφαλείας, αποφεύγοντας παράλληλα τη δημιουργία τυχόν πλεοναζόντων υπολοίπων. Για τη διαχείριση της ρευστότητας, η Επιτροπή έχει αναπτύξει ένα εργαλείο ΤΠ που επιτρέπει την παρακολούθηση του λογαριασμού του NGEU σε καθημερινή βάση. Στο τέλος του 2022 τα κεφάλαια που τηρούνταν στον εκτός προϋπολογισμού λογαριασμό του NGEU ανέρχονταν σε 19,9 δισ. EUR. Επιπλέον, κεφάλαια ύψους 0,6 δισ. EUR τηρούνταν στον κεντρικό λογαριασμό ταμειακών διαθεσίμων της Επιτροπής εν αναμονή της εκταμίευσης στον προϋπολογισμό για τα προγράμματα του ΠΔΠ (συμπεριλαμβανομένων ανακτηθέντων κεφαλαίων του NGEU ύψους 0,2 δισ. EUR που είχαν καταβληθεί παλαιότερα).

Μετά την επιτυχία της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης για το NGEU και τον διαρκώς αυξανόμενο δανεισμό για την εξασφάλιση χρηματοδότησης για τις προτεραιότητες πολιτικής της ΕΕ, η Επιτροπή αποφάσισε το 2022 να αρχίσει να χρησιμοποιεί την ενοποιημένη προσέγγιση χρηματοδότησης ως κύρια μέθοδο χρηματοδότησης από το 2023. Στο πλαίσιο αυτής της προσέγγισης, η Επιτροπή —εξ ονόματος της ΕΕ— θα εκδίδει εφεξής μόνο «ομόλογα της ΕΕ» και όχι χωριστά ομόλογα για μεμονωμένα προγράμματα. Το πρόγραμμα ανάκαμψης NGEU και το νέο πρόγραμμα μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής+ για την Ουκρανία, ύψους 18 δισ. EUR για το 2023, είναι τα πρώτα προγράμματα που επωφελούνται από τη νέα προσέγγιση χρηματοδότησης.

3. ΣΥΝΟΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

3.1. Έσοδα

Στον αρχικό εγκριθέντα προϋπολογισμό της ΕΕ, το σύνολο των πιστώσεων πληρωμών ανερχόταν σε 170 603 εκατ. EUR και το ποσό που έπρεπε να χρηματοδοτηθεί με ιδίους πόρους ανερχόταν σε 157 701 εκατ. EUR. Οι εκτιμήσεις των εσόδων και των δαπανών στον αρχικό προϋπολογισμό προσαρμόζονται συνήθως κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους με διορθωτικούς προϋπολογισμούς. Οι προσαρμογές των ιδίων πόρων βάσει του ΑΕΕ εξασφαλίζουν την ισοσκελίση των εγγεγραμμένων στον προϋπολογισμό εσόδων και δαπανών. Σύμφωνα με την αρχή της ισοσκελίσης, τα έσοδα και οι δαπάνες του προϋπολογισμού (πιστώσεις πληρωμών) πρέπει να είναι ισοσκελισμένα.

Κατά τη διάρκεια του 2022 εγκρίθηκαν πέντε διορθωτικοί προϋπολογισμοί. Λαμβανομένων υπόψη αυτών των διορθωτικών προϋπολογισμών, το τελικό ποσό των εγκριθέντων εσόδων για το 2022 ανήλθε σε 170 038 εκατ. EUR και το συνολικό ποσό που χρηματοδοτήθηκε από ιδίους πόρους ανήλθε σε 153 928 εκατ. EUR. Οι συνεισφορές των κρατών μελών το 2022 μειώθηκαν κυρίως από το πλεόνασμα του προηγούμενου έτους (3 227 εκατ. EUR). Το ύψος των πιστώσεων πληρωμών παρέμεινε λίγο έως πολύ στο επίπεδο του αρχικού ψηφισθέντος προϋπολογισμού.

Τα έσοδα προέρχονται από έξι πηγές (τίτλοι):

Τίτλος 1: Ίδιοι πόροι

Η είσπραξη των παραδοσιακών ιδίων πόρων υπερέβη τα ποσά που προβλέπονταν στον προϋπολογισμό. Αυτό οφείλεται κυρίως στο υψηλότερο από το αναμενόμενο ποσό που εισπράχθηκε τους τελευταίους μήνες του έτους.

Οι οριστικές πληρωμές των κρατών μελών για ΦΠΑ, ΑΕΕ και πλαστικά αντιστοιχούσαν επίσης σε μεγάλο βαθμό στις εκτιμήσεις του οριστικού προϋπολογισμού. Οι διαφορές μεταξύ των προβλεπόμενων ποσών και των ποσών που όντως καταβλήθηκαν οφείλονται στην απόκλιση μεταξύ των ισοτιμιών του ευρώ που χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση του προϋπολογισμού και των ισοτιμιών που ίσχυαν τη στιγμή που πραγματοποιήσαν τις πληρωμές τους κράτη μέλη που δεν ανήκουν στη ζώνη του ευρώ.

Τίτλος 2: Πλεονάσματα, υπόλοιπα και αναπροσαρμογές

Το πλεόνασμα του προηγούμενου οικονομικού έτους ανήλθε σε 3 227 εκατ. EUR. Το ποσό αυτό εγγράφηκε στον προϋπολογισμό του 2022 μέσω διορθωτικού προϋπολογισμού και οι συνεισφορές ιδίων πόρων από τα κράτη μέλη μειώθηκαν αναλόγως.

Όσον αφορά τα υπόλοιπα ΦΠΑ και ΑΕΕ, οι σχετικοί κανόνες ορίζονται στο άρθρο 10β του κανονισμού περί απόδοσης [κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου]. Σύμφωνα με τους εν λόγω κανόνες, το συνολικό άθροισμα των υπολοίπων υπολογίζεται έτσι ώστε η επίπτωση στον προϋπολογισμό της ΕΕ να είναι μηδενική («σύστημα συμψηφισμού») και η διαδικασία δεν συνεπάγεται τροποποίηση του προϋπολογισμού. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή ζητεί απευθείας από τα κράτη μέλη να καταβάλουν τα καθαρά ποσά σύμφωνα με τους κανόνες του κανονισμού περί απόδοσης.

Τίτλος 3: Διοικητικά έσοδα

Ο τίτλος αυτός περιλαμβάνει κυρίως έσοδα από φόρους και εισφορές επί των αποδοχών του προσωπικού.

Τίτλος 4: Χρηματοοικονομικά έσοδα, τόκοι υπερημερίας και πρόστιμα

Το βασικό μέρος του τίτλου αυτού αφορά τα πρόστιμα που συνδέονται με την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού.

Τίτλος 5: Δημοσιονομικές εγγυήσεις, δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις

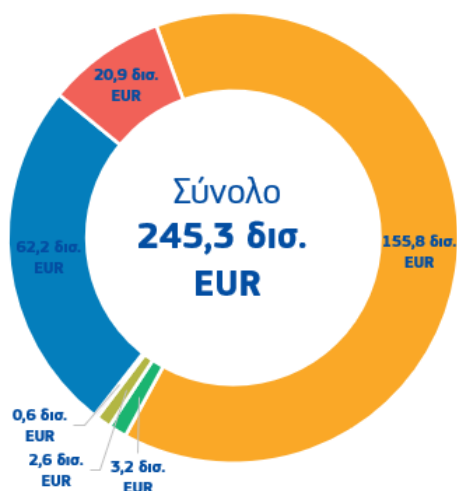
Ο τίτλος αυτός έχει αυξηθεί σημαντικά με την έλευση του NextGenerationEU (NGEU). Τα κονδύλια του NGEU στο πλαίσιο του εν λόγω τίτλου αποτελούν έσοδα για ειδικό προορισμό. Ο τίτλος 5 καλύπτει τα έσοδα που σχετίζονται με εγγυήσεις, τόκους και αποπληρωμές χορηγηθέντων δανείων. Επίσης διοχετεύει

κονδύλια (για τη μη επιστρεπτέα στήριξη του NGEU στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και για την ενίσχυση των προγραμμάτων του ΠΔΠ) από έσοδα για ειδικό προορισμό που λαμβάνουν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EURI).

Τίτλος 6: Έσοδα, εισφορές και επιστροφές που σχετίζονται με τις πολιτικές της Ένωσης

Ο τίτλος αυτός αφορά κυρίως έσοδα από δημοσιονομικές διορθώσεις σχετικές με τα διαρθρωτικά και γεωργικά ταμεία (ΕΔΕΤ, ΕΓΤΕ και ΕΓΤΑΑ). Περιλαμβάνει επίσης τη συμμετοχή τρίτων χωρών σε ερευνητικά προγράμματα, την εκκαθάριση λογαριασμών σε γεωργικά ταμεία και άλλες εισφορές και επιστροφές σε ενωσιακά προγράμματα/δραστηριότητες. Σημαντικό μέρος αυτού του συνολικού ποσού συνίσταται σε έσοδα για ειδικό προορισμό, γεγονός το οποίο συνεπάγεται την εγγραφή συμπληρωματικών πιστώσεων στην πλευρά των δαπανών.

Τα συνολικά έσοδα του προϋπολογισμού του 2022 ανέρχονταν σε 245 265 εκατ. EUR:

1. Ίδιοι πόροι	155,8 δισ. EUR
2. Πλεονάσματα, υπόλοιπα και αναπροσαρμογές	3,2 δισ. EUR
3. Διοικητικά έσοδα	2,6 δισ. EUR
4. Χρηματοοικονομικά έσοδα, τόκοι υπερημερίας και πρόστιμα	0,6 δισ. EUR
5. Δημοσιονομικές εγγυήσεις, δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις	62,2 δισ. EUR
6. Έσοδα, εισφορές και επιστροφές που σχετίζονται με τις πολιτικές της Ένωσης	20,9 δισ. EUR
εκ των οποίων NextGenerationEU (στους τίτλους 5 και 6)	62,4 δισ. EUR

3.2. Δαπάνες

3.2.1. Εκτέλεση του προϋπολογισμού

Το 2022, το δεύτερο έτος του ΠΔΠ 2021-2027, ο οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός ανήλθε σε 182,2 δισ. EUR σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και σε 170,0 δισ. EUR σε πιστώσεις πληρωμών. Επιπλέον, πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων ύψους 295,0 δισ. EUR που ήταν διαθέσιμες ως έσοδα για ειδικό προορισμό, εκ των οποίων 277,8 δισ. EUR αφορούσαν το NGEU³ και 4,5 δισ. EUR σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων μεταφέρθηκαν από το 2021. Οι πιστώσεις πληρωμών που σχετίζονταν με έσοδα για ειδικό προορισμό του 2022 και ανέρχονταν σε 87,0 δισ. EUR, εκ των οποίων 64,3 δισ. EUR αφορούσαν το NGEU, καθώς επίσης πιστώσεις πληρωμών ύψους 4,3 δισ. EUR μεταφέρθηκαν από το 2021.

Η εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2022 επηρεάστηκε εν μέρει από την καθυστερημένη έγκριση του κανονισμού για το ΠΔΠ (Δεκέμβριος του 2020), λόγω της οποίας οι νομικές πράξεις για τη νέα γενιά προγραμμάτων εκδόθηκαν μόλις το 2021. Επιπλέον, η εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2022 επηρεάστηκε σοβαρά από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία και την ανάγκη ανάληψης αποφασιστικών δράσεων για την παροχή σύνθετης ανθρωπιστικής και χρηματοδοτικής στήριξης στην Ουκρανία, την παροχή βοήθειας στους πρόσφυγες και στις χώρες που τους φιλοξενούν, καθώς και για την αντιμετώπιση μιας κρίσης που είχε συνέπειες πέραν των ουκρανικών συνόρων.

Η εκτέλεση των συνολικών πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων το 2022 ανήλθε σε 357,1 δισ. EUR:

- 179,4 δισ. EUR από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό·
- 4,5 δισ. EUR από πιστώσεις που μεταφέρθηκαν ή διατέθηκαν εκ νέου από το 2021·

³ Για ολοκληρωμένη επισκόπηση του NextGenerationEU (NGEU), ανατρέξτε επίσης στις ενότητες 2.2 και 2.3 ανωτέρω.

- 173,2 δισ. EUR από πιστώσεις που προέρχονται από έσοδα για ειδικό προορισμό⁴
 - ο εκ των οποίων 162,7 δισ. EUR από το NGEU.

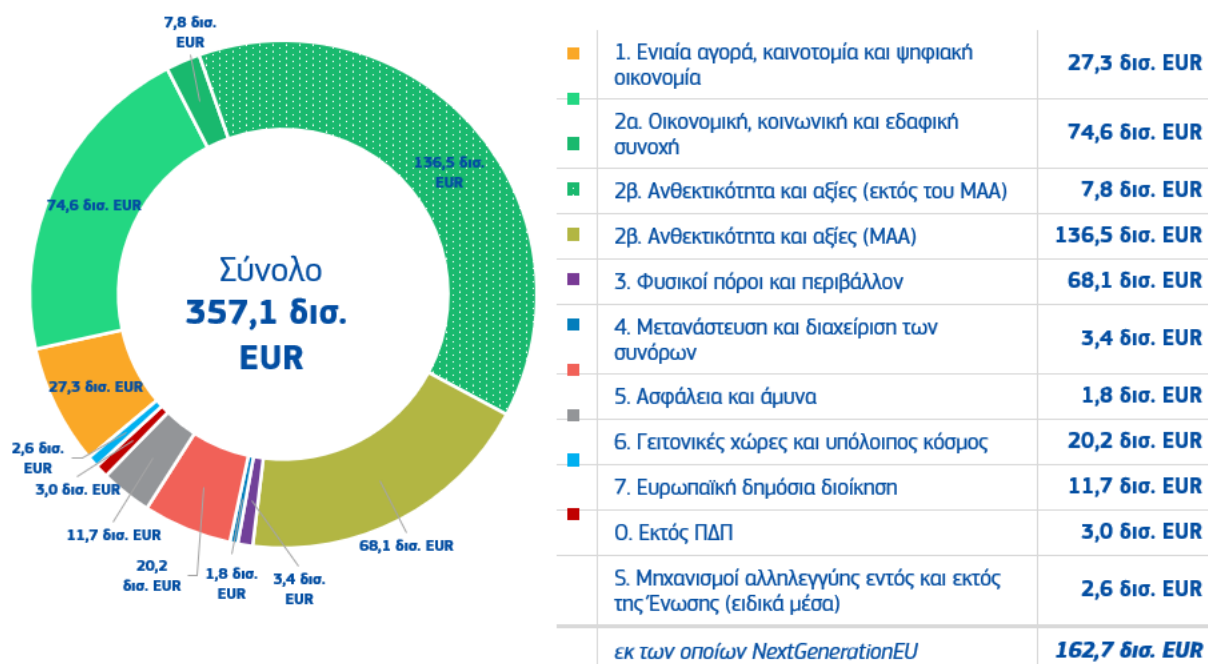
Η εκτέλεση των συνολικών πιστώσεων πληρωμών το 2022 ανήλθε σε 243,3 δισ. EUR:

- 167,3 δισ. EUR από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό⁴
- 4,2 δισ. EUR από πιστώσεις που μεταφέρθηκαν ή διατέθηκαν εκ νέου από το 2021⁴
- 71,8 δισ. EUR από πιστώσεις που προέρχονται από έσοδα για ειδικό προορισμό⁴
 - ο εκ των οποίων 63,5 δισ. EUR από το NGEU.

Στις περιπτώσεις που επιτρέπεται από τον δημοσιονομικό κανονισμό και/ή άλλες νομικές βάσεις, οι πιστώσεις του ψηφισθέντος προϋπολογισμού που δεν εκτελέστηκαν το 2022 μεταφέρθηκαν στο 2023: 1,5 δισ. EUR σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και 2,5 δισ. EUR σε πιστώσεις πληρωμών.

Ομοίως, 121,5 δισ. EUR σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων προερχόμενες από έσοδα για ειδικό προορισμό, εκ των οποίων 115,1 δισ. EUR αφορούν το NGEU, καθώς επίσης 15,2 δισ. EUR σε πιστώσεις πληρωμών προερχόμενες από έσοδα για ειδικό προορισμό, εκ των οποίων 0,8 δισ. EUR αφορούν το NGEU, μεταφέρθηκαν στο 2023 σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό.

Το σύνολο των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων για το 2022 που εκτελέστηκαν ανά στόχο πολιτικής της ΕΕ παρουσιάζεται κατωτέρω:

Η εκτέλεση όλων των ειδών πιστώσεων για το 2022 (προϋπολογισμός, μεταφορές από το προηγούμενο έτος και έσοδα για ειδικό προορισμό) ανήλθε σε ποσοστό 74 % για τις αναλήψεις υποχρεώσεων και 93 % για τις πληρωμές. Τα ποσοστά εκτέλεσης, συμπεριλαμβανομένων των πιστώσεων που μεταφέρθηκαν στο 2023 (σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό και/ή τις νομικές βάσεις) ανήλθαν σε 99 % για τις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και σε 100 % για τις πιστώσεις πληρωμών του ψηφισθέντος προϋπολογισμού για το 2022.

Το 2022 η ετήσια δόση των αναλήψεων υποχρεώσεων στο πλαίσιο του NGEU⁴ ανήλθε σε 144,6 δισ. EUR. Επιπλέον, αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 21,1 δισ. EUR μεταφέρθηκαν από το 2021. Συνολικά, το 2022

⁴ Το εγκεκριμένο ποσό για το NGEU 2022 αφορούσε τη στήριξη του 2022 υπό μορφή μη επιστρεπτέας στήριξης προς τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ), τη Συνδρομή στην Ανάκαμψη για τη Συνοχή και τις Περιοχές της Ευρώπης (REACT-EU) και την πρόσθετη χρηματοδότηση για άλλα ευρωπαϊκά προγράμματα ή ταμεία (ήτοι αγροτική ανάπτυξη, Ταμείο InvestEU, Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, «Ορίζων Ευρώπη» και RescEU). Ο κανονισμός EURI καθορίζει τις νόμιμες προθεσμίες όσον αφορά τις νομικές δεσμεύσεις, ενώ η κατανομή

διατέθηκαν για αναλήψεις υποχρεώσεων 165,7 δισ. EUR, εκ των οποίων 162,7 δισ. EUR, ή 98 %, αναλώθηκαν. Τα υπόλοιπα 114 δισ. EUR από το συνολικό κονδύλιο του NGEU έχουν προγραμματιστεί να εκτελεστούν το 2023 (και τα επόμενα έτη όσον αφορά διοικητικές πιστώσεις που μπορούν να εκτελεστούν έως το 2027). Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4 του κανονισμού EURI⁵ 2020/2094, πάνω από το 60 % των νομικών δεσμεύσεων για τα σχετικά προγράμματα στο πλαίσιο του NGEU [με εξαίρεση τα δάνεια του InvestEU και του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ)] αναλήφθηκαν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022. Η εκτέλεση των πιστώσεων πληρωμών του NGEU ανήλθε σε 99 %.

3.2.2. Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων

Οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων (συνήθως αναφερόμενες ως ΥΠΕ — υπόλοιπο προς εκκαθάριση), οι οποίες αντιστοιχούν σε δεσμευμένα ποσά που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί, ανέρχονταν σε 452,8 δισ. EUR στο τέλος του 2022. Οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων αυξήθηκαν σε σύγκριση με το 2021 (κατά 111,2 δισ. EUR).

Ο κύριος παράγοντας της αύξησης του ΥΠΕ το 2022 ήταν η υλοποίηση του NGEU (μη επιστρεπτέο μέρος), που συνεισέφερε 189,1 δισ. EUR (42 %) στο σύνολο του ΥΠΕ στο τέλος του 2022. Δεδομένου ότι οι πιστώσεις του NGEU θα αναληφθούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 και θα καταβληθούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφοι 4 και 9 του κανονισμού EURI, η τάση ονομαστικής αύξησης του ΥΠΕ που συνδέεται με το NGEU θα συνεχιστεί το 2023.

3.2.3. Αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού

Το αποτέλεσμα του προϋπολογισμού (πλεόνασμα) μειώθηκε από 3,2 δισ. EUR το 2021 σε 2,5 δισ. EUR το 2022. Ένας σημαντικός παράγοντας που συνέβαλε στο αποτέλεσμα του προϋπολογισμού (πλεόνασμα) το 2022 ήταν τα έσοδα από τους τελωνειακούς δασμούς που ήταν υψηλότερα από το αναμενόμενο.

του προγραμματισμού καθορίζεται βάσει του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος των ετήσιων αναλήψεων υποχρεώσεων που αναφέρονται συγκεκριμένα στις νομικές βάσεις των σχετικών προγραμμάτων.

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση της νόσου COVID-19.

4. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

4.1. Χρηματοδοτικά μέσα που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ

Χρηματοδοτικά μέσα που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ υφίστανται υπό τη μορφή μηχανισμών εγγυήσεων, συμμετοχικών τίτλων και δανειοδοτικών μέσων. Στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2021-2027, αναμένεται να αυξηθεί η χρήση δημοσιονομικών εγγυήσεων σε σύγκριση με τη χρήση χρηματοδοτικών μέσων που χρηματοδοτούνται πλήρως ή τροφοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του προγράμματος InvestEU, θα παρασχεθούν εγγυήσεις της ΕΕ ύψους 26,2 δισ. EUR στον όμιλο της ΕΤΕπ και σε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για τη στήριξη διαφόρων στόχων πολιτικής της Ένωσης μέσω χρηματοδοτικών επενδυτικών πράξεων. Η βασική ιδέα πίσω από την προσέγγιση αυτή, σε αντίθεση με την παραδοσιακή μέθοδο της εκτέλεσης του προϋπολογισμού μέσω επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων, είναι ότι για κάθε ευρώ που δαπανάται από τον προϋπολογισμό μέσω των χρηματοδοτικών μέσων, ο τελικός δικαιούχος λαμβάνει περισσότερα από 1 EUR ως χρηματοδοτική στήριξη χάρη στο αποτέλεσμα μόχλευσης.

Στο πλαίσιο αυτού του είδους εκτέλεσης του προϋπολογισμού, τα κεφάλαια είτε έχουν ήδη εκταμιευθεί στους καταπιστευματικούς λογαριασμούς τους οποίους διαχειρίζονται οι εντεταλμένες οντότητες και παραμένουν διαθέσιμα (ως ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους, χρεωστικοί τίτλοι ή επενδύσεις σε αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς ή συγκεντρωμένα χαρτοφυλάκια στοιχείων ενεργητικού) για την κάλυψη μελλοντικών καταπτώσεων εγγυήσεων είτε επενδύονται σε συμμετοχικούς τίτλους. Η σημασία και ο όγκος των χρηματοδοτικών μέσων που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ στο πλαίσιο της άμεσης και έμμεσης διαχείρισης αυξάνεται τα τελευταία έτη.

4.2. Δημοσιονομικές εγγυήσεις: Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που διακρατούνται σε ταμεία εγγυήσεων

Στο πλαίσιο αυτού του είδους εκτέλεσης του προϋπολογισμού, η ΕΕ παρέχει εγγυήσεις σε αντισυμβαλλομένους για τους οποίους η χρηματοδότηση προβλέπεται μόνον εν μέρει μέσω ταμείων εγγυήσεων τα οποία έχει συστήσει η Επιτροπή. Αυτό δημιουργεί ενδεχόμενες υποχρεώσεις για τον προϋπολογισμό της ΕΕ, σε περίπτωση που οι προβλέψεις δεν επαρκούν για την κάλυψη των καταπτώσεων εγγυήσεων. Η ΕΕ έχει δώσει στον όμιλο της ΕΤΕπ εγγυήσεις για δάνεια τα οποία έχουν χορηγηθεί εκτός της ΕΕ (η λεγόμενη «εντολή εξωτερικής δανειοδότησης» ή «ΕΕΔ») καθώς και για τις δανειακές και συμμετοχικές πράξεις που καλύπτονται από την εγγύηση του ΕΤΣΕ. Η ΕΕ έχει επίσης παράσχει εγγυήσεις στον όμιλο της ΕΤΕπ και σε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για πράξεις που καλύπτονται από το ΕΤΒΑ, την εγγύηση εξωτερικής δράσης-NDICI και το InvestEU.

Από το 2021 οι προβλέψεις τηρούνται στο κοινό ταμείο προβλέψεων (ΚΤΠ). Το ΚΤΠ συστάθηκε με τον δημοσιονομικό κανονισμό⁶ για την τήρηση των προβλέψεων (δηλ. των διακρατούμενων κεφαλαίων) που αφορούν την κάλυψη χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων οι οποίες απορρέουν από χρηματοδοτικά μέσα, δημοσιονομικές εγγυήσεις και δάνεια χρηματοδοτικής συνδρομής από το ΠΔΠ 2021-2027. Περιλαμβάνει επίσης ορισμένα περιουσιακά στοιχεία προβλέψεων για χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις από προηγούμενα ΠΔΠ.

Το ΚΤΠ δημιουργείται και λειτουργεί ως ενιαίο χαρτοφυλάκιο, συνδυάζοντας επί του παρόντος προβλέψεις για όλες τις δημοσιονομικές εγγυήσεις και ορισμένα προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής της ΕΕ. Οι πόροι του ΚΤΠ κατανέμονται σε συνιστώσες για τον εντοπισμό των ποσών που σχετίζονται με τις συνεισφέρουσες δημοσιονομικές εγγυήσεις και τα συνεισφέροντα προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022, η Επιτροπή διατηρεί χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο ΚΤΠ για τις ακόλουθες συνιστώσες:

⁶ Άρθρο 212 του δημοσιονομικού κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018.

- Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις — 2,5 δισ. EUR
- ΕΤΣΕ — 8,5 δισ. EUR
- ΕΤΒΑ — 0,7 δισ. EUR
- NDICI ΕΤΒΑ+ 1,1 δισ. EUR
- Συνιστώσα ΕΕ InvestEU — 1,7 δισ. EUR
- Συνιστώσα κράτους μέλους InvestEU Τσεχική Δημοκρατία — 14 εκατ.
- Συνιστώσα κράτους μέλους InvestEU Φινλανδία — 18 εκατ.
- Συνδυαστικές πράξεις InvestEU — 18 εκατ.

Επιπλέον, 342 εκατ. EUR διακρατούνται στο κεντρικό ταμείο της Επιτροπής ως αποθεματικό ρευστότητας για την κάλυψη άμεσων καταπτώσεων εγγυήσεων.

4.3. Δάνεια και σχετικές δανειοληπτικές πράξεις για προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής

Οι δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις της ΕΕ για προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής είναι πράξεις εκτός προϋπολογισμού. Με εξαίρεση το NGEU, οι αντληθέντες πόροι γίνονται αντικείμενο δανεισμού στη δικαιούχο χώρα στο πλαίσιο συνακόλουθης πράξης, δηλαδή με το ίδιο τοκομερίδιο, την ίδια ληκτότητα και το ίδιο ποσό. Ως αποτέλεσμα, η ΕΕ εξυπηρετεί τις δανειοληπτικές πράξεις με τα χρήματα που εισπράττει από τα δάνεια. Ωστόσο, η εξυπηρέτηση των δανειοληπτικών πράξεων αποτελεί νομική υποχρέωση της ΕΕ, η οποία εξασφαλίζει ότι όλες οι πληρωμές καλύπτουν ολόκληρο το ποσό και πραγματοποιούνται εγκαίρως. Η Επιτροπή έχει θέσει σε εφαρμογή διαδικασίες ώστε να διασφαλίσει την επιστροφή δανείων ακόμη και σε περίπτωση αδυναμίας πληρωμής του δανείου.

Δυνάμει αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η Επιτροπή παρέχει τη χρηματοδοτική στήριξη σε κράτη μέλη και τρίτες χώρες με τη μορφή διμερών δανείων που χρηματοδοτούνται από τις κεφαλαιαγορές με την εγγύηση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Το 2022 η Επιτροπή, ενεργώντας εξ ονόματος της ΕΕ, εκτέλεσε έξι βασικά προγράμματα στο πλαίσιο των οποίων μπορεί να χορηγεί δάνεια:

- τη συνδρομή στο πλαίσιο του SURE·
- τη στήριξη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης (ΕΜΧΣ)·
- τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή (ΜΧΣ)·
- τη στήριξη του ισοζυγίου πληρωμών (ΙΠ)·
- το πρόγραμμα Ευρατόμ· και
- το NGEU — για περισσότερες πληροφορίες, βλ. ενότητα 2 ανωτέρω.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022, το ονομαστικό ποσό των δανείων που είχαν χορηγηθεί για χρηματοδοτική συνδρομή, εξαιρουμένου του NGEU (βλ. ενότητα 2), ήταν τα ακόλουθα:

σε δισ. EUR

	Σύνολο χορηγηθέντων	Σύνολο εκταμιευθέντων στο τέλος του έτους	Σύνολο αποπληρωθέντων στο τέλος του έτους	Ανεξόφλητο ποσό στο τέλος του έτους
SURE				
Βέλγιο	8,2	8,2	-	8,2
Βουλγαρία	1,0	1,0	-	1,0
Κροατία	1,6	1,6	-	1,6
Κύπρος	0,6	0,6	-	0,6
Τσεχία	4,5	4,5	-	4,5
Εσθονία	0,2	0,2	-	0,2
Ελλάδα	6,2	6,2	-	6,2
Ουγγαρία	0,7	0,7	-	0,7
Ιρλανδία	2,5	2,5	-	2,5
Ιταλία	27,4	27,4	-	27,4
Λετονία	0,5	0,5	-	0,5
Λιθουανία	1,1	1,1	-	1,1
Μάλτα	0,4	0,4	-	0,4
Πολωνία	11,2	11,2	-	11,2
Πορτογαλία	6,2	6,2	-	6,2
Ρουμανία	3,0	3,0	-	3,0
Σλοβακία	0,6	0,6	-	0,6
Σλοβενία	1,1	1,1	-	1,1
Ισπανία	21,3	21,3	-	21,3
	98,4	98,4	-	98,4
ΕΜΧΣ				
Ιρλανδία	22,5	22,5	-	22,5
Πορτογαλία	24,3	24,3	(0,5)	23,8
	46,8	46,8	(0,5)	46,3
ΜΧΣ				
Ουκρανία	12,2	12,2	(0,6)	11,6
Τυνησία	1,4	1,4	-	1,4
Ιορδανία	1,1	0,9	-	0,9
Λοιπά	1,4	1,3	(0,2)	1,1
	16,1	15,8	(0,8)	15,0
ΙΠ				
Λετονία	2,9	2,9	(2,7)	0,2
	2,9	2,9	(2,7)	0,2
ΕΥΡΑΤΟΜ				
Energoatom και K2R4 — Ουκρανία	0,4	0,4	(0,1)	0,3
Άλλα	0,4	0,4	(0,4)	-
	0,8	0,8	(0,5)	0,3
Σύνολο	165,0	164,7	(4,5)	160,2

Το χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής των ανεξόφλητων ποσών στο τέλος του έτους έχει ως εξής:

σε δισ. EUR

	SURE	ΕΜΧΣ	ΜΧΣ	ΙΠ	ΕΥΡΑΤΟΜ	ΣΥΝΟΛΟ
2023	-	3,5	0,1	-	-	3,6
2024	-	2,6	0,6	-	-	3,2
2025	8,0	2,4	-	0,2	-	10,6
2026	8,0	6,2	0,1	-	-	14,3
2027	-	3,0	0,2	-	0,1	3,3
2028	10,0	2,3	0,2	-	0,1	12,6
2029	8,2	1,4	0,9	-	-	10,4
2030	10,0	-	0,1	-	0,1	10,2
2031	-	7,3	1,2	-	0,1	8,6
2032	-	3,0	0,7	-	-	3,7
2033	-	2,1	0,5	-	-	2,6
2034	-	-	0,7	-	-	0,7
2035	8,5	2,0	2,0	-	-	12,5
2036	9,0	5,7	1,3	-	-	16,0
2037	8,7	-	0,9	-	-	9,6
2038	-	1,8	-	-	-	1,8
2039	-	-	-	-	-	-
2040	7,0	-	0,5	-	-	7,5
2041	-	-	-	-	-	-
2042	-	3,0	2,0	-	-	5,0
2043	-	-	-	-	-	-
2044	-	-	-	-	-	-
2045	-	-	-	-	-	-
2046	5,0	-	-	-	-	5,0
2047	6,0	-	-	-	-	6,0
2048	-	-	-	-	-	-
2049	-	-	-	-	-	-
2050	10,0	-	-	-	-	10,0
2051	-	-	-	-	-	-
2052	-	-	0,5	-	-	0,5
2053	-	-	2,5	-	-	2,5
Σύνολο	98,4	46,3	15,0	0,2	0,3	160,2

SURE

Το SURE θεσπίστηκε το 2020 για την παροχή χρηματοδοτικής συνδρομής σε κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν σοβαρή οικονομική διαταραχή οφειλόμενη στην πανδημία COVID-19 στην επικράτειά τους, ή που απειλούνται σοβαρά από την εν λόγω διαταραχή. Το μέσο συμπληρώνει τα εθνικά μέτρα που λαμβάνονται από τα πληττόμενα κράτη μέλη. Το ανώτατο ποσό της χρηματοδοτικής συνδρομής δεν υπερβαίνει τα 100 δισ. EUR για το σύνολο των κρατών μελών.

Στο τέλος του 2022 τα κράτη μέλη είχαν υπογράψει συμφωνίες δανειακής διευκόλυνσης ύψους 98,4 δισ. EUR, το σύνολο των οποίων είχαν εκταμιευτεί έως το τέλος του 2022. Το 2022 η Επιτροπή εκταμίευσε νέα δάνεια ύψους 8,7 δισ. EUR. Η ληκτότητα των δανείων κυμαίνεται μεταξύ 5 και 30 ετών.

ΕΜΧΣ

Ο ΕΜΧΣ δημιουργήθηκε για να παρέχει χρηματοδοτική συνδρομή σε όλα τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν ή διατρέχουν μεγάλο κίνδυνο να αντιμετωπίσουν σοβαρή οικονομική ή δημοσιονομική διαταραχή οφειλόμενη σε έκτακτες περιστάσεις που εκφεύγουν από τον έλεγχό τους. Ο ΕΜΧΣ χρησιμοποιήθηκε για την παροχή χρηματοδοτικής συνδρομής, υπό την προϋπόθεση της υλοποίησης μεταρρυθμίσεων, στην Ιρλανδία και στην Πορτογαλία μεταξύ των ετών 2011 και 2014. Το πρόγραμμα αυτό έχει λήξει και δεν μπορούν να ληφθούν πρόσθετα δάνεια, παρότι παραμένει σε ισχύ για συγκεκριμένες ενέργειες, όπως η παράταση της προθεσμίας λήξης υφιστάμενων δανείων και η παροχή

ενδιάμεσων δανείων. Το 2022 δάνεια ύψους 2,2 δισ. EUR προς την Πορτογαλία, τα οποία έληξαν τον Απρίλιο του 2022, παρατάθηκαν κατά 4,5 έτη, ενώ αποπληρώθηκαν 0,5 δισ. EUR.

ΜΧΣ

Το πρόγραμμα ΜΧΣ αποτελεί μια μορφή χρηματοδοτικής συνδρομής που παρέχεται από την ΕΕ σε χώρες-εταίρους εκτός της ΕΕ οι οποίες αντιμετωπίζουν κρίση σε σχέση με το ισοζύγιο πληρωμών. Λαμβάνει τη μορφή μεσοπρόθεσμων/μακροπρόθεσμων δανείων ή επιχορηγήσεων, ή συνδυασμού αυτών, και διατίθεται μόνο σε χώρες που επωφελούνται από πρόγραμμα εκταμιεύσεων του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ).

Ουκρανία

Το 2022 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο συμφώνησαν να χορηγηθούν τρεις δέσμες χρηματοδοτικής συνδρομής προς την Ουκρανία⁷, συνολικού ύψους 7,2 δισ. EUR, για την ενίσχυση της άμεσης ανθεκτικότητας της χώρας μετά τον απρόκλητο και αδικαιολόγητο επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας. Όλα τα δάνεια είχαν εκταμιευθεί προς την Ουκρανία έως το τέλος του 2022. Η ληκτότητα αυτών των νέων δανείων προς την Ουκρανία κυμαίνεται μεταξύ 10 και 30 ετών.

Στο τέλος του 2022 τα συνολικά ανεξόφλητα δάνεια ΜΧΣ προς την Ουκρανία ανέρχονταν σε 11,6 δισ. EUR (ονομαστικό ποσό).

Για να συνεχιστεί η στήριξη της ΕΕ προς την Ουκρανία το 2023, στις 14 Δεκεμβρίου 2022 εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο νέα δέσμη χρηματοδοτικής συνδρομής ύψους 18 δισ. EUR [κανονισμός (ΕΕ) 2022/2463]. Η Επιτροπή και η Ουκρανία υπέγραψαν μνημόνιο συνεννόησης και συμφωνία δανειακής διευκόλυνσης στις αρχές του 2023 και δάνεια ύψους 7,5 δισ. EUR εκταμιεύθηκαν έως τις 31 Μαΐου 2023. Η Επιτροπή σχεδιάζει να εκταμιεύσει το υπόλοιπο ποσό έως το τέλος του 2023 σε μηνιαίες δόσεις ύψους 1,5 δισ. EUR.

ΙΠ

Ο μηχανισμός στήριξης του ισοζυγίου πληρωμών (ΙΠ) είναι ένα πρόγραμμα στήριξης που έχει σχεδιαστεί για κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ που αντιμετωπίζουν δυσκολίες, ή σοβαρές απειλές, όσον αφορά το ισοζύγιο πληρωμών τους. Η στήριξη του ΙΠ συνίσταται σε μεσοπρόθεσμα δάνεια υπό τον όρο της εφαρμογής πολιτικών που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των υποκείμενων οικονομικών προβλημάτων. Συνήθως, η στήριξη του ισοζυγίου πληρωμών από την ΕΕ παρέχεται σε συνεργασία με το ΔΝΤ και άλλους διεθνείς οργανισμούς ή χώρες. Το 2022 δεν πραγματοποιήθηκαν νέες πράξεις ή αποπληρωμές δανείων.

Ευρατόμ

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή) δανείζει χρήματα τόσο σε κράτη μέλη όσο και σε τρίτες χώρες, καθώς και σε οντότητες κρατών μελών και τρίτων χωρών, με σκοπό τη χρηματοδότηση έργων σχετικά με ενεργειακές εγκαταστάσεις.

4.4. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις του προϋπολογισμού για προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής

Οι δανειοληπτικές πράξεις της ΕΕ συνιστούν άμεσες και άνευ όρων υποχρεώσεις της ΕΕ και είναι εγγυημένες από τα κράτη μέλη της ΕΕ (ενδεχόμενες υποχρεώσεις του προϋπολογισμού). Οι δανειοληπτικές πράξεις που έχουν συναφθεί για τη χρηματοδότηση δανείων τα οποία χορηγούνται σε χώρες εκτός της ΕΕ καλύπτονται από το ΚΤΠ. Σε περίπτωση αθέτησης αυτής της υποχρέωσης εκ μέρους δικαιούχου κράτους μέλους, η εξυπηρέτηση του χρέους θα γίνει, ενδεχομένως, από τα ταμειακά διαθέσιμα της Επιτροπής. Εάν αυτό δεν είναι δυνατό τη συγκεκριμένη περίοδο, η Επιτροπή θα αντλήσει τα απαιτούμενα κεφάλαια από τα κράτη μέλη. Σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΕΕ για τους ιδίους πόρους [άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου], τα κράτη μέλη της ΕΕ υποχρεούνται εκ του νόμου να διαθέσουν επαρκή κονδύλια για την κάλυψη των υποχρεώσεων της ΕΕ.

⁷ Απόφαση (ΕΕ) 2022/313 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ύψους 1,2 δισ. EUR, για τη χορήγηση συνδρομής έκτακτης ανάγκης στην Ουκρανία, απόφαση (ΕΕ) 2022/1201 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ύψους 1,0 δισ. EUR, για τη χορήγηση έκτακτης συνδρομής στην Ουκρανία, απόφαση (ΕΕ) 2022/1628 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ύψους 5,0 δισ. EUR, για τη χορήγηση έκτακτης συνδρομής στην Ουκρανία.

Έτσι, οι επενδυτές είναι εκτεθειμένοι μόνο στον πιστωτικό κίνδυνο της ΕΕ και όχι στον πιστωτικό κίνδυνο του δικαιούχου των χρηματοδοτούμενων δανείων. Οι συνακόλουθες δανειοδοτικές πράξεις («back-to-back») εξασφαλίζουν ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ δεν αναλαμβάνει κανέναν κίνδυνο επιτοκίου ή συναλλαγματικής ισοτιμίας.

Τα δάνεια που έχουν χορηγηθεί στα κράτη μέλη στο πλαίσιο του μέσου SURE βασίζονται σε ένα σύστημα εθελοντικών εγγυήσεων από τα κράτη μέλη που ανέρχονται στο 25 % του ανώτατου ποσού της χρηματοδοτικής συνδρομής. Η συνεισφορά κάθε κράτους μέλους στο συνολικό ποσό της εγγύησης αντιστοιχεί στο μερίδιό του επί του συνολικού ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος (ΑΕΕ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με βάση τον προϋπολογισμό της ΕΕ για το 2020.

Δάνεια ύψους 6 δισ. EUR που χορηγήθηκαν στην Ουκρανία το 2022 στο πλαίσιο της έκτακτης ΜΧΣ καλύπτονται από σύστημα εγγυήσεων από τα κράτη μέλη για το 61 % του ανοίγματος, με το πρώτο 9 % των ενδεχόμενων ζημιών να καλύπτεται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ (ΚΤΠ). Βλ. σημείωση **2.4.1.1** στους ενοποιημένους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ.

Για το πρόγραμμα κάθε χώρας, οι αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής προσδιορίζουν το συνολικό χορηγηθέν ποσό, τον αριθμό των προς εκταμίευση δόσεων και τη μέγιστη (μέση) ληκτότητα του συνολικού δανείου. Στη συνέχεια, η Επιτροπή και η οικεία χώρα συμφωνούν για τις παραμέτρους δανεισμού/χρηματοδότησης, και ειδικότερα τις προθεσμίες λήξης των δόσεων. Επιπλέον, όλες οι δόσεις του δανείου εκτός από την πρώτη εξαρτώνται από τη συμμόρφωση με όρους πολιτικής, στο πλαίσιο χρηματοδοτικής συνδρομής της ΕΕ, πράγμα το οποίο αποτελεί άλλον έναν παράγοντα που επηρεάζει το χρονοδιάγραμμα των χρηματοδοτικών πράξεων. Συνεπώς, το χρονοδιάγραμμα και οι ληκτότητες εξαρτώνται από τη σχετική δανειακή δραστηριότητα της ΕΕ. Η χρηματοδότηση εκφράζεται αποκλειστικά σε ευρώ και οι προθεσμίες λήξης κυμαίνονται μεταξύ 3 και 30 ετών.

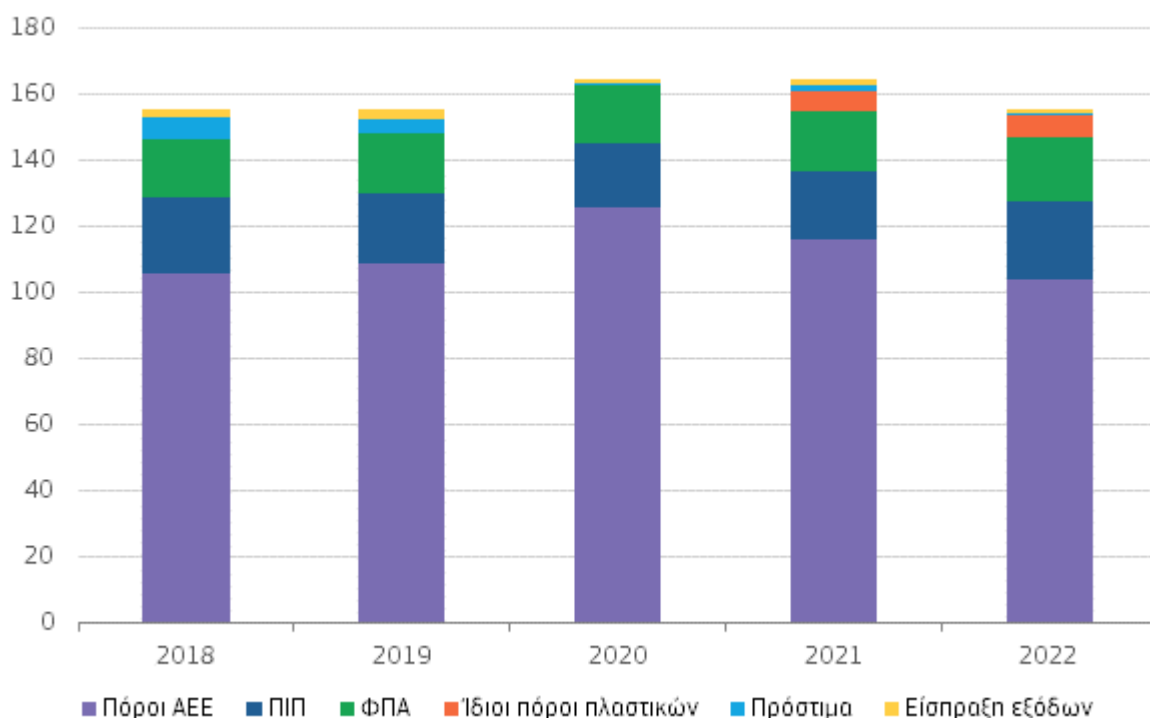
5. ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

5.1. ΕΣΟΔΑ

Τα ενοποιημένα έσοδα της ΕΕ περιλαμβάνουν ποσά που αφορούν ανταλλακτικές και μη ανταλλακτικές συναλλαγές, εκ των οποίων οι δεύτερες είναι οι σημαντικότερες. Η πενταετής τάση των βασικών κατηγοριών εσόδων από μη ανταλλακτικές συναλλαγές (που περιλαμβάνουν τους πόρους ΑΕΕ, τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους, τους πόρους ΦΠΑ, τους νέους ιδίους πόρους πλαστικών, τα πρόστιμα και την είσπραξη εξόδων) έχει ως εξής:

Πενταετής τάση των εσόδων από τις κυριότερες μη ανταλλακτικές συναλλαγές*

σε δια EUR

*Στοιχεία 2020 έως 2022: εξαιρουμένων των εσόδων που σχετίζονται με την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ

Δεδομένου ότι τα έσοδα του προϋπολογισμού θα πρέπει να ισούνται με (ή να υπερβαίνουν) τις δαπάνες του προϋπολογισμού, ο κύριος παράγοντας που επηρεάζει την τάση των εσόδων που παρουσιάζεται ανωτέρω είναι οι πληρωμές που πραγματοποιούνται κάθε έτος.

Ενοποιημένα έσοδα — κυριότερες εξελίξεις το 2022

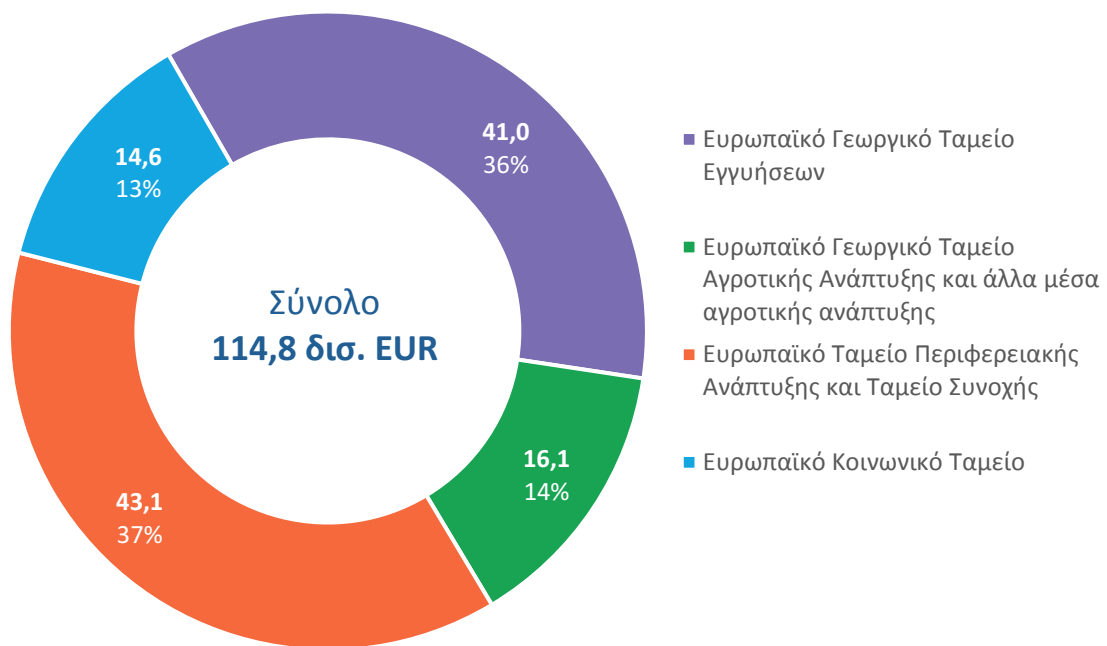
Το 2022 τα ενοποιημένα έσοδα, που περιλαμβάνουν όλες τις κατηγορίες εσόδων, ανήλθαν σε 171,2 δισ. EUR έναντι 178,9 δισ. EUR το προηγούμενο έτος. Οι κυριότερες εξελίξεις που εξηγούν τη μείωση κατά 7,7 δισ. EUR ή 4,3 % ήταν οι εξής:

- Οι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι αυξήθηκαν από 20,6 δισ. EUR το 2021 σε 23,5 δισ. EUR το 2022. Η αύξηση κατά 2,9 δισ. EUR ή 14,1 % εξηγείται κυρίως από την πρόσφατη οικονομική ανάκαμψη.
- Οι συνεισφορές βάσει του ΦΠΑ αυξήθηκαν από 18,3 δισ. EUR το 2021 σε 19,7 δισ. EUR το 2022.
- Τα έσοδα από το ΑΕΕ (ακαθάριστο εθνικό εισόδημα), το πρωταρχικό στοιχείο των λειτουργικών εσόδων της ΕΕ, μειώθηκαν από 116,0 δισ. EUR το 2021 σε 103,9 δισ. EUR το 2022. Η μείωση κατά 12,1 δισ. EUR ή 10,4 % συνδέεται με την αύξηση των άλλων κατηγοριών εσόδων, καθώς τα έσοδα από το ΑΕΕ χρηματοδοτούν το μέρος του προϋπολογισμού που δεν καλύπτεται από άλλες πηγές εσόδων.
- Τα χρηματοοικονομικά έσοδα μειώθηκαν κατά 2,5 δισ. EUR κυρίως λόγω της μείωσης των δεδουλευμένων τόκων υπερημερίας για τελωνειακές υποθέσεις.

5.2. ΔΑΠΑΝΕΣ

Η κύρια συνιστώσα των δαπανών που αναγνωρίζονται στις ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις είναι οι δαπάνες που εμπίπτουν στη μέθοδο της επιμερισμένης διαχείρισης και περιλαμβάνουν τα ακόλουθα ταμεία: i) το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), ii) το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης, iii) το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ) και iv) το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ). Τα εν λόγω ταμεία αντιστοιχούσαν σε 114,8 δισ. EUR ή 43,6 % των συνολικών δαπανών ύψους 263,1 δισ. EUR που πραγματοποιήθηκαν το 2022 (2021: 119,9 δισ. EUR, 54,3 % των συνολικών δαπανών). Η κατανομή των δαπανών στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης και οι σχετικοί συντελεστές στάθμισης παρουσιάζονται κατωτέρω:

Κύριες δαπάνες στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης για το οικονομικό έτος 2022

Η μείωση των δαπανών στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης οφείλεται κυρίως στις μειωμένες δαπάνες που σχετίζονται με το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής (κατά 3,8 δισ. EUR) και το ΕΚΤ (κατά 2,1 δισ. EUR). Αυτό αντικατοπτρίζει τη μετάβαση από την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού του ΠΔΠ 2014-2020 στο τρέχον ΠΔΠ 2021-2027: οι δηλωθείσες δαπάνες για την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού μειώνονται, ενώ οι δαπάνες που αφορούν την τρέχουσα περίοδο είναι χαμηλές λόγω της καθυστερημένης έναρξης της υλοποίησής της. Οι δαπάνες που σχετίζονται με το ΕΓΤΑΑ και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης και το ΕΓΤΕ αυξήθηκαν κατά 0,6 δισ. EUR και 0,2 δισ. EUR αντίστοιχα.

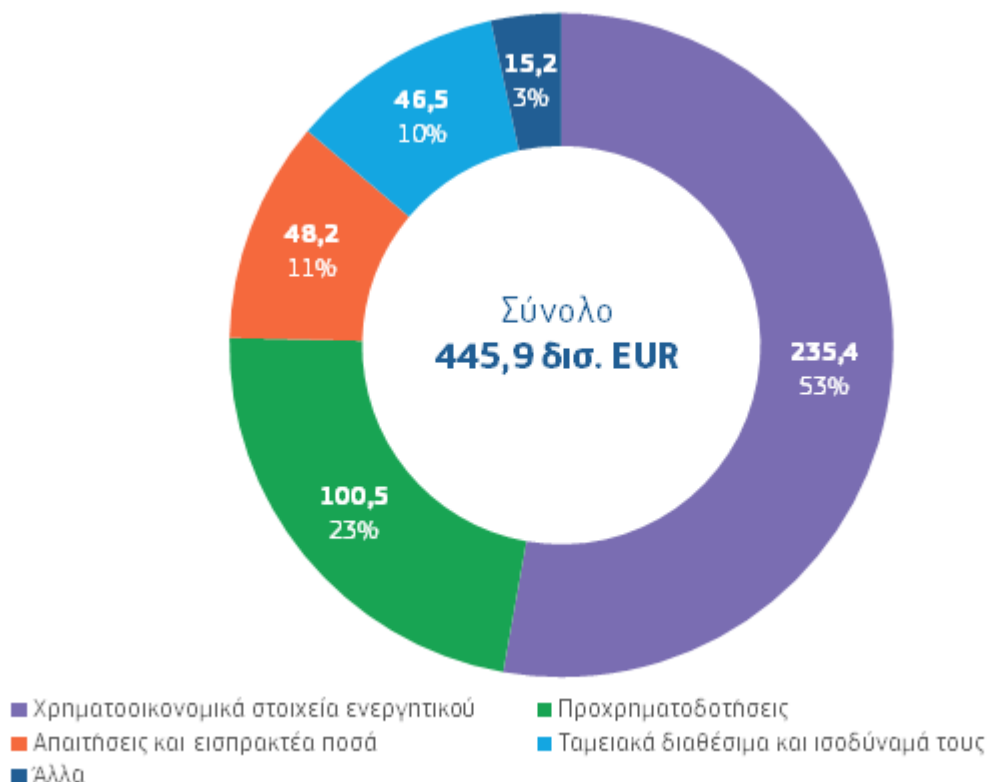
Μετά την επιτυχή δρομολόγηση του NGEU (βλ. ενότητα 2) το 2021, οι δαπάνες στο πλαίσιο της άμεσης διαχείρισης, που αντιπροσωπεύει την εκτέλεση του προϋπολογισμού από την Επιτροπή, τους εκτελεστικούς οργανισμούς και τα καταπιστευματικά ταμεία, συνέχισαν να αυξάνονται από 63,0 δισ. EUR το 2021 σε 94,0 δισ. EUR το 2022. Η αύξηση κατά 31,0 δισ. EUR οφείλεται κυρίως στη μη επιστρεπτέα στήριξη που χορηγήθηκε στο πλαίσιο του MAA του NGEU, η οποία ανήλθε σε 69,5 δισ. EUR (2021: 42,9 δισ. EUR).

Οι δαπάνες στο πλαίσιο της έμμεσης διαχείρισης αντιπροσωπεύουν την εκτέλεση του προϋπολογισμού από οργανισμούς της ΕΕ, όργανα της ΕΕ, τρίτες χώρες, διεθνείς οργανισμούς και άλλες οντότητες. Το 2022 οι δαπάνες στο πλαίσιο της έμμεσης διαχείρισης ανήλθαν στο ποσό των 13,6 δισ. EUR (2021: 10,9 δισ. EUR). Η αύξηση οφείλεται κυρίως στις αυξημένες δαπάνες στον τομέα της εξωτερικής δράσης.

5.3. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022, το σύνολο των στοιχείων ενεργητικού ανερχόταν σε 445,9 δισ. EUR (2021: 414,1 δισ. EUR) — η αύξηση οφείλεται στην περαιτέρω δανειοδότηση από το μέσο SURE και στη δανειοδότηση και τις προκαταβολές που καταβλήθηκαν στο πλαίσιο του μέσου NGEU. Τα σημαντικότερα στοιχεία ήταν τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού εκτός των ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων (235,4 δισ. EUR), οι προχρηματοδοτήσεις (100,5 δισ. EUR), οι απαιτήσεις και τα εισπρακτέα ποσά (48,2 δισ. EUR) και τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (46,5 δισ. EUR). Τα άλλα στοιχεία ενεργητικού, ύψους 15,2 δισ. EUR, περιλάμβαναν κυρίως ενσώματα πάγια και άυλα περιουσιακά στοιχεία.

Σύνθεση του ενεργητικού την 31η Δεκεμβρίου 2022

Η αύξηση στο σύνολο των στοιχείων ενεργητικού κατά 31,8 δισ. EUR ή 7,7 % σε σχέση με το προηγούμενο έτος οφειλόταν κυρίως στα ακόλουθα:

- Τα ανεξόφλητα δάνεια αυξήθηκαν από 163,6 δισ. EUR το 2021 σε 204,4 δισ. EUR το 2022. Η αύξηση κατά 40,8 δισ. EUR ή 24,9 % αντικατοπτρίζει κυρίως την έκδοση περαιτέρω δανείων για προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής σε κράτη μέλη στο πλαίσιο των προγραμμάτων του ΜΑΑ (27,2 δισ. EUR) και του SURE (8,7 δισ. EUR), καθώς και νέων δανείων στο πλαίσιο του προγράμματος χρηματοδοτικής συνδρομής ΜΧΣ (7,5 δισ. EUR), εκ των οποίων 7,2 δισ. EUR εκταμιεύθηκαν προς την Ουκρανία.
- Το σύνολο των προχρηματοδοτήσεων αυξήθηκε από 93,4 δισ. EUR το 2021 σε 100,5 δισ. EUR το 2022. Η μείωση κατά 7,9 δισ. EUR της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης που χορηγήθηκε στο πλαίσιο του ΜΑΑ υπεραντισταθμίστηκε από τις αυξημένες πληρωμές προχρηματοδότησης στον τομέα της συνοχής (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, ΤΣ), όπου, όπως και κατά την πρώτη προχρηματοδότηση που καταβλήθηκε για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027 (5,4 δισ. EUR), πραγματοποιήθηκαν νέες πληρωμές προχρηματοδότησης για την περίοδο 2014-2020, οι οποίες αφορούν κυρίως την αρχική προχρηματοδότηση REACT-EU (3,5 δισ. EUR).
- Τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδυνάμιά τους αυξήθηκαν από 44,9 δισ. EUR το 2021 σε 46,5 δισ. EUR το 2022. Η αύξηση κατά 1,6 δισ. EUR ή 3,6 % οφείλεται κυρίως στη ρευστότητα που σχετίζεται με το NGEU (19,9 δισ. EUR στον λογαριασμό NGEU, καθώς και σε κεφάλαια ύψους 0,6 δισ. EUR που τηρούνται στον κεντρικό λογαριασμό ταμειακών διαθεσίμων της Επιτροπής εν αναμονή της εκταμίευσης στον προϋπολογισμό για τα προγράμματα του ΠΔΠ).

- Οι απαιτήσεις και τα εισπρακτέα ποσά μειώθηκαν από 72,4 δισ. EUR σε 48,2 δισ. EUR. Η μείωση κατά 24,2 δισ. EUR ή 33,4 % οφείλεται κυρίως στη μείωση του εισπρακτέου ποσού που σχετίζεται με τη συμφωνία αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου.

Αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ

Την 31η Ιανουαρίου 2020 το Ηνωμένο Βασίλειο αποχώρησε από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι όροι της αναχώρησής του ορίζονται σε συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας, γνωστή και ως «συμφωνία αποχώρησης». Στο πλαίσιο της εν λόγω συμφωνίας, το Ηνωμένο Βασίλειο συμφώνησε να τηρήσει όλες τις δημοσιονομικές υποχρεώσεις που είχε αναλάβει ενόσω ήταν μέλος της ΕΕ. Η συμφωνία άρχισε να ισχύει την 31η Ιανουαρίου 2020. Το Ηνωμένο Βασίλειο θα συνεχίσει να συνεισφέρει στον προϋπολογισμό της ΕΕ και να ωφελείται από προγράμματα και δαπάνες της ΕΕ που έχουν εγκριθεί πριν από το 2021, σαν να ήταν κράτος μέλος. Επίσης, θα επιστραφούν στο Ηνωμένο Βασίλειο καθορισμένα ποσά τα οποία συνεισέφερε στον προϋπολογισμό της ΕΕ ή ποσά που έχουν ληφθεί από τον προϋπολογισμό της ΕΕ σε σχέση με την περίοδο κατά την οποία ήταν κράτος μέλος. Η ΕΕ υποβάλλει δύο φορές ετησίως στο Ηνωμένο Βασίλειο έκθεση σχετικά με τα οφειλόμενα ποσά και το Ηνωμένο Βασίλειο τα καταβάλλει σε μηνιαία βάση. Η υποβολή εκθέσεων επικαιροποιείται κάθε έτος με βάση τα πραγματικά στοιχεία.

Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμφωνία αποχώρησης δημιουργούν υποχρεώσεις και απαιτήσεις για την ΕΕ, οι οποίες πρέπει να υπολογίζονται και να αντικατοπτρίζονται στους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ και να καλύπτουν ιδίως τους ακόλουθους τομείς:

- ίδιοι πόροι (άρθρο 136)
- εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων (άρθρο 140)
- πρόστιμα στον τομέα του ανταγωνισμού (άρθρο 141)
- υποχρεώσεις της Ένωσης (άρθρο 142)
- ενδεχόμενες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και χρηματοοικονομικά μέσα (άρθρα 143 και 144)
- καθαρό ενεργητικό της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (άρθρο 145)
- επένδυση της ΕΕ στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (άρθρο 146)
- ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αφορούν νομικές υποθέσεις (άρθρο 147).

σε εκατ. EUR

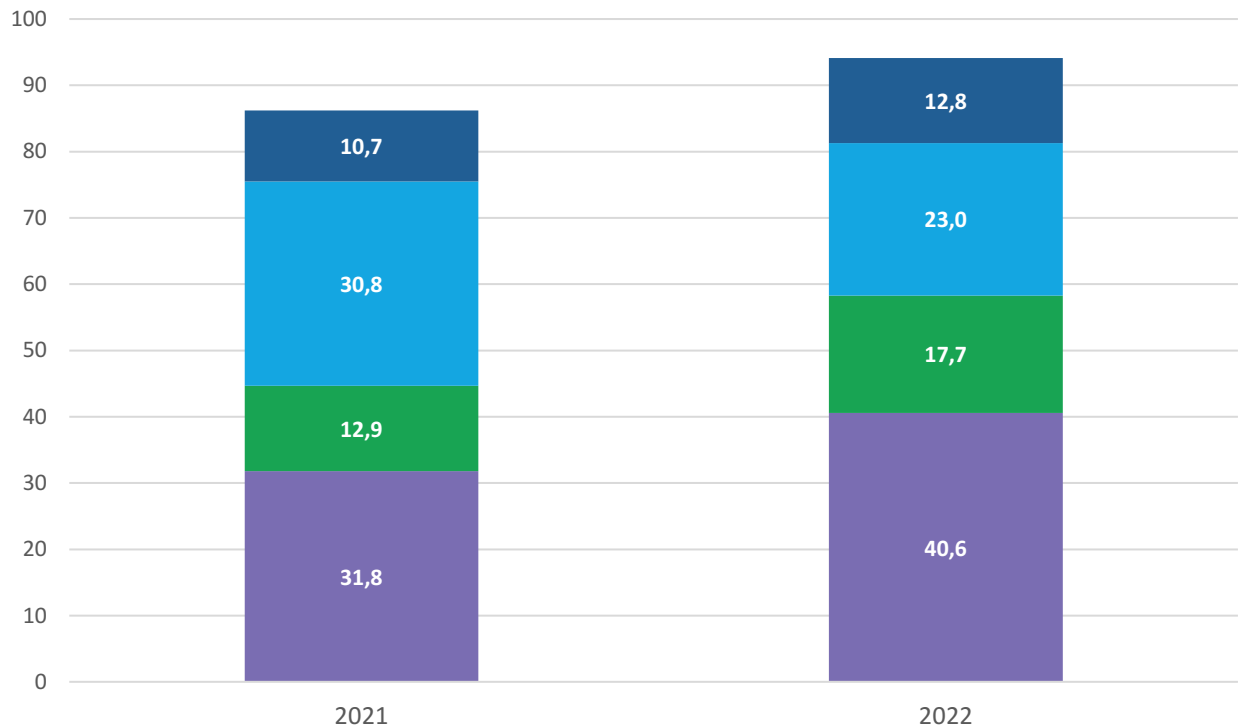
	Άρθρο 140	Άρθρο 142	Άλλο	31.12.2022	31.12.2021
<i>Οφειλόμενα από το Ηνωμένο Βασίλειο</i>	17 029	9 587	68	26 683	43 982
<i>Οφειλόμενα προς το Ηνωμένο Βασίλειο</i>	–	–	(2 812)	(2 812)	(2 229)
Σύνολο	17 029	9 587	(2 744)	23 871	41 753
<i>Μη κυκλοφορούντα</i>	8 465	9 298	(2 953)	14 810	30 839
<i>Κυκλοφορούντα</i>	8 563	288	209	9 061	10 913

Προχρηματοδότηση

Το 2022 οι προχρηματοδοτήσεις, εκτός από τις λοιπές προκαταβολές προς τα κράτη μέλη και τις συνεισφορές προς το καταπιστευματικό ταμείο Βέκου και το καταπιστευματικό ταμείο για την Αφρική, ανήλθαν σε 94,1 δισ. EUR (2021: 86,2 δισ. EUR), εκ των οποίων σχεδόν το σύνολο αφορούσε τις δραστηριότητες της Επιτροπής. Η αύξηση κατά 7,9 δισ. EUR ή 9,2 % σχετίζεται με την αύξηση των προχρηματοδοτήσεων που συνδέονται με την επιμερισμένη διαχείριση από 31,8 δισ. EUR το 2021 σε 40,6 δισ. EUR το 2022:

Προχρηματοδότηση της Επιτροπής ανά μέθοδο διαχείρισης

σε δισ. EUR

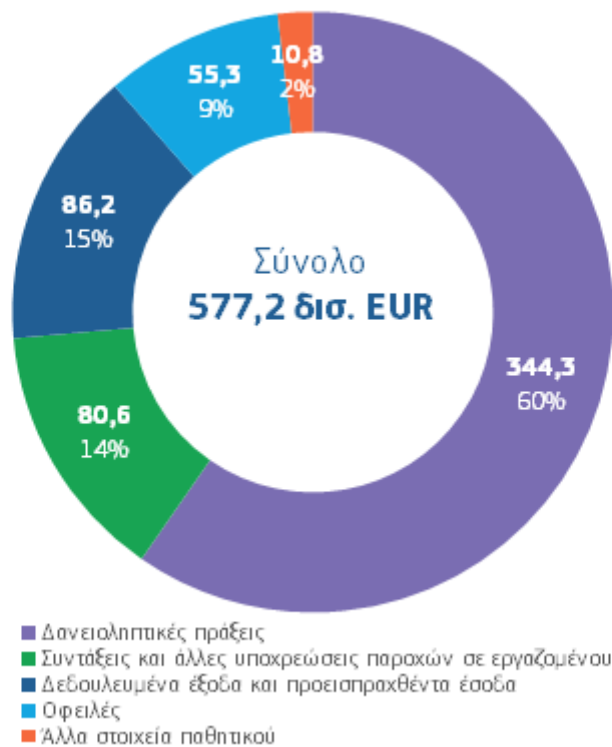
■ Επιμερισμένη διαχείριση ■ Άμεση διαχείριση — εκτός NGEU ■ Άμεση διαχείριση (NGEU) ■ Άμεση διαχείριση (NGEU)

Το επίπεδο των προχρηματοδοτήσεων που χορηγούνται στο πλαίσιο των προγραμμάτων του ΠΔΠ επηρεάζεται σημαντικά από τον αντίστοιχο κύκλο του ΠΔΠ, για παράδειγμα κατά την έναρξη της περιόδου του ΠΔΠ αναμένεται η πληρωμή μεγάλων προκαταβολών στα κράτη μέλη στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής και τα ποσά αυτά παραμένουν διαθέσιμα στα κράτη μέλη έως την περάτωση των προγραμμάτων. Καταβάλλεται επίσης ετήσια προχρηματοδότηση, η οποία πρέπει να χρησιμοποιείται εντός του έτους ή να ανακτάται το επόμενο έτος στο πλαίσιο του κύκλου του ετήσιου κλεισίματος των λογαριασμών. Η Επιτροπή καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να εξασφαλίσει τη διατήρηση της προχρηματοδότησης στο ενδεδειγμένο επίπεδο. Πρέπει να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ της διασφάλισης επαρκούς χρηματοδότησης για τα έργα και της έγκαιρης αναγνώρισης των δαπανών.

5.4. ΠΑΘΗΤΙΚΟ

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 οι συνολικές υποχρεώσεις ανέρχονταν σε 577,2 δισ. EUR (2021: 496,4 δισ. EUR) —η αύξηση οφείλεται κυρίως στις δανειοληπτικές πράξεις που πραγματοποιήθηκαν το 2022 στο πλαίσιο των μέσων SURE και NGEU. Οι σημαντικότερες υποχρεώσεις ήταν οι δανειοληπτικές πράξεις για το NGEU και για χρηματοδοτική συνδρομή (344,3 δισ. EUR), τα δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα (86,2 δισ. EUR), οι συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις και άλλες υποχρεώσεις παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία (80,6 δισ. EUR) και οι οφειλές προς τρίτους (55,3 δισ. EUR).

Σύνθεση του παθητικού την 31η Δεκεμβρίου 2022

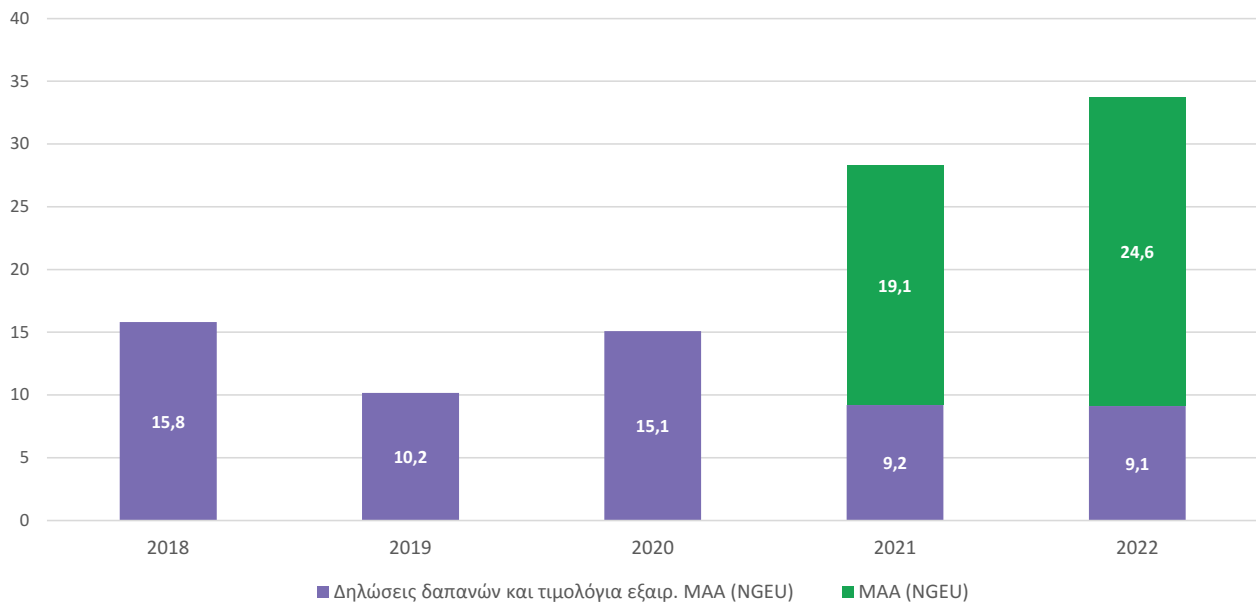

Η αύξηση κατά 80,8 δισ. EUR ή 16,3 % σε σχέση με το προηγούμενο έτος οφειλόταν κυρίως στα ακόλουθα:

- Οι δανειοληπτικές πράξεις αυξήθηκαν από 236,7 δισ. EUR το 2021 σε 344,3 δισ. EUR το 2022. Η αύξηση κατά 107,6 δισ. EUR ή 45,5 % συνδέεται κυρίως με τις νέες εκδόσεις, χωρίς τις αποπληρωμές, στο πλαίσιο του NGEU (96,9 δισ. EUR), και με τις πρόσθετες δανειοληπτικές πράξεις στο πλαίσιο του SURE (8,7 δισ. EUR) και της ΜΧΣ (7,5 δισ. EUR).
- Τα δεδουλευμένα έξοδα και τα προεισπραχθέντα έσοδα αυξήθηκαν από 78,1 δισ. EUR το 2021 σε 86,2 δισ. EUR το 2022. Η αύξηση κατά 8,1 δισ. EUR ή 10,4 % σχετίζεται κυρίως με τον ΜΑΑ, καθώς τα κράτη μέλη προχωρούν με την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων και τα ορόσημα εκτιμάται ότι έχουν ολοκληρωθεί.
- Οι οφειλές αυξήθηκαν από 46,4 δισ. EUR το 2021 σε 55,3 δισ. EUR το 2022. Η αύξηση κατά 8,9 δισ. EUR ή 19,2 % σχετίζεται επίσης πρωτίστως με τον ΜΑΑ (αύξηση κατά 5,5 δισ. EUR) και τις οφειλές ιδίων πόρων (αύξηση κατά 3,7 δισ. EUR).
- Η αύξηση των ανωτέρω υποχρεώσεων αντισταθμίστηκε εν μέρει από μείωση κατά 41,9 δισ. EUR ή 34,2 % των συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων και άλλων υποχρεώσεων παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία, οι οποίες μειώθηκαν από 122,5 δισ. EUR το 2021 σε 80,6 δισ. EUR το 2022. Η μείωση αυτή οφειλόταν κυρίως στα αναλογιστικά κέρδη από τις μεταβολές των υποκείμενων χρηματοοικονομικών παραδοχών ως αποτέλεσμα της απότομης αύξησης των πραγματικών προεξοφλητικών επιτοκίων εντός του έτους.

Σύνολο δηλώσεων δαπανών και τιμολογίων που παραλήφθηκαν και αναγνωρίστηκαν στον ισολογισμό στον τομέα «Οφειλές»

σε δισ. EUR

Καθαρό ενεργητικό

Η θετική διαφορά μεταξύ παθητικού και ενεργητικού στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ανερχόταν σε 131,3 δισ. EUR (2021: 82,3 δισ. EUR). Η σημαντική αύξηση κατά 49,0 δισ. EUR οφείλεται κυρίως στις δανειοληπτικές πράξεις σε σχέση με μη επιστρεπτέα στήριξη οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του NGEU το 2022 (με αποτέλεσμα οι δαπάνες άμεσης διαχείρισης να ανέλθουν σε 69,5 δισ. EUR σημειώνοντας αύξηση κατά 26,6 δισ. EUR σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος). Επισημαίνεται ότι το γεγονός ότι το παθητικό υπερβαίνει το ενεργητικό δεν σημαίνει ότι τα θεσμικά και λοιπά όργανα της ΕΕ αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες, αλλά ότι ορισμένα στοιχεία του παθητικού θα χρηματοδοτηθούν από μελλοντικούς ετήσιους προϋπολογισμούς. Έτσι, σύμφωνα με τους κανόνες της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση, πολλά έξοδα αναγνωρίζονται στο τρέχον έτος μολονότι μπορεί στην πραγματικότητα να καταβληθούν τα επόμενα έτη και να χρηματοδοτηθούν από μελλοντικούς προϋπολογισμούς· τα σχετικά έσοδα θα λογιστικοποιηθούν μόνο στις μελλοντικές περιόδους. Πέραν των δανειοληπτικών πράξεων για το NGEU, οι οποίες πρέπει να αποπληρωθούν μεταξύ 2028 και 2052, και των υποχρεώσεων παροχών σε εργαζομένους, οι οποίες πρέπει να καταβληθούν σε διάστημα αρκετών δεκαετιών, τα σημαντικότερα ποσά που πρέπει να επισημανθούν είναι οι δραστηριότητες που σχετίζονται με το ΕΓΤΕ, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων καταβάλλεται συνήθως κατά το πρώτο τρίμηνο του επόμενου έτους.

6. ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ, ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΕΕ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) είναι μια Ένωση στην οποία τα κράτη μέλη αναθέτουν αρμοδιότητες για την επίτευξη των κοινών τους στόχων. Η Ένωση βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου, καθώς και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες. Οι αξίες αυτές είναι κοινές στα κράτη μέλη εντός κοινωνίας που χαρακτηρίζεται από τον πλουραλισμό, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ανοχή, τη δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών.

6.1. ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Συνθήκες της ΕΕ

Οι πρωταρχικοί στόχοι και αρχές που διέπουν την Ένωση και τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα καθορίζονται στις [Συνθήκες](#). Η Ένωση και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ δύνανται να ενεργούν μόνο εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται από τις Συνθήκες προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους που ορίζονται σε αυτές και πρέπει να το πράττουν σύμφωνα με τις αρχές⁸ της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Για να

επιτύχει τους στόχους της και να υλοποιήσει τις πολιτικές της, η Ένωση εφοδιάζεται με τα απαραίτητα χρηματοδοτικά μέσα. Η Επιτροπή είναι αρμόδια για την προαγωγή του γενικού συμφέροντος της Ένωσης, που περιλαμβάνει την εκτέλεση του προϋπολογισμού και τη διαχείριση των προγραμμάτων σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Η ΕΕ επιδιώκει την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στη Συνθήκη με διάφορα μέσα, ένα από τα οποία είναι ο προϋπολογισμός της ΕΕ. Άλλα είναι, ενδεικτικά, ένα κοινό νομοθετικό πλαίσιο ή κοινές στρατηγικές πολιτικές.

Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και προγράμματα δαπανών

Οι πολιτικές που στηρίζονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ εφαρμόζονται σύμφωνα με το [πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο \(ΠΔΠ\)](#) και την αντίστοιχη τομεακή νομοθεσία που καθορίζει τα προγράμματα δαπανών και τα μέσα. Αυτά μεταφράζουν τις πολιτικές προτεραιότητες της ΕΕ σε οικονομικούς όρους για περίοδο η οποία είναι αρκετά μακροχρόνια ώστε να είναι αποτελεσματική και να παρέχει έναν συνεκτικό και μακροπρόθεσμο ορίζοντα για τους δικαιούχους

κονδυλίων της ΕΕ και για τις συγχρηματοδοτούσες εθνικές αρχές. Καθορίζονται ανώτατα ετήσια ποσά (ανώτατα όρια) για τις δαπάνες της ΕΕ συνολικά και ανά βασική κατηγορία δαπάνης (τομέα). Το άθροισμα των ανώτατων ορίων όλων των τομέων είναι το συνολικό ανώτατο όριο των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων. Το ΠΔΠ εγκρίνεται από το Συμβούλιο με ομοφωνία όλων των κρατών μελών, με την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το τρέχον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027 εγκρίθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2020. Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027 συμπληρώνεται από το προσωρινό μέσο ανάκαμψης NextGenerationEU (βλ. ενότητα 2).

Ετήσιος προϋπολογισμός

Ο [ετήσιος προϋπολογισμός](#) καταρτίζεται από την Επιτροπή. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο συμφωνούν (συνήθως έως τα μέσα Δεκεμβρίου) επί του προϋπολογισμού για το επόμενο έτος, βάσει της διαδικασίας του άρθρου 314 της ΣΛΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της ισοσκελίσης του προϋπολογισμού, το σύνολο των εσόδων πρέπει να ισούται με το σύνολο των δαπανών (πιστώσεις πληρωμών) για ένα δεδομένο οικονομικό έτος.

Οι κύριες [πηγές χρηματοδότησης](#) του προϋπολογισμού της ΕΕ είναι τα έσοδα από ιδίους πόρους, τα οποία συμπληρώνονται από άλλα έσοδα. Υπάρχουν τέσσερις κατηγορίες ιδίων πόρων: οι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι (κυρίως τελωνειακοί δασμοί), οι ίδιοι πόροι που βασίζονται στον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), οι ίδιοι πόροι που βασίζονται στα απορρίμματα μη ανακυκλωμένων πλαστικών συσκευασιών (που εισήχθησαν το 2021) και οι ίδιοι πόροι που βασίζονται στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ). Τα άλλα έσοδα που

⁸ Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η Ένωση παρεμβαίνει μόνο εφόσον και κατά τον βαθμό που οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων, να επιτευχθούν καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, το περιεχόμενο και η μορφή της δράσης της Ένωσης δεν υπερβαίνουν τα απαιτούμενα για την επίτευξη των στόχων των Συνθηκών (βλ. άρθρο 5 της ΣΕΕ).

προέρχονται από τις δραστηριότητες της ΕΕ (π.χ. πρόστιμα στον τομέα του ανταγωνισμού) αντιπροσωπεύουν κατά κανόνα λιγότερο από το 10 % των συνολικών εσόδων.

Μέθοδοι διαχείρισης

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ εκτελείται με τρεις μεθόδους διαχείρισης, οι οποίες καθορίζουν τον τρόπο πληρωμής και διαχείρισης των χρημάτων:

- **Επιμερισμένη διαχείριση:** η διαχείριση του μεγαλύτερου μέρους του προϋπολογισμού (περίπου 3/4 του προϋπολογισμού) πραγματοποιείται βάσει συστήματος επιμερισμένης διαχείρισης από την Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, κυρίως στους τομείς των διαρθρωτικών ταμείων και της γεωργίας.
- **Άμεση διαχείριση:** η Επιτροπή διαχειρίζεται επίσης η ίδια προγράμματα και μπορεί να αναθέτει σε εκτελεστικούς οργανισμούς την υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων.
- **Έμμεση διαχείριση:** η διαχείριση των αποφάσεων περί δαπανών μπορεί επίσης να πραγματοποιείται έμμεσα διά της ανάθεσης σε άλλους οργανισμούς εντός ή εκτός ΕΕ. Ο δημοσιονομικός κανονισμός και/ή οι συμφωνίες συνεισφοράς καθορίζουν τους αναγκαίους μηχανισμούς ελέγχου και υποβολής εκθέσεων από τις εν λόγω οντότητες και την εποπτεία από την Επιτροπή σε περιπτώσεις στις οποίες ανατίθενται καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού σε εθνικούς οργανισμούς, στον Όμιλο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, σε τρίτες χώρες, σε διεθνείς οργανισμούς (π.χ. στην Παγκόσμια Τράπεζα ή στα Ηνωμένα Έθνη) και σε άλλες οντότητες (π.χ. αποκεντρωμένους οργανισμούς της ΕΕ, κοινές επιχειρήσεις).

Χρηματοδοτικά μέσα και δημοσιονομικές εγγυήσεις

Η παραδοσιακή μέθοδος της εκτέλεσης του προϋπολογισμού μέσω επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων συμπληρώνεται με την έκδοση **χρηματοδοτικών μέσων** υπό μορφή εγγυήσεων, καθώς και μετοχικού κεφαλαίου και δανείων. Επιπλέον, η ΕΕ συμμετέχει σε δανειοληπτικές και δανειοδοτικές δραστηριότητες για ειδικά προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής με σκοπό τη στήριξη των κρατών μελών και τρίτων χωρών υπό μορφή διμερών

δανείων που χρηματοδοτούνται από χρεωστικούς τίτλους που εκδίδονται στις κεφαλαιαγορές με την εγγύηση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Τον Δεκέμβριο του 2022, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο θέσπισαν την ενοποιημένη προσέγγιση χρηματοδότησης για τον δανεισμό της ΕΕ, στο πλαίσιο της οποίας η Επιτροπή θα εκδίδει «ομόλογα της ΕΕ» συγκεκριμένου σήματος και όχι χωριστά ομόλογα για μεμονωμένα προγράμματα.

Δημοσιονομικός κανονισμός

Ο **δημοσιονομικός κανονισμός** (ΔΚ)⁹ που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό αποτελεί νομική πράξη καίριας σημασίας για την κανονιστική αρχιτεκτονική των οικονομικών της ΕΕ. Καθορίζει λεπτομερώς τους δημοσιονομικούς κανόνες που ισχύουν για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ και τους ρόλους των διαφόρων φορέων που συμμετέχουν στη διασφάλιση της ορθής χρήσης των χρημάτων και επιτυγχάνει τους στόχους που έχουν τεθεί. Περιλαμβάνει επίσης τις ειδικές διατάξεις που ισχύουν

για τα χρηματοδοτικά μέσα, τις δημοσιονομικές εγγυήσεις και τη χρηματοδοτική συνδρομή.

6.2. ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ

6.2.1. Θεσμική δομή

Η ΕΕ διαθέτει θεσμικό πλαίσιο μέσω του οποίου αποσκοπεί στην προώθηση των αξιών της, στην επιδίωξη των στόχων της, στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων της, των συμφερόντων των πολιτών της και των συμφερόντων των κρατών μελών, καθώς και στη διασφάλιση της συνοχής, της αποτελεσματικότητας και της συνέχειας των πολιτικών και των δράσεών της. Η οργανωτική δομή αποτελείται από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ. Ο δημοσιονομικός κανονισμός, μαζί με τους ισχύοντες λογιστικούς κανόνες, ορίζει ποιες από τις οντότητες αυτές περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους

⁹ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

λογαριασμούς της ΕΕ (βλ. σημείωση 9 των ενοποιημένων ετήσιων λογαριασμών της ΕΕ για τον κατάλογο των οντοτήτων που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της ενοποίησης).

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ασκεί, από κοινού με το Συμβούλιο, νομοθετικά και δημοσιονομικά καθήκοντα. Η Επιτροπή λογοδοτεί πολιτικά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το Συμβούλιο επίσης ασκεί καθήκοντα χάραξης πολιτικών και συντονισμού σύμφωνα με τους γενικούς πολιτικούς προσανατολισμούς και τις προτεραιότητες της Ένωσης που καθορίζονται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι το εκτελεστικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Προωθεί το γενικό συμφέρον της Ένωσης και αναλαμβάνει κατάλληλες πρωτοβουλίες για τον σκοπό αυτό. Διασφαλίζει την εφαρμογή των Συνθηκών και επιβλέπει την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης από τα κράτη μέλη υπό τον έλεγχο του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ασκεί συντονιστικά, εκτελεστικά και διαχειριστικά καθήκοντα, εκτελεί τον προϋπολογισμό και διαχειρίζεται προγράμματα.

Η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό, σε μεγάλο βαθμό σε συνεργασία με τα κράτη μέλη¹⁰. Από κοινού διασφαλίζουν ότι οι πιστώσεις χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Οι κανονισμοί προβλέπουν τις υποχρεώσεις ελέγχου των κρατών μελών κατά την από κοινού εκτέλεση του προϋπολογισμού καθώς και τις απορρέουσες ευθύνες. Προβλέπουν επίσης τις ευθύνες κάθε θεσμικού οργάνου της ΕΕ και τους ειδικούς κανόνες που αφορούν τις ίδιες δαπάνες του.

6.2.2. Η δομή διακυβέρνησης της Επιτροπής

Οι ρυθμίσεις διακυβέρνησης της Επιτροπής και ο τρόπος με τον οποίο διασφαλίζουν ότι η Επιτροπή λειτουργεί ως σύγχρονος οργανισμός που λογοδοτεί και είναι προσανατολισμένος στις επιδόσεις περιγράφονται στην ανακοίνωση¹¹ σχετικά με τη διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η Επιτροπή επιτελεί τους ρόλους της υπό την ηγεσία του Σώματος των επιτρόπων, το οποίο θέτει προτεραιότητες και αναλαμβάνει τη συνολική πολιτική ευθύνη για το έργο της Επιτροπής. Ως Σώμα των επιτρόπων, η Επιτροπή εργάζεται υπό την πολιτική καθοδήγηση του/της προέδρου της, που παρουσιάζει στο πλαίσιο της υποψηφιότητάς του/της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τους στόχους που προτίθεται να επιτύχει με τη μορφή πολιτικών κατευθύνσεων. Ο/Η πρόεδρος αποφασίζει σχετικά με την εσωτερική οργάνωση της Επιτροπής ώστε να διασφαλίζονται η συνοχή, η αποτελεσματικότητα και η συλλογικότητα της δράσης της.

Το Σώμα αναθέτει την επιχειρησιακή εκτέλεση του προϋπολογισμού και τη δημοσιονομική διαχείριση στους **γενικούς διευθυντές και στους προϊστάμενους υπηρεσιών**, οι οποίοι ηγούνται της διοικητικής δομής της Επιτροπής. Αυτή η αποκεντρωμένη προσέγγιση δημιουργεί μια διοικητική νοοτροπία που προωθεί την ανάληψη ευθύνης από τους δημόσιους υπαλλήλους για δραστηριότητες επί των οποίων έχουν τον έλεγχο και απαιτεί από αυτούς να παρέχουν διαβεβαίωση όσον αφορά τις δραστηριότητες για τις οποίες λογοδοτούν.

Υπό την εποπτεία του/της προέδρου και σε στενή συνεργασία με το μέλος της Επιτροπής που είναι αρμόδιο για τον προϋπολογισμό, τους ανθρώπινους πόρους και τη διοίκηση, και με τη συμμετοχή των προεδρικών και κεντρικών υπηρεσιών, το συμβούλιο εσωτερικής διοίκησης παρέχει συντονισμό, εποπτεία, συμβουλές και στρατηγικές κατευθύνσεις.

Οι εσωτερικές ρυθμίσεις καθορίζουν ένα συνεκτικό σύνολο ισχυρών ελέγχων και εργαλείων διαχείρισης που επιτρέπουν στο **Σώμα των επιτρόπων** να αναλαμβάνει την πολιτική ευθύνη για το έργο της Επιτροπής¹².

6.2.3. Η δημοσιονομική διαχείριση εντός της Επιτροπής

Εντός της Επιτροπής, οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες δημοσιονομικής διαχείρισης καθορίζονται με σαφήνεια (π.χ. στον δημοσιονομικό κανονισμό και στον εσωτερικό κανονισμό¹³) και εφαρμόζονται με ανάλογο

¹⁰ Βλ. άρθρο 317 της ΣΛΕΕ.

¹¹ C(2020) 4240 της 24.6.2020.

¹² Κατά συνέπεια, ο όρος «Ευρωπαϊκή Επιτροπή» χρησιμοποιείται για να υποδηλώσει τόσο το θεσμικό όργανο —το Σώμα— που συγκροτείται από τα μέλη της Επιτροπής όσο και τη διοίκησή της, την οποία αποτελούν οι γενικοί διευθυντές των τμημάτων της (και οι προϊστάμενοι άλλων διοικητικών δομών, όπως υπηρεσίες, γραφεία και εκτελεστικοί οργανισμοί).

τρόπο. Ως **κύριοι διατάκτες**, οι γενικοί διευθυντές και οι προϊστάμενοι υπηρεσιών της Επιτροπής είναι υπεύθυνοι για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων της ΕΕ, τη συμμόρφωση με τις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού, τη διαχείριση κινδύνου και την κατάρτιση κατάλληλου πλαισίου εσωτερικού ελέγχου.

Η ευθύνη των διατακτών καλύπτει ολόκληρη τη διαχειριστική διαδικασία, από τον προσδιορισμό του τι απαιτείται προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι πολιτικής που έχουν τεθεί από το θεσμικό όργανο έως τη διαχείριση των δραστηριοτήτων τόσο από επιχειρησιακή άποψη όσο και από την άποψη της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Τα καθήκοντα μπορούν να μεταβιβαστούν σε διευθυντές, προϊσταμένους μονάδων και άλλους, οι οποίοι, ως εκ τούτου, καθίστανται δευτερεύοντες διατάκτες. Κάθε κύριος διατάκτης μπορεί να επικουρείται από έναν ή δύο διευθυντές αρμόδιους για θέματα διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου, για την εποπτεία και την παρακολούθηση της εφαρμογής των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου.

Οι κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής παρέχουν καθοδήγηση και συμβουλές, ενώ επίσης προάγουν βέλτιστες πρακτικές, μεταξύ άλλων μέσω των εργασιών του συμβουλίου εσωτερικής διοίκησης.

Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, κάθε διατάκτης υποχρεούται να καταρτίζει ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων (ΕΕΔ) όπου περιγράφονται λεπτομερώς τα επιτεύγματα, και οι δραστηριότητες εσωτερικού ελέγχου και δημοσιονομικής διαχείρισης κατά τη διάρκεια του έτους. Η ΕΔΔ περιλαμβάνει δήλωση ότι οι πόροι χρησιμοποιήθηκαν βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και ότι εφαρμόζονται διαδικασίες ελέγχου που παρέχουν τις απαιτούμενες εγγυήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων. Η ετήσια έκθεση διαχείρισης και επιδόσεων του προϋπολογισμού της ΕΕ¹³ αποτελεί το βασικό μέσο **με το οποίο το Σώμα των επιτρόπων αναλαμβάνει την πολιτική ευθύνη για τη δημοσιονομική διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ.**

Η **υπόλογος** της Επιτροπής είναι υπεύθυνη σε κεντρικό επίπεδο για τη διαχείριση του ταμείου, τις διαδικασίες είσπραξης, τη θέσπιση λογιστικών κανόνων που βασίζονται στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα (IPSAS), την επικύρωση λογιστικών συστημάτων, καθώς και για την κατάρτιση των ετήσιων λογαριασμών της Επιτροπής και των ενοποιημένων ετήσιων λογαριασμών της ΕΕ. Επιπλέον, η υπόλογος υποχρεούται να υπογράψει τους ετήσιους λογαριασμούς δηλώνοντας ότι παρουσιάζουν πιστά, όσον αφορά όλα τα ουσιαστικά σημεία, την οικονομική κατάσταση, τα αποτελέσματα των πράξεων και τις ταμειακές ροές της Ένωσης. Οι ετήσιοι λογαριασμοί εγκρίνονται από το Σώμα των επιτρόπων. Η υπόλογος ασκεί ανεξάρτητη λειτουργία και φέρει σημαντική ευθύνη όσον αφορά τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση εντός της Επιτροπής.

Ο **εσωτερικός ελεγκτής** της Επιτροπής ασκεί επίσης κεντρική και ανεξάρτητη λειτουργία και παρέχει ανεξάρτητες συμβουλές, γνώμες και συστάσεις σχετικά με την ποιότητα και τη λειτουργία των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου εντός της Επιτροπής, των οργανισμών της ΕΕ και άλλων αυτόνομων φορέων.

Η **επιτροπή προόδου του ελέγχου** διασφαλίζει την ανεξαρτησία του εσωτερικού ελεγκτή και παρακολουθεί την ποιότητα των εργασιών εσωτερικού ελέγχου και τη συνέχεια που δίδεται από τις υπηρεσίες της Επιτροπής στις συστάσεις του εσωτερικού και του εξωτερικού ελέγχου καθώς και στις διαπιστώσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την απαλλαγή και τις συστάσεις σχετικά με την αξιοπιστία των ετήσιων ενοποιημένων λογαριασμών της ΕΕ. Ο συμβουλευτικός ρόλος της επιτροπής συμβάλλει στη συνολική περαιτέρω βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της Επιτροπής ως προς την επίτευξη των στόχων της και διευκολύνει την εποπτεία της διακυβέρνησης, της διαχείρισης κινδύνων, καθώς και των πρακτικών εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής από το Σώμα.

6.2.4. Διαδικασία εξωτερικού λογιστικού ελέγχου και απαλλαγής

Σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, η διαχείριση των πόρων πρέπει να πραγματοποιείται με αποτελεσματικό, αποδοτικό και οικονομικό τρόπο. Εφαρμόζεται πλαίσιο λογοδοσίας, το οποίο βασίζεται στην υποβολή ολοκληρωμένων εκθέσεων, στον εξωτερικό έλεγχο και στον πολιτικό έλεγχο, με σκοπό την παροχή εύλογης βεβαιότητας ότι οι πόροι της ΕΕ δαπανώνται με ορθό τρόπο.

Το **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο** αποφασίζει, βάσει σύστασης του **Συμβουλίου**, για το αν θα παράσχει ή όχι την τελική του έγκριση, γνωστή ως «χορήγηση απαλλαγής», για τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή

¹³ Από τα μέσα του 2019 (σύμφωνα με το αναθεωρημένο άρθρο 12 του εσωτερικού κανονισμού), η διαχείριση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΑ) έχει ανατεθεί από κοινού σε πέντε τμήματα [INTPA (DEVCO), ECHO, EAC, EACEA και JRC].

¹⁴ https://ec.europa.eu/info/publications/integrated-financial-and-accountability-reporting_el.

εκτέλεσε τον προϋπολογισμό της ΕΕ σε ένα συγκεκριμένο έτος. Η ετήσια διαδικασία απαλλαγής διασφαλίζει ότι η Επιτροπή καθίσταται πολιτικά υπόλογη για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Κάθε έτος το **Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο** εξετάζει την αξιοπιστία των λογαριασμών, τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων και των δαπανών, το κατά πόσον ήταν χρηστή η δημοσιονομική διαχείριση, καθώς και τις ποιοτικές πτυχές της κατάρτισης του προϋπολογισμού, συμπεριλαμβανομένης της διάστασης των επιδόσεων. Από το 2021, δεδομένης της ιδιαίτερης σημασίας του NextGenerationEU, η γνώμη του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών στο πλαίσιο του παραδοσιακού προϋπολογισμού της ΕΕ συμπληρώνεται από χωριστή γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Η δημοσίευση της ετήσιας έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου αποτελεί το σημείο αφετηρίας της διαδικασίας απαλλαγής. Οι ελεγκτές καταρτίζουν επίσης ειδικές εκθέσεις σχετικά με συγκεκριμένες δαπάνες ή τομείς πολιτικής, ή δημοσιονομικά ζητήματα ή ζητήματα διαχείρισης.

Η απόφαση σχετικά με την απαλλαγή βασίζεται επίσης στις ενοποιημένες δημοσιονομικές εκθέσεις και εκθέσεις λογοδοσίας της Επιτροπής, σε ακροάσεις των επιτρόπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στις απαντήσεις που παρέχονται σε γραπτές ερωτήσεις προς την Επιτροπή.

ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Οι ενοποιημένοι ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2022 καταρτίστηκαν με βάση τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν από τα θεσμικά όργανα και οργανισμούς βάσει του άρθρου 246 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διά της παρούσης, δηλώνω ότι οι ετήσιοι ενοποιημένοι λογαριασμοί καταρτίστηκαν σύμφωνα με τον Τίτλο XIII του ισχύοντος δημοσιονομικού κανονισμού και σύμφωνα με τις λογιστικές αρχές, τους κανόνες και τις μεθόδους που ορίζονται στις σημειώσεις των δημοσιονομικών καταστάσεων.

Από τους υπολόγους των εν λόγω θεσμικών οργάνων και οργανισμών, αφού πιστοποιήσαν την αξιοπιστία τους, παρέλαβα όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την κατάρτιση των λογαριασμών, οι οποίοι παρουσιάζουν τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και την εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Διά της παρούσης, πιστοποιώ ότι, με βάση τις πληροφορίες αυτές και τους ελέγχους τους οποίους έκρινα αναγκαίους να διενεργήσω πριν από την υπογραφή των λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, διαθέτω εύλογη βεβαιότητα ότι οι λογαριασμοί παρουσιάζουν πιστά όσον αφορά όλα τα ουσιαστικά σημεία, την οικονομική κατάσταση, τα αποτελέσματα των πράξεων και τις ταμειακές ροές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Rosa ALDEA BUSQUETS

Υπόλογος της Επιτροπής

19 Ιουνίου 2023

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Επισημαίνεται ότι εξαιτίας της στρογγυλοποίησης των στοιχείων σε εκατομμύρια ευρώ, ορισμένα οικονομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στους παρακάτω πίνακες μπορεί να μην ανταποκρίνονται στο ακριβές άθροισμα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	41
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	42
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	43
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	44
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	45
1. ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ	46
2. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	64
3. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	106
4. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	117
5. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ	124
6. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	129
7. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ.....	151
8. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	154
9. ΠΕΔΙΟ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ	155

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2022	31.12.2021
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	2.1	900	769
Ενσώματα πάγια	2.2	12 922	12 669
Επενδύσεις καταλογιζόμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	2.3	1 313	1 192
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	2.4	226 431	181 874
Προχρηματοδότηση	2.5	47 482	60 792
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	2.6	18 870	40 642
		307 917	297 938
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	2.4	8 981	6 744
Προχρηματοδότηση	2.5	53 014	32 656
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	2.6	29 329	31 796
Αποθέματα	2.7	82	84
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	2.8	46 544	44 860
		137 950	116 141
ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		445 867	414 078
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Συντάξεις και άλλες παροχές σε εργαζομένους	2.9	(80 617)	(122 466)
Προβλέψεις	2.10	(2 199)	(2 950)
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	2.11	(323 985)	(214 974)
		(406 801)	(340 391)
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Προβλέψεις	2.10	(571)	(398)
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	2.11	(28 316)	(31 149)
Οφειλές	2.12	(55 341)	(46 372)
Δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα	2.13	(86 164)	(78 068)
		(170 392)	(155 987)
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		(577 193)	(496 377)
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		(131 325)	(82 299)
Αποθεματικά	2.14	1 312	1 325
Απαιτήσεις έναντι των κρατών μελών*	2.15	(132 637)	(83 624)
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		(131 325)	(82 299)

* Στις 23 Νοεμβρίου 2022, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε προϋπολογισμό ο οποίος προβλέπει την πληρωμή των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της Ένωσης από ιδίους πόρους που πρέπει να εισπραχθούν ή να ζητηθούν από τα κράτη μέλη κατά το επόμενο έτος. Επιπροσθέτως, δυνάμει του άρθρου 83 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης [κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 259/68 της 29ης Φεβρουαρίου 1968, όπως τροποποιήθηκε], τα κράτη μέλη εγγυώνται από κοινού τις υποχρεώσεις που αφορούν τις συντάξεις.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

σε εκατ. EUR

	Σημείω	2022	2021
ΕΣΟΔΑ			
Έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές			
Πόροι ΑΕΕ	3.1	103 880	115 955
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι	3.2	23 495	20 590
Πόροι ΦΠΑ	3.3	19 666	18 340
Ίδιοι πόροι πλαστικών	3.4	6 337	5 831
Πρόστιμα	3.5	915	1 990
Είσπραξη εξόδων	3.6	1 219	1 794
Συμφωνία αποχώρησης Ηνωμένου Βασιλείου	3.7	-	1 122
Λοιπά	3.8	11 395	6 737
		166 908	172 357
Έσοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές			
Χρηματοοικονομικά έσοδα	3.9	2 602	5 092
Λοιπά	3.10	1 669	1 497
		4 271	6 589
Σύνολο εσόδων		171 179	178 946
ΔΑΠΑΝΕΣ			
Εκτελέστηκαν από κράτη μέλη	3.11		
Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων		(41 031)	(40 829)
Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης		(16 073)	(15 451)
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ταμείο Συνοχής		(43 083)	(46 932)
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο		(14 649)	(16 727)
Λοιπά		(3 482)	(4 835)
Εκτελέστηκαν από την Επιτροπή, τους εκτελεστικούς οργανισμούς και τα καταπιστευματικά ταμεία	3.12	(94 027)	(63 000)
Εκτελέστηκαν από άλλους οργανισμούς και όργανα της ΕΕ	3.13	(3 615)	(3 154)
Εκτελέστηκαν από τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς	3.13	(5 281)	(4 512)
Εκτελέστηκαν από άλλες οντότητες	3.13	(4 738)	(3 225)
Κόστος προσωπικού και συντάξεων	3.14	(14 209)	(12 417)
Χρηματοοικονομικό κόστος	3.15	(7 637)	(4 201)
Συμφωνία αποχώρησης Ηνωμένου Βασιλείου	3.7	(6 961)	-
Λοιπά έξοδα	3.16	(8 342)	(5 762)
Σύνολο εξόδων		(263 128)	(221 046)
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ		(91 949)	(42 100)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

σε εκατ. EUR

	2022	2021
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	(91 949)	(42 100)
Λειτουργικές δραστηριότητες		
Απόσβεση	135	116
Απομείωση	1 284	1 054
(Αντιλογισμός) ζημιών απομείωσης αξίας επί επενδύσεων	–	–
(Αύξηση)/μείωση δανείων	(40 787)	(70 259)
(Αύξηση)/μείωση προχρηματοδοτήσεων	(7 049)	(30 699)
(Αύξηση)/μείωση απαιτήσεων από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέων ποσών από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	24 239	2 055
(Αύξηση)/μείωση αποθεμάτων	2	(4)
Αύξηση/(μείωση) υποχρεώσεων σχετικά με συντάξεις και λοιπές παροχές σε εργαζομένους	(41 850)	6 447
Αύξηση/(μείωση) προβλέψεων	(578)	(2 057)
Αύξηση/(μείωση) χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων (εκτός των δανειοληπτικών πράξεων του NGEU)	14 050	60 075
Αύξηση/(μείωση) οφειλών	8 969	13 964
Αύξηση/(μείωση) δεδουλευμένων εξόδων και προεισπραχθέντων εσόδων	8 096	13 484
Δημοσιονομικό πλεόνασμα προηγούμενου έτους ως μη ταμειακό έσοδο	(3 227)	(1 769)
Επανεπιμετρήσεις των υποχρεώσεων παροχών σε εργαζομένους (μη ταμειακή μεταβολή που δεν περιλαμβάνεται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων)	46 048	(3 257)
Άλλες μη ταμειακές μεταβολές	102	(1 757)
Επενδυτικές δραστηριότητες		
(Αύξηση)/μείωση άυλων περιουσιακών στοιχείων και ενσώματων παγίων	(1 803)	(2 307)
(Αύξηση)/μείωση επενδύσεων καταλογιζόμενων με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(121)	(604)
(Αύξηση)/μείωση μη παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος*	(5 850)	(4 636)
(Αύξηση)/μείωση παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	(156)	(629)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Αύξηση/(μείωση) δανειοληπτικών πράξεων που σχετίζονται με το NGEU	92 128	91 000
ΚΑΘΑΡΕΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ	1 684	28 118
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων τους	1 684	28 118
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στην αρχή του οικονομικού έτους	44 860	16 742
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στο τέλος του οικονομικού έτους	46 544	44 860

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

σε εκατ. EUR

	Απαιτήσεις έναντι των κρατών μελών Σωρευτικό πλεόνασμα/(έλλειμμα)	Άλλα αποθεματικά	Αποθεματικό εύλογης αξίας	Καθαρό ενεργητικό
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2020	(38 480)	4 566	496	(33 418)
Αντίκτυπος του αναθεωρημένου EAR 11 (βλ. σημείωση 1)	1 719	(3 043)	(496)	(1 820)
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΤΗΝ 1.1.2021	(36 761)	1 523	–	(35 238)
Επανεπιμετρήσεις υποχρεώσεων για παροχές σε εργαζομένους	(3 257)	–	–	(3 257)
Λοιπά	262	(198)	–	63
Αποτέλεσμα του προϋπολογισμού 2020 που πιστώθηκε σε κράτη μέλη	(1 769)	–	–	(1 769)
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	(42 100)	–	–	(42 100)
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2021	(83 624)	1 325	–	(82 299)
Επανεπιμετρήσεις υποχρεώσεων για παροχές σε εργαζομένους	46 048	–	–	46 048
Λοιπά	115	(13)	–	102
Αποτέλεσμα του προϋπολογισμού 2021 που πιστώθηκε σε κράτη μέλη	(3 227)	–	–	(3 227)
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	(91 949)	–	–	(91 949)
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2022	(132 637)	1 312	–	(131 325)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Επισημαίνεται ότι στους ακόλουθους πίνακες τα ποσά που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με τα ΠΔΠ έως το τέλος του 2020 εξακολουθούν να εμφανίζονται στον τομέα των κρατών μελών καθώς, παρότι το Ηνωμένο Βασίλειο αποχώρησε από την Ένωση την 1η Φεβρουαρίου 2020, βάσει της συμφωνίας αποχώρησης, εξακολουθεί να έχει οικονομική σχέση με την Ένωση ισοδύναμη με εκείνη ενός κράτους μέλους για τις περιόδους αυτές.

1. ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ

1.1. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Η λογιστική της ΕΕ τηρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1), ο οποίος στο εξής αναφέρεται ως «δημοσιονομικός κανονισμός» (ΔΚ).

Σύμφωνα με το άρθρο 80 του δημοσιονομικού κανονισμού, η ΕΕ καταρτίζει τις δημοσιονομικές καταστάσεις της σύμφωνα με τους κανόνες της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση οι οποίοι βασίζονται στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα (IPSAS). Αυτοί οι κανόνες λογιστικής, που υιοθετήθηκαν από την υπόλογο της Επιτροπής, πρέπει να εφαρμόζονται από όλα τα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ που εμπίπτουν στο πεδίο της ενοποίησης, ώστε να διασφαλίζεται η εσωτερική συνέπεια των ενοποιημένων λογαριασμών της ΕΕ.

Εφαρμογή νέων και τροποποιημένων λογιστικών κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΑΡ)

Αναθεωρημένοι λογιστικοί κανόνες της ΕΕ που ισχύουν για τις ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2022 ή αργότερα

Δεν υπάρχουν νέοι λογιστικοί κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίοι να ισχύουν για τις ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2022 ή αργότερα

Νέοι λογιστικοί κανόνες της ΕΕ που εγκρίθηκαν αλλά δεν είχαν τεθεί ακόμη σε ισχύ στις 31 Δεκεμβρίου 2022

Δεν υπάρχουν νέοι λογιστικοί κανόνες της ΕΕ που εγκρίθηκαν αλλά δεν είχαν τεθεί ακόμη σε ισχύ στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

1.2. ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Στόχος των δημοσιονομικών καταστάσεων είναι να παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες σε ένα ευρύ φάσμα χρηστών για την οικονομική κατάσταση, την απόδοση και τις ταμειακές ροές μιας οντότητας. Στόχος της ΕΕ ως οντότητας δημόσιου τομέα είναι ειδικότερα η παροχή χρήσιμων πληροφοριών για τη λήψη αποφάσεων και η απόδειξη της λογιστικής αξιοπιστίας της ίδιας της οντότητας όσον αφορά τους πόρους που έχουν τεθεί στη διάθεσή της. Το παρόν έγγραφο καταρτίστηκε με βάση τους στόχους αυτούς.

Οι γενικές κατευθύνσεις (ή οι λογιστικές αρχές) που πρέπει να τηρούνται κατά την κατάρτιση των δημοσιονομικών καταστάσεων ορίζονται στον λογιστικό κανόνα 1 της ΕΕ «Οικονομικές καταστάσεις» και είναι οι ίδιες με αυτές που περιγράφονται στο IPSAS 1: πιστή παρουσίαση, δεδουλευμένη βάση, συνέχεια της δράσης, συνεκτικότητα της παρουσίασης, σημαντικότητα, συγκεντρωτική παρουσίαση, συμψηφισμός και συγκριτικές πληροφορίες.

Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης είναι η συνάφεια, η πιστή απεικόνιση (αξιοπιστία), η σαφήνεια, η έγκαιρη πληροφόρηση, η συγκρισιμότητα και η επαληθευσιμότητα.

1.3. ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ

Πεδίο ενοποίησης

Οι ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις της ΕΕ περιλαμβάνουν όλες τις σημαντικές ελεγχόμενες οντότητες, τα σχήματα υπό κοινό έλεγχο και τις συγγενείς επιχειρήσεις. Ο πλήρης κατάλογος των οντοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο ενοποίησης, το οποίο πλέον περιλαμβάνει 54 ελεγχόμενες οντότητες και 1 συγγενή επιχείρηση (2021: 55 ελεγχόμενες οντότητες και 1 συγγενής επιχείρηση), παρατίθεται στη σημείωση 9. Μεταξύ των ελεγχόμενων οντοτήτων περιλαμβάνονται τα θεσμικά όργανα της ΕΕ

(συμπεριλαμβανομένης της Επιτροπής, αλλά όχι της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας) και οι οργανισμοί της ΕΕ (με εξαίρεση τους οργανισμούς της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας). Η υπό εκκαθάριση Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) θεωρείται επίσης ελεγχόμενη οντότητα. Η μοναδική συγγενής επιχείρηση της ΕΕ είναι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ).

Οι οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ενοποίησης αλλά είναι άνευ σημασίας για τις ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις της ΕΕ συνολικά δεν είναι απαραίτητο να ενοποιούνται ή να καταλογίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, καθώς κάτι τέτοιο θα απαιτούσε υπερβολικό χρόνο ή κόστος από την ΕΕ. Οι εν λόγω οντότητες αναφέρονται ως «οντότητες ήσσονος σημασίας» και παρατίθενται χωριστά στη σημείωση 9. Το 2022, 8 οντότητες χαρακτηρίστηκαν ως οντότητες ήσσονος σημασίας (2021: 8 οντότητες).

Ελεγχόμενες οντότητες

Για τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής της ενοποίησης εφαρμόζεται η έννοια του ελέγχου. Ελεγχόμενες οντότητες είναι οι οντότητες για τις οποίες η ΕΕ είναι εκτεθειμένη, ή έχει δικαίωμα, σε μεταβλητά οφέλη από τη συμμετοχή της και για τις οποίες μπορεί να επηρεάσει τη φύση και το ποσό των εν λόγω οφελών χρησιμοποιώντας την εξουσία της επί της άλλης οντότητας. Η εν λόγω εξουσία πρέπει να μπορεί να ασκείται επί του παρόντος και πρέπει να αφορά τις σχετικές δραστηριότητες της οντότητας. Οι ελεγχόμενες οντότητες είναι πλήρως ενοποιημένες. Η ενοποίηση αρχίζει την ημερομηνία του πρώτου ελέγχου και τελειώνει με την περάτωση αυτών των ελέγχων.

Οι πλέον κοινοί δείκτες ελέγχου στο πλαίσιο της ΕΕ είναι οι ακόλουθοι: η δημιουργία της οντότητας μέσω ιδρυτικών συνθηκών ή παράγωγου δικαίου, η χρηματοδότηση της οντότητας από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, η ύπαρξη δικαιωμάτων ψήφου στα διευθυντικά όργανα, ο λογιστικός έλεγχος από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και η απαλλαγή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Για να αποφασισθεί κατά πόσο ένα ή όλα τα προαναφερθέντα κριτήρια επαρκούν για τη διενέργεια ελέγχου, γίνεται επιμέρους εκτίμηση για κάθε οντότητα.

Όλες οι ουσιώδεις ενδοεταιρικές συναλλαγές και τα υπόλοιπα μεταξύ των ελεγχόμενων οντοτήτων της ΕΕ απαλείφονται, ενώ τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες από τις εν λόγω συναλλαγές δεν είναι ουσιώδη και συνεπώς δεν απαλείφονται.

Σχήματα υπό κοινό έλεγχο

Σχήμα υπό κοινό έλεγχο είναι μια συμφωνία στην οποία η ΕΕ και ένα ή περισσότερα μέρη έχουν κοινό έλεγχο. Κοινός έλεγχος είναι ο συμφωνηθείς επιμερισμός του ελέγχου ενός σχήματος μέσω δεσμευτικής συμφωνίας, ο οποίος υπάρχει μόνον όταν οι αποφάσεις σχετικά με τις συναφείς δραστηριότητες απαιτούν την ομόφωνη συγκατάθεση των μερών στα οποία επιμερίζεται ο έλεγχος. Σχήματα υπό κοινό έλεγχο μπορεί να είναι είτε κοινοπραξίες είτε κοινές επιχειρήσεις. Κοινοπραξία είναι ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο το οποίο δομείται μέσω χωριστού φορέα και όπου τα μέρη που έχουν κοινό έλεγχο έχουν δικαιώματα στο καθαρό ενεργητικό του σχήματος. Οι συμμετοχές σε κοινοπραξίες καταλογίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (βλ. σημείωση 1.5.4). Κοινή επιχείρηση είναι ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο όπου τα μέρη που έχουν κοινό έλεγχο έχουν δικαιώματα στα περιουσιακά στοιχεία και δεσμεύσεις ως προς τις υποχρεώσεις, σε σχέση με το σχήμα υπό κοινό έλεγχο. Για τον καταλογισμό των συμμετοχών σε κοινές επιχειρήσεις αναγνωρίζονται στις δημοσιονομικές καταστάσεις της ΕΕ τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις, τα έσοδα και οι δαπάνες της, καθώς και το μερίδιό της σε περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις, έσοδα και δαπάνες που της ανήκουν ή τη βαρύνουν από κοινού.

Συγγενείς επιχειρήσεις

Συγγενείς επιχειρήσεις είναι οι οντότητες επί των οποίων η ΕΕ ασκεί, άμεσα ή έμμεσα, σημαντική επιρροή, αλλά όχι αποκλειστικό ή κοινό έλεγχο. Τεκμαίρεται ότι ασκείται σημαντική επιρροή εάν η ΕΕ κατέχει άμεσα ή έμμεσα 20 % και πλέον των δικαιωμάτων ψήφου. Οι συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις καταλογίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (βλ. σημείωση 1.5.4).

Μη ενοποιημένες οντότητες τα κεφάλαια των οποίων διαχειρίζεται η Επιτροπή

Η Επιτροπή διαχειρίζεται τα κεφάλαια του κοινού συστήματος υγειονομικής ασφάλισης για το προσωπικό της ΕΕ, τα κεφάλαια του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης και τα κεφάλαια του Ταμείου Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων, για λογαριασμό των εν λόγω οντοτήτων. Ωστόσο, επειδή οι οντότητες αυτές δεν ελέγχονται από την ΕΕ, δεν έχουν ενοποιηθεί στις δημοσιονομικές καταστάσεις της.

1.4. ΒΑΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Οι δημοσιονομικές καταστάσεις υποβάλλονται σε ετήσια βάση σύμφωνα με το άρθρο 243 του δημοσιονομικού κανονισμού. Η λογιστική χρήση αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει στις 31 Δεκεμβρίου.

1.4.1. Νομίσματα και βάσεις μετατροπής

Νόμισμα λειτουργίας και τηρούμενο νόμισμα

Οι δημοσιονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σε εκατομμύρια ευρώ, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά, διότι το ευρώ αποτελεί το νόμισμα λειτουργίας της ΕΕ.

Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε ευρώ με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία την ημερομηνία των συναλλαγών. Τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από τον διακανονισμό συναλλαγών σε ξένο νόμισμα και από την εκ νέου μετατροπή στο τέλος της χρήσης των συναλλαγματικών ισοτιμιών χρηματικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού σε ξένα νομίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

Εφαρμόζονται διαφορετικές μέθοδοι μετατροπής για τα ενσώματα πάγια και άυλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποτιμώνται στην τιμή αγοράς, η οποία μετατρέπεται σε ευρώ με βάση την ισοτιμία που ίσχυε την ημέρα της αγοράς τους.

Τα υπόλοιπα τέλους χρήσης χρηματικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε ευρώ με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) της 31ης Δεκεμβρίου:

Συναλλαγματικές ισοτιμίες του ευρώ

Νόμισμα	31.12.2022	31.12.2021	Νόμισμα	31.12.2022	31.12.2021
BGN	1,9558	1,9558	PLN	4,6808	4,5969
CZK	24,1160	24,8580	RON	4,9495	4,949
DKK	7,4365	7,4364	SEK	11,1218	10,2503
GBP	0,8869	0,8403	CHF	0,9847	1,0331
HRK	7,5345	7,5156	JPY	140,6600	130,3800
HUF	400,8700	369,1900	USD	1,0666	1,1326

1.4.2. Χρησιμοποίηση εκτιμήσεων

Σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα (International Public Sector Accounting Standards — IPSAS) και τις γενικώς παραδεκτές λογιστικές αρχές, οι δημοσιονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν, αναγκαστικά, ποσά στηριζόμενα σε εκτιμήσεις και παραδοχές των διαχειριστών με βάση τις πλέον αξιόπιστες διαθέσιμες πληροφορίες. Στις σημαντικές εκτιμήσεις συγκαταλέγονται, χωρίς να περιορίζονται σε αυτά: ποσά για υποχρεώσεις παροχών στους εργαζομένους, ο χρηματοοικονομικός κίνδυνος επί εισπρακτέων λογαριασμών και τα ποσά που ανακοινώνονται στις σημειώσεις σχετικά με τα χρηματοδοτικά μέσα, η πρόβλεψη απομείωσης για χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος και για υποχρεώσεις από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων, τα δεδουλευμένα έσοδα και έξοδα, προβλέψεις, ο βαθμός απομείωσης της αξίας άυλων περιουσιακών στοιχείων και ενσώματων παγίων, η καθαρή πραγματοποιήσιμη αξία των αποθεμάτων, οι ενδεχόμενες απαιτήσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις αυτές. Οι αλλαγές όσον αφορά τις εκτιμήσεις αποτυπώνονται είτε στην περίοδο κατά την οποία καθίστανται γνωστές, εάν η αλλαγή επηρεάζει μόνο τη συγκεκριμένη περίοδο, είτε στην εν λόγω περίοδο και σε μελλοντικές περιόδους, εάν η αλλαγή επηρεάζει και τις δύο.

1.5. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

1.5.1. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Άυλο περιουσιακό στοιχείο είναι ένα αναγνωρίσιμο μη χρηματικό περιουσιακό στοιχείο χωρίς φυσική υπόσταση. Ένα περιουσιακό στοιχείο είναι αναγνωρίσιμο εάν είναι διαχωρίσιμο (ήτοι μπορεί να διαχωριστεί ή να διασπαστεί από την οικονομική οντότητα, π.χ. να πωληθεί, μεταβιβαστεί, παραχωρηθεί, ενοικιαστεί ή ανταλλαγή είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με σχετικό συμβόλαιο, αναγνωρίσιμο περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση, ασχέτως αν η οικονομική οντότητα σκοπεύει να το πράξει) ή εάν προκύπτει από δεσμευτικές συμφωνίες (συμπεριλαμβανομένων δικαιωμάτων από συμβάσεις ή άλλων νομικών δικαιωμάτων), ασχέτως αν τα δικαιώματα αυτά είναι μεταβιβάσιμα ή διαχωρίσιμα από την οικονομική οντότητα ή από άλλα δικαιώματα και δεσμεύσεις.

Τα αποκτηθέντα άυλα περιουσιακά στοιχεία εμφανίζονται στο ιστορικό τους κόστος μείον σωρευτικές αποσβέσεις και ζημίες απομείωσης. Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αναπτύσσονται εσωτερικά κεφαλαιοποιούνται όταν πληρούνται τα σχετικά κριτήρια των λογιστικών κανόνων της ΕΕ και οι δαπάνες αφορούν μόνο τη φάση ανάπτυξης του περιουσιακού στοιχείου. Στις κεφαλαιοποιήσιμες δαπάνες περιλαμβάνονται όλες οι άμεσα καταλογίσιμες δαπάνες που απαιτούνται για τη δημιουργία, την παραγωγή και την προετοιμασία του περιουσιακού στοιχείου για τη λειτουργία που έχει προσδιορίσει η διοίκηση. Οι δαπάνες που αφορούν ερευνητικές δραστηριότητες, μη κεφαλαιοποιήσιμες αναπτυξιακές δαπάνες και δαπάνες συντήρησης αναγνωρίζονται ως έξοδα, κάθε φορά που πραγματοποιούνται.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία υφίστανται γραμμική απόσβεση επί της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους (3 έως 11 έτη). Η εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των άυλων περιουσιακών στοιχείων εξαρτάται από τη συγκεκριμένη διάρκεια του οικονομικού ή νομικού κύκλου ζωής που ορίζεται με συμφωνία.

1.5.2. Ενσώματα πάγια

Όλα τα ενσώματα πάγια εμφανίζονται στο ιστορικό τους κόστος μείον σωρευτικές αποσβέσεις και ζημίες απομείωσης. Στο κόστος περιλαμβάνονται οι δαπάνες που αφορούν άμεσα την απόκτηση, την κατασκευή ή τη μεταφορά του εκάστοτε στοιχείου ενεργητικού.

Τα επακόλουθα έξοδα περιλαμβάνονται στη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου ή, ανάλογα με την περίπτωση, αναγνωρίζονται ως χωριστό περιουσιακό στοιχείο μόνον όταν υπάρχει πιθανότητα να απορρεύσουν από αυτό στο μέλλον οικονομικά οφέλη ή δυναμικό εξυπηρέτησης για την ΕΕ και το κόστος του συγκεκριμένου στοιχείου μπορεί να μετρηθεί με αξιόπιστο τρόπο. Οι δαπάνες επισκευής και συντήρησης χρεώνονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της δημοσιονομικής περιόδου κατά την οποία πραγματοποιούνται.

Τα γήπεδα δεν υφίστανται απόσβεση, δεδομένου ότι η ωφέλιμη ζωή τους θεωρείται ότι είναι αορίστου διάρκειας. Τα υπό κατασκευή πάγια στοιχεία ενεργητικού δεν υφίστανται απόσβεση, δεδομένου ότι δεν είναι ακόμη διαθέσιμα προς χρήση. Η απόσβεση άλλων στοιχείων ενεργητικού υπολογίζεται σύμφωνα με τη γραμμική μέθοδο για τον καταλογισμό του κόστους τους μείον τις υπολειμματικές τους αξίες κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους, ως εξής:

Είδος στοιχείου ενεργητικού	Συντελεστές γραμμικής απόσβεσης
<i>Κτίρια</i>	4 % έως 10 %
<i>Διαστημικοί πόροι</i>	8 % έως 25 %
<i>Εγκαταστάσεις και εξοπλισμός</i>	10 % έως 25 %
<i>Έπιπλα και μεταφορικά μέσα</i>	10 % έως 25 %
<i>Υλισμικό υπολογιστών</i>	25 % έως 33 %
<i>Λοιπά</i>	10 % έως 33 %

Κέρδη ή ζημίες από πωλήσεις προκύπτουν από τη σύγκριση των προσόδων μείον τα έξοδα πώλησης με τη λογιστική αξία του πωληθέντος στοιχείου και περιλαμβάνονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

Μισθώσεις

Μίσθωση είναι μια συμφωνία βάσει της οποίας ο εκμισθωτής μεταβιβάζει στον μισθωτή το δικαίωμα χρήσης ενός περιουσιακού στοιχείου για συμφωνημένη χρονική περίοδο με αντάλλαγμα μια πληρωμή ή σειρά πληρωμών. Οι μισθώσεις ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις ή ως λειτουργικές μισθώσεις.

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις είναι μισθώσεις στις οποίες ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που συνεπάγεται η κυριότητα ενός περιουσιακού στοιχείου μεταβιβάζονται στον μισθωτή. Κατά τη σύναψη χρηματοδοτικής μίσθωσης από την πλευρά του μισθωτή, τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται στο πλαίσιο της χρηματοδοτικής μίσθωσης αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία και οι συνδεδεμένες υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης αναγνωρίζονται ως υποχρεώσεις στην έναρξη της μισθωτικής περιόδου. Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις αναγνωρίζονται με ποσά ίσα προς την εύλογη αξία της μισθούμενης ιδιοκτησίας ή, αν είναι χαμηλότερη, με την παρούσα αξία των ελάχιστων καταβολών μισθωμάτων, η καθεμία προσδιοριζόμενη κατά την έναρξη της μίσθωσης. Κατά τη διάρκεια της μίσθωσης, τα στοιχεία ενεργητικού στο πλαίσιο χρηματοδοτικών μισθώσεων αποσβένονται με βάση τη μικρότερη χρονική περίοδο μεταξύ ωφέλιμης ζωής και χρόνου μίσθωσης. Οι ελάχιστες καταβολές μισθωμάτων επιμερίζονται στη χρηματοδοτική επιβάρυνση (τόκοι) και σε μείωση της ανεξόφλητης υποχρέωσης (κεφάλαιο). Η χρηματοδοτική επιβάρυνση κατανέμεται στη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου, ούτως ώστε να προκύπτει ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο επί του ανεξόφλητου υπολοίπου της υποχρέωσης, που εμφανίζεται ως μακροπρόθεσμη/βραχυπρόθεσμη, κατά περίπτωση. Τα ενδεχόμενα μισθώματα αναγνωρίζονται ως έξοδα στην περίοδο κατά την οποία πραγματοποιούνται.

Λειτουργική μίσθωση είναι μια μίσθωση που δεν είναι χρηματοδοτική, ήτοι μια μίσθωση όπου ο εκμισθωτής διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η κυριότητα ενός περιουσιακού στοιχείου. Κατά τη σύναψη λειτουργικής μίσθωσης από την πλευρά του μισθωτή, οι πληρωμές μισθωμάτων των λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζονται ως έξοδο στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων με βάση τη σταθερή μέθοδο καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης, χωρίς να εμφανίζεται στον ισολογισμό ούτε μισθωμένο περιουσιακό στοιχείο ούτε υποχρέωση χρηματοδοτικής μίσθωσης.

1.5.3. Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Απομείωση είναι μια ζημία στα μελλοντικά οικονομικά οφέλη ή στο δυναμικό εξυπηρέτησης ενός περιουσιακού στοιχείου, πέραν της συστηματικής αναγνώρισης ζημίας στα μελλοντικά οικονομικά οφέλη ή στο δυναμικό εξυπηρέτησης του περιουσιακού στοιχείου μέσω απόσβεσης/απαξίωσης (κατά περίπτωση). Στοιχεία ενεργητικού με αόριστη διάρκεια ζωής δεν υπόκεινται σε απόσβεση/απαξίωση, αλλά ελέγχονται κατ' έτος για το ενδεχόμενο απομείωσης της αξίας τους. Στοιχεία ενεργητικού που υπόκεινται σε απόσβεση/απαξίωση ελέγχονται για το ενδεχόμενο απομείωσης της αξίας τους κάθε φορά που υπάρχουν ενδείξεις ότι, κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, η αξία ενός περιουσιακού στοιχείου ενδέχεται να έχει απομειωθεί. Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το εισηρακτέο ποσό (υπηρεσίας). Εισηρακτέο ποσό (υπηρεσίας) είναι η υψηλότερη τιμή μεταξύ εύλογης αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου, μείον το κόστος πώλησης, και αξίας χρήσης.

Η υπολειμματική αξία και ωφέλιμη ζωή των άυλων και ενσώματων πάγιων στοιχείων ενεργητικού επανεξετάζονται και, ενδεχομένως, προσαρμόζονται τουλάχιστον μία φορά το χρόνο. Αν οι λόγοι για απομειώσεις αξίας που αναγνωρίστηκαν κατά τα προηγούμενα έτη δεν ισχύουν πλέον, αυτές οι ζημίες απομείωσης αντιστοιχίζονται κατάλληλα.

1.5.4. Επενδύσεις καταλογιζόμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης

Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες

Οι επενδύσεις που καταλογίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος, και η αρχική λογιστική αξία μετέπειτα αυξάνεται ή μειώνεται προκειμένου να αναγνωριστούν περαιτέρω συνεισφορές, το μερίδιο της ΕΕ στο πλεόνασμα ή στο έλλειμμα του αποδέκτη της επένδυσης, τυχόν απομειώσεις αξίας και μερίσματα. Το αρχικό κόστος μαζί με όλες τις μεταβολές δίνουν τη λογιστική αξία των επενδύσεων στις δημοσιονομικές καταστάσεις την ημερομηνία του ισολογισμού. Το μερίδιο της ΕΕ στο πλεόνασμα ή στο έλλειμμα του αποδέκτη της επένδυσης αναγνωρίζεται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, και το μερίδιό της στις μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων του αποδέκτη της επένδυσης αναγνωρίζεται στα αποθεματικά στο καθαρό ενεργητικό. Τα μερίσματα από την επένδυση μειώνουν τη λογιστική αξία του στοιχείου ενεργητικού.

Εάν το μερίδιο της ΕΕ στα ελλείμματα μιας επένδυσης που καταλογίζεται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης ισούται ή υπερβαίνει τη συμμετοχή της στην επένδυση, η ΕΕ παύει να αναγνωρίζει το μερίδιό της από τις περαιτέρω ζημίες («μη αναγνωρισμένες ζημίες»). Όταν η συμμετοχή της ΕΕ μειωθεί στο μηδέν και προκύψουν πρόσθετες ζημίες, αναγνωρίζεται υποχρέωση μόνο στην έκταση που η ΕΕ έχει επιβαρυνθεί με νομικές ή τεκμαιρόμενες δεσμεύσεις ή έχει προβεί σε πληρωμές για λογαριασμό της οντότητας.

Αν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης αξίας απαιτείται μείωση στο χαμηλότερο εισηρακτέο ποσό. Το εισηρακτέο ποσό προσδιορίζεται όπως περιγράφεται στη σημείωση **1.5.3**. Αν ο λόγος για μείωση αξίας παύσει να ισχύει σε μεταγενέστερη ημερομηνία, η ζημία απομείωσης αντιλογίζεται στη λογιστική αξία που θα είχε προσδιοριστεί αν δεν είχε αναγνωριστεί ζημία απομείωσης.

Όταν η ΕΕ συμμετέχει με μερίδιο 20 % και πλέον σε ταμείο επενδυτικών κεφαλαίων, δεν προσπαθεί να ασκήσει σημαντική επιρροή επ' αυτών. Συνεπώς, τα ταμεία αυτά αντιμετωπίζονται ως χρηματοοικονομικά μέσα και ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (FVSD).

Συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες που ταξινομούνται ως οντότητες ήσσονος σημασίας (βλ. σημείωση **1.3**) δεν καταλογίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι συνεισφορές της ΕΕ στις εν λόγω οντότητες καταλογίζονται ως δαπάνη περιόδου.

1.5.5. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Ταξινόμηση κατά την αρχική αναγνώριση

Η ταξινόμηση εξαρτάται από δύο κριτήρια:

- Το μοντέλο διαχείρισης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού. Αυτό απαιτεί αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο η ΕΕ διαχειρίζεται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού για τη δημιουργία ταμειακών ροών και την επίτευξη των στόχων της, καθώς και του τρόπου με τον οποίο αξιολογεί τις επιδόσεις των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού.
- Τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών των στοιχείων ενεργητικού. Αυτό απαιτεί να αξιολογείται αν οι συμβατικές ταμειακές ροές αποτελούν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου. Ο τόκος είναι το αντάλλαγμα για τη διαχρονική αξία του χρήματος, τον πιστωτικό κίνδυνο και άλλους βασικούς κινδύνους και έξοδα δανεισμού.

Μετά από αξιολόγηση βάσει αυτών των κριτηρίων, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού μπορούν να ταξινομηθούν σε τρεις κατηγορίες: χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος, χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων (FVNA) ή χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (FVSD).

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με συμβατικές ταμειακές ροές που αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά το κεφάλαιο και τους τόκους ταξινομούνται ανάλογα με το μοντέλο διαχείρισης της οικονομικής οντότητας. Εάν το μοντέλο διαχείρισης συνίσταται στη διακράτηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται στο αποσβεσμένο κόστος. Εάν το μοντέλο διαχείρισης συνίσταται στη διακράτηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού τόσο για την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και για την πώληση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, η ταξινόμηση πραγματοποιείται στην εύλογη αξία μέσω καθαρών στοιχείων ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων. Εάν το μοντέλο διαχείρισης είναι διαφορετικό από τα εν λόγω δύο μοντέλα (π.χ. τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού διακρατούνται για διαπραγμάτευση ή διακρατούνται σε χαρτοφυλάκιο που τελεί υπό διαχείριση και αξιολόγηση με βάση την εύλογη αξία), τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με συμβατικές ταμειακές ροές που δεν αντιπροσωπεύουν μόνο κεφάλαιο και τόκους, αλλά εισάγουν άνοιγμα σε κινδύνους και μεταβλητότητα πέραν εκείνων που ενυπάρχουν σε μια βασική συμφωνία δανεισμού (π.χ. μεταβολές στις τιμές των μετοχών), ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος ανεξάρτητα από το μοντέλο διαχείρισης.

Κατά την αρχική αναγνώριση, η ΕΕ ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ως εξής:

- 1) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος

Η ΕΕ ταξινομεί στην κατηγορία αυτή:

- τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμά τους·
- δάνεια (συμπεριλαμβανομένων προθεσμιικών καταθέσεων αρχικής διάρκειας άνω των τριών μηνών)·
- απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές, εκτός από το σκέλος είσπραξης του συμβολαίου οικονομικής εγγύησης που ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος.

Αυτά τα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού πληρούν δύο προϋποθέσεις: Το μοντέλο διαχείρισης της ΕΕ συνίσταται στη διακράτησή τους για την είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών. Επιπλέον, σε συγκεκριμένες ημέρες, υπάρχουν συμβατικές ταμειακές ροές που αντιπροσωπεύουν μόνο κεφάλαιο και τόκους επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, με εξαίρεση εκείνα με λήξη άνω των 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

ii) *Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων*

Αυτά τα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού έχουν συμβατικές ταμειακές ροές που αντιπροσωπεύουν μόνο κεφάλαιο και τόκους επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου. Επιπλέον, το μοντέλο διαχείρισης συνίσταται στη διακράτηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού τόσο για την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και για την πώληση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού.

Τα στοιχεία ενεργητικού στην κατηγορία αυτή ταξινομούνται ως κυκλοφορούν ενεργητικό εάν προβλέπεται ότι θα υλοποιηθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

Η ΕΕ δεν κατείχε τέτοια στοιχεία ενεργητικού στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

iii) *Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος*

Η ΕΕ ταξινομεί τα ακόλουθα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος διότι οι συμβατικές ταμειακές ροές δεν αντιπροσωπεύουν μόνο κεφάλαιο και τόκους επί του κεφαλαίου:

- παράγωγα·
- επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου και επενδύσεις σε αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς ή σε αμοιβαία κεφάλαια συγκεντρωμένου χαρτοφυλακίου·
- άλλες επενδύσεις μετοχικού τύπου (π.χ. πράξεις επιχειρηματικού κεφαλαίου).

Επιπλέον, η ΕΕ ταξινομεί τους χρεωστικούς τίτλους που κατέχει στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, διότι η διαχείριση και η αξιολόγηση των χαρτοφυλακίων χρεωστικών τίτλων γίνεται με βάση την εύλογη αξία χαρτοφυλακίου (π.χ. κοινό ταμείο προβλέψεων βάσει του άρθρου 212 του δημοσιονομικού κανονισμού).

Τα στοιχεία ενεργητικού στην κατηγορία αυτή ταξινομούνται ως κυκλοφορούν ενεργητικό εάν προβλέπεται ότι θα υλοποιηθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

Αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση

Οι αγορές χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων και στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής, δηλαδή την ημερομηνία κατά την οποία η ΕΕ αναλαμβάνει δέσμευση αγοράς του στοιχείου ενεργητικού. Τα ταμειακά διαθέσιμα και τα δάνεια αναγνωρίζονται όταν κατατίθενται μετρητά σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ή όταν μεταβιβάζονται μετρητά στους δανειζόμενους.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού επιμετρώνται αρχικά στην εύλογη αξία τους. Για όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, το κόστος συναλλαγής προστίθεται στην εύλογη αξία τους κατά την αρχική αναγνώριση. Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, το κόστος συναλλαγής καταχωρίζεται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

Η εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού κατά την αρχική αναγνώριση ισοδυναμεί συνήθως με την τιμή συναλλαγής, εκτός εάν η συναλλαγή δεν πραγματοποιείται σε καθαρά εμπορική βάση, δηλαδή έναντι μηδενικού ή ονομαστικού ανταλλάγματος για σκοπούς δημόσιας πολιτικής. Στην περίπτωση αυτή, η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας του χρηματοοικονομικού μέσου και της τιμής συναλλαγής αποτελεί μη ανταλλακτικό στοιχείο που αναγνωρίζεται ως έξοδο στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση αυτή, η εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού προκύπτει από τις τρέχουσες συναλλαγές της αγοράς για άμεσα ισοδύναμο μέσο. Εάν δεν υπάρχει ενεργός αγορά για το μέσο, η εύλογη αξία προκύπτει από τεχνική αποτίμησης που χρησιμοποιεί διαθέσιμα δεδομένα από παρατηρήσιμες αγορές.

Όταν χορηγείται μακροπρόθεσμο δάνειο άτοκο ή με επιτόκιο κατώτερο της αγοράς, ως εύλογη αξία του μπορεί να ληφθεί η παρούσα αξία όλων των μελλοντικών ταμειακών εισπράξεων προεξοφλημένων με το ισχύον επιτόκιο της αγοράς για παρεμφερές μέσο παρόμοιας πιστοληπτικής αξιολόγησης.

Τα δάνεια που χορηγούνται στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και τα δάνεια για χρηματοδοτική συνδρομή επιμετρώνται αρχικά στην ονομαστική τους αξία και η τιμή συναλλαγής θεωρείται ότι είναι η εύλογη αξία του δανείου. Αυτό συμβαίνει διότι:

- Το «εμπορικό περιβάλλον» για τις δανειοδοτικές πράξεις της ΕΕ είναι πολύ συγκεκριμένο και διαφορετικό από την κεφαλαιαγορά που χρησιμοποιείται για την έκδοση εμπορικών ή κρατικών χρεογράφων. Δεδομένου ότι οι δανειστές στις αγορές αυτές έχουν την ευκαιρία να επιλέξουν εναλλακτικές επενδύσεις, η ευκαιρία να το κάνουν αυτό συνυπολογίζεται στις τιμές της αγοράς. Ωστόσο, αυτή η ευκαιρία για εναλλακτικές επενδύσεις δεν ισχύει για την ΕΕ, στην οποία δεν επιτρέπεται να επενδύει χρήματα στις κεφαλαιαγορές, αλλά μπορεί μόνο να δανείζεται κεφάλαια με σκοπό τη χορήγηση δανείων. Αυτό σημαίνει ότι η ΕΕ δεν έχει την εναλλακτική επιλογή μεταξύ δανειοδοτικών ή επενδυτικών πράξεων για τα κεφάλαια τα οποία δανείζεται. Έτσι, δεν υπάρχει «κόστος ευκαιρίας» και συνεπώς ούτε βάση σύγκρισης με τις τιμές της αγοράς. Στην πραγματικότητα, οι δανειοδοτικές πράξεις της ΕΕ αυτές καθαυτές αντιπροσωπεύουν την αγορά. Στην ουσία, δεδομένου ότι η «επιλογή» του κόστους ευκαιρίας δεν ισχύει, η τιμή αγοράς δεν αντανakλά ορθά την ουσία των δανειοδοτικών συναλλαγών της ΕΕ. Ως εκ τούτου, δεν είναι σκόπιμο να προσδιορίζεται η εύλογη αξία των δανειοδοτικών πράξεων της ΕΕ σε σχέση με εμπορικά ή κρατικά ομόλογα.
- Επίσης, δεδομένου ότι δεν υπάρχει ενεργός αγορά ή άλλες παρόμοιες πράξεις προς σύγκριση, το επιτόκιο που πρέπει να χρησιμοποιείται από την ΕΕ για την αποτίμηση των δανειοδοτικών της πράξεων με βάση την εύλογη αξία θα πρέπει να είναι το επιτόκιο που χρεώνεται.

Επακόλουθη επιμέτρηση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος επιμετρώνται στη συνέχεια στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων επιμετρώνται στη συνέχεια στην εύλογη αξία τους. Τα κέρδη και οι ζημιές από μεταβολές της εύλογης αξίας αναγνωρίζονται στο αποθεματικό εύλογης αξίας, εκτός από τις συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής χρηματικών στοιχείων ενεργητικού, οι οποίες αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος επιμετρώνται στη συνέχεια στην εύλογη αξία τους. Τα κέρδη και οι ζημιές από μεταβολές της εύλογης αξίας (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που απορρέουν από μετατροπή συναλλάγματος και τυχόν δεδουλευμένους τόκους) συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων της περιόδου κατά την οποία προέκυψαν.

Εύλογη αξία κατά την επακόλουθη επιμέτρηση

Οι εύλογες αξίες επενδύσεων εισηγμένων σε ενεργές αγορές βασίζονται σε τρέχουσες τιμές ζήτησης. Εάν η αγορά ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού είναι μη ενεργή (και για μη εισηγμένους τίτλους και εξωχρηματιστηριακά παράγωγα), η ΕΕ υπολογίζει την εύλογη αξία χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης. Σε αυτές περιλαμβάνεται η χρήση πρόσφατων συναλλαγών σε καθαρά εμπορική βάση, η αναφορά σε άλλα μέσα ίδιας φύσεως, η ανάλυση προεξοφλημένων ταμειακών ροών, τα μοντέλα τιμολόγησης δικαιωμάτων προαίρεσης και άλλες τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιούνται ευρέως από τους συμμετέχοντες στην αγορά.

Επενδύσεις σε ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων οι οποίες δεν έχουν χρηματιστηριακή τιμή σε ενεργό αγορά αποτιμώνται στην καθαρή αξία ενεργητικού, η οποία θεωρείται ισοδύναμη με την εύλογη αξία τους.

Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Η ΕΕ αναγνωρίζει και επιμετρά τη ζημία απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές σε χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος και στην εύλογη αξία μέσω καθαρών στοιχείων ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων.

Η αναμενόμενη πιστωτική ζημία είναι η παρούσα αξία της διαφοράς μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών και των ταμειακών ροών που αναμένει να λάβει η ΕΕ. Η αναμενόμενη πιστωτική ζημία ενσωματώνει εύλογες και βάσιμες πληροφορίες που είναι διαθέσιμες χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Η αναμενόμενη πιστωτική ζημία αποτιμάται με ένα μοντέλο τριών σταδίων το οποίο λαμβάνει υπόψη τα σταθμισμένα βάσει πιθανοτήτων γεγονότα αθέτησης κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού και την εξέλιξη του πιστωτικού κινδύνου από την έκδοση του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Όσον αφορά τα δάνεια, η έκδοση είναι η ημερομηνία ανάληψης της αμετάκλητης δανειακής δέσμευσης.

Εάν δεν υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά την έκδοση (στάδιο 1), η ζημία απομείωσης είναι η αναμενόμενη πιστωτική ζημία από πιθανά γεγονότα αθέτησης κατά τους 12 μήνες που έπονται της ημερομηνίας του ισολογισμού (στο εξής: αναμενόμενη πιστωτική ζημία δωδεκαμήνου). Εάν υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά την έκδοση (στάδιο 2) ή εάν υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία που αποδεικνύουν πιστωτική απομείωση (στάδιο 3), η ζημία απομείωσης ισούται με την αναμενόμενη πιστωτική ζημία από πιθανά γεγονότα αθέτησης σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού (στο εξής: αναμενόμενη πιστωτική ζημία σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής) (βλ. σημείωση **6.5**).

Για στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος, η λογιστική αξία του στοιχείου ενεργητικού μειώνεται κατά το ποσό της ζημίας απομείωσης που αναγνωρίζεται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων. Για στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω καθαρών στοιχείων ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων, η πρόβλεψη ζημίας αναγνωρίζεται στα καθαρά στοιχεία ενεργητικού/ίδια κεφάλαια και δεν μειώνει τη λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού στον ισολογισμό. Αν, σε μεταγενέστερη περίοδο, μειωθεί το ποσό της ζημίας απομείωσης, η ζημία απομείωσης που είχε αναγνωρισθεί προηγουμένως αντιστοιχίζεται μέσω της κατάστασης οικονομικών αποτελεσμάτων.

α) Κρατικά δάνεια

Η ΕΕ βασίζει την εκτίμησή της για την απομείωση των δανείων στο πλαίσιο της φύσης της χρηματοδότησης της ΕΕ και του μοναδικού θεσμικού καθεστώτος της.

Για την απομείωση της αξίας δανείων προς τρίτες χώρες, η ΕΕ υπολογίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές χρησιμοποιώντας εξωτερικά δεδομένα πιστωτικής ποιότητας, λαμβάνοντας ως τόσο υπόψη το καθεστώς προτιμώμενου πιστωτή, το οποίο μειώνει τον πιστωτικό κίνδυνο. Όσον αφορά τον υπολογισμό της παρούσας αξίας, το προεξοφλητικό επιτόκιο είναι το αρχικό αποτελεσματικό επιτόκιο του δανείου. Εάν ένα δάνειο φέρει μεταβλητό επιτόκιο, ως συντελεστής προεξόφλησης λαμβάνεται το τρέχον αποτελεσματικό επιτόκιο που προσδιορίζει η σύμβαση.

Όσον αφορά τα δάνεια προς τα κράτη μέλη, η ΕΕ δεν έχει υποστεί ποτέ ζημιές απομείωσης ούτε έχει αντιμετωπίσει αθετήσεις πληρωμών. Για τα δάνεια αυτά, πέραν του καθεστώτος προτιμώμενου πιστωτή, η ΕΕ λαμβάνει υπόψη τις σχέσεις με τα κράτη μέλη της. Τα δύο αυτά στοιχεία εγγυώνται, καταρχήν, την πλήρη ανάκτηση των δανείων που έχουν χορηγηθεί προς κράτη μέλη, στη λήξη τους. Ως εκ τούτου, η ΕΕ θεωρεί ότι οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές από δάνεια προς κράτη μέλη είναι αμελητέες και δεν ενδείκνυται η στατιστική προσέγγιση για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για τα εν λόγω δάνεια. Συνεπώς, δεν αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων για τα δάνεια που έχουν χορηγηθεί στα κράτη μέλη.

β) Απαιτήσεις

Η ΕΕ αποτιμά τη ζημία απομείωσης στο ποσό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής, χρησιμοποιώντας πρακτικές λύσεις (π.χ. πίνακα προβλέψεων).

γ) Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους

Η ΕΕ τηρεί ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε τρεχούμενους τραπεζικούς λογαριασμούς και προθεσμιακές καταθέσεις διάρκειας έως 3 μηνών. Τα ταμειακά διαθέσιμα διακρατούνται σε τράπεζες με πολύ υψηλές αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας (βλ. σημείωση 6.5), με αποτέλεσμα να έχουν πολύ χαμηλές πιθανότητες αθέτησης. Δεδομένης της μικρής διάρκειας και των χαμηλών πιθανοτήτων αθέτησης, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες από ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους είναι αμελητέες. Ως εκ τούτου, δεν αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης για τα ταμειακά ισοδύναμα.

Παύση αναγνώρισης

Τα χρηματοοικονομικά μέσα παύουν να αναγνωρίζονται όταν τα δικαιώματα είσπραξης ταμειακών ροών από τις επενδύσεις έχουν λήξει ή όταν η ΕΕ έχει μεταβιβάσει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη κυριότητας σε άλλο μέρος. Οι πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων και μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

1.5.6. Αποθέματα

Τα αποθέματα εμφανίζονται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους και καθαρής πραγματοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο FIFO (first-in, first-out). Το κόστος έτοιμων και ημιτελών προϊόντων περιλαμβάνει πρώτες ύλες, άμεσα εργατικά, άλλες άμεσα καταλογίσιμες δαπάνες και συναφή γενικά έξοδα παραγωγής (βάσει του κανονικού δυναμικού εκμετάλλευσης). Η καθαρή πραγματοποιήσιμη αξία αντιστοιχεί στην εκτιμώμενη τιμή πώλησης υπό κανονικές εμπορικές συνθήκες, μείον τα έξοδα ολοκλήρωσης και πώλησης. Όταν τα αποθέματα διακρατούνται προς διανομή δωρεάν ή με κάποιο ονομαστικό αντίτιμο, τότε μετρώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους και τρέχοντος κόστους αντικατάστασης. Το τρέχον κόστος αντικατάστασης ισοδυναμεί με το ποσό που θα κατέβαλε η ΕΕ για την αγορά του υπόψη στοιχείου την ημερομηνία του ισολογισμού.

1.5.7. Προχρηματοδοτήσεις

Η προχρηματοδότηση είναι πληρωμή που αποβλέπει στην παροχή προκαταβολής, δηλαδή χρηματικού αποθέματος, στον δικαιούχο. Μπορεί να κατανεμηθεί σε διάφορες δόσεις σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης κατά τη διάρκεια της περιόδου που ορίζεται στην εκάστοτε σύμβαση, απόφαση, συμφωνία ή βασική νομική πράξη. Το χρηματικό απόθεμα ή η προκαταβολή επιστρέφεται ή χρησιμοποιείται για τον σκοπό για τον οποίο έχει παρασχεθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου που ορίζεται στη συμφωνία. Αν ο δικαιούχος δεν πραγματοποιήσει επιλέξιμες δαπάνες, υποχρεούται να επιστρέψει την προχρηματοδότηση στην ΕΕ. Δεδομένου ότι η ΕΕ διατηρεί τον έλεγχο επί της προχρηματοδότησης και δικαιούται επιστροφή του μη επιλέξιμου τμήματος, το ποσό εμφανίζεται ως στοιχείο ενεργητικού.

Η προχρηματοδότηση αναγνωρίζεται αρχικά στον ισολογισμό κατά τη μεταφορά των ταμειακών διαθεσίμων στον αποδέκτη. Επιμετράται στο ποσό που χορηγείται. Στις επόμενες περιόδους, η προχρηματοδότηση επιμετράται στο ποσό που είχε αρχικά αναγνωριστεί στον ισολογισμό μείον τις επιλέξιμες δαπάνες (περιλαμβανομένων των εκτιμώμενων ποσών, κατά περίπτωση) που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου.

Οι τόκοι επί των προχρηματοδοτήσεων αναγνωρίζονται στο μέτρο που καθίστανται δεδουλευμένοι σύμφωνα με ό,τι προβλέπεται στη σχετική συμφωνία. Στο τέλος της χρήσης, εκτιμώνται τα έσοδα από δεδουλευμένους τόκους, βάσει των πλέον αξιόπιστων πληροφοριών, και η εκτίμηση αυτή περιλαμβάνεται στον ισολογισμό.

Λοιπές προκαταβολές στα κράτη μέλη οι οποίες πηγάζουν από την επιστροφή από την ΕΕ των ποσών που κατέβαλαν ως προκαταβολές τα κράτη μέλη στους δικαιούχους τους (περιλαμβανομένων των «χρηματοδοτικών μέσων στο πλαίσιο επιμερισμένης διαχείρισης») αναγνωρίζονται ως στοιχεία ενεργητικού και παρουσιάζονται στον τομέα «Προχρηματοδοτήσεις». Στη συνέχεια, οι λοιπές προκαταβολές στα κράτη μέλη μετρώνται στο ποσό που είχε αρχικά αναγνωριστεί στον ισολογισμό μείον τη βέλτιστη εκτίμηση των επιλέξιμων δαπανών με τις οποίες επιβαρύνθηκαν οι τελικοί δικαιούχοι. Ο υπολογισμός γίνεται με βάση εύλογες και βάσιμες παραδοχές.

Οι συνεισφορές σε καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ (όπως καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 234 του δημοσιονομικού κανονισμού) μη ενοποιημένα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ή σε άλλες μη ενοποιημένες οντότητες, ταξινομούνται ως προχρηματοδοτήσεις, δεδομένου ότι σκοπός τους είναι η παροχή χρηματικού αποθεματικού στο καταπιστευματικό ταμείο προκειμένου να είναι σε θέση να χρηματοδοτεί τις συγκεκριμένες δράσεις που ορίζονται στους σκοπούς του καταπιστευματικού ταμείου. Οι συνεισφορές της ΕΕ στα καταπιστευματικά ταμεία μετρώνται στο αρχικό ποσό της συνεισφοράς της ΕΕ μείον τις επιλέξιμες

δαπάνες, περιλαμβανομένων των εκτιμώμενων ποσών κατά περίπτωση, με τις οποίες επιβαρύνθηκε το καταπιστευματικό ταμείο κατά την περίοδο αναφοράς και κατανέμονται στη συνεισφορά της ΕΕ σύμφωνα με την υποκείμενη συμφωνία.

1.5.8. Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές

Οι λογιστικοί κανόνες της ΕΕ απαιτούν χωριστή παρουσίαση των ανταλλακτικών και μη ανταλλακτικών συναλλαγών. Για τη διάκριση μεταξύ των δύο κατηγοριών, χρησιμοποιείται ο όρος «απαιτήσεις» για τις ανταλλακτικές συναλλαγές, ενώ για τις «μη ανταλλακτικές συναλλαγές», δηλαδή όταν η ΕΕ λαμβάνει αξία από άλλη οντότητα χωρίς να δίνει απευθείας σχεδόν ίση αξία σε αντάλλαγμα, χρησιμοποιείται ο όρος «εισπρακτέα ποσά» (π.χ. τα εισπρακτέα ποσά από τα κράτη μέλη που αφορούν τους ιδίους πόρους).

Οι απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές είναι χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος, με εξαίρεση ορισμένα ποσά από το σκέλος είσπραξης του συμβολαίου οικονομικής εγγύησης που ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (βλ. σημείωση **1.5.5**).

Τα εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές καταχωρίζονται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία κτήσης μείον την απομείωση αξίας. Η προσαρμογή για απομείωση αξίας εισπρακτέων ποσών από μη ανταλλακτικές συναλλαγές πραγματοποιείται όταν υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις ότι η ΕΕ δεν θα μπορέσει να εισπράξει όλα τα ποσά που της οφείλονται βάσει των αρχικών όρων των εισπρακτέων ποσών από μη ανταλλακτικές συναλλαγές. Το ποσό της απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του στοιχείου ενεργητικού και του εισπρακτέου ποσού. Το ποσό της απομείωσης αναγνωρίζεται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων. Πραγματοποιείται επίσης γενική απομείωση με βάση την αποκτηθείσα πείρα για μη εισπραχθέντα εντάλματα είσπραξης τα οποία δεν αποτελούν ήδη αντικείμενο συγκεκριμένης απομείωσης. Σχετικά με τη λογιστική μεταχείριση δεδουλευμένων εσόδων στο τέλος της χρήσης, βλ. σημείωση **1.5.14**. Ποσά που εμφανίζονται και γνωστοποιούνται ως εισπρακτέα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές δεν είναι χρηματοδοτικά μέσα δεδομένου ότι δεν απορρέουν από σύμβαση με την οποία δημιουργείται χρηματοοικονομική υποχρέωση ή συμμετοχικός τίτλος. Ωστόσο, στις σημειώσεις των δημοσιονομικών καταστάσεων τα εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές αναφέρονται μαζί με απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές, ανάλογα με την περίπτωση.

1.5.9. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους

Τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμά τους είναι χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος και περιλαμβάνουν τα διαθέσιμα μετρητά, τραπεζικές καταθέσεις όψεως ή με μικρή περίοδο προειδοποίησης και άλλες βραχυπρόθεσμες επενδύσεις ρευστών διαθεσίμων με αρχικές προθεσμίες λήξης τριών μηνών ή μικρότερες.

1.5.10. Παροχές σε εργαζομένους

Η ΕΕ χορηγεί στους εργαζομένους σειρά παροχών (αποδοχές και κοινωνική ασφάλιση). Για λογιστικούς σκοπούς, αυτές πρέπει να ταξινομούνται σε βραχυπρόθεσμες παροχές και σε παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία.

Βραχυπρόθεσμες παροχές σε εργαζομένους

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές σε εργαζομένους είναι οι παροχές που πρέπει να διακανονίζονται εντός δώδεκα μηνών από το τέλος της περιόδου αναφοράς κατά την οποία οι εργαζόμενοι παρείχαν την υπηρεσία, όπως οι μισθοί, η ετήσια άδεια και η άδεια ασθενείας μετ' αποδοχών, καθώς και άλλα βραχυπρόθεσμα επιδόματα. Οι βραχυπρόθεσμες παροχές σε εργαζομένους αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν παρέχεται η σχετική υπηρεσία. Αναγνωρίζεται υποχρέωση για το ποσό που αναμένεται να καταβληθεί εφόσον η ΕΕ υπέχει υποχρέωση προβλεπόμενη ή απορρέουσα από τον νόμο για καταβολή πληρωμής λόγω προϋπηρεσίας του εργαζομένου και εφόσον η υποχρέωση μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Η ΕΕ χορηγεί στους εργαζομένους σειρά παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένων συντάξεων αρχαιότητας, αναπηρίας και επιζώντος, οι οποίες παρέχονται στο πλαίσιο του καθεστώτος συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της ΕΕ (PSEO), καθώς και ασφαλιστική κάλυψη

υγείας η οποία παρέχεται στο πλαίσιο του κοινού συστήματος υγειονομικής ασφάλισης (ΚΣΥΑ) (βλ. σημείωση **2.9**). Οι παροχές χορηγούνται στο πλαίσιο ενός ενιαίου προγράμματος —αν και κατανέμονται σε δύο καθεστώτα— και πρέπει να αντιμετωπίζονται με όμοιο τρόπο, ώστε να παρέχουν ορθή απεικόνιση της κατάστασης και να αποτυπώνουν την οικονομική πραγματικότητα:

- i. Καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (PSEO) Οι παροχές που χορηγούνται στο πλαίσιο αυτού του πλασματικά χρηματοδοτούμενου¹⁵ καθεστώτος αφορούν συντάξεις αρχαιότητας, αναπηρίας και επιζώντος, καθώς και οικογενειακά επιδόματα, σε περίπτωση θανάτου πριν από τη συνταξιοδότηση για τους υπαλλήλους που εργάζονται ή εργάστηκαν στα θεσμικά όργανα, στους οργανισμούς και στα λοιπά όργανα της ΕΕ ή είναι επιζώντες αποθανόντων υπαλλήλων ή συνταξιούχων. Το προσωπικό συνεισφέρει κατά το ένα τρίτο του προβλεπόμενου κόστους των παροχών αυτών από τον μισθό του.
- ii. Κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης (ΚΣΥΑ): Στο πλαίσιο του συστήματος αυτού, η ΕΕ παρέχει ασφαλιστική κάλυψη υγείας για το προσωπικό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των θεσμικών οργάνων, των οργανισμών και των λοιπών οργάνων της ΕΕ μέσω της επιστροφής των ιατρικών δαπανών. Οι παροχές που χορηγούνται στους «αέργους» του εν λόγω συστήματος (δηλ. συνταξιούχους, ορφανά κ.λπ.) ταξινομούνται ως παροχές σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία.

Η ΕΕ χορηγεί επίσης παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία στα μέλη και πρώην μέλη των θεσμικών οργάνων της ΕΕ μέσω χωριστών καθεστώτων συνταξιοδότησης. Οι παροχές αυτές παρουσιάζονται εντός του τομέα «Άλλα καθεστώτα παροχών εξόδου από την υπηρεσία». Στο πλαίσιο των καθεστώτων αυτών, η ΕΕ χορηγεί συνταξιοδοτικές παροχές στα μέλη της Επιτροπής, του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Ελεγκτικού Συνεδρίου, του Συμβουλίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Ευρωπαϊκού Διαμεσολαβητή και του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων. Η ΕΕ παρέχει υγειονομική κάλυψη στα μέλη των θεσμικών οργάνων της ΕΕ μέσω του ΚΣΥΑ.

Οι προαναφερθείσες παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία πληρούν τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστούν υποχρεώσεις καθορισμένες παροχών της ΕΕ και υπολογίζονται σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού με την εκτίμηση του ποσού των μελλοντικών παροχών που έχουν θεμελιώσει οι εργαζόμενοι κατά την τρέχουσα και τις προηγούμενες περιόδους, με την προεξόφληση του ποσού αυτού και αφαιρούμενης της εύλογης αξίας τυχόν στοιχείων ενεργητικού του προγράμματος. Ο υπολογισμός της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών πραγματοποιείται σε ετήσια βάση με τη μέθοδο της προβλεπμένης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών προσδιορίζεται με την προεξόφληση των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών με βάση τα επιτόκια κρατικών ομολόγων που έχουν εκδοθεί στο νόμισμα στο οποίο πρόκειται να καταβληθούν οι παροχές και έχουν προθεσμία λήξης που πλησιάζει τους όρους της υπόψη συνταξιοδοτικής υποχρέωσης.

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία που χορηγούνται στο προσωπικό της ΕΕ ενσωματώνονται σε ενιαίο πρόγραμμα το οποίο περιλαμβάνει αφενός ένα καθεστώς συνταξιοδότησης (PSEO) και αφετέρου ένα σύστημα υγειονομικής ασφάλισης (ΚΣΥΑ), όπου το δικαίωμα κάλυψης στο πλαίσιο του συστήματος ΚΣΥΑ εξαρτάται από την απόκτηση του δικαιώματος κάλυψης στο πλαίσιο του καθεστώτος PSEO. Σύμφωνα με τους όρους του εν λόγω ενιαίου προγράμματος, όπως καθορίζονται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης, ορισμένα δικαιώματα, όπως το δικαίωμα ετερόχρονης και μειωμένης σύνταξης στο πλαίσιο του καθεστώτος PSEO, αποκτώνται έπειτα από 10 έτη υπηρεσίας. Ωστόσο, τα δικαιώματα που αποκτώνται σύμφωνα με το ενιαίο πρόγραμμα από τη μεταγενέστερη υπηρεσία του εργαζομένου είναι ουσιαστικά υψηλότερα από τα εν λόγω αρχικά δικαιώματα, όπως αποτυπώνονται από τα μεταγενέστερα συνταξιοδοτικά δικαιώματα που θεμελιώνονται σε ετήσια βάση.

Ως εκ τούτου, για την απεικόνιση της οικονομικής ουσίας της υποκείμενης πράξης, η οποία απαιτείται σύμφωνα με το ποιοτικό χαρακτηριστικό της πιστής απεικόνισης που πρέπει να διέπει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, όπως περιγράφεται τόσο στον λογιστικό κανόνα 1 της ΕΕ και στο εννοιολογικό πλαίσιο των IPSAS, το καταβαλλόμενο κόστος απασχόλησης συσσωρεύεται με βάση τη σταθερή μέθοδο κατά την εκτιμώμενη περίοδο ενεργού υπηρεσίας του προσωπικού, δηλαδή την περίοδο από την ημερομηνία κατά την οποία η απασχόληση του εργαζομένου αρχικά οδηγεί σε παροχές, σύμφωνα με το πρόγραμμα (είτε οι παροχές είναι εξαρτώμενες από μελλοντική απασχόληση είτε όχι) μέχρι την ημερομηνία κατά την οποία η περαιτέρω απασχόληση του εργαζομένου δεν οδηγεί σε σημαντικές αυξήσεις

¹⁵ Το PSEO είναι ένα πλασματικό (εικονικό) ταμείο καθορισμένων παροχών, στο πλαίσιο του οποίου οι εισφορές των υπαλλήλων χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση των μελλοντικών συντάξεών τους. Αν και δεν υπάρχει στην πραγματικότητα επενδυτικό ταμείο, θεωρείται ότι το ποσό που θα συγκέντρωνε ένα τέτοιο ταμείο επενδύεται σε μακροπρόθεσμα ομόλογα των κρατών μελών και αντικατοπτρίζεται στις συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις που εγγράφονται στους ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα κράτη μέλη εγγυώνται συλλογικά την καταβολή αυτών των παροχών σύμφωνα με το άρθρο 83 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και το άρθρο 4 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση [βλ. COM(2018) 829 για λεπτομερή περιγραφή του καθεστώτος].

των μελλοντικών παροχών σύμφωνα με το πρόγραμμα, πέραν των πρόσθετων μισθολογικών αυξήσεων. Η προσέγγιση αυτή εφαρμόζεται σταθερά στις παροχές που προβλέπονται στο πλαίσιο του ενιαίου προγράμματος.

Οι επανεπιμετρήσεις των καθαρών υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών περιλαμβάνουν τα αναλογιστικά κέρδη και τις ζημίες, καθώς και την απόδοση των στοιχείων ενεργητικού του προγράμματος, και αναγνωρίζονται αμέσως στο καθαρό ενεργητικό.

Η ΕΕ αναγνωρίζει τα καθαρά έξοδα (έσοδα) τόκων και λοιπά έξοδα που αφορούν τα προγράμματα καθορισμένων παροχών στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων στον τομέα «Κόστος προσωπικού και συντάξεων».

Σε περίπτωση μεταβολής ή περικοπής των χορηγούμενων παροχών, η προκύπτουσα μεταβολή των παροχών που αφορούν προϋπηρεσία ή το κέρδος ή η ζημία λόγω της περικοπής αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων. Τα κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν κατά τον διακανονισμό αναγνωρίζονται όταν πραγματοποιείται ο διακανονισμός. Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, εκτός αν οι μεταβολές εξαρτώνται από το αν οι εργαζόμενοι θα παραμείνουν στη θέση τους για συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

1.5.11. Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται εφόσον η ΕΕ υπέχει υποχρέωση προβλεπόμενη ή απορρέουσα από τον νόμο έναντι τρίτων μερών ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, εφόσον είναι πολύ πιθανό να απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και εφόσον το ποσό μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία. Δεν αναγνωρίζονται προβλέψεις για μελλοντικές λειτουργικές ζημίες. Το ποσό της πρόβλεψης ισούται με τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση των εξόδων που αναμένεται ότι θα απαιτηθούν για τον διακανονισμό μιας παρούσας υποχρέωσης κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Όταν η πρόβλεψη περιλαμβάνει μεγάλο αριθμό επιμέρους στοιχείων, η υποχρέωση εκτιμάται μέσω της στάθμισης όλων των δυνατών αποτελεσμάτων με τις αντίστοιχες πιθανότητες πραγματοποίησής τους (μέθοδος «αναμενόμενης αξίας»).

Οι προβλέψεις για επαχθείς συμβάσεις αποτιμώνται στην παρούσα αξία της χαμηλότερης τιμής μεταξύ του προβλεπόμενου κόστους καταγγελίας της σύμβασης και του προβλεπόμενου καθαρού κόστους συνέχισης της σύμβασης.

1.5.12. Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία τους μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβεσμένο κόστος τους ή ως υποχρεώσεις από συμβόλαιο οικονομικών εγγυήσεων.

Οι δανειοληπτικές πράξεις απαρτίζονται από δάνεια από πιστωτικά ιδρύματα και χρεωστικούς τίτλους (ομόλογα της ΕΕ, καταθέσεις της ΕΕ και γραμμάτια της ΕΕ). Αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους, η οποία ισοδυναμεί με τα έσοδα από την έκδοσή τους (εύλογη αξία ληφθέντος αντιτίμου) μείον τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες συναλλαγής, και στη συνέχεια καταχωρίζονται στο αποσβεσμένο κόστος τους με τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου. Η διαφορά μεταξύ εσόδων, μείον δαπάνες συναλλαγής, και αξίας εξαγοράς αναγνωρίζεται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων για τη διάρκεια της δανειοληπτικής πράξης, με τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου. Το κόστος συναλλαγής που βαρύνει την ΕΕ, το οποίο στη συνέχεια μετακυλιέται στον δικαιούχο του δανείου, είναι αμελητέο και αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

Στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος περιλαμβάνονται παράγωγα των οποίων η εύλογη αξία είναι αρνητική. Υφίστανται την ίδια λογιστική μεταχείριση όπως τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία τους μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, βλ. σημείωση **1.5.5**.

Η ΕΕ αναγνωρίζει υποχρέωση από συμβόλαιο οικονομικής εγγύησης όταν συνάπτει συμβόλαιο που προβλέπει συγκεκριμένες πληρωμές από πλευράς της ΕΕ για την αποζημίωση του δικαιούχου της εγγύησης λόγω ζημίας που υφίσταται διότι συγκεκριμένος οφειλέτης δεν κατέβαλε πληρωμές σύμφωνα με τους αρχικούς ή τροποποιημένους όρους ενός χρεωστικού τίτλου. Όταν το συμβόλαιο εγγύησης απαιτεί από την ΕΕ να πραγματοποιεί πληρωμές ως απάντηση σε μεταβολές της τιμής χρηματοοικονομικών μέσων ή σε μεταβολές άλλων υποκείμενων στοιχείων, το συμβόλαιο εγγύησης είναι παράγωγο, δηλαδή

χρηματοοικονομική υποχρέωση στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος Όλα τα άλλα συμβόλαια εγγύησης καταλογίζονται ως δημοσιονομικές προβλέψεις.

Οι υποχρεώσεις από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους. Το ποσό αυτό ισούται με την καθαρή παρούσα αξία των εισπρακτέων προσαυξήσεων, εάν είναι με όρους της αγοράς. Όταν δεν χρεώνεται προσαύξηση εγγύησης ή όταν το αντάλλαγμα δεν αποτελεί εύλογη αξία, η εύλογη αξία προσδιορίζεται με βάση τις χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργό αγορά για συμβόλαια οικονομικής εγγύησης που είναι άμεσα ισοδύναμα με εκείνα με τα οποία έχει συναφθεί η υποχρέωση οικονομικής εγγύησης, εφόσον διατίθενται, ή με τη χρήση τεχνικής αποτίμησης. Εάν δεν μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστο μέτρο της εύλογης αξίας είτε με άμεση παρατήρηση μιας ενεργού αγοράς είτε με άλλη τεχνική αποτίμησης, η συμβατική υποχρέωση οικονομικής εγγύησης αποτιμάται αρχικά στο ποσό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής.

Η επακόλουθη μέτρηση εξαρτάται από την εξέλιξη της έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο από την οικονομική εγγύηση. Εάν δεν υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (στάδιο 1), οι υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις επιμετρώνται στο υψηλότερο ποσό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δώδεκαμήνου και στο ποσό που αναγνωρίστηκε αρχικά μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις, κατά περίπτωση. Εάν υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (στάδιο 2), οι υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις επιμετρώνται στο υψηλότερο ποσό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής και στο ποσό που αναγνωρίστηκε αρχικά μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις, κατά περίπτωση (βλ. σημείωση 6.5).

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός από εκείνες με προθεσμία λήξης μικρότερη των 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού. Τα συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν η ΕΕ έχει ανεπιφύλακτο δικαίωμα να αναβάλει τον διακανονισμό της υποχρέωσης για τουλάχιστον δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Τα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ που θεωρούνται μέρος των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων της Επιτροπής (δηλ. τα καταπιστευματικά ταμεία Madad και Colombia) καταλογίζονται στους λογαριασμούς της Επιτροπής και ενοποιούνται περαιτέρω στους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ. Επομένως, οι συνεισφορές από άλλους δωρητές προς τα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ πληρούν τα κριτήρια εσόδων από μη ανταλλακτικές συναλλαγές υπό όρους και εμφανίζονται ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις έως ότου εκπληρωθούν οι όροι που συνδέονται με τις μεταφερθείσες συνεισφορές, δηλ. μέχρι το καταπιστευματικό ταμείο να επιβαρυνθεί με τις επιλέξιμες δαπάνες. Το καταπιστευματικό ταμείο απαιτείται να χρηματοδοτεί συγκεκριμένα έργα και να επιστρέφει τα υπολειπόμενα κεφάλαια κατά την εκκαθάρισή του. Κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, τα υπόλοιπα των υποχρεώσεων από συνεισφορές μετρώνται στο ποσό των συνεισφορών που εισπράχθηκαν μείον τις δαπάνες με τις οποίες επιβαρύνθηκε το καταπιστευματικό ταμείο, περιλαμβανομένων των εκτιμώμενων ποσών κατά περίπτωση. Για σκοπούς αναφοράς, τα καθαρά έξοδα κατανέμονται στις συνεισφορές άλλων δωρητών αναλογικά προς τις καταβληθείσες καθαρές συνεισφορές στις 31 Δεκεμβρίου. Η κατανομή των συνεισφορών είναι απλώς ενδεικτική. Κατά την εκκαθάριση του καταπιστευματικού ταμείου, η πραγματική κατανομή των υπολειπόμενων κεφαλαίων θα αποφασιστεί από το διοικητικό συμβούλιο του καταπιστευματικού ταμείου.

Οι ίδιες αρχές επιμέτρησης ισχύουν για τις εξωτερικές συνεισφορές στα προγράμματα της ΕΕ, σε περίπτωση που οι εν λόγω συνεισφορές εισπράττονται υπό όρους για τη χρήση των πόρων, όπως ορίζεται στις συμφωνίες συνεισφοράς ή για την επιστροφή τους με άλλον τρόπο στον συνεισφέροντα.

1.5.13. Οφειλές

Σημαντικό μέρος των οφειλών της ΕΕ είναι μη εξοφληθείσες δηλώσεις δαπανών που έχουν υποβάλει οι δικαιούχοι επιχορήγησης ή άλλου είδους χρηματοδότησης της ΕΕ (μη ανταλλακτικές συναλλαγές). Καταχωρίζονται ως οφειλές για το σχετικό ποσό όταν υποβληθεί η δήλωση δαπανών. Μετά τον έλεγχο και την αποδοχή των επιλέξιμων δαπανών, οι οφειλές αποτιμώνται στο επιλέξιμο ποσό.

Οι οφειλές που αφορούν την αγορά αγαθών και υπηρεσιών αναγνωρίζονται κατά την παραλαβή τιμολογίου για το αρχικό ποσό και τα σχετικά επιλέξιμα έξοδα εγγράφονται στους λογαριασμούς κατά την παράδοση και αποδοχή των αγαθών ή υπηρεσιών από την ΕΕ.

1.5.14. Δεδουλευμένα και προεισπραχθέντα έσοδα και έξοδα

Οι συναλλαγές και τα γεγονότα αναγνωρίζονται στις δημοσιονομικές καταστάσεις της περιόδου την οποία αφορούν. Στο τέλος του έτους, αν δεν έχει εκδοθεί τιμολόγιο, αλλά η σχετική υπηρεσία έχει παρασχεθεί ή

τα σχετικά αγαθά έχουν παραδοθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή υφίσταται συμβατική σχέση (δηλαδή με αναφορά σε Συνθήκη) αναγνωρίζεται δεδουλευμένο έσοδο στις δημοσιονομικές καταστάσεις. Επιπλέον, στο τέλος του έτους, αν εκδοθεί τιμολόγιο, αλλά οι σχετικές υπηρεσίες δεν έχουν ακόμη παρασχεθεί ή τα σχετικά αγαθά δεν έχουν ακόμη παραδοθεί, τα έσοδα θα προεισπραχθούν και θα αναγνωριστούν την επόμενη λογιστική περίοδο.

Τα έξοδα καταλογίζονται, επίσης, στην περίοδο την οποία αφορούν. Στο τέλος της λογιστικής περιόδου, τα δεδουλευμένα έξοδα αναγνωρίζονται βάσει της εκτιμώμενης αξίας της υποχρέωσης μεταβίβασης για την περίοδο. Ο υπολογισμός των δεδουλευμένων εξόδων ακολουθεί λεπτομερείς επιχειρησιακές και πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής οι οποίες εξασφαλίζουν ότι οι δημοσιονομικές καταστάσεις παρέχουν πιστή εικόνα των οικονομικών και λοιπών φαινομένων που έχουν σκοπό να παρουσιάσουν. Κατ' αναλογία, εάν έχει πληρωθεί προκαταβολή για αγαθά ή υπηρεσίες που δεν έχουν ακόμη ληφθεί, η δαπάνη μεταφέρεται και αναγνωρίζεται στην επόμενη λογιστική περίοδο.

1.6. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

1.6.1. Έσοδα

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΗ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Η συντριπτική πλειονότητα των εσόδων της Ευρωπαϊκής Ένωσης αφορά μη ανταλλακτικές συναλλαγές ως εξής:

Πόροι βασιζόμενοι στο ΑΕΕ, ΦΠΑ και ίδιοι πόροι πλαστικών

Τα έσοδα αναγνωρίζονται για την περίοδο για την οποία η Επιτροπή απευθύνει στα κράτη μέλη πρόσκληση καταβολής κεφαλαίων, αξιώνοντας με τον τρόπο αυτόν την πληρωμή των συνεισφορών τους. Τα έσοδα επιμετρώνται με βάση το «αιτηθέν ποσό». Δεδομένου ότι οι ίδιοι πόροι ΦΠΑ, ΑΕΕ και πλαστικών βασίζονται σε εκτιμήσεις των δεδομένων για το σχετικό οικονομικό έτος, μπορούν να αναθεωρηθούν καθώς επέρχονται μεταβολές έως ότου τα κράτη μέλη εκδώσουν τα τελικά στοιχεία. Το αποτέλεσμα μεταβολής στην εκτίμηση λαμβάνεται υπόψη κατά τον προσδιορισμό του καθαρού πλεονάσματος ή ελλείμματος της περιόδου κατά την οποία επήλθε η μεταβολή.

Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι

Απαιτήσεις από μη ανταλλακτικές συναλλαγές και συναφή έσοδα αναγνωρίζονται κατά τη λήψη των σχετικών μηνιαίων καταστάσεων της λογιστικής «Α» (περιλαμβανομένων των εισπραχθέντων δασμών και των εγγυημένων οφειλόμενων ποσών για τα οποία δεν έχει γίνει προσφυγή) που καταθέτουν τα κράτη μέλη. Τα έσοδα τα οποία τα κράτη μέλη έχουν εισπράξει για την εν λόγω περίοδο, αλλά που δεν έχουν καταβάλει ακόμη στην Επιτροπή, την ημερομηνία του ισολογισμού εκτιμώνται και αναγνωρίζονται ως δεδουλευμένα. Οι τριμηνιαίες καταστάσεις λογιστικής «Β» (περιλαμβανομένων των μη εισπραχθέντων και των μη εγγυημένων δασμών, καθώς και των εγγυημένων ποσών για τα οποία έχει γίνει προσφυγή από τους οφειλότες) που καταθέτουν τα κράτη μέλη αναγνωρίζονται ως έσοδα μείον τις δαπάνες είσπραξης τις οποίες δικαιούνται. Επιπλέον, αναγνωρίζεται μείωση αξίας για το ποσό του εκτιμώμενου ελλείμματος είσπραξης.

Πρόστιμα

Έσοδα από πρόστιμα αναγνωρίζονται όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση εκδίδει απόφαση επιβολής προστίμου και την κοινοποιεί επισήμως στον ενδιαφερόμενο. Μετά την απόφαση επιβολής προστίμου, οι οντότητες στις οποίες επιβλήθηκε πρόστιμο έχουν προθεσμία δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης:

- α) είτε να δεχθούν την απόφαση, οπότε οφείλουν να πληρώσουν το ποσό του προστίμου εντός της προθεσμίας που έχει οριστεί και, επομένως, το ποσό αυτό εισπράττεται οριστικά από την ΕΕ, είτε
- β) να μη δεχθούν την απόφαση, οπότε την προσβάλλουν σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ.

Ακόμη και αν έχει ασκηθεί προσφυγή, το πρόστιμο πρέπει να καταβληθεί εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας των τριών μηνών, δεδομένου ότι η προσφυγή δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα (άρθρο 278 ΣΛΕΕ). Το εισπραττόμενο ποσό χρησιμοποιείται για τον συμψηφισμό του εισπρακτέου ποσού. Ωστόσο, εφόσον συμφωνήσει η υπόλογος της Επιτροπής, η επιχείρηση μπορεί αντ' αυτού να καταβάλει τραπεζική εγγύηση. Σε αυτή την περίπτωση, το πρόστιμο παραμένει ως εισπρακτέο ποσό. Εάν δεν εισπραχθεί ούτε

ποσό ούτε εγγύηση και υφίστανται αμφιβολίες όσον αφορά τη φερεγγυότητα της επιχείρησης, αναγνωρίζεται μείωση στην αξία της απαίτησης.

Εάν η επιχείρηση προσφύγει κατά της απόφασης και έχει ήδη καταβάλει σε προσωρινή βάση το πρόστιμο, το σχετικό ποσό καταχωρίζεται ως ενδεχόμενη υποχρέωση· ή αν υπάρχει το ενδεχόμενο το Γενικό Δικαστήριο να μην αποφανθεί υπέρ της ΕΕ, αναγνωρίζεται σχετική πρόβλεψη για την κάλυψη αυτού του κινδύνου. Αντιθέτως, εάν δοθεί εγγύηση, τότε καταχωρίζεται μείωση αξίας όσον αφορά το εισπρακτέο ποσό που εκκρεμεί.

Οι τόκοι που εισπράττει η Επιτροπή από τους τραπεζικούς λογαριασμούς στους οποίους κατατίθενται οι πληρωμές που λαμβάνει αναγνωρίζονται σωρευτικά ως έσοδα και οι τυχόν ενδεχόμενες υποχρεώσεις αυξάνονται αντιστοίχως.

Από το 2010, η Επιτροπή διαχειρίζεται όλα τα προσωρινά εισπραχθέντα πρόστιμα σε ένα ταμείο που δημιουργήθηκε ειδικά για τον σκοπό αυτόν (BUFI). Τα ποσά αυτά επενδύονται σε χρηματοοικονομικά μέσα.

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Τα έσοδα από την πώληση αγαθών ή υπηρεσιών αναγνωρίζονται όταν μεταβιβάζεται στον αγοραστή σημαντικό μέρος του κινδύνου και των οφελών που απορρέουν από την κυριότητα των αγαθών. Έσοδα συνδεδεμένα με συναλλαγή που συνεπάγεται την παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται ανάλογα με το στάδιο εξέλιξης της συναλλαγής την ημερομηνία του ισολογισμού.

Έσοδα και έξοδα υπό μορφή τόκων

Έσοδα και έξοδα υπό μορφή τόκων αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων με βάση τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου. Πρόκειται για μέθοδο υπολογισμού του αποσβεσμένου κόστους ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και καταλογισμού των σχετικών εσόδων ή εξόδων υπό μορφή τόκων της περιόδου αναφοράς. Κατά τον υπολογισμό του αποτελεσματικού επιτοκίου, η ΕΕ εκτιμά τις ταμειακές ροές λαμβάνοντας υπόψη όλους τους συμβατικούς όρους του χρηματοοικονομικού μέσου (π.χ. δυνατότητες προπληρωμής) χωρίς, ωστόσο, τις μελλοντικές πιστωτικές ζημίες. Ο υπολογισμός περιλαμβάνει όλες τις αμοιβές και μονάδες επιτοκίου που καταβλήθηκαν ή εισπράχθηκαν μεταξύ των συμβαλλομένων μερών που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του αποτελεσματικού επιτοκίου, το κόστος συναλλαγής και άλλες προσαυξήσεις ή εκπτώσεις.

Όταν ένα μεμονωμένο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή μια ομάδα παρόμοιων μεταξύ τους χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού θεωρείται απομειωμένης πιστωτικής αξίας (στάδιο 3), τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται με βάση το επιτόκιο για την προεξόφληση μελλοντικών ταμειακών ροών για τους σκοπούς της επιμέτρησης της ζημίας απομείωσης.

Έσοδα από μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα και παρόμοια στοιχεία αναγνωρίζονται κατά τη βεβαίωση του δικαιώματος λήψης πληρωμών.

Έσοδα και έξοδα από χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος

Πρόκειται για κέρδη (έσοδα) και ζημίες (έξοδα) στην εύλογη αξία από τα εν λόγω χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προέρχονται από τη μετατροπή συναλλάγματος. Όσον αφορά τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, περιλαμβάνονται και οι τόκοι. Βλ. επίσης σημείωση **3.9**.

Έσοδα από συμβόλαιο οικονομικών εγγυήσεων

Τα έσοδα από συμβόλαιο οικονομικών εγγυήσεων (προσαύξηση εγγύησης) αναγνωρίζονται για το διάστημα κατά τον οποίο η ΕΕ είναι σε ετοιμότητα να αποζημιώσει τον κάτοχο του συμβολαίου οικονομικής εγγύησης για την πιστωτική ζημία που ενδέχεται να υποστεί. Στο χρονοδιάγραμμα της απόσβεσης που εφαρμόζεται λαμβάνεται υπόψη η πάροδος του χρόνου και ο όγκος της εγγυημένης έκθεσης. Τα έσοδα από συμβόλαιο οικονομικών εγγυήσεων περιλαμβάνουν επίσης την απόσβεση υποχρεώσεων από συμβόλαιο οικονομικών εγγυήσεων σε περιπτώσεις στις οποίες η εγγύηση παρασχέθηκε έναντι μηδενικού ή ονομαστικού τιμήματος.

1.6.2. Έξοδα

Τα έξοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές συνιστούν την πλειονότητα των εξόδων της ΕΕ. Αφορούν μεταβιβάσεις προς δικαιούχους και λαμβάνουν τρεις μορφές: i) δικαιώματα, ii) μεταβιβάσεις στο πλαίσιο συμφωνίας και επιλεκτικές επιχορηγήσεις, και iii) συνεισφορές και δωρεές.

Οι μεταβιβάσεις αναγνωρίζονται ως έξοδα την περίοδο στην οποία συνέβησαν τα γενεσιουργά ως προς τη μεταβίβαση γεγονότα, εφόσον η φύση της μεταβίβασης επιτρέπεται από κάποια κανονιστική ρύθμιση (δημοσιονομικός κανονισμός, κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων ή άλλη κανονιστική ρύθμιση) ή εφόσον έχει υπογραφεί συμφωνία που επιτρέπει τη μεταβίβαση, εφόσον ο δικαιούχος πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας και εφόσον είναι δυνατή η εύλογη εκτίμηση του οφειλόμενου ποσού.

Κατά τη λήψη αίτησης πληρωμής ή δήλωσης δαπανών που πληροί τα κριτήρια αναγνώρισης, αυτή αναγνωρίζεται ως έξοδο κατά το επιλέξιμο ποσό. Στο τέλος του έτους, πραγματοποιηθείσες επιλέξιμες δαπάνες οφειλόμενες στους δικαιούχους, οι οποίες δεν έχουν ακόμη καταχωρηθεί, εκτιμώνται και καταχωρίζονται ως δεδουλευμένα έξοδα.

Έξοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές που απορρέουν από την αγορά αγαθών και υπηρεσιών αναγνωρίζονται κατά την παράδοση προμηθειών στην ΕΕ και την αποδοχή τους από αυτήν. Αποτιμώνται στο αρχικό ποσό του τιμολογίου. Επιπροσθέτως, κατά την ημερομηνία ισολογισμού, τα έξοδα που αφορούν υπηρεσία η οποία παρασχέθηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου, για την οποία δεν έχει ακόμη ληφθεί ή εγκριθεί το τιμολόγιο, εκτιμώνται και αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

1.7. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

1.7.1. Ενδεχόμενες απαιτήσεις

Ενδεχόμενη απαίτηση είναι ένα πιθανό στοιχείο ενεργητικού που απορρέει από παρελθόντα γεγονότα και του οποίου η ύπαρξη θα επιβεβαιωθεί μόνον εφόσον συμβούν ή δεν συμβούν ένα ή περισσότερα αβέβαια μελλοντικά γεγονότα τα οποία δεν ελέγχει πλήρως η ΕΕ. Πληροφορίες σχετικά με ενδεχόμενη απαίτηση παρέχονται όταν υπάρχει πιθανότητα εισροής οικονομικών οφελών ή δυναμικού εξυπηρέτησης.

1.7.2. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Ενδεχόμενη υποχρέωση είναι ένα πιθανό στοιχείο παθητικού που απορρέει από παρελθόντα γεγονότα και του οποίου η ύπαρξη θα επιβεβαιωθεί μόνον εφόσον συμβούν ή δεν συμβούν ένα ή περισσότερα αβέβαια μελλοντικά γεγονότα τα οποία δεν ελέγχει πλήρως η ΕΕ ή μια παρούσα υποχρέωση που απορρέει από παρελθόντα γεγονότα, αλλά δεν αναγνωρίζεται είτε διότι δεν είναι πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων που συνίσταται σε οικονομικά οφέλη ή δυναμικό εξυπηρέτησης προκειμένου να διακανονισθεί η υποχρέωση, ή διότι το ποσό της υποχρέωσης δεν μπορεί να αποτιμηθεί με επαρκή ακρίβεια, όπερ είναι σπάνιο. Καταχωρίζεται ενδεχόμενη υποχρέωση εκτός αν το ενδεχόμενο εκροής πόρων που συνίσταται σε οικονομικά οφέλη ή δυναμικό εξυπηρέτησης είναι πολύ μακρινό.

1.8. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Οι πληροφορίες σχετικά με τις ταμειακές ροές αποτελούν τη βάση για την εκτίμηση της ικανότητας της ΕΕ να παράγει ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων, καθώς και για την εκτίμηση των αναγκών της όσον αφορά τη χρησιμοποίηση αυτών των ταμειακών ροών.

Η κατάσταση ταμειακών ροών καταρτίζεται με βάση την έμμεση μέθοδο. Αυτό σημαίνει ότι το οικονομικό αποτέλεσμα του οικονομικού έτους προσαρμόζεται για να λάβει υπόψη τα αποτελέσματα των μη ταμειακών συναλλαγών, της τυχόν αναβολής ή συσώρευσης προηγούμενων και μελλοντικών λειτουργικών εισπράξεων ή πληρωμών σε μετρητά, καθώς και των εσόδων ή των εξόδων επενδυτικών ταμειακών ροών.

Οι ταμειακές ροές που προκύπτουν από συναλλαγές σε ξένο νόμισμα καταχωρίζονται στο τηρούμενο νόμισμα της ΕΕ (ευρώ) και στο ποσό του ξένου νομίσματος εφαρμόζεται η ισχύουσα συναλλαγματική ισοτιμία μεταξύ ευρώ και ξένου νομίσματος την ημερομηνία της ταμειακής ροής.

Η κατάσταση ταμειακών ροών παρουσιάζει τις ταμειακές ροές της περιόδου ταξινομημένες σε λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

Λειτουργικές δραστηριότητες είναι οι δραστηριότητες της ΕΕ που δεν είναι επενδυτικές ή χρηματοδοτικές. Πρόκειται για την πλειονότητα των δραστηριοτήτων.

Επενδυτικές δραστηριότητες είναι η αγορά και η διάθεση άυλων και ενσώματων πάγιων στοιχείων ενεργητικού, καθώς και άλλων επενδύσεων που δεν περιλαμβάνονται στα ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων. Στις επενδυτικές δραστηριότητες δεν περιλαμβάνονται τα δάνεια που χορηγούνται στους δικαιούχους, δεδομένου ότι αποτελούν μέρος των γενικών στόχων και, ως εκ τούτου, της καθημερινής λειτουργίας της ΕΕ. Στόχος είναι να καταδειχθούν οι πραγματικές επενδύσεις που πραγματοποιεί η ΕΕ.

Οι χρηματοδοτικές δραστηριότητες είναι δραστηριότητες που έχουν ως αποτέλεσμα μεταβολές στο μέγεθος και τη σύνθεση των δανειοληπτικών πράξεων, με εξαίρεση όσες χορηγούνται σε δικαιούχους ως συνακόλουθες πράξεις ή για την απόκτηση ενσώματων παγίων (οι οποίες περιλαμβάνονται στις λειτουργικές δραστηριότητες).

2. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

2.1. ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

σε εκατ. EUR

Ακαθάριστη λογιστική αξία στις 31.12.2021	1 636
Προσθήκες	280
Πωλήσεις	(54)
Μεταφορά μεταξύ κατηγοριών στοιχείων ενεργητικού	0
Άλλες μεταβολές	(12)
Ακαθάριστη λογιστική αξία στις 31.12.2022	1 849
Σωρευτικές αποσβέσεις στις 31.12.2021	(867)
Αποσβέσεις οικονομικού έτους	(135)
Απάλειψη απόσβεσης	-
Πωλήσεις	49
Μεταφορά μεταξύ κατηγοριών στοιχείων ενεργητικού	0
Άλλες μεταβολές	3
Σωρευτικές αποσβέσεις στις 31.12.2022	(949)
Καθαρή λογιστική αξία στις 31.12.2022	900
Καθαρή λογιστική αξία στις 31.12.2021	769

Τα ανωτέρω ποσά αφορούν κατά κύριο λόγο λογισμικό υπολογιστών.

2.2. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ

Η κατηγορία των διαστημικών πόρων καλύπτει πάγια στοιχεία ενεργητικού σε λειτουργία που συνδέονται με τα δύο διαστημικά προγράμματα της ΕΕ: τα παγκόσμια δορυφορικά συστήματα πλοήγησης της ΕΕ (GNSS), ήτοι το Galileo και το ευρωπαϊκό σύστημα πλοήγησης με υπέρθεση γεωστατικών δορυφόρων (EGNOS), καθώς και το ευρωπαϊκό πρόγραμμα γεωσκόπησης Copernicus. Τα στοιχεία ενεργητικού των δορυφορικών συστημάτων τα οποία δεν είναι ακόμη σε λειτουργία περιλαμβάνονται στον τομέα «Στοιχεία ενεργητικού υπό κατασκευή». Τα στοιχεία ενεργητικού που συνδέονται με τα διαστημικά προγράμματα της ΕΕ αναπτύσσονται με τη βοήθεια του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος (ΕΟΔ).

Για το Galileo, δύο δορυφόροι που εκτοξεύτηκαν τον Δεκέμβριο του 2021 τέθηκαν σε λειτουργία τον Μάρτιο του 2022. Η συστοιχία περιλαμβάνει επί του παρόντος 28 δορυφόρους. Μετά την ολοκλήρωσή της, η συστοιχία Galileo θα περιλαμβάνει 30 δορυφόρους (συμπεριλαμβανομένων 6 εφεδρικών δορυφόρων). Τα πάγια στοιχεία ενεργητικού του συστήματος Galileo σε λειτουργία, τα οποία καλύπτουν τόσο τους δορυφόρους όσο και τις εγκαταστάσεις εδάφους, ανέρχονταν σε 3 056 εκατ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2022, μετά την αφαίρεση των σωρευτικών αποσβέσεων (2021: 3 413 εκατ. EUR). Τα υπόλοιπα στοιχεία ενεργητικού υπό κατασκευή ανέρχονται συνολικά σε 1 812 εκατ. EUR (2021: 1 344 εκατ. EUR).

Όσον αφορά το Copernicus, μετά από τεχνικό περιστατικό στο οποίο εμπλέκεται το εργαλείο SAR (για την παροχή δεδομένων ραντάρ) επί του Sentinel-1B, και παρά τις προσπάθειες επανενεργοποίησης του δορυφόρου, τον Ιούλιο του 2022 διαπιστώθηκε ότι ο Sentinel-1B δεν θα μπορούσε πλέον να υποστηρίξει την αποστολή Sentinel-1. Συνεπώς, ο Sentinel-1B έχει διαγραφεί πλήρως (86 εκατ. EUR, μετά την αφαίρεση των σωρευτικών αποσβέσεων). Η συνολική αξία των πάγιων στοιχείων ενεργητικού σε λειτουργία του συστήματος Copernicus ανέρχεται σε 634 εκατ. EUR (2021: 937 εκατ. EUR), μετά την αφαίρεση των σωρευτικών αποσβέσεων. Το επιπλέον ποσό των 2 583 εκατ. EUR που συνδέεται με δορυφόρους του προγράμματος Copernicus αναγνωρίζεται στα στοιχεία ενεργητικού υπό κατασκευή (2021: 2 115 εκατ. EUR).

Πάγια στοιχεία ενεργητικού που συνδέονται με επίγειες υποδομές του EGNOS ποσού 106 εκατ. EUR (2021: 130 εκατ. EUR) περιλαμβάνονται επίσης στον τομέα «Διαστημικοί πόροι». Επίσης, τα στοιχεία ενεργητικού του συστήματος EGNOS υπό κατασκευή ανέρχονται σε 292 εκατ. EUR (2021: 189 εκατ. EUR).

Ενσώματα πάγια

	σε εκατ. EUR								
	Γήπεδα και κτίρια	Διαστημικοί πόροι	Εγκαταστάσ εις και εξοπλισμός	Έπιπλα και μεταφορικά μέσα	Υλισμικό υπολογιστ ών	Λοιπά	Χρηματοδ οτικές μισθώσεις	Στοιχεία ενεργητικού υπό κατασκευή	Σύνολο
Ακαθάριστη λογιστική αξία στις 31.12.2021	6 547	7 730	568	281	781	347	2 651	3 890	22 793
Προσθήκες	34	7	36	13	107	24	139	1 349	1 710
Πωλήσεις	(6)	(340)	(32)	(14)	(49)	(10)	(109)	-	(561)
Μεταφορά μεταξύ κατηγοριών στοιχείων ενεργητικού	32	206	0	1	0	6	-	(245)	0
Άλλες μεταβολές	(0)	-	-	-	(0)	0	(6)	-	(6)
Ακαθάριστη λογιστική αξία στις 31.12.2022	6 608	7 603	572	280	838	367	2 675	4 995	23 937
Σωρευτικές αποσβέσεις στις 31.12.2021	(3 846)	(3 250)	(479)	(208)	(581)	(276)	(1 487)		(10 126)
Αποσβέσεις οικονομικού έτους	(172)	(811)	(42)	(15)	(96)	(21)	(133)		(1 290)
Απάλειψη απόσβεσης	0	-	-	0	(0)	-	5		6
Πωλήσεις	2	255	27	14	47	9	62		417
Μεταφορά μεταξύ κατηγοριών στοιχείων ενεργητικού	0	-	0	(0)	(0)	(0)	-		(0)
Άλλες μεταβολές	-	-	(0)	(0)	-	0	(22)		(22)
Σωρευτικές αποσβέσεις στις 31.12.2022	(4 016)	(3 807)	(494)	(209)	(630)	(288)	(1 574)		(11 015)
ΚΑΘΑΡΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΣΤΙΣ 31.12.2022	2 592	3 796	78	71	208	79	1 101	4 995	12 922
ΚΑΘΑΡΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΣΤΙΣ 31.12.2021	2 701	4 480	89	73	199	72	1 164	3 890	12 669

2.3. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΤΑΛΟΓΙΖΟΜΕΝΕΣ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ

Η συμμετοχή της ΕΕ, εκπροσωπούμενης από την Επιτροπή, στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ) αντιμετωπίζεται ως συμμετοχή σε συγγενή επιχείρηση με τη λογιστική μέθοδο της καθαρής θέσης. Το ΕΤαΕ είναι το χρηματοπιστωτικό όργανο της ΕΕ που ειδικεύεται στα επιχειρηματικά κεφάλαια και στις εγγυήσεις προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ). Το ΕΤαΕ λειτουργεί ως σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, μέλη της οποίας είναι η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), η ΕΕ και ορισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 η ΕΕ κατείχε ποσοστό συμμετοχής 30 % στο ΕΤαΕ (2021: 30 %) και 30 % των δικαιωμάτων ψήφου (2021: 30 %). Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η μεταβολή της συμμετοχής της ΕΕ στο ΕΤαΕ κατά το τρέχον έτος.

σε εκατ. EUR

Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων	
Συμμετοχή στις 31.12.2021	1 192
Συνεισφορές	-
Εισπραχθέντα μερίσματα	(4)
Μερίδιο καθαρού αποτελέσματος	24
Μερίδιο στο καθαρό ενεργητικό	102
Συμμετοχή στις 31.12.2022	1 313

Συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες για το ΕΤαΕ:

σε εκατ. EUR

	31.12.2022 Σύνολο ΕΤαΕ	31.12.2021 Σύνολο ΕΤαΕ
Ενεργητικό	5 504	5 187
Παθητικό	(1 127)	(1 213)
Έσοδα	340	781
Έξοδα	(261)	(217)
Πλεόνασμα/(έλλειμμα)	79	564

Η συμφωνία των ανωτέρω συνοπτικών χρηματοοικονομικών πληροφοριών με τη λογιστική αξία των τόκων που κατέχει το ΕΤαΕ είναι:

σε εκατ. EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Καθαρό ενεργητικό της συγγενούς επιχείρησης	4 377	3 974
Ποσοστό συμμετοχής της Επιτροπής στο ΕΤαΕ	30,0 %	30,0 %
Λογιστική αξία	1 313	1 192

Η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, κατέβαλε το 20 % του εγγεγραμμένου μετοχικού κεφαλαίου της στο κεφάλαιο του ΕΤαΕ στις 31 Δεκεμβρίου 2022, ενώ το μη αιτηθέν κεφάλαιο έχει ως εξής:

σε εκατ. EUR

	Σύνολο κεφαλαίου ΕΤαΕ	Συμμετοχή της ΕΕ
Σύνολο μετοχικού κεφαλαίου	7 300	2 190
Καταβληθέν κεφάλαιο	(1 460)	(438)
Μη αιτηθέν κεφάλαιο	5 840	1 752

2.4. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

σε εκατ. EUR

	Σημείω ση	31.12.2022	31.12.2021
Μη κυκλοφορούντα			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος	2.4.1	199 918	160 214
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	2.4.2	26 513	21 660
		226 431	181 874
Κυκλοφορούντα			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος	2.4.1	4 437	3 353
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	2.4.2	4 544	3 391
		8 981	6 744
Σύνολο		235 412	188 618

2.4.1. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2022	31.12.2021
Δάνεια για MAA (NGEU) και χρηματοδοτική συνδρομή	2.4.1.1	204 103	163 392
Λοιπά δάνεια	2.4.1.2	251	176
Σύνολο		204 354	163 568
Μη κυκλοφορούντα		199 918	160 214
Κυκλοφορούντα		4 437	3 353

2.4.1.1. Δάνεια για MAA (NGEU) και χρηματοδοτική συνδρομή

σε
εκατ. EUR

	MAA (NGEU)	SURE	ΕΜΧΣ	ΙΠ	ΜΧΣ	Ευρατόμ	Σύνολο
Σύνολο στις 31.12.2021	17 978	90 567	47 138	201	7 170	338	163 392
Νέα δάνεια (ονομαστικά)	27 187	8 718	2 200	–	7 535	–	45 639
Επιστροφές	–	–	(2 700)	–	(10)	(23)	(2 733)
Μεταβολές λογιστικής αξίας	176	(155)	(51)	0	(60)	0	(90)
Μεταβολές απομείωσης αξίας	–	–	–	–	(2 023)	(82)	(2 105)
Σύνολο στις 31.12.2022	45 340	99 130	46 587	201	12 613	232	204 103
Μη κυκλοφορούντα	45 156	99 026	42 666	200	12 482	218	199 749
Κυκλοφορούντα	184	104	3 921	1	130	14	4 354

Η ονομαστική αξία των δανείων στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ήταν 205 301 εκατ. EUR (2021: 162 394 εκατ. EUR), εκ των οποίων 160 145 εκατ. EUR αφορούν δάνεια για χρηματοδοτική συνδρομή και 45 156 εκατ. EUR αφορούν τον MAA.

Η γραμμή «Μεταβολές απομείωσης αξίας» αντιστοιχεί στην επανεπιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Η γραμμή «Μεταβολές της λογιστικής αξίας» αντιστοιχεί στη μεταβολή των δεδουλευμένων τόκων και στη μεταβολή των προσαυξήσεων/εκπτώσεων (νέες προσαυξήσεις/εκπτώσεις και αποσβέσεις).

Τα προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής λειτουργούν σε «συνακόλουθη» βάση. Αυτό σημαίνει ότι τα δάνεια χρηματοδοτούνται με ισοδύναμες δανειοληπτικές πράξεις, με τους ίδιους όρους. Οι προθεσμίες λήξης είναι οι ίδιες, οι προσαυξήσεις/εκπτώσεις εκδόσεων και το κόστος μετακυλίνουν στον δικαιούχο του δανείου. Κατά τη λήξη του δανείου, ο δικαιούχος του δανείου εξοφλεί την Επιτροπή και η Επιτροπή αποπληρώνει το δάνειο. Για τα δάνεια του MAA δεν υπάρχει συνακόλουθη σχέση μεταξύ των όρων των

δανείων και των δανειοληπτικών πράξεων του NGEU (για τη χρηματοδότηση των εν λόγω δανείων, βλ. σημείωση **2.11.1.1**).

Μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (MAA)

Ο MAA είναι ένα προσωρινό μέσο, το οποίο συμβάλλει στην ανάκαμψη των οικονομιών των κρατών μελών από την πανδημία του κορονοϊού και στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας όσον αφορά την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση. Στο πλαίσιο του μέσου ανάκαμψης της ΕΕ (NGEU), η Επιτροπή δανείζεται κεφάλαια τα οποία χρησιμοποιεί ο MAA για τη χρηματοδότηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων των κρατών μελών. Αυτές πρέπει να συνάδουν με τις προτεραιότητες της ΕΕ και να αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις που προσδιορίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τον συντονισμό της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής. Η χρηματοδότηση μπορεί να χορηγείται με τη μορφή δανείου (επιστρεπτέα στήριξη) ή επιχορήγησης (μη επιστρεπτέα στήριξη, βλ. σημείωση **2.5**). Τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν χρηματοδότηση μέχρι την κατανομή που είχε συμφωνηθεί προηγουμένως για δάνεια και επιχορηγήσεις. Για να επωφεληθούν από τη στήριξη, τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα οικεία εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Κάθε σχέδιο ορίζει τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις που θα πρέπει να υλοποιηθούν έως το τέλος του 2026, καθορίζοντας σαφή ορόσημα και στόχους που θα πρέπει να αναλυθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και να εγκριθούν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Τα δάνεια του MAA μπορούν να εκταμιευθούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026, αλλά μόνο μετά την επίτευξη των συμφωνηθέντων οροσήμων και στόχων.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 οι υπογραφείσες δανειακές συμφωνίες ανέρχονταν σε 153,9 δισ. EUR, εκ των οποίων 45,2 δισ. EUR έχουν ήδη εκταμιευθεί.

Στήριξη για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE)

Το SURE είναι ένα ευρωπαϊκό μέσο με στόχο τη διατήρηση της απασχόλησης των εργαζομένων και την παροχή στήριξης για τις θέσεις εργασίας που πλήττονται από την πανδημία του κορονοϊού. Το εν λόγω μέσο παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να ζητήσουν χρηματοδοτική συνδρομή από την ΕΕ ώστε να βοηθηθούν στη χρηματοδότηση της αιφνίδιας και σοβαρής αύξησης των εθνικών δημόσιων δαπανών που συνδέονται με τα εθνικά συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας και παρόμοια μέτρα, μεταξύ άλλων για τους αυτοαπασχολούμενους, ή με ορισμένα μέτρα που αφορούν την υγεία, ειδικότερα στον χώρο εργασίας, για την αντιμετώπιση της κρίσης. Έχει τη δυνατότητα να παράσχει χρηματοδοτική συνδρομή ύψους έως 100 δισ. EUR με τη μορφή δανείων προς τα πληττόμενα κράτη μέλη.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022, το Συμβούλιο είχε εγκρίνει και η Επιτροπή είχε υπογράψει δανειακές συμφωνίες για χρηματοδοτική συνδρομή ύψους 98,4 δισ. EUR. Η διαθεσιμότητα του μέσου έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 και δεν εκκρεμούν εκταμιεύσεις.

Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης (ΕΜΧΣ)

Ο ΕΜΧΣ κατέστησε δυνατή τη χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής σε κράτος μέλος που αντιμετωπίζει δυσκολίες ή διατρέχει μεγάλο κίνδυνο να αντιμετωπίσει σοβαρές δυσκολίες λόγω έκτακτων περιστάσεων που εκφεύγουν από τον έλεγχο του. Η συνδρομή μπορούσε να λάβει τη μορφή δανείου ή πιστωτικού ορίου. Το πρόγραμμα έχει λήξει, αλλά παραμένει σε ισχύ για συγκεκριμένες ενέργειες, όπως η παράταση της προθεσμίας λήξης δανείων. Τον Δεκέμβριο του 2021, η Πορτογαλία ζήτησε παράταση για ποσό 2,2 δισ. EUR από το συνολικό δάνειο ύψους 2,7 δισ. EUR που έληγε το 2022. Η Επιτροπή δανείστηκε 2,2 δισ. EUR για την ανανέωση του δανείου, το οποίο παρατάθηκε κατά 4,5 έτη. Τα υπόλοιπα 0,5 δισ. EUR αποπληρώθηκαν.

Ισοζύγιο πληρωμών (ΙΠ)

Πρόκειται για ένα χρηματοδοτικό μέσο που βασίζεται σε πολιτικές και το οποίο παρέχει μεσοπρόθεσμη χρηματοδοτική συνδρομή σε κράτη μέλη που δεν έχουν υιοθετήσει το ευρώ. Καθιστά δυνατή τη χορήγηση δανείων σε κράτη μέλη τα οποία αντιμετωπίζουν ή διατρέχουν σοβαρό κίνδυνο να αντιμετωπίσουν δυσκολίες στο ισοζύγιο πληρωμών τους ή στο ισοζύγιο κινήσεως κεφαλαίων. Το μέγιστο υπόλοιπο των προς χορήγηση δανείων στο πλαίσιο του μέσου περιορίζεται σε 50 δισ. EUR. Δεν υπάρχουν μη αναληφθέντα ποσά από υπογραφείσες δανειακές συμφωνίες.

Μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή (ΜΧΣ)

Η ΜΧΣ αποτελεί μορφή χρηματοδοτικής συνδρομής από την ΕΕ σε χώρες-εταίρους που αντιμετωπίζουν κρίση του ισοζυγίου πληρωμών. Συνίσταται σε μεσοπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα δάνεια ή επιχορηγήσεις ή σε κατάλληλο συνδυασμό των δύο και συνήθως συμπληρώνει χρηματοδότηση που χορηγείται στο πλαίσιο προγράμματος προσαρμογής και μεταρρυθμίσεων με τη στήριξη του ΔΝΤ.

Κατά τη διάρκεια του 2022 εκταμιεύθηκαν πρόσθετα δάνεια ύψους 7,5 δισ. EUR, συμπεριλαμβανομένων νέων δανείων ύψους 7,2 δισ. EUR προς την Ουκρανία, τα οποία χορηγήθηκαν με σκοπό τη στήριξη της οικονομικής σταθεροποίησης της Ουκρανίας και την ενίσχυση της άμεσης ανθεκτικότητας της χώρας μετά τον απρόκλητο και αδικαιολόγητο επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας. Το συνολικό ονομαστικό άνοιγμα των ανεξόφλητων δανείων ΜΧΣ στο τέλος του έτους ανήλθε σε 15 δισ. EUR, εκ των οποίων 11,6 δισ. EUR χορηγήθηκαν στην Ουκρανία.

Τα δάνεια ΜΧΣ και οι σχετικές δανειοληπτικές πράξεις είναι εγγυημένα από το ΚΤΠ και, στη συνέχεια, εάν χρειάζεται, από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Επιπλέον, τα δάνεια που χορηγήθηκαν στην Ουκρανία στο πλαίσιο του προγράμματος έκτακτης μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής το 2022, συνολικού ύψους 6 δισ. EUR, καλύπτονται επίσης από σύστημα εγγυήσεων από τα κράτη μέλη για το 61 % του ανοίγματος επιπλέον του 9 % των πρώτων ζημιών που καλύπτονται από το ΚΤΠ. Από τις εγγυήσεις αυτές υπογράφηκαν συμβάσεις για 1,6 δισ. EUR έως το τέλος του 2022, ενώ για άλλα 1,6 δισ. EUR υπογράφηκαν έως τις 31 Μαΐου 2023. Οι υπόλοιπες εγγυήσεις εξακολουθούν να υπόκεινται στις διοικητικές διαδικασίες των κρατών μελών, οι οποίες αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του 2023.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022, η πρόβλεψη απομείωσης για τα δάνεια ΜΧΣ ήταν 2,3 δισ. EUR (2021: 293 εκατ. EUR), εκ των οποίων 2,2 δισ. EUR αφορούν τα δάνεια προς την Ουκρανία. Ενώ όλα τα ποσά που οφείλονταν το 2022 από την Ουκρανία καταβλήθηκαν εγκαίρως και κατά τη στιγμή της κατάρτισης των ετήσιων λογαριασμών δεν υπάρχουν ληξιπρόθεσμοι τόκοι δανείων προς την Ουκρανία, η απομείωση αντικατοπτρίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής από τα δάνεια της ΕΕ προς την Ουκρανία που εκτιμήθηκαν με ιδιαίτερη σύνεση λόγω των σημαντικών αβεβαιοτήτων που ενέχουν.

Οι εγγυήσεις που παρέχονται από τα κράτη μέλη για την έκτακτη ΜΧΣ συνιστούν πιστωτική ενίσχυση για τον προϋπολογισμό της ΕΕ και συνεπώς μειώνουν τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές από τα εν λόγω δάνεια σε 0,3 δισ. EUR (από το σύνολο της πρόβλεψης απομείωσης ύψους 2,2 δισ. EUR που καλύπτει το σύνολο των δανείων ΜΧΣ προς την Ουκρανία). Βλ. επίσης σημείωση **6.5**.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022, τα υπό όρους μη αναληφθέντα ποσά από υπογραφείσες δανειακές συμφωνίες στο πλαίσιο του ΜΧΣ ανέρχονταν σε 285 εκατ. EUR (2021: 625 εκατ. EUR).

Δάνεια της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ)

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ, (εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή) δανείζει χρήματα τόσο σε κράτη μέλη όσο και σε τρίτες χώρες, καθώς και σε οντότητες κρατών μελών και τρίτων χωρών, με σκοπό τη χρηματοδότηση έργων σχετικά με ενεργειακές εγκαταστάσεις. Από το σύνολο των ανεξόφλητων δανείων της Ευρατόμ στις 31 Δεκεμβρίου 2022 τα 300 εκατ. EUR (ονομαστική αξία) αφορούν δάνεια προς την Energoatom, εγγυημένα από την Ουκρανία. Για τα δάνεια αυτά έχει αναγνωρισθεί πρόβλεψη απομείωσης ύψους 95 εκατ. EUR.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022, η Επιτροπή είχε λάβει εγγυήσεις από τρίτους ύψους 327 εκατ. EUR (2021: 350 εκατ. EUR) για την κάλυψη των δανείων της Ευρατόμ. Δεν υπάρχουν μη αναληφθέντα ποσά από υπογραφείσες δανειακές συμφωνίες.

Αποτελεσματικά επιτόκια δανείων (εκφρασμένα σε φάσμα επιτοκίων)

	31.12.2022	31.12.2021
MAA (NGEU)	0,14 % - 2,54 %	0,11 % - 0,12 %
SURE	(0,48) % - 2,78 %	(0,48) % - 0,77 %
EMΧΣ	(0,03) % - 3,79 %	(0,03) % - 3,79 %
ΙΠ	2,95 %	2,95 %
ΜΧΣ	(0,14) % - 3,70 %	(0,14) % - 3,70 %
Ευρατόμ	(0,08) % - 1,53 %	(0,08) % - 1,66 %

Δημοσιονομική εγγύηση της ΕΕ

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ εγγυάται τις δανειοληπτικές πράξεις της Επιτροπής που χρηματοδοτούν τα δάνεια στο πλαίσιο του ΜΑΑ και των προγραμμάτων χρηματοδοτικής συνδρομής. Εάν υπάρχουν ανεξόφλητα ποσά δανείων στο μέλλον, ο προϋπολογισμός της ΕΕ ενδέχεται να πρέπει να αποπληρώσει τα σχετικά ποσά των δανειοληπτικών πράξεων.

- Οι δανειοληπτικές πράξεις του NGEU και οι δανειοληπτικές πράξεις που σχετίζονται με δάνεια EMΧΣ και ΙΠ προς τα κράτη μέλη είναι εγγυημένες αποκλειστικά από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.
- Οι δανειοληπτικές πράξεις που αφορούν το μέσο SURE είναι εγγυημένες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και υποστηρίζονται από εγγυήσεις των κρατών μελών ύψους 25 δισ. EUR.

- Οι δανειοληπτικές πράξεις ΜΧΣ για δάνεια σε τρίτες χώρες καλύπτονται πρώτα από το ΚΤΠ (βλ. σημείωση **2.4.2**) και στη συνέχεια από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, με εξαίρεση τα δάνεια έκτακτης μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής προς την Ουκρανία ύψους 6 δισ. EUR που καλύπτονται από εγγυήσεις που παρέχονται από τα κράτη μέλη μετά το πρώτο 9 % των ζημιών που θα καλυφθούν από το ΚΤΠ.
- Οι δανειοληπτικές πράξεις Ευρατόμ καλύπτονται πρώτα από τις εγγυήσεις τρίτων μερών, ύστερα από το ΚΤΠ (βλ. σημείωση **2.4.2**) και, στη συνέχεια, από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. σημείωση **6.6**.

Υποχρεώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου που προέρχονται από την αποχώρησή του από την ΕΕ

Σύμφωνα με το άρθρο 143 της συμφωνίας αποχώρησης, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι υπόχρεο έναντι της Ένωσης για το μερίδιό του επί των ενδεχόμενων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που σχετίζονται με δάνεια για χρηματοδοτική συνδρομή (ΕΜΧΣ, ΜΧΣ, ΙΠ και Ευρατόμ) τα οποία εγκρίθηκαν/αποφασίστηκαν έως την ημερομηνία αποχώρησης, στις 31 Ιανουαρίου 2020. Το άρθρο 143 ορίζει ότι σε περίπτωση αθέτησης στο πλαίσιο δανείου για χρηματοδοτική συνδρομή που έχει εγκριθεί πριν από την ημερομηνία αποχώρησης, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι υπόχρεο έναντι της Ένωσης για το μερίδιό του επί των πληρωμών που έχει πραγματοποιήσει η Ένωση στο πλαίσιο της εν λόγω πράξης σε αθέτηση, εκτός εάν αυτό μπορεί να καλυφθεί από το μερίδιο καταβολών του Ηνωμένου Βασιλείου που τηρείται στη συνιστώσα του ΚΤΠ για το Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις, κατά περίπτωση (δηλαδή δάνεια ΜΧΣ και Ευρατόμ σε τρίτες χώρες) — βλ. σημείωση **4.1.1**.

Οι εκκρεμείς ενδεχόμενες υποχρεώσεις της ΕΕ σχετικά με τα ανωτέρω δάνεια για χρηματοδοτική συνδρομή ανέρχονταν σε 53,9 δισ. EUR κατά την ημερομηνία αποχώρησης. Μετά τις αποπληρωμές από την ημερομηνία αυτή, η αξία των εν λόγω δανείων που καλύπτονται από την εγγύηση της ΕΕ ανέρχεται στις 31 Δεκεμβρίου 2022 σε 52,4 δισ. EUR — το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου ανέρχεται σε 6,5 δισ. EUR.

2.4.1.2. Λοιπά δάνεια

Περιλαμβάνουν 3 είδη δανείων:

- Δάνεια που χορηγούνται από προγράμματα του προϋπολογισμού της ΕΕ (π.χ. το πρόγραμμα MEDA της ευρωμεσογειακής εταιρικής σχέσης και το πρόγραμμα της ΕΕ για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία). Τα εν λόγω δάνεια ανέρχονταν συνολικά σε 79 εκατ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2022 (2021: 74 εκατ. EUR).
- Υποκατάστατα δάνεια: Πρόκειται για δάνεια τα οποία εκταμιεύονται από την ΕΤΕπ και είναι εγγυημένα από τα προγράμματα ΕΤΣΕ και ΕΕΔ. Τα δάνεια κηρύχθηκαν υπερήμερα, η Επιτροπή κατέβαλε τις καταπτώσεις εγγυήσεων και συνεπώς κατέχει τα δικαιώματα ανάκτησης. Ως εκ τούτου, τα δάνεια αναγνωρίζονται πλέον στον ισολογισμό της ΕΕ. Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 η Επιτροπή κατέχει τα δικαιώματα ανάκτησης τέτοιων δανείων ύψους 1,0 εκατ. EUR, συμπεριλαμβανομένων των δεδουλευμένων τόκων (2021: 855 εκατ. EUR). Ωστόσο, αφού ληφθούν υπόψη οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές, το ποσό που αναγνωρίζεται στον ισολογισμό ανέρχεται σε 126 εκατ. EUR (2021: 48 εκατ. EUR).
- Προθεσμιακές καταθέσεις ύψους 46 εκατ. EUR (2021: 54 εκατ. EUR) με ληκτότητα άνω των 3 μηνών που δεν εμπίπτουν στον ορισμό των ισοδύναμων ταμειακών διαθεσίμων.

2.4.2. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (FVSD)

		σε εκατ. EUR	
	Σημείωση	31.12.2022	31.12.2021
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — μη παράγωγα	2.4.2.1	30 073	24 223
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — παράγωγα	2.4.2.2	984	828
Σύνολο		31 057	25 051

Μη κυκλοφορούντα	26 513	21 660
Κυκλοφορούντα	4 544	3 391

2.4.2.1. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — μη παράγωγα

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — μη παράγωγα ανά είδος

	σε εκατ. EUR	
	31.12.2022	31.12.2021
Χρεωστικοί τίτλοι	24 647	19 326
ΑΚΧΑ, ΔΑΚ και επενδύσεις σε συγκεντρωμένα χαρτοφυλάκια	2 895	2 513
Λοιπές επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου	2 532	2 384
Σύνολο	30 073	24 223
Μη κυκλοφορούντα	25 534	20 834
Κυκλοφορούντα	4 539	3 390

Οι χρεωστικοί τίτλοι είναι κυρίως κρατικά και εταιρικά ομόλογα. Τηρούνται στα ταμεία (χαρτοφυλάκια) που διαχειρίζεται η Επιτροπή (κυρίως ΚΤΠ, BUFI) ή η ΕΤΕπ για λογαριασμό της ΕΕ (κυρίως «Ορίζων 2020», Ταμείο Καινοτομίας). Οι επιδόσεις των χαρτοφυλακίων αξιολογούνται με βάση την εύλογη αξία (αγοραία αξία).

Τα αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς (ΑΚΧΑ) είναι αμοιβαία κεφάλαια που επενδύουν σε βραχυπρόθεσμους χρεωστικούς τίτλους (π.χ. το Unitary Fund της ΕΤΕπ). Τα διαπραγματεύσιμα αμοιβαία κεφάλαια (ΔΑΚ) είναι επενδυτικά κεφάλαια που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε χρηματιστήρια. Παρακολουθούν δείκτες και διακρατούν στοιχεία ενεργητικού, όπως μετοχές, ομόλογα, νομίσματα, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης. Οι επενδύσεις σε συγκεντρωμένα χαρτοφυλάκια είναι τα κονδύλια της ΕΕ στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» και του προγράμματος «Ορίζων 2020» που συγκεντρώνονται από κοινού με τα κεφάλαια των κρατών μελών από το ταμείο ΝΕΡ 300. Χρησιμοποιούνται για την παροχή εγγυήσεων στις χρηματοδοτικές και επενδυτικές πράξεις της ΕΤΕπ.

Οι «λοιπές επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου» αφορούν κυρίως την επένδυση κονδυλίων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ —μέσω εταιρών υλοποίησης— σε επιχειρηματικά κεφάλαια ή άλλα είδη επενδυτικών ταμείων για την επίτευξη των στόχων πολιτικής της ΕΕ: για παράδειγμα, τη βελτίωση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση για τις νεοφυείς ΜΜΕ, την έρευνα και την καινοτομία, καθώς και τις υποδομές εντός και εκτός της ΕΕ.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — μη παράγωγα ανά πρόγραμμα

	σε εκατ. EUR	
	31.12.2022	31.12.2021
Ταμείο Καινοτομίας	6 476	4 195
Επενδύσεις BUFI	2 015	1 257
Υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ	1 222	1 382
Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης	188	188
Πρόγραμμα συνταξιοδότησης τοπικού προσωπικού της ΕΥΕΔ	84	69
	9 985	7 091
Ταμεία δημοσιονομικών εγγυήσεων:		
Κοινό ταμείο προβλέψεων	14 057	11 272
	14 057	11 272
Χρηματοδοτικά μέσα που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ:		
«Ορίζων 2020» και «Ορίζων Ευρώπη»	3 766	3 342
Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»	697	762
Μηχανισμοί μετοχικού κεφαλαίου για τις ΜΜΕ της ΕΕ	512	684
Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη	214	213
Ταμείο για την πράσινη ανάπτυξη	107	146

Χρηματοδοτική διευκόλυνση για την ενεργειακή απόδοση	109	107
Λοιπά	628	606
	6 031	5 861
Σύνολο	30 073	24 223
Μη κυκλοφορούντα	25 534	20 834
Κυκλοφορούντα	4 539	3 390

Ταμείο Καινοτομίας (IF)

Το Ταμείο Καινοτομίας συστάθηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2018/410 και θεσπίζει ένα σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης. Σκοπός είναι η χρήση των εσόδων για τη στήριξη της καινοτομίας στον τομέα των τεχνολογιών και των διαδικασιών χαμηλών εκπομπών άνθρακα σε ορισμένους οικονομικούς κλάδους. Το Ταμείο Καινοτομίας λαμβάνει τα έσοδα από τη σταδιακή χρηματική αποτίμηση 450 εκατομμυρίων δικαιωμάτων εκπομπής, καθώς και τυχόν μη δαπανηθέντα κονδύλια από τα 300 εκατομμύρια δικαιώματα που διατίθενται για το πρόγραμμα NER 300 (βλ. σημείωση **3.8**). Η ΕΤΕπ διαχειρίζεται τα κεφάλαια, έως ότου χρησιμοποιηθούν για τον σκοπό για τον οποίο προορίζονται, και τα επενδύει σε χρεωστικούς τίτλους.

Επενδύσεις BUFI

Η Επιτροπή δημιούργησε το Ταμείο Προστίμων του Προϋπολογισμού (BUFI) για τη διαχείριση των ποσών που εισπράττει προσωρινά από την επιβολή προστίμων στον τομέα του ανταγωνισμού. Μέχρι την έκδοση της οριστικής δικαστικής απόφασης, η Επιτροπή επενδύει τα χρήματα σε χρεωστικούς τίτλους. Κατά τη διάρκεια του 2022, ένας αποδέκτης προστίμου κατέβαλε προσωρινά 0,9 δισ. EUR, ποσό που επενδύθηκε σε αυτό το ταμείο — αυτός είναι ο κύριος λόγος για την εν λόγω αύξηση.

Υπό εκκαθάριση EKAX

Η Συνθήκη EKAX έληξε στις 23 Ιουλίου 2002 και όλα τα στοιχεία ενεργητικού της EKAX μεταβιβάστηκαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και προορίζονταν για την έρευνα στους τομείς που συνδέονται με τις βιομηχανίες του άνθρακα και του χάλυβα, για παράδειγμα ρηξικέλυτες τεχνολογίες παραγωγής χάλυβα με σχεδόν μηδενικές ανθρακούχες εκπομπές. Η Επιτροπή επενδύει τα κεφάλαια σε χρεωστικούς τίτλους μέχρι τη χορήγησή τους για έρευνα.

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης

Η ΕΕ κατέχει χρηματοοικονομική επένδυση στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ), στην οποία ο αριθμός των μετοχών που κατείχε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ανερχόταν σε 90 044 (2021: 90 044 μετοχές), που αντιπροσωπεύουν το 3 % του συνολικού εγγεγραμμένου μετοχικού κεφαλαίου. Η ΕΕ έχει καλύψει συνολικά 900 εκατ. EUR του μετοχικού κεφαλαίου, εκ των οποίων 713 εκατ. EUR αποτελούν επί του παρόντος μη αιτηθέν κεφάλαιο. Βάσει της συμφωνίας για την ίδρυση της ΕΤΑΑ, οι μέτοχοι έχουν ορισμένους συμβατικούς περιορισμούς, όπως το γεγονός ότι οι μετοχές δεν είναι μεταβιβάσιμες και η εξόφλησή τους περιορίζεται στο ανώτατο όριο του αρχικού κόστους αγοράς. Η ΕΕ αποτιμά την επένδυσή της στην ΕΤΑΑ στην εύλογη αξία. Το αρχικό κόστος αγοράς θεωρείται η βέλτιστη εκτίμηση της εύλογης αξίας, ιδίως λόγω των συμβατικών περιορισμών που αναφέρονται ανωτέρω. Παρότι οι μετοχές της ΕΤΑΑ δεν είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο, υπάρχουν πρόσφατες συναλλαγές στο μετοχικό κεφάλαιο της εκδότριας (έκδοση κεφαλαίου στην ονομαστική αξία), που υποδεικνύουν ότι το κόστος είναι η βέλτιστη εκτίμηση της εύλογης αξίας στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Κοινό ταμείο προβλέψεων (ΚΤΠ)

Η ΕΕ εγγυάται τις επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου και τα δάνεια που παρέχουν οι εταίροι υλοποίησης σε κράτη και εταιρείες. Προκειμένου να εξοφληθούν οι απαιτήσεις από την μη καταβολή πληρωμών ή άλλες ζημιές, ο προϋπολογισμός της ΕΕ, σύμφωνα με τις νομικές πράξεις, αποταμιεύει σταδιακά κονδύλια για τη δημιουργία κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας, δηλαδή του ΚΤΠ. Το ΚΤΠ καλύπτει επίσης δανειοληπτικές πράξεις που εκδίδει η Επιτροπή για τη χρηματοδότηση δανείων ΜΧΣ και Ευρατόμ σε τρίτες χώρες.

Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, η Επιτροπή δημιούργησε το ΚΤΠ για τη διαχείριση του κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας (προβλέψεις) για όλες τις δημοσιονομικές εγγυήσεις και τα δάνεια χρηματοδοτικής συνδρομής προς τρίτες χώρες, σε ένα κοινό χαρτοφυλάκιο. Εκτός από τις προβλέψεις του προϋπολογισμού της ΕΕ, το ΚΤΠ λαμβάνει ανακτήσεις από υπερήμερες πράξεις, τις αποδόσεις των επενδύσεων του και τα έσοδα από την αμοιβή δημοσιονομικών εγγυήσεων της ΕΕ. Το ΚΤΠ μπορεί επίσης να λαμβάνει εθελοντικές συνεισφορές από τα κράτη μέλη και άλλους συνεισφέροντες που —με αυτόν τον τρόπο— αυξάνουν τις διαθέσιμες δημοσιονομικές εγγυήσεις της ΕΕ.

Το ΚΤΠ κατανέμει τις εισερχόμενες συνεισφορές σε συνιστώσες ανάλογα με το συνεισφέρον πρόγραμμα. Οι νομικές πράξεις των προγραμμάτων καθορίζουν τις αναγκαίες προβλέψεις για τις παρεχόμενες εγγυήσεις. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ συγκεντρώνει στο ΚΤΠ αυτά τα κεφάλαια που προβλέπονται μεμονωμένα με σκοπό τη βελτιστοποίηση της διαχείρισης των στοιχείων ενεργητικού.

Την 31η Δεκεμβρίου 2022 τα στοιχεία ενεργητικού του ΚΤΠ ανέρχονταν σε 14,4 δισ. EUR, εκ των οποίων 14,1 δισ. EUR επενδύθηκαν σε μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (χρεωστικούς τίτλους).

«Ορίζων 2020» και «Ορίζων Ευρώπη»

Δυνάμει του κανονισμού της ΕΕ για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων 2020» για την έρευνα και την καινοτομία (2014-2020), θεσπίστηκαν νέα χρηματοδοτικά μέσα προκειμένου να ενισχυθεί η πρόσβαση στη χρηματοδότηση των οντοτήτων που διεξάγουν δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας. Τα μέσα αυτά είναι:

- η *InnovFin υπηρεσία παροχής δανείων και εγγυήσεων για έρευνα και καινοτομία*, στο πλαίσιο της οποίας η Επιτροπή συμμετέχει στον χρηματοοικονομικό κίνδυνο ενός χαρτοφυλακίου νέων χρηματοδοτικών πράξεων τις οποίες έχει αναλάβει η ΕΤΕπ·
- οι *InnovFin εγγυήσεις υπέρ των ΜΜΕ και το μέσο εγγύησης χωρίς ανώτατο όριο της πρωτοβουλίας για τις ΜΜΕ (SIUGI)* — μηχανισμοί εγγυοδοσίας τους οποίους διαχειρίζεται το ΕΤαΕ για την παροχή εγγυήσεων και αντεγγυήσεων σε ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς για νέα χαρτοφυλάκια δανείων (στο πλαίσιο του μέσου SIUGI, η Επιτροπή συμμετέχει στον χρηματοοικονομικό κίνδυνο που έχουν αναλάβει τα κράτη μέλη, το ΕΤαΕ και η ΕΤΕπ μέσω των εγγυήσεων που παρέχει)·
- ο *InnovFin μηχανισμός μετοχικού κεφαλαίου για την έρευνα και καινοτομία*, ο οποίος τροφοδοτεί τις επενδύσεις σε ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων τα οποία διαχειρίζεται το ΕΤαΕ· και
- το *Ταμείο του ΕΣΚ (Ταμείο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας)* το οποίο παρέχει χρηματοδότηση με ίδια κεφάλαια για την επιτάχυνση των δράσεων καινοτομίας και διείσδυσης στην αγορά. Το ταμείο του ΕΣΚ χρηματοδοτείται από τα προγράμματα «Ορίζων Ευρώπη» και «Ορίζων 2020». Μέχρι σήμερα, οι επενδύσεις αφορούν κυρίως το πρόγραμμα «Ορίζων 2020».

Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, ο μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ) είναι ένα χρεωστικό μέσο που συστάθηκε με στόχο να διευκολύνει την πρόσβαση των έργων υποδομής σε χρηματοδότηση στους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας. Τελεί υπό τη διαχείριση της ΕΤΕπ στο πλαίσιο συμφωνίας με την ΕΕ. Ο ΜΣΕ προσφέρει επιμερισμό του κινδύνου για τη χρηματοδότηση του χρέους, υπό μορφή χρέους ή εγγυήσεων υψηλής και μειωμένης εξασφάλισης, καθώς και στήριξης για ομόλογα έργων με την εγγύηση της ΕΕ.

Μηχανισμοί μετοχικού κεφαλαίου για τις ΜΜΕ της ΕΕ

Πρόκειται για συμμετοχικούς τίτλους οι οποίοι χρηματοδοτήθηκαν από το πρόγραμμα COSME, το πρόγραμμα για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία (CIP), το πολυετές πρόγραμμα για τις επιχειρήσεις, και την πρωτοβουλία για την ανάπτυξη και την απασχόληση, υπό την καταπιστευματική διαχείριση του ΕΤαΕ, και στηρίζουν τη σύσταση και τη χρηματοδότηση ΜΜΕ της ΕΕ στο αρχικό στάδιο (στάδιο εκκίνησης) και στο στάδιο ανάπτυξής τους επενδύοντας σε κατάλληλα ειδικευμένα ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων.

Ιεράρχηση εύλογης αξίας μη παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος

σε εκατ. EUR

Είδος χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού	31.12.2022	31.12.2021
Επίπεδο 1: Χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργές αγορές	24 677	19 336
Επίπεδο 2: Παρατηρήσιμες παράμετροι εκτός των επίσημων χρηματιστηριακών τιμών	3 061	2 698
Επίπεδο 3: Τεχνικές αποτίμησης με παραμέτρους που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς	2 335	2 190
Σύνολο	30 073	24 223

Κατά τη διάρκεια της περιόδου δεν πραγματοποιήθηκαν μεταφορές μεταξύ του επιπέδου 1 και του επιπέδου 2 της ιεράρχησης εύλογης αξίας.

Συμφωνία των μη παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που επιμετρώνται με βάση τεχνικές αποτίμησης με παραμέτρους που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (επίπεδο 3)

σε εκατ. EUR

Μεταβολή εύλογης αξίας	
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1.1.2022	2 190
Επενδύσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου	383
Αποπληρωμές κεφαλαίου	(143)
Έσοδα που διακανονίστηκαν	(115)
Κέρδη ή ζημιές για την περίοδο στο πλεόνασμα ή έλλειμμα	19
Μεταφορές προς το επίπεδο 3	–
Μεταφορές εκτός του επιπέδου 3	–
Λοιπά	–
Υπόλοιπο κλεισίματος στις 31.12.2022	2 335

Οι καθαρές ζημιές για μη παράγωγα στοιχεία ενεργητικού επιπέδου 3 που τηρούνταν στο τέλος του 2022 ανέρχονταν σε 87 εκατ. EUR (2021: καθαρά κέρδη 295 εκατ. EUR). Περιλαμβάνονται ως χρηματοοικονομικά έσοδα στη γραμμή «Κέρδη από μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος» (βλ. σημείωση 3.9) και ως χρηματοοικονομικά έξοδα στη γραμμή «Ζημιές από μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος» (βλ. σημείωση 3.15).

2.4.2.2. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — παράγωγα

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — παράγωγα ανά είδος

σε εκατ. EUR

Είδος παραγώγου	31.12.2022			31.12.2021		
	Ονομαστικό ποσό	Στοιχείο ενεργητικού ή στην εύλογη αξία	Στοιχείο παθητικού στην εύλογη αξία	Ονομαστικό ποσό	Στοιχείο ενεργητικού ή στην εύλογη αξία	Στοιχείο παθητικού στην εύλογη αξία
Προθεσμιακό συμβόλαιο σε ξένο νόμισμα	488	5	–	646	2	–
Εγγύηση στο συμμετοχικό χαρτοφυλάκιο	4 694	979	(17)	4 148	826	(1)
Εγγυήσεις για τον κίνδυνο συναλλαγματικής ισοτιμίας	87	–	(8)	28	–	(4)
Σύνολο	5 269	984	(25)	4 822	828	(5)
Μη κυκλοφορούντα		979	(9)		826	(5)
Κυκλοφορούντα		5	(15)		2	–

Προθεσμιακό συμβόλαιο σε ξένο νόμισμα

Η ΕΕ συνάπτει προθεσμιακά συμβόλαια σε ξένο νόμισμα προκειμένου να αντισταθμίσει τον συναλλαγματικό κίνδυνο που συνδέεται με χρεωστικούς τίτλους σε δολάρια ΗΠΑ (USD), τους οποίους κατέχει το ταμείο εγγυήσεων του ΕΤΣΕ. Βάσει των προθεσμιακών συμβολαίων σε ξένο νόμισμα, η ΕΕ παρέχει το συμβατικό ονομαστικό ποσό σε συνάλλαγμα («σκέλος πληρωμής»), όπως παρουσιάζεται στον ανωτέρω πίνακα, και θα λάβει το ονομαστικό ποσό σε ευρώ («σκέλος είσπραξης») κατά την ημερομηνία λήξης. Οι συμβάσεις παραγώγων αυτού του είδους αποτιμώνται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και ταξινομούνται είτε ως χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού είτε ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, ανάλογα με το αν η εύλογη αξία τους είναι θετική ή αρνητική.

Εγγυήσεις στα συμμετοχικά χαρτοφυλάκια

Ο τίτλος «Εγγύηση στο συμμετοχικό χαρτοφυλάκιο» περιλαμβάνει εγγυήσεις τις οποίες παρέχει η ΕΕ σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σχετικά με χαρτοφυλάκια συμμετοχικών επενδύσεων. Οι εν λόγω εγγυήσεις ταξινομούνται ως παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και καταλογίζονται ως χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή χρηματοοικονομική υποχρέωση στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος καθώς δεν εμπίπτουν στον ορισμό της υποχρέωσης από οικονομική εγγύηση — βλ. σημείωση **1.5.12**. Η χρηματοοικονομική υποχρέωση της ΕΕ αποτιμάται με βάση την αξία των υποκείμενων επενδύσεων.

Το συνολικό ποσό αντιπροσωπεύει κυρίως την εγγύηση του ΕΤΣΕ που παρέχεται από την ΕΕ στον όμιλο της ΕΤΕπ με το ποσό των υποκείμενων επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου που εκταμιεύτηκε από την ΕΤΕπ και το ΕΤαΕ να ανέρχεται σε 3,5 δισ. EUR (2021: 3,1 δισ. EUR). Η εύλογη αξία της εγγύησης της ΕΕ για τα συμμετοχικά χαρτοφυλάκια του ΕΤΣΕ ανήλθε συνολικά σε 967 εκατ. EUR (2021: 763 εκατ. EUR).

Εγγύηση για τον συναλλαγματικό κίνδυνο

Η ΕΕ εγγυάται τον συναλλαγματικό κίνδυνο στο πλαίσιο της εγγύησης του ΕΤΒΑ, όταν εγγυάται συμβάσεις ανταλλαγής και προθεσμιακές συμβάσεις που αποσκοπούν στην αντιστάθμιση συναλλαγματικών κινδύνων για επενδυτικές δραστηριότητες σε αναδυόμενες αγορές. Η ΕΕ καλύπτει επίσης την υποτίμηση του ξένου νομίσματος (UAH) στη συναλλαγματική ισοτιμία σε σχέση με δάνεια τα οποία χορηγούνται από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σε ΜΜΕ στην Ουκρανία στο πλαίσιο του μηχανισμού χρηματοδότησης ΜΜΕ στην ανατολική εταιρική σχέση.

Ιεράρχηση εύλογης αξίας παραγώγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

σε εκατ. EUR

Είδος παραγώγου	31.12.2022		31.12.2021	
	Στοιχείο ενεργητικό ή στην εύλογη αξία	Στοιχείο παθητικού στην εύλογη αξία	Στοιχείο ενεργητικό ή στην εύλογη αξία	Στοιχείο παθητικού στην εύλογη αξία
<i>Επίπεδο 1: Χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργές αγορές</i>	–	–	–	–
<i>Επίπεδο 2: Παρατηρήσιμες παράμετροι εκτός των επίσημων χρηματιστηριακών τιμών</i>	5	(3)	2	(2)
<i>Επίπεδο 3: Τεχνικές αποτίμησης με παραμέτρους που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς</i>	979	(21)	826	(2)
Σύνολο	984	(25)	828	(5)

Κατά τη διάρκεια της περιόδου δεν πραγματοποιήθηκαν μεταφορές μεταξύ του επιπέδου 1 και του επιπέδου 2. Τα παράγωγα σε εύλογη αξία του επιπέδου 3 περιλαμβάνουν κυρίως εγγυήσεις για συμμετοχικά χαρτοφυλάκια.

Συμφωνία των παραγώγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού που επιμετρώνται με βάση τεχνικές αποτίμησης με παραμέτρους που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (επίπεδο 3)

σε εκατ. EUR

Μεταβολή εύλογης αξίας

Υπόλοιπο ανοίγματος των στοιχείων ενεργητικού/(υποχρεώσεων) την 1.1.2022

824

Καταβληθείσες απαιτήσεις καταπτώσεων εγγύησης	51
Επιστροφές καταπτώσεων εγγύησης	–
Έσοδα από τον διακανονισμό εγγυήσεων	(98)
Κέρδη ή ζημιές για την περίοδο στο πλεόνασμα ή έλλειμμα	181
Μεταφορές προς το επίπεδο 3	–
Μεταφορές εκτός του επιπέδου 3	–
Λοιπά	–
Υπόλοιπο κλεισίματος στις 31.12.2022	958

Τα καθαρά κέρδη για παράγωγα στοιχεία ενεργητικού επιπέδου 3 που τηρούνταν στο τέλος του 2022 ανέρχονταν σε 181 εκατ. EUR (2021: καθαρά κέρδη 777 εκατ. EUR). Το ποσό αυτό περιλαμβάνεται στα «Κέρδη από παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος» ως χρηματοοικονομικό έσοδο (βλ. σημείωση **3.9**).

2.5. ΠΡΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2022	31.12.2021
Μη τρέχουσες προχρηματοδοτήσεις			
Προχρηματοδότηση	2.5.1	47 179	57 764
Λοιπές προκαταβολές προς τα κράτη μέλη	2.5.2	216	2 901
Συνεισφορά σε καταπιστευματικά ταμεία		86	126
		47 482	60 792
Τρέχουσες προχρηματοδοτήσεις			
Προχρηματοδότηση	2.5.1	46 927	28 427
Λοιπές προκαταβολές προς τα κράτη μέλη	2.5.2	6 087	4 229
		53 014	32 656
Σύνολο		100 496	93 447

Το επίπεδο των προχρηματοδοτήσεων στα διάφορα προγράμματα πρέπει να είναι επαρκές ώστε να διασφαλίζεται ότι ο δικαιούχος διαθέτει την απαραίτητη χρηματοδότηση για την έναρξη και την υλοποίηση του έργου, ενώ παράλληλα να διαφυλάσσονται τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ και να λαμβάνονται υπόψη οι διάφοροι νομικοί και επιχειρησιακοί περιορισμοί, καθώς και οι περιορισμοί ως προς τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας.

2.5.1. Προχρηματοδότηση

σε εκατ. EUR

	Ακαθάριστο ποσό	Εκκαθάριση μέσω δεδουλευμένων	Καθαρό ποσό στις 31.12.2022	Ακαθάριστο ποσό	Εκκαθάριση μέσω δεδουλευμένων	Καθαρό ποσό στις 31.12.2021
Επιμερισμένη διαχείριση						
ΕΓΤΑΑ και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης	3 051	(527)	2 525	3 172	(208)	2 965
ΕΤΠΑ & ΤΣ	29 812	(4 932)	24 880	23 531	(4 571)	18 960
ΕΚΤ	11 621	(1 974)	9 647	9 085	(1 823)	7 263
Λοιπά	8 063	(4 498)	3 565	4 836	(2 263)	2 572
	52 548	(11 931)	40 617	40 624	(8 865)	31 760
Άμεση Διαχείριση						
Εκτελέστηκαν από:						
Επιτροπή	41 722	(13 695)	28 027	46 494	(11 970)	34 525
εκ των οποίων ΜΑΑ (NGEU)	28 347	(5 389)	22 958	34 879	(4 065)	30 814
Εκτελεστικούς οργανισμούς της ΕΕ	29 566	(17 104)	12 462	23 931	(15 030)	8 901
Καταπιστευματικά ταμεία	738	(582)	156	1 140	(847)	293
	72 026	(31 381)	40 645	71 565	(27 847)	43 718
Έμμεση Διαχείριση						
Εκτελέστηκαν από:						
Άλλους οργανισμούς και όργανα της ΕΕ	2 892	(1 262)	1 631	1 657	(687)	971
Τρίτες χώρες	1 797	(1 275)	522	1 874	(1 261)	614
Διεθνείς οργανισμούς	12 488	(7 491)	4 997	9 545	(5 955)	3 590
Άλλες οντότητες	15 208	(9 513)	5 695	12 992	(7 453)	5 539
	32 385	(19 540)	12 845	26 069	(15 356)	10 713
Σύνολο	156 958	(62 852)	94 106	138 258	(52 068)	86 191
Μη τρέχουσες	47 179	–	47 179	57 764	–	57 764
Τρέχουσες	109 778	(62 852)	46 927	80 494	(52 068)	28 427

Η προχρηματοδότηση αντιπροσωπεύει την καταβολή χρηματικών ποσών, συνεπώς την εκτέλεση πιστώσεων πληρωμών. Όπως εξηγείται στη σημείωση **1.5.7**, πρόκειται για προκαταβολές, επομένως δεν

έχουν ακόμη καταχωριστεί στα έξοδα. Ως εκ τούτου, ενώ η προχρηματοδότηση μειώνει τις εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων (υπόλοιπο προς εκκαθάριση - ΥΠΕ) (βλ. σημείωση **5.1**), αντιπροσωπεύει έξοδα τα οποία δεν έχουν ακόμη γίνει δεκτά και αναγνωριστεί στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

Όσον αφορά την επιμερισμένη διαχείριση, το μεγαλύτερο μέρος των προχρηματοδοτήσεων αφορούν την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020. Έχουν πραγματοποιηθεί νέες πληρωμές προχρηματοδότησης στον τομέα της συνοχής, οι οποίες σχετίζονται κυρίως με το REACT EU (3,5 δισ. EUR) και την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027 (5,4 δισ. EUR).

Για την περίοδο 2014-2020 υπάρχει αρχική προχρηματοδότηση η οποία μπορεί να εκκαθαριστεί (δηλ. να αναγνωριστεί στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων) μόνο κοντά στο κλείσιμο της περιόδου προγραμματισμού και εμφανίζεται ως μη τρέχουσα προχρηματοδότηση. Καθώς οδεύουμε προς το τέλος της περιόδου εφαρμογής του προηγούμενου ΠΔΠ και καθίστανται απαιτητά περισσότερα ποσά εντός 12 μηνών, αυτή η αρχική προχρηματοδότηση αναταξινόμείται σταδιακά στην τρέχουσα προχρηματοδότηση και έχει επίσης ξεκινήσει η εκκαθάρισή της. Αυτή η κατάσταση είναι ο κύριος λόγος για τον οποίο μειώθηκαν οι μη τρέχουσες προχρηματοδοτήσεις και αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την αύξηση του τρέχοντος ποσού.

Όσον αφορά την άμεση διαχείριση, το μεγαλύτερο μέρος των προχρηματοδοτήσεων είναι εκείνες που σχετίζονται με τη μη επιστρεπτέα στήριξη που αφορά το μέσο ΜΑΑ, το οποίο που ξεκίνησε το 2021, καθαρού ύψους 23 δισ. EUR στο τέλος του έτους (2021: 30,8 δισ. EUR). Οι εν λόγω προχρηματοδοτήσεις έχουν μειωθεί, καθώς τα ποσά έχουν εκκαθαριστεί μετά την επίτευξη οροσήμων από τα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια του 2022. Τα άλλα σημαντικά ποσά, συνολικού ύψους 13 δισ. EUR (2021: 8,5 δισ. EUR), αφορούν τον τομέα της έρευνας (κυρίως το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων 2020» και το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», που υλοποιούνται από τους εκτελεστικούς οργανισμούς της ΕΕ και την Επιτροπή)· καθώς το νέο ΠΔΠ επιταχύνεται, έχουν χορηγηθεί περισσότερες επιχορηγήσεις και, κατά συνέπεια, έχουν καταβληθεί περισσότερες προχρηματοδοτήσεις.

Όσον αφορά την έμμεση διαχείριση, η προχρηματοδότηση καλύπτει κυρίως προγράμματα εσωτερικών πολιτικών, όπως το Galileo και το EGNOS (διαστημικά προγράμματα), αλλά και μέσα που σχετίζονται με την Παγκόσμια Ευρώπη (συμπεριλαμβανομένων των μηχανισμών γειτονίας, ανάπτυξης και διεθνούς συνεργασίας). Η σημαντικότερη αύξηση των προχρηματοδοτήσεων στο πλαίσιο αυτού του τομέα, ύψους 1,1 δισ. EUR, σχετίζεται με τον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Συνεργασίας και τα πρόδρομα μέσα αυτού. Όπως και οι προχρηματοδοτήσεις υπό άμεση διαχείριση, η συγκεκριμένη αύξηση αφορά κυρίως τις νέες πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της περιόδου προγραμματισμού 2021-2027 καθώς εντείνεται ο ρυθμός της.

Εγγυήσεις ληφθείσες σχετικά με προχρηματοδοτήσεις

Πρόκειται για εγγυήσεις που η Επιτροπή ζητεί σε ορισμένες περιπτώσεις από τους δικαιούχους που δεν είναι κράτη μέλη κατά την πληρωμή προκαταβολής (προχρηματοδότησης). Γι' αυτό το είδος εγγύησης πρέπει να αναφέρονται δύο αξίες, η «ονομαστική» και η «τρέχουσα». Όσον αφορά την ονομαστική αξία, το γενεσιουργό γεγονός συνδέεται με την ύπαρξη της εγγύησης. Όσον αφορά την τρέχουσα αξία, γενεσιουργό γεγονός της εγγύησης είναι η πληρωμή της προχρηματοδότησης που πραγματοποιείται έναντι της εγγύησης, η οποία στη συνέχεια μειώνεται με μεταγενέστερους συμψηφισμούς. Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 η ονομαστική αξία των εγγυήσεων που εισπράχθηκαν σε σχέση με προχρηματοδοτήσεις ανερχόταν σε 518 εκατ. EUR, ενώ η τρέχουσα αξία των εγγυήσεων αυτών ανερχόταν σε 464 εκατ. EUR (2021: 433 εκατ. EUR και 383 εκατ. EUR, αντίστοιχα).

Ορισμένα ποσά προχρηματοδοτήσεων που καταβλήθηκαν βάσει του 7ου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (ΠΠ7) και βάσει των προγραμμάτων-πλαisiών «Ορίζων 2020» και «Ορίζων-Ευρώπη» καλύπτονται ουσιαστικά από τον μηχανισμό αλληλασφάλισης, ο οποίος ήταν παλαιότερα γνωστός ως Ταμείο Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων (ΤΕΣ). Ο μηχανισμός αλληλασφάλισης είναι ένα μέσο αμοιβαίου οφέλους που δημιουργήθηκε για την κάλυψη των κινδύνων σχετίζονται με τη μη καταβολή ποσών από τους δικαιούχους κατά την υλοποίηση των έμμεσων δράσεων στο πλαίσιο των εν λόγω προγραμμάτων. Όλοι οι συμμετέχοντες σε έμμεσες δράσεις που λαμβάνουν επιχορήγηση από την ΕΕ καταβάλλουν το 5 % της μέγιστης συνεισφοράς της ΕΕ στο κεφάλαιο του μηχανισμού αλληλασφάλισης, που επενδύεται από την Επιτροπή στις χρηματοπιστωτικές αγορές με σκοπό να αποφέρει τόκους. Οι τόκοι μπορεί να χρησιμοποιούνται για την κάλυψη οφειλών που δεν εξοφλήθηκαν από υπερήμερο συμμετέχοντα προς την Ένωση. Στο τέλος της έμμεσης δράσης, οι συνεισφορές επιστρέφονται στους συμμετέχοντες. Η ΕΕ (εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή) ενεργεί ως εκτελεστικό όργανο των συμμετεχόντων του μηχανισμού αλληλασφάλισης, αλλά το ταμείο ανήκει στους συμμετέχοντες. Ως εκ τούτου, ο μηχανισμός αλληλασφάλισης αποτελεί χωριστή οντότητα που δεν ενοποιείται στους παρόντες ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 τα ποσά των προχρηματοδοτήσεων που καλύπτονταν από τον μηχανισμό αλληλασφάλισης ανέρχονταν συνολικά σε 2,7 δισ. EUR (2021: 2,4 δισ. EUR). Το συνολικό ενεργητικό του μηχανισμού αλληλασφάλισης, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που διαχειρίζεται η Επιτροπή, ανέρχονταν σε 2,6 δισ. EUR (2021: 2,5 δισ. EUR).

2.5.2. Λοιπές προκαταβολές προς τα κράτη μέλη

	σε εκατ. EUR	
	31.12.2022	31.12.2021
Προκαταβολές στα κράτη μέλη για τα χρηματοδοτικά μέσα στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης	3 390	3 647
Καθεστώτα ενισχύσεων	2 914	3 483
Σύνολο	6 303	7 130
Μη κυκλοφορούσες	216	2 901
Κυκλοφορούσες	6 087	4 229

Προκαταβολές στα κράτη μέλη για τα χρηματοδοτικά μέσα στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης

Στο πλαίσιο των προγραμμάτων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολών από τον προϋπολογισμό της ΕΕ στα κράτη μέλη, έτσι ώστε να μπορέσουν να συνεισφέρουν στα χρηματοδοτικά μέσα (ήτοι δάνεια, επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου ή εγγυήσεις). Τα εν λόγω χρηματοδοτικά μέσα συγκροτούνται και τελούν υπό τη διαχείριση των κρατών μελών, και όχι της Επιτροπής. Παρ' όλα αυτά, οι πόροι που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί από τα μέσα αυτά μέχρι το τέλος του έτους αποτελούν ιδιοκτησία της ΕΕ (όπως και όλες οι προχρηματοδοτήσεις) και επομένως αντιμετωπίζονται ως στοιχείο ενεργητικού στον ισολογισμό της ΕΕ.

Στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής 2014-2020, από το ποσό ύψους 17 181 εκατ. EUR που καταβλήθηκε, εκτιμάται ότι 3 303 εκατ. EUR δεν είχαν χρησιμοποιηθεί στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται η συνεισφορά των κρατών μελών στην πρωτοβουλία για τις ΜΜΕ, ένα μέσο που έχει ως στόχο την κινητοποίηση πρόσθετης δανειοδότησης από τον τραπεζικό τομέα σε ΜΜΕ (καταβλήθηκαν 1 449 εκατ. EUR, εξαιρουμένων των ποσών που ήταν ακόμη σε προχρηματοδότηση, εκ των οποίων εκτιμάται ότι δεν χρησιμοποιήθηκε το ποσό των 292 εκατ. EUR).

Όσον αφορά την αγροτική ανάπτυξη, 86 εκατ. EUR δεν είχαν ακόμη χρησιμοποιηθεί στο τέλος του έτους.

Καθεστώτα ενισχύσεων

Ομοίως, τα εκταμιευθέντα ποσά τα οποία αντιστοιχούν σε προκαταβολές που καταβλήθηκαν από τα κράτη μέλη για διάφορα καθεστώτα ενισχύσεων (κρατικές ενισχύσεις, μέτρα αγοράς του ΕΓΤΕ ή επενδυτικά μέτρα του ΕΓΤΑΑ) οι οποίες δεν είχαν χρησιμοποιηθεί στο τέλος του έτους καταχωρίζονται στον ισολογισμό της ΕΕ ως στοιχεία ενεργητικού (προκαταβολές). Η Επιτροπή υπολόγισε την αξία των προκαταβολών αυτών με βάση τις πληροφορίες που παρείχαν τα κράτη μέλη. Τα ποσά που προέκυψαν περιλαμβάνονται στον ανωτέρω υποτομέα «Καθεστώτα ενισχύσεων».

Για το ΠΔΠ της περιόδου 2014-2020, τα ποσά που δεν είχαν χρησιμοποιηθεί στο τέλος του έτους υπολογίστηκαν σε 1 198 εκατ. EUR για την πολιτική συνοχής και 1 670 εκατ. EUR για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη.

2.6. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΠΟΣΑ ΑΠΟ ΜΗ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2022	31.12.2021
Μη κυκλοφορούσες			
Εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	2.6.1	16 339	34 892
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές	2.6.2	2 532	5 750
		18 870	40 642
Κυκλοφορούσες			
Εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	2.6.1	25 832	29 473
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές	2.6.2	3 497	2 323
		29 329	31 796
Σύνολο		48 199	72 438

2.6.1. Εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2022	31.12.2021
Μη κυκλοφορούντα			
Κράτη μέλη	2.6.1.1	503	2 497
Συμφωνία αποχώρησης Ηνωμένου Βασιλείου	2.6.1.2	14 810	30 839
Δεδουλευμένα έσοδα και προεισπραχθέντα έξοδα	2.6.1.4	1 011	1 556
Λοιπά εισπρακτέα ποσά		15	–
		16 339	34 892
Κυκλοφορούντα			
Κράτη μέλη	2.6.1.1	6 036	5 682
Συμφωνία αποχώρησης Ηνωμένου Βασιλείου	2.6.1.2	9 061	10 913
Πρόστιμα στον τομέα του ανταγωνισμού	2.6.1.3	9 420	11 698
Δεδουλευμένα έσοδα και προεισπραχθέντα έξοδα	2.6.1.4	1 239	1 097
Λοιπά εισπρακτέα ποσά		75	83
		25 832	29 473
Σύνολο		42 170	64 365

2.6.1.1. Εισπρακτέα ποσά από τα κράτη μέλη

σε εκατ. EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι στη λογιστική Α	4 397	6 137
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι στη χωριστή λογιστική	1 356	1 405
Ίδιοι πόροι προς είσπραξη	7	15
Απομείωση	(686)	(875)
Λοιπά	–	–
Εισπρακτέα ποσά από ίδιους πόρους	5 073	6 683
Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ)	1 621	1 525
Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης	189	668
Απομείωση	(591)	(843)
Εισπρακτέα ποσά στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ και της αγροτικής ανάπτυξης	1 219	1 350
Είσπραξη προχρηματοδότησης	13	26
Καταβληθείς και εισπρακτέος ΦΠΑ	54	45
Λοιπά εισπρακτέα ποσά από τα κράτη μέλη	180	73

Σύνολο	6 539	8 178
<i>Μη κυκλοφορούντα</i>	<i>503</i>	<i>2 497</i>
<i>Κυκλοφορούντα</i>	<i>6 036</i>	<i>5 682</i>

Τα μη κυκλοφορούντα οφειλόμενα ποσά από κράτη μέλη αφορούν κυρίως μη εκτελεσθείσες αποφάσεις εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση για το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), καθώς και για το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ). Τα ποσά που αφορούν οι εν λόγω αποφάσεις εισπράττονται σε ετήσιες δόσεις.

Εισπρακτέα ποσά από ίδιους πόρους

Η «λογιστική Α» αφορά τις μηνιαίες καταστάσεις στις οποίες τα κράτη μέλη κοινοποιούν τις απαιτήσεις σε παραδοσιακούς ιδίους πόρους (ΠΙΠ) που έχουν βεβαιωθεί. Στον πίνακα παρατίθενται τα ποσά «λογιστικής Α» που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί στην Επιτροπή. Οι ΠΙΠ είναι κυρίως για τελωνειακούς δασμούς που εισπράττουν τα κράτη μέλη εξ ονόματος της Επιτροπής.

Η «λογιστική Α» συνήθως είναι σε επίπεδο μεταξύ 3 έως 4 δισ. EUR στο τέλος του έτους. Ωστόσο, το 2021 τα ποσά ήταν σημαντικά υψηλότερα, καθώς περιλάμβαναν ποσά ΠΙΠ που σχετιζόνταν με υποθέσεις δήλωσης χαμηλότερης δασμολογητέας αξίας. Η εξέλιξη το 2022 εξηγείται κυρίως από τις πληρωμές που εισπράχθηκαν σε σχέση με αυτές τις υποθέσεις, καθώς και από τις προσαρμογές των οφειλών μετά από απόφαση του Δικαστηρίου.

Για την υπόθεση παράβασης του Ηνωμένου Βασιλείου (παράβαση αριθ. 2018/2008), στις 8 Μαρτίου 2022 το Δικαστήριο εξέδωσε τη σχετική απόφαση και επιβεβαίωσε ότι το Ηνωμένο Βασίλειο είχε παραβεί τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης. Η υπόθεση ξεκίνησε όταν σε έκθεση της OLAF το 2017 διαπιστώθηκε ότι οι εισαγωγείς στο Ηνωμένο Βασίλειο είχαν αποφύγει να καταβάλουν μεγάλο ποσό δασμών χρησιμοποιώντας εικονικά και πλαστά τιμολόγια και ανακριβείς δηλώσεις της δασμολογητέας αξίας κατά τον χρόνο της εισαγωγής. Η Επιτροπή, βασιζόμενη σε μεθοδολογία που έχει αναπτυχθεί από την OLAF και το JRC καθώς και σε διαθέσιμες πληροφορίες, εκτίμησε ότι η συγκεκριμένη παράβαση από το Ηνωμένο Βασίλειο προκάλεσε, κατά την περίοδο από τον Νοέμβριο του 2011 έως τον Οκτώβριο του 2017, ζημιές στον προϋπολογισμό της ΕΕ ύψους 2,1 δισ. EUR (καθαρά, ήτοι μετά την αφαίρεση των εξόδων είσπραξης 20 % που θα πρέπει να παρακρατηθούν από το Ηνωμένο Βασίλειο από το ακαθάριστο ποσό των 2,7 δισ. EUR). Το Δικαστήριο στην απόφασή του υποστήριξε σε γενικές γραμμές τον ισχυρισμό της Επιτροπής, αλλά ζήτησε από την Επιτροπή να υπολογίσει εκ νέου το οφειλόμενο ποσό λαμβάνοντας υπόψη πρόσθετα στοιχεία για τον ποσοτικό προσδιορισμό των απωλειών τελωνειακών δασμών. Τον Ιούνιο του 2022 το Ηνωμένο Βασίλειο κατέβαλε προσωρινό ποσό στην Επιτροπή.

Η Επιτροπή έχει μελετήσει την απόφαση και ιδίως τις παρατηρήσεις του Δικαστηρίου όσον αφορά τον καθορισμό των οφειλόμενων ποσών. Κατόπιν λεπτομερούς ανάλυσης, το τελικό ποσό του κεφαλαίου καθορίστηκε σε 1,6 δισ. EUR (καθαρό ποσό μετά την αφαίρεση εξόδων είσπραξης 20 %). Το Ηνωμένο Βασίλειο κατέβαλε το ανεξόφλητο ποσό τον Ιανουάριο του 2023. Ως εκ τούτου, οι τόκοι υπερημερίας υπολογίστηκαν επίσης εκ νέου ανερχόμενοι στο ποσό των 1,4 δισ. EUR, το οποίο καταβλήθηκε από το Ηνωμένο Βασίλειο τον Φεβρουάριο του 2023. Και οι δύο πληρωμές πραγματοποιήθηκαν μετά την αφαίρεση του μεριδίου του Ηνωμένου Βασιλείου βάσει των διατάξεων της συμφωνίας αποχώρησης (βλ. σημείωση **2.6.1.2**).

Μετά τις πληρωμές αυτές, η Επιτροπή περάτωσε την υπόθεση παράβασης στις 15 Φεβρουαρίου 2023.

Με την εφαρμογή των ιδίων παραμέτρων για τον εκ νέου υπολογισμό των εκτιμώμενων απωλειών ΠΙΠ που οφείλονται από τα 27 κράτη μέλη για εισαγωγές κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και υποδημάτων από την Κίνα σε σημαντικά υποτιμημένη αξία, εφαρμόστηκε αρνητική προσαρμογή ύψους 0,6 δισ. EUR στα εισπρακτέα ποσά στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Βρίσκονται σε εξέλιξη περαιτέρω διευκρινίσεις με τα κράτη μέλη για τον καθορισμό των τελικών οφειλόμενων ποσών. Οι οφειλόμενοι τόκοι υπερημερίας για τις υποθέσεις αυτές εκτιμώνται επί του παρόντος σε 0,6 δισ. EUR.

Η «χωριστή λογιστική» αναφέρεται σε βεβαιωμένες απαιτήσεις οι οποίες δεν έχουν συμπεριληφθεί στη «λογιστική Α», διότι δεν έχουν εισπραχθεί από τα κράτη μέλη και δεν καλύπτονται από εγγύηση (ή, εάν καλύπτονται από εγγύηση, τα ποσά έχουν αμφισβητηθεί). Οι απαιτήσεις αυτές υπόκεινται σε απομείωση βάσει των πληροφοριών που παρέχονται από τα κράτη μέλη σε ετήσια βάση. Τα ποσά απομείωσης αντιπροσωπεύουν γενικά παρόμοιο ποσοστό του κεφαλαίου στο τέλος κάθε έτους.

Εισπρακτέα ποσά στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ και της αγροτικής ανάπτυξης

Στη θέση αυτή περιλαμβάνονται κυρίως οι οφειλές κρατών μελών στις 31 Δεκεμβρίου 2022, όπως δηλώθηκαν και πιστοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη στις 15 Οκτωβρίου 2022. Επίσης, έγινε εκτίμηση των εισπρακτέων ποσών που προκύπτουν μετά τη δήλωση αυτή και μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2022. Η Επιτροπή προβαίνει επίσης σε εκτίμηση μείωσης αξίας για τις οφειλές των δικαιούχων που δεν είναι πιθανό να εισπραχθούν. Η λογιστική καταχώριση αυτής της προσαρμογής δεν συνεπάγεται παραίτηση εκ μέρους της Επιτροπής από τη μελλοντική είσπραξη των ποσών αυτών. Στην προσαρμογή αυτή περιλαμβάνεται επίσης μείωση κατά 20 %, η οποία αντιστοιχεί στο ποσό που τα κράτη μέλη δύνανται να παρακρατήσουν για την κάλυψη διοικητικών δαπανών.

2.6.1.2. Συμφωνία αποχώρησης Ηνωμένου Βασιλείου

Η συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (αριθ. αναφοράς 2019/C 384 I/01) (συμφωνία αποχώρησης) που υπεγράφη μεταξύ της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου θεσπίζει διάφορες δημοσιονομικές υποχρεώσεις και για τα δύο μέρη. Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 η καθαρή απαίτηση από το Ηνωμένο Βασίλειο με βάση αυτές τις υποχρεώσεις ανερχόταν σε 23 871 εκατ. EUR (2021: 41 753 εκατ. EUR), εκ των οποίων 9 061 εκατ. EUR πρέπει να καταβληθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού (2021: 10 913 εκατ. EUR):

σε εκατ. EUR

	Άρθρο 140	Άρθρο 142	Άλλο	31.12.2022	31.12.2021
Οφειλόμενα από το Ηνωμένο Βασίλειο	17 029	9 587	68	26 683	43 982
Οφειλόμενα προς το Ηνωμένο Βασίλειο	-	-	(2 812)	(2 812)	(2 229)
Σύνολο	17 029	9 587	(2 744)	23 871	41 753
Μη κυκλοφορούντα	8 465	9 298	(2 953)	14 810	30 839
Κυκλοφορούντα	8 563	288	209	9 061	10 913

Μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου (άρθρο 139)

Σύμφωνα με το άρθρο 139, το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμφωνία αποχώρησης είναι ποσοστό που υπολογίζεται ως ο λόγος των ιδίων πόρων που αποδόθηκαν από το Ηνωμένο Βασίλειο κατά τα έτη 2014 έως 2020 προς τους ίδιους πόρους που αποδόθηκαν από όλα τα κράτη μέλη και το Ηνωμένο Βασίλειο κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, προσαρμοσμένο κατά το ποσό που κοινοποιήθηκε στα κράτη μέλη πριν από την 1η Φεβρουαρίου 2022. Το τελικό μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου υπολογίστηκε σε 12,431681219587700 %.

Πληρωμές βάσει της συμφωνίας αποχώρησης

Ο μηχανισμός πληρωμών που πρέπει να εφαρμοστεί στις υποχρεώσεις που προβλέπονται μεταξύ των δύο μερών καθορίζεται στο άρθρο 148. Συνοπτικά, η ΕΕ τιμολογεί τα καθαρά ποσά που οφείλονται από το Ηνωμένο Βασίλειο και τον Σεπτέμβριο κάθε έτους και το Ηνωμένο Βασίλειο τα καταβάλλει σε μηνιαία βάση. Τα ποσά που αναφέρονται τον Απρίλιο κάθε συγκεκριμένου έτους πρέπει να καταβάλλονται σε τέσσερις ισόποσες μηνιαίες δόσεις από τον Ιούνιο έως τον Σεπτέμβριο του εν λόγω έτους. Τα ποσά που αναφέρονται τον Σεπτέμβριο πρέπει να καταβάλλονται σε οκτώ ισόποσες μηνιαίες δόσεις από τον Οκτώβριο του εν λόγω έτους έως τον Μάιο του επόμενου έτους. Δεδομένου ότι ορισμένα ποσά που αναφέρονται βασίζονται κατ' ανάγκη σε προβλέψεις και εκτιμήσεις, η αναφορά επικαιροποιείται κάθε έτος με βάση τα πραγματικά στοιχεία.

Το 2022 το συνολικό ποσό που κοινοποιήθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο βάσει του άρθρου 136 και των άρθρων 140 έως 147 ανερχόταν σε 9 815 εκατ. EUR (2021: 11 930 εκατ. EUR), εκ των οποίων 3 418 εκατ. EUR κοινοποιήθηκαν τον Απρίλιο του 2022 και 6 397 εκατ. EUR κοινοποιήθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2022 (2021: 3 763 εκατ. EUR και 8 166 εκατ. EUR, αντίστοιχα).

Οι συνολικές πληρωμές που εισπράχθηκαν το 2022 ανήλθαν σε 10 921 εκατ. EUR (2021: 6 826 εκατ. EUR). Από το ποσό αυτό, 5 104 εκατ. EUR αφορούσαν το υπόλοιπο της έκθεσης του Σεπτεμβρίου του 2021 και καταβλήθηκαν σε πέντε ισόποσες δόσεις κατά την περίοδο από τον Ιανουάριο έως τον Μάιο του 2022 (2021: μηδέν), 3 418 εκατ. EUR αφορούσαν την έκθεση του Απριλίου του 2022 και καταβλήθηκαν σε τέσσερις ισόποσες μηνιαίες δόσεις κατά την περίοδο από τον Ιούνιο έως τον Σεπτέμβριο του 2022 (2021: 3 763 εκατ. EUR) και 2 399 εκατ. EUR αφορούσαν την έκθεση του

Σεπτεμβρίου 2022 και καταβλήθηκαν σε τρεις ισόποσες δόσεις κατά την περίοδο από τον Οκτώβριο έως τον Δεκέμβριο (2021: 3 062 εκατ. EUR).

σε εκατ. EUR

	Υπόλοιπο έκθεσης Σεπτεμβρίου 2021: (οφειλόμενα και καταβληθέντα από τον Ιανουάριο έως τον Μάιο του 2022)	Έκθεση Απριλίου 2022 (οφειλόμενα και καταβληθέντα από τον Ιούνιο έως τον Σεπτέμβριο του 2022)	Έκθεση Σεπτεμβρίου 2022: (οφειλόμενα και καταβληθέντα από τον Οκτώβριο έως τον Δεκέμβριο του 2022)	Σύνολο πληρωμών το 2022
Άρθρο 140	5 090	4 029	2 437	11 556
Άρθρο 142	18	236	11	265
Άρθρο 136	29	–	7	37
Άρθρο 147	–	6	–	6
	5 138	4 271	2 455	11 864
Άρθρο 136	–	(573)	–	(573)
Άρθρο 141	(34)	(0)	(56)	(90)
Άρθρο 143	–	(163)	–	(163)
Άρθρο 144	–	(73)	–	(73)
Άρθρο 145	–	(37)	–	(37)
Άρθρο 146	–	(7)	–	(7)
	(34)	(853)	(56)	(943)
Σύνολο	5 104	3 418	2 399	10 921

Το υπόλοιπο του τιμολογίου του Σεπτεμβρίου του 2022 στο τέλος του έτους, ύψους 3 998 εκατ. EUR, καταβλήθηκε σε πέντε ίσες μηνιαίες δόσεις κατά την περίοδο από τον Ιανουάριο έως τον Μάιο του 2023 (2022: 5 104 εκατ. EUR).

Άρθρο 140 — Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων

Το Ηνωμένο Βασίλειο δεσμεύτηκε να καταβάλει στην ΕΕ το μερίδιό του στις εκκρεμείς δημοσιονομικές δεσμεύσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2020 (το λεγόμενο «ΥΠΕ Brexit»), όπως προσαρμόστηκαν σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 140. Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 το συνολικό ποσό που αναγνωρίστηκε ως απαίτηση ανερχόταν σε 17 029 εκατ. EUR (2021: 28 620 εκατ. EUR), εκ των οποίων 8 563 εκατ. EUR είναι πληρωτέα εντός 12 μηνών από το τέλος του έτους. Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις κύριες μεταβολές μεταξύ του συνολικού ποσού που αναγνωρίστηκε ως απαίτηση στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και του συνολικού ποσού που αναγνωρίστηκε ως απαίτηση στις 31 Δεκεμβρίου 2022:

σε εκατ. EUR

Ποσό οφειλόμενο από το Ηνωμένο Βασίλειο στις 31.12.2021	28 620
Καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις που αφορούν την περίοδο 2014-2020 ή προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού (συμπεριλαμβανομένης της προσαρμογής των μειώσεων του 2021)	(123)
ΠΙΠ που αφορούν το 2020 και αποδόθηκαν στην Ένωση το 2022 (συμπεριλαμβανομένης της προσαρμογής των μειώσεων του 2021)	–
Καθαρές πληρωμές που εισπράχθηκαν από το Ηνωμένο Βασίλειο το 2022	(11 556)
Προσαρμογή της εκτιμώμενης μη εκτέλεσης	88
Σύνολο	17 029
Μη τρέχουσες	8 465
Τρέχουσες	8 563

Η ετήσια μείωση του συνολικού ποσού που αναγνωρίστηκε ως απαίτηση ανήλθε σε 11 591 εκατ. EUR και οφειλόταν κυρίως στις πληρωμές που εισπράχθηκαν από το Ηνωμένο Βασίλειο το 2022 (11 556 εκατ. EUR).

Η συνολική μείωση για καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις σε σχέση με την περίοδο 2014-2020 ή προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού, ύψους 123,5 εκατ. EUR, περιλαμβάνει τα ποσά που τιμολογήθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2022 τα οποία δεν είχαν συμπεριληφθεί ακόμα στους ετήσιους λογαριασμούς του 2021 (39,1 εκατ. EUR, καταβλητέα από τον Ιανουάριο έως τον Μάιο του 2023) και τα ποσά που πρέπει να τιμολογηθούν τον Σεπτέμβριο του 2023 και να καταβληθούν από τον Οκτώβριο του 2023 έως τον Μάιο του 2024 (84,4 εκατ. EUR).

Η συνολική μείωση για ΠΙΠ που αφορούν το 2020 και αποδόθηκαν στην Ένωση το 2022 ήταν μηδενική, καθώς δεν έγιναν προσαρμογές στα ήδη τιμολογημένα ποσά και δεν υπήρχαν γνωστά ποσά που έπρεπε να συμπεριληφθούν στο τιμολόγιο του Απριλίου του 2023 ή του Σεπτεμβρίου του 2023.

Το ποσό που πρέπει να καταβληθεί εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού (8 563 εκατ. EUR) περιλαμβάνει το υπόλοιπο του τιμολογίου του Σεπτεμβρίου του 2022 (4 061 εκατ. EUR), το ποσό που έπρεπε να τιμολογηθεί τον Απρίλιο του 2023 (2 647 εκατ. EUR) και το ποσό που πρέπει να τιμολογηθεί τον Σεπτέμβριο του 2023 και να καταβληθεί την περίοδο από τον Οκτώβριο έως τον Δεκέμβριο του 2023 (1 855 εκατ. EUR). Το ποσό που τιμολογήθηκε τον Απρίλιο του 2023 περιλαμβάνει 2 515 εκατ. EUR που αφορούν το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στην εκτιμώμενη εκτέλεση του ΥΠΕ το 2023 και 132 εκατ. EUR σε σχέση με την προσαρμογή του μεριδίου του Ηνωμένου Βασιλείου στο ΥΠΕ λόγω εκτέλεσης το 2022. Το ποσό που πρέπει να τιμολογηθεί τον Σεπτέμβριο του 2023 και να καταβληθεί την περίοδο από τον Οκτώβριο έως τον Δεκέμβριο του 2023 ανέρχεται σε 1 887 εκατ. EUR που αφορούν το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στην εκτιμώμενη εκτέλεση του ΥΠΕ το 2023 και σε 32 εκατ. EUR που αφορούν τις μειώσεις για καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις.

Η εκτιμώμενη μη εκτέλεση προσαρμόστηκε κατά 88 εκατ. EUR ώστε να αντικατοπτρίζει τις πραγματικές αποδεσμεύσεις το 2021 και το 2022, καθώς και τις εκτιμώμενες αποδεσμεύσεις του υπόλοιπου αποθέματος ΥΠΕ Brexit στο τέλος του 2022.

Άρθρο 142 — Υποχρεώσεις της Ένωσης στο τέλος του 2020

Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει δεσμευτεί να καταβάλει το μερίδιό του στις υποχρεώσεις της Ένωσης στο τέλος του 2020, με εξαίρεση τις υποχρεώσεις: α) με αντίστοιχα περιουσιακά στοιχεία και β) συνδεδεμένες με τη λειτουργία του προϋπολογισμού και τη διαχείριση ιδίων πόρων (συμπεριλαμβανομένων των ποσών που έχουν ήδη καλυφθεί από τις εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων, βλ. άρθρο 140 ανωτέρω). Το βασικό ποσό εν προκειμένω αφορά τις υποχρεώσεις της ΕΕ για παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία (συντάξεις και ασφαλιστικές καλύψεις ασθένειας) που υφίσταντο στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Εκκρεμείς υποχρεώσεις του 2020 βάσει του άρθρου 142 παράγραφος 6

σε εκατ. EUR

	Καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης	31.12.2022	31.12.2021
<i>Εκκρεμείς υποχρεώσεις του 2020</i>	67 840	5 168	73 008	114 507
Μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου	8 434	642	9 076	14 235
Εισφορές PSEO/ΚΣΥΑ	250	9	259	236
Σύνολο	8 684	651	9 335	14 471
<i>Μακροπρόθεσμες</i>	8 434	642	9 076	14 235
<i>Βραχυπρόθεσμες</i>	250	9	259	236

Σύμφωνα με τον προκαθορισμένο τρόπο πληρωμής που ορίζεται στο άρθρο 142 παράγραφος 6, το Ηνωμένο Βασίλειο συνεισφέρει ετησίως στις καθαρές πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από τον προϋπολογισμό της Ένωσης κατά το προηγούμενο έτος σε κάθε δικαιούχο του συνταξιοδοτικού καθεστώτος των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (PSEO) και στη σχετική εισφορά του προϋπολογισμού της Ένωσης στο κοινό καθεστώς ασφάλισης ασθένειας για κάθε δικαιούχο ή πρόσωπο που ωφελείται μέσω δικαιούχου. Οι εισφορές καταβάλλονται σε τέσσερις μηνιαίες δόσεις από τον Ιούνιο έως τον Σεπτέμβριο του αντίστοιχου έτους.

Το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στις καθαρές πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από τον προϋπολογισμό της Ένωσης το 2022 προς τους δικαιούχους του PSEO και του κοινού καθεστώτος ασφάλισης ασθένειας ανερχόταν σε 250 εκατ. EUR και 9 εκατ. EUR, αντίστοιχα. Τα ποσά αυτά κοινοποιήθηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο στο πλαίσιο του τιμολογίου του Απριλίου του 2023 (και, ως εκ τούτου, πρέπει να καταβληθούν σε τέσσερις ισόποσες μηνιαίες δόσεις κατά την περίοδο από τον Ιούνιο έως τον Σεπτέμβριο του 2023).

Επιπλέον, στις 31 Δεκεμβρίου 2022 οι εκκρεμείς υποχρεώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου για το 2020 βάσει του άρθρου 142 παράγραφος 6 σε σχέση με το συνταξιοδοτικό καθεστώς των υπαλλήλων της ΕΕ (PSEO) και το κοινό καθεστώς ασφάλισης ασθένειας (JSIS) ανέρχονταν σε 8 434 εκατ. EUR και 642 εκατ. EUR, αντίστοιχα (2021: 13 032 εκατ. EUR και 1 203 εκατ. EUR). Η μείωση για τα καθεστώτα PSEO και JSIS οφειλόταν κυρίως στα αναλογιστικά κέρδη βάσει των μεταβολών των χρηματοοικονομικών παραδοχών — για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. σημείωση **2.9**. Επισημαίνεται ότι, ενώ τα αναλογιστικά κέρδη (ή οι ζημιές) βάσει των μεταβολών των χρηματοοικονομικών παραδοχών επηρεάζουν την παρούσα αξία των εκκρεμών υποχρεώσεων του 2020 που υπολογίζεται με βάση τα πρότυπα IPSAS 39/EAR 12, δεν μεταβάλλουν το ποσό των παροχών που θα πρέπει να καταβληθεί πραγματικά από την ΕΕ ούτε, κατά συνέπεια, τις εισφορές του Ηνωμένου Βασιλείου στις εν λόγω πληρωμές που οφείλονται βάσει του προκαθορισμένου μηχανισμού διακανονισμού του άρθρου 142 παράγραφος 6.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν έχει κάνει χρήση της δυνατότητας πρόωρου διακανονισμού που προβλέπει την πληρωμή των εκκρεμών υποχρεώσεων στο πλαίσιο του PSEO και του κοινού καθεστώτος ασφάλισης ασθένειας του 2020, οι οποίες υπολογίστηκαν με τη χρήση αναλογιστικών αποτιμήσεων που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τα πρότυπα IPSAS 39/EAR 12, σε πέντε ισόποσες δόσεις σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 142 παράγραφος 6 τελευταίο εδάφιο.

Εκκρεμείς υποχρεώσεις του 2020 βάσει του άρθρου 142 παράγραφος 5

Σύμφωνα με το άρθρο 142 παράγραφος 5, το Ηνωμένο Βασίλειο συνεισφέρει στις υποχρεώσεις που σχετίζονται με τα λοιπά συνταξιοδοτικά καθεστώτα, όπως καταχωρίζονταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ένωσης για το οικονομικό έτος 2020 σε 10 δόσεις, και η πρώτη δόση καταβάλλεται στις 31 Οκτωβρίου 2021 (κάθε ετήσια δόση καταβάλλεται σε οκτώ μηνιαίες δόσεις από τον Οκτώβριο έως τον Μάιο του επόμενου έτους). Οι εν λόγω υποχρεώσεις στους ενοποιημένους ετήσιους λογαριασμούς της Ένωσης για το οικονομικό έτος 2020 ανέρχονταν σε 2 344 δισ. EUR, με αποτέλεσμα το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στις 31 Δεκεμβρίου 2020 να ανέρχεται σε 291 εκατ. EUR. Λαμβανομένων υπόψη των ποσών που εισπράχθηκαν από το Ηνωμένο Βασίλειο έως το τέλος του 2022, συνολικού ύψους 40 εκατ. EUR, το ανεξόφλητο μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στα λοιπά συνταξιοδοτικά καθεστώτα μειώθηκε σε 251 εκατ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2022, εκ των οποίων 29 εκατ. EUR πρέπει να καταβληθούν εντός 12 μηνών από το τέλος του έτους.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα καθεστώτα παροχών σε εργαζομένους, βλ. σημείωση **1.5.10** και σημείωση **2.9**.

Άλλα άρθρα

	σε εκατ. EUR	
	31.12.2022	31.12.2021
Οφειλόμενα από το Ηνωμένο Βασίλειο:		
Άρθρο 136	—	557
Άρθρο 147	68	53
	68	610
Οφειλόμενα προς το Ηνωμένο Βασίλειο:		
Άρθρο 136	(678)	—
Άρθρο 141	(1 637)	(1 818)
Άρθρο 143	(313)	(163)
Άρθρο 144	(54)	(73)
Άρθρο 145	(111)	(148)
Άρθρο 146	(20)	(27)
	(2 812)	(2 229)
Σύνολο	(2 744)	(1 618)
Μη κυκλοφορούντα	(2 953)	(711)
Κυκλοφορούντα	209	(908)

Άρθρο 136 — Διατάξεις που εφαρμόζονται σχετικά με τους ίδιους πόρους

Το άρθρο 136 θεσπίζει τις διατάξεις που εφαρμόζονται μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με τους ίδιους πόρους. Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει δικαίωμα να λάβει ή την υποχρέωση να καταβάλει, κατά περίπτωση, το μερίδιό του στην περίπτωση που οι ίδιοι πόροι που αφορούν τα οικονομικά έτη έως και το 2020 πρόκειται να αποδοθούν, να διορθωθούν ή να αποτελέσουν αντικείμενο προσαρμογών μετά την 31η Δεκεμβρίου 2020. Ως εκ τούτου, το Ηνωμένο βασίλειο υπόκειται σε τυχόν προσαρμογές ιδίων πόρων ΦΠΑ και ΑΕΕ που αφορούν τα οικονομικά έτη έως και το 2020. Ωστόσο, οι εν λόγω προσαρμογές ΦΠΑ και

ΑΕΕ θα πραγματοποιηθούν μόνον εφόσον αποφασιστεί το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2028. Λαμβάνονται επίσης υπόψη οι επικαιροποιήσεις των διορθώσεων υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου για την περίοδο 2018-2019.

Επιπλέον, το Ηνωμένο Βασίλειο υποχρεούται να καταβάλει τους παραδοσιακούς ίδιους πόρους που εισέπραξε μετά τις 28 Φεβρουαρίου 2021, αλλά αφορούν το 2020 και προγενέστερα έτη. Από το ποσό αυτό αφαιρείται το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί του συνόλου που αποδόθηκε. Ο χωριστός λογαριασμός για τους παραδοσιακούς ίδιους πόρους εκκαθαρίζεται πλήρως έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Μεταξύ Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου του 2023 το Ηνωμένο Βασίλειο αποπλήρωσε εκκρεμούσα οφειλή προερχόμενη από υπόθεση στην οποία διαπιστώθηκε ότι εισαγωγείς στο Ηνωμένο Βασίλειο είχαν αποφύγει να καταβάλουν μεγάλο ποσό δασμών χρησιμοποιώντας εικονικά και πλαστά τιμολόγια και ανακριβείς δηλώσεις της δασμολογητέας αξίας κατά την εισαγωγή. Το κεφάλαιο και οι σχετικοί τόκοι υπερημερίας ανέρχονταν σε 1,6 δισ. EUR και 1,4 δισ. EUR αντίστοιχα (βλ. σημείωση **2.6.1.1**). Το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου που ορίζεται στο άρθρο 139 της συμφωνίας αποχώρησης ανήλθε σε 370 εκατ. EUR και αντισταθμίστηκε με τις πληρωμές που εισπράχθηκαν από το Ηνωμένο Βασίλειο το 2023.

Το καθαρό ανεξόφλητο ποσό που όφειλε η ΕΕ στο Ηνωμένο Βασίλειο στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ανέρχεται σε 678 εκατ. EUR, εκ των οποίων 699 εκατ. EUR θα πρέπει να καταβληθούν από το Ηνωμένο Βασίλειο εντός 12 μηνών από το τέλος του έτους και 1 377 εκατ. EUR θα πρέπει να καταβληθούν από την ΕΕ στο Ηνωμένο Βασίλειο στη συνέχεια:

σε εκατ. EUR

Ποσό οφειλόμενο από το Ηνωμένο Βασίλειο στις 31.12.2021	557
<i>Ποσό που χρεώθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο τον Σεπτέμβριο του 2022</i>	<i>20</i>
<i>Μερίδιο Ηνωμένου Βασιλείου για υπόθεση δήλωσης χαμηλότερης δασμολογητέας αξίας</i>	<i>(370)</i>
<i>Πληρωμές που καταβλήθηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο το 2022</i>	<i>536</i>
<i>Διόρθωση υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου, συμπεριλαμβανομένου του διορθωμένου ποσού βάσει της επικαιροποίησης των διορθώσεων υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου για την περίοδο 2018-2019 που πραγματοποιήθηκε το 2022 (3,7 εκατ. EUR)</i>	<i>11</i>
<i>Επικαιροποίηση των προσαρμογών ΦΠΑ και ΑΕΕ (υπολογισμός υπολοίπων 2021)</i>	<i>(64)</i>
<i>Προσαρμογές ΦΠΑ και ΑΕΕ (υπολογισμός υπολοίπων 2022)</i>	<i>(1 377)</i>
<i>Καθαροί παραδοσιακοί ίδιοι πόροι του Ηνωμένου Βασιλείου μετά τις 28 Φεβρουαρίου 2021</i>	<i>8</i>
Ποσό οφειλόμενο στο Ηνωμένο Βασίλειο στις 31.12.2022	(678)
<i>Μη κυκλοφορούντα</i>	<i>(1 377)</i>
<i>Κυκλοφορούντα</i>	<i>699</i>

Σημειώνεται ότι το ποσό των 699 εκατ. EUR που πρέπει να καταβληθεί από το Ηνωμένο Βασίλειο εντός των επόμενων 12 μηνών μετά το τέλος του έτους περιλαμβάνει την αφαίρεση των 370 εκατ. EUR σχετικά με την προαναφερθείσα τελωνειακή υπόθεση. Δεδομένου ότι το ποσό αυτό εξοφλήθηκε χωριστά από τον μηχανισμό εξόφλησης τιμολογίων, δεν συμπεριλήφθηκε στο τιμολόγιο του Απριλίου του 2023.

Άρθρο 141 — Πρόστιμα

Το Ηνωμένο Βασίλειο δικαιούται να λάβει το μερίδιό του επί των προστίμων που επιβλήθηκαν πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2020, καθώς και των προστίμων που επιβλήθηκαν από την Ένωση μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020 στο πλαίσιο διαδικασίας που αναφέρεται στο άρθρο 92 παράγραφος 1, όταν αυτά καταστούν οριστικά. Το ποσό των μη καταβληθέντων προστίμων που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ανέρχεται σε 12,4 δισ. EUR (2020: 13,8 δισ. EUR). Η μείωση κατά 1,4 δισ. EUR οφείλεται κυρίως στην καθαρή μείωση των προστίμων κατά 1,3 δισ. EUR (πρόστιμα ύψους 0,2 δισ. EUR εκδόθηκαν το 2022 μείον πρόστιμα ύψους 1,5 δισ. EUR που επιβεβαιώθηκαν και καταβλήθηκαν, μειώθηκαν ή ακυρώθηκαν με δικαστικές αποφάσεις κατά τη διάρκεια του 2022) και στην αύξηση της απομείωσης της αξίας των προστίμων κατά 0,1 δισ. EUR. Το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί των σχετικών μη καταβληθέντων προστίμων που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ανέρχεται σε 1,5 δισ. EUR (2021: 1,7 δισ. EUR), εκ των οποίων ποσό 5,4 εκατ. EUR θα συμπεριληφθεί στο τιμολόγιο του Σεπτεμβρίου του 2023 και θα καταβληθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά την περίοδο από τον Οκτώβριο του 2023 έως τον Μάιο του 2024. Επιπλέον, το Ηνωμένο Βασίλειο δικαιούται το μερίδιό του επί των οριστικών προστίμων που δεν ήταν πλέον ανεξόφλητα στις 31 Δεκεμβρίου 2022 (7,5 εκατ. EUR, που θα πρέπει να συμπεριληφθούν επίσης στο τιμολόγιο του Σεπτεμβρίου του 2023 και να καταβληθούν στο

Ηνωμένο Βασίλειο κατά την περίοδο από τον Οκτώβριο του 2023 έως τον Μάιο του 2024) και το μερίδιό του επί των οριστικών προστίμων που τιμολογήθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2022 αλλά δεν είχαν ακόμη καταβληθεί στο τέλος του έτους (93,7 εκατ. EUR, που καταβλήθηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά την περίοδο από τον Ιανουάριο έως τον Μάιο του 2023). Ως εκ τούτου, το συνολικό μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί των προστίμων ανέρχεται σε 1,6 δισ. EUR (2021: 1,8 δισ. EUR), εκ των οποίων 98,6 εκατ. EUR πρέπει να καταβληθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού (2021: 90,2 εκατ. EUR).

Άρθρο 143 — Ενδεχόμενες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις: δάνεια για χρηματοδοτική συνδρομή, ΕΤΣΕ, ΕΤΒΑ & ΕΕΔ

Σύμφωνα με το άρθρο αυτό, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι υποχρεωμένο να χρηματοδοτήσει το μερίδιό του επί των ενδεχόμενων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της ΕΕ σε σχέση με δανειοληπτικές, δανειοδοτικές και εγγυητικές δραστηριότητές του σε περίπτωση που αυτές θεμελιωθούν και δεν καλύπτονται από τα υφιστάμενα ταμεία εγγυήσεων — βλ. σημείωση **4.1** για τις σχετικές ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Η ΕΕ θα επιστρέψει στο Ηνωμένο Βασίλειο ποσά τα οποία έχει ήδη συνεισφέρει το Ηνωμένο Βασίλειο σε ταμεία εγγυήσεων και τα οποία δεν είναι πλέον αναγκαία. Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει επίσης δικαίωμα στις επανεισροές από πράξεις για τις οποίες επιμερίζεται την υποχρέωση. Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 το ποσό που θα πρέπει να καταβληθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο, συνολικά εντός των επόμενων 12 μηνών, ανερχόταν σε 313 εκατ. EUR (2021: 163 εκατ. EUR). Το ποσό αυτό περιλαμβάνει το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί των ανακτήσεων και των καθαρών εσόδων που εισπράχθηκαν το 2022 (79,5 εκατ. EUR), την υπέρβαση των προβλέψεων (216,2 εκατ. EUR), τον αντίκτυπο της προσαρμογής λόγω της αλλαγής στη μεταχείριση των ζημιών από τη διαχείριση των στοιχείων ενεργητικού (16,9 εκατ. EUR), καθώς και μια άλλη προσαρμογή για τα ποσά που ανακτήθηκαν το 2021 για την ΕΕΔ, τα οποία προσδιορίστηκαν κατά τις συμφωνηθείσες διαδικασίες επανεξέτασης (7 011 EUR).

Άρθρο 144 — Χρηματοοικονομικά μέσα

Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, η ΕΕ έχει δεσμευτεί να επιστρέψει στο Ηνωμένο Βασίλειο το μερίδιό του στις επανεισροές που προέρχονται από χρηματοοικονομικές πράξεις που είχαν εγκριθεί έως την ημερομηνία αποχώρησης, καθώς και το μερίδιό του στις εκταμιεύσεις που πραγματοποιήθηκαν για χρηματοοικονομικές πράξεις που εγκρίθηκαν μετά την ημερομηνία αποχώρησης. Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 το ποσό που θα πρέπει να καταβληθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο, συνολικά εντός των επόμενων 12 μηνών, ανερχόταν σε 54 εκατ. EUR (2021: 73 εκατ. EUR). Το ποσό αυτό περιλαμβάνει μείωση ύψους 215 EUR που προκύπτει από διόρθωση της συναλλαγματικής ισοτιμίας σε σχέση με το 2021.

Άρθρο 145 — Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) υπό εκκαθάριση

Το Ηνωμένο Βασίλειο δικαιούται το μερίδιό του επί του καθαρού ενεργητικού της ΕΚΑΧ που τελεί υπό εκκαθάριση στις 31 Δεκεμβρίου 2020, το οποίο θα πρέπει να αποπληρωθεί σε πέντε δόσεις στις 30 Ιουνίου κάθε έτους, αρχής γενομένης από το 2021. Το καθαρό ενεργητικό της ΕΚΑΧ που τελεί υπό εκκαθάριση στις 31 Δεκεμβρίου 2020 ανερχόταν σε 1,5 δισ. EUR, εκ των οποίων το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου ανέρχεται σε 184 εκατ. EUR. Μετά την καταβολή της δεύτερης δόσης ύψους 37 εκατ. EUR το 2022, το ανεξόφλητο ποσό στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ανέρχεται σε 111 εκατ. EUR (2021: 148 δισ. EUR), εκ των οποίων 37 εκατ. EUR πρέπει να καταβληθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

Άρθρο 146 — Επένδυση στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ)

Το Ηνωμένο Βασίλειο δικαιούται το μερίδιό του επί της επένδυσης της ΕΕ στο καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο του ΕΤαΕ ως έχει στις 31 Δεκεμβρίου 2020, το οποίο θα πρέπει να καταβληθεί σε πέντε δόσεις στις 30 Ιουνίου κάθε έτους, αρχής γενομένης από το 2021. Η επένδυση της ΕΕ στο καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο του ΕΤαΕ στις 31 Δεκεμβρίου 2020 ανερχόταν σε 267 δισ. EUR, εκ των οποίων το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου ανέρχεται σε 33 εκατ. EUR. Μετά την καταβολή της δεύτερης δόσης ύψους 7 εκατ. EUR, το ανεξόφλητο ποσό στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ανέρχεται σε 20 εκατ. EUR (2021: 27 δισ. EUR), εκ των οποίων 7 εκατ. EUR πρέπει να καταβληθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

Άρθρο 147 — Νομικές υποθέσεις

Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει δεσμευτεί να συνεισφέρει το μερίδιό του επί των πληρωμών της ΕΕ που προκύπτουν από νομικές υποθέσεις που αφορούν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης οι οποίες καθίστανται καταβλητέες, υπό την προϋπόθεση ότι τα πραγματικά περιστατικά που διαμορφώνουν το αντικείμενο των εν λόγω υποθέσεων έχουν συμβεί το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις και τα δεδουλευμένα στο τέλος του έτους, καθώς και τις πραγματικές πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από την ΕΕ για νομικές υποθέσεις το 2022, το εκτιμώμενο ποσό που θα πρέπει να

καταβάλει το Ηνωμένο Βασίλειο ανέρχεται σε 68 εκατ. EUR (2021: 53 δισ. EUR], εκ των οποίων 18 εκατ. EUR πρέπει να καταβληθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.6.1.3. Εισπρακτέα ποσά από πρόστιμα στον τομέα του ανταγωνισμού

	σε εκατ. EUR	
	31.12.2022	31.12.2021
Ακαθάριστα εισπρακτέα ποσά από πρόστιμα ανταγωνισμού	13 635	14 922
Προσωρινές πληρωμές	(2 980)	(2 100)
Απομείωση	(1 235)	(1 125)
Σύνολο	9 420	11 698
Μη κυκλοφορούντα	–	–
Κυκλοφορούντα	9 420	11 698

Εταιρείες στις οποίες έχουν επιβληθεί πρόστιμα και έχουν ασκήσει ή σκοπεύουν να ασκήσουν προσφυγή έχουν τη δυνατότητα είτε να καταβάλουν προσωρινές πληρωμές είτε να παράσχουν στην Επιτροπή τραπεζικές εγγυήσεις. Για το σύνολο των εκκρεμών προστίμων στο τέλος του έτους, 2 980 εκατ. EUR (2021: 2 100 εκατ. EUR) έχουν εισπραχθεί ως προσωρινές πληρωμές, ενώ 9 066 εκατ. EUR (2021: 11 067 εκατ. EUR) έχουν εισπραχθεί ως εγγυήσεις.

Τα ποσά που προσαρμόστηκαν λόγω απομείωσης αξίας αντικατοπτρίζουν την κατά περίπτωση εκτίμηση της Επιτροπής για ποσά προστίμων τα οποία δεν εισπράχθηκαν ή δεν καλύφθηκαν από εγγύηση, και τα οποία η Επιτροπή δεν αναμένει να ανακτήσει.

Καταχωρίζεται ενδεχόμενη υποχρέωση λόγω της πιθανότητας επιστροφής των ποσών που έχουν καταβληθεί προσωρινά στις εταιρείες στις οποίες επιβλήθηκε πρόστιμο — βλ. σημείωση 4.2.1.

2.6.1.4. Δεδουλευμένα έσοδα και προεισπραχθέντα έξοδα

	σε εκατ. EUR	
	31.12.2022	31.12.2021
Δεδουλευμένα έσοδα	1 936	2 313
Προεισπραχθέντα έξοδα που αφορούν μη ανταλλακτικές συναλλαγές	315	340
Σύνολο	2 250	2 653
Μη κυκλοφορούντα	1 011	1 556
Κυκλοφορούντα	1 239	1 097

Τα δεδουλευμένα έσοδα περιλαμβάνουν 1,8 δισ. EUR (2021: 2 δισ. EUR) τα οποία αναμένει να ανακτήσει η Επιτροπή στον τομέα της συνοχής ως αποτέλεσμα της εξέτασης και αποδοχής των ετήσιων λογαριασμών που υπέβαλαν τα κράτη μέλη. Το μεγαλύτερο μέρος του ποσού αυτού (1 δισ. EUR) αναμένεται να ανακτηθεί μόλις περατωθούν τα υποκείμενα προγράμματα (ως συνέπεια των μέτρων της Πρωτοβουλίας Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κορονοϊού) και, ως εκ τούτου, να ταξινομηθεί ως μη κυκλοφορούν.

2.6.2. Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές

	σε εκατ. EUR	
	31.12.2022	31.12.2021
Μη κυκλοφορούσες		
Είσπραξη της οικονομικής εγγύησης	1 832	2 630
Τόκοι υπερημερίας	597	3 052
Λοιπές Απαιτήσεις	103	68
	2 532	5 750
Κυκλοφορούσες		
Είσπραξη της οικονομικής εγγύησης	369	485
Πελάτες	288	302
Απομείωση απαιτήσεων έναντι πελατών	(171)	(172)
Προεισπραχθέντα έξοδα που αφορούν ανταλλακτικές συναλλαγές	291	236
Τόκοι υπερημερίας	2 554	1 127

Λοιπές	167	345
	3 497	2 323
Σύνολο	6 029	8 073

Οι τόκοι υπερημερίας αφορούν κυρίως υποθέσεις ιδίων πόρων και δεδουλευμένους τόκους επί εγγυήσεων που παρασχέθηκαν από εταιρείες στις οποίες είχαν επιβληθεί πρόστιμα. Η μείωση των τόκων υπερημερίας συνδέεται κυρίως με τους εκ νέου υπολογισμούς που πραγματοποιήθηκαν μετά την απόφαση του Δικαστηρίου σχετικά με την υπόθεση δήλωσης χαμηλότερης δασμολογητέας αξίας που αναφέρεται στη σημείωση **2.6.1.1**. Το ποσό που σχετίζεται με το Ηνωμένο Βασίλειο στην εν λόγω υπόθεση δήλωσης χαμηλότερης δασμολογητέας αξίας εμφανίζεται ως τρέχουσα απαίτηση (1,4 δισ. EUR), ενώ το μη τρέχον ποσό των τόκων υπερημερίας (0,6 δισ. EUR) αφορά αποκλειστικά τα κράτη μέλη.

Η είσπραξη του συμβολαίου οικονομικών εγγυήσεων αντιπροσωπεύει τη μελλοντική αμοιβή που αναμένει να εισπράξει η ΕΕ για τις παρεχόμενες εγγυήσεις. Οι περισσότερες εγγυήσεις της ΕΕ είναι μη αμειβόμενες ή σε τιμή χαμηλότερη από τις τιμές της αγοράς. Συνεπώς, η είσπραξη του συμβολαίου οικονομικών εγγυήσεων είναι σημαντικά μικρότερη από την υποχρέωση του συμβολαίου οικονομικών εγγυήσεων (βλ. σημείωση **2.11.2**). Από το συνολικό ποσό των 2 201 εκατ. EUR της είσπραξης του συμβολαίου οικονομικών εγγυήσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2022, τα 2 198 εκατ. EUR ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (εύλογης αξίας του επιπέδου 3). Σε σύγκριση με το υπόλοιπο ανοίγματος την 1η Ιανουαρίου 2022 ύψους 3 115 εκατ. EUR, η είσπραξη του συμβολαίου οικονομικών εγγυήσεων μειώθηκε συνολικά κατά 914 εκατ. EUR, εκ των οποίων 344 EUR οφείλονταν σε προσαυξήσεις εγγύησης που εισπράχθηκαν το 2022 και 571 εκατ. EUR σε χαμηλότερες προσαυξήσεις εγγύησης που αναμενόταν να εισπραχθούν στο μέλλον.

2.7. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

	σε εκατ. EUR	
	31.12.2022	31.12.2021
Επιστημονικό υλικό	54	58
Λοιπά	28	26
Σύνολο	82	84

2.8. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΤΟΥΣ

σε εκατ. EUR

Σημείωση	31.12.2022	31.12.2021
Λογαριασμοί σε δημόσια ταμεία και κεντρικές τράπεζες	21 413	20 121
Λογαριασμοί όψεως	178	453
Πάγιες προκαταβολές	8	8
Μεταφορές (μεταφορές μετρητών)	–	–
Τραπεζικοί λογαριασμοί για την εκτέλεση του προϋπολογισμού	2.8.1	21 598
NGEU	2.8.2	19 929
Χρηματοδοτικά μέσα	2.8.3	2 713
Πρόστιμα	2.8.4.	914
Άλλα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί		1 344
Καταπιστευματικά ταμεία		47
Σύνολο		46 544
		44 860

2.8.1. Τραπεζικοί λογαριασμοί για την εκτέλεση του προϋπολογισμού

Αυτός ο τομέας καλύπτει τα κεφάλαια της Επιτροπής που είναι κατατεθειμένα σε τραπεζικούς λογαριασμούς σε κάθε κράτος μέλος καθώς και στις χώρες ΕΖΕΣ (δημόσιο ταμείο ή κεντρική τράπεζα), καθώς και σε λογαριασμούς όψεως, πάγιων προκαταβολών και μικροεξόδων εμπορικών τραπεζών. Το ταμειακό υπόλοιπο στο τέλος του 2022 οφείλεται κατά κύριο λόγο στους εξής παράγοντες:

- ποσό μη εκτελεσθεισών πιστώσεων του προϋπολογισμού στο τέλος του έτους, ύψους 10,9 δισ. EUR, εκ των οποίων 8 δισ. EUR αφορούν έσοδα για ειδικό προορισμό, 0,6 δισ. EUR αφορούν πιστώσεις του NGEU και 2,3 δισ. EUR αφορούν πιστώσεις πληρωμών (συμπεριλαμβανομένου ποσού ύψους 0,6 δισ. EUR του ΕΓΤΕ)·
- ποσό ύψους 3,2 δισ. EUR που ανήκει σε δημόσια ταμεία οργανισμών που διαχειρίζεται η Επιτροπή, το οποίο δεν είχε δαπανηθεί στο τέλος του έτους·
- ποσό ύψους 5,2 δισ. EUR για πρόσθετους παραδοσιακούς ίδιους πόρους που εισπράχθηκαν αλλά δεν είχαν εγγραφεί στον προϋπολογισμό· και
- οριστικά πρόστιμα ύψους 0,5 δισ. EUR που δεν είχαν ακόμη εγγραφεί στον προϋπολογισμό.

2.8.2. NGEU

Το NGEU τηρεί ταμειακά διαθέσιμα σε τραπεζικό λογαριασμό στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Με την εφαρμογή της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης στο μέσο NGEU —βλ. σημείωση **2.11**— το υπόλοιπο ταμειακών διαθεσίμων στο μέσο NGEU είναι σημαντικό και ανερχόταν σε 19,9 δισ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2022 (18 δισ. EUR το 2021). Το υψηλό υπόλοιπο ταμειακών διαθεσίμων διατηρείται με στόχο να διασφαλιστεί ότι τα ποσά που τηρούνται στον τραπεζικό λογαριασμό του NGEU επαρκούν για την κάλυψη όλων των επικείμενων αναγκών εκταμίευσης και τη διατήρηση καθορισμένου περιθωρίου ασφαλείας, αποφεύγοντας παράλληλα τη δημιουργία τυχόν πλεοναζόντων υπολοίπων.

2.8.3. Χρηματοδοτικά μέσα

Τα ποσά που εμφανίζονται σε αυτόν τον τομέα αφορούν κυρίως ταμειακά ισοδύναμα τα οποία διαχειρίζονται καταπιστευματικοί φορείς για λογαριασμό της Επιτροπής με σκοπό την εκτέλεση ιδιαίτερων προγραμμάτων των χρηματοδοτικών μέσων που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ: 1,9 δισ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2022, εκ των οποίων ποσό 0,6 δισ. EUR αφορά τον μηχανισμό εγγύησης δανείων του COSME — βλ. σημείωση **4.1.2**. Περιλαμβάνονται επίσης ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους ύψους 0,3 δισ. EUR που διακρατούνται στο ΚΤΠ και δεν είχαν επενδυθεί ακόμη σε τίτλους στο τέλος του έτους και ταμειακά ισοδύναμα ύψους 0,4 δισ. EUR (βραχυπρόθεσμα εμπορικά χρεόγραφα) που ανήκουν στο Ταμείο Καινοτομίας που διαχειρίζεται η ΕΤΕπ — βλ. σημείωση **2.4.2.1**. Ο τομέας αυτός δεν καλύπτει το αποθεματικό ρευστότητας που σχετίζεται με το ΚΤΠ (0,3 δισ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2022),

το οποίο τηρείται στον κεντρικό λογαριασμό ταμειακών διαθεσίμων της Επιτροπής. Τα ταμειακά διαθέσιμα που ανήκουν σε χρηματοδοτικά μέσα μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο από τα αντίστοιχα προγράμματα.

2.8.4. Πρόστιμα

Πρόκειται κυρίως για ταμειακά διαθέσιμα που εισέπραξε η Επιτροπή από επιβληθέντα πρόστιμα για υποθέσεις που δεν έχουν ακόμη διευθετηθεί. Τα ποσά αυτά τηρούνται σε ειδικούς λογαριασμούς καταθέσεων που δεν χρησιμοποιούνται για καμία άλλη δραστηριότητα. Όταν έχει ασκηθεί προσφυγή ή είναι άγνωστο αν θα ασκηθεί προσφυγή από την εταιρεία στην οποία επιβλήθηκε το πρόστιμο, το υποκείμενο ποσό εμφανίζεται ως ενδεχόμενη υποχρέωση στη σημείωση **4.2.1**. Από το 2010, η Επιτροπή διαχειρίζεται όλα τα μεταγενέστερα προσωρινώς εισπραχθέντα πρόστιμα στο πλαίσιο του ταμείου BUFI και τα ποσά αυτά επενδύονται σε χρηματοδοτικά μέσα τα οποία ταξινομούνται ως μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (βλ. σημείωση **2.4.2**). Η μείωση των ταμειακών διαθεσίμων σχετικά με πρόστιμα στο τέλος του 2022 οφείλεται στην επιστροφή στην Intel του προστίμου ύψους 1 060 εκατ. EUR που είχε καταβάλει προσωρινά τον Φεβρουάριο του 2022 μετά την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της ΕΕ στην υπόθεση Intel Corporation κατά Επιτροπής.

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

2.9. ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

2.9.1. Καθαρή υποχρέωση από καθεστώς παροχών σε εργαζομένους

	Καθεστώς συνταξιοδότη- σης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Άλλα καθεστώτα παροχών εξόδου από την υπηρεσία	Κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης	31.12.2022 Σύνολο	σε εκατ. EUR 31.12.2021 Σύνολο
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	73 126	1 880	6 064	81 070	122 926
Στοιχεία ενεργητικού του προγράμματος	ά/α	(63)	(390)	(453)	(460)
Καθαρό ποσό	73 126	1 817	5 674	80 617	122 466

Η μεγάλη μείωση στις συνολικές υποχρεώσεις για παροχές σε εργαζομένους οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μείωση του καθαρού ποσού που αντιστοιχεί στο καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (PSEO), το μεγαλύτερο ισχύον καθεστώς. Η εν λόγω υποχρέωση στο πλαίσιο του PSEO μειώθηκε κυρίως λόγω των αναλογιστικών κερδών βάσει μεταβολών των υποκείμενων χρηματοοικονομικών παραδοχών (βλ. σημείωση **2.9.4**). Αυτό οφείλεται στην απότομη αύξηση του πραγματικού προεξοφλητικού επιτοκίου εντός του έτους, το οποίο έγινε εκ νέου θετικό μετά από τρία συναπτά έτη κατά τα οποία ήταν αρνητικό. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι, ενώ η αύξηση ή μείωση του πραγματικού προεξοφλητικού επιτοκίου επηρεάζει το μέγεθος της υποχρέωσης στο τέλος του έτους, δεν μεταβάλλει το ποσό των παροχών που θα πρέπει να καταβληθούν πραγματικά στους δικαιούχους από τον προϋπολογισμό της ΕΕ τα επόμενα έτη.

Η συνακόλουθη μείωση της υποχρέωσης αντισταθμίστηκε εν μέρει από την αύξηση που προκλήθηκε από το γεγονός ότι τα δικαιώματα που συσσωρεύθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους λόγω υπηρεσίας είναι υψηλότερα από τις παροχές που καταβλήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους. Υπάρχει επίσης αύξηση η οποία οφείλεται στο ετήσιο κόστος τόκων (αναστροφή της προεξόφλησης της υποχρέωσης).

Καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αυτή η υποχρέωση καθορισμένων παροχών αντιπροσωπεύει την παρούσα αξία αναμενόμενων μελλοντικών πληρωμών τις οποίες απαιτείται να πραγματοποιήσει η ΕΕ για την τακτοποίηση των συνταξιοδοτικών δεσμεύσεων που προέρχονται από την υπηρεσία εργαζομένων κατά την τρέχουσα και τις προηγούμενες περιόδους. Το καθεστώς συνεχίζει να λειτουργεί, και επομένως, όλες οι πληρωμές που απαιτείται να γίνονται από το καθεστώς σε ετήσια βάση εγγράφονται κάθε έτος στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Σύμφωνα με το άρθρο 83 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, η καταβολή των παροχών που προβλέπονται από το καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων βαρύνει τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Το καθεστώς χρηματοδοτείται θεωρητικά και τα κράτη μέλη συλλογικά εγγυώνται την καταβολή αυτών των παροχών. Παρακρατείται από τον βασικό μισθό των ενεργών μελών υποχρεωτική συνταξιοδοτική εισφορά, η οποία επί του παρόντος ανέρχεται στο 10,1 %. Οι εν λόγω εισφορές αντιμετωπίζονται ως έσοδα στον προϋπολογισμό του έτους και συνεισφέρουν στη χρηματοδότηση των δαπανών της ΕΕ γενικά, βλ. επίσης σημείωση **3.8**.

Οι υποχρεώσεις στο πλαίσιο του συνταξιοδοτικού καθεστώτος εκτιμήθηκαν με βάση τον αριθμό των μελών του προσωπικού που καλύπτονταν από το PSEO (εν ενεργεία προσωπικό, συνταξιούχοι, πρώην εν ενεργεία προσωπικό που λαμβάνει πλέον σύνταξη αναπηρίας και εξαρτώμενα μέλη θανόντων μελών του προσωπικού) στις 31 Δεκεμβρίου 2022 και με βάση τις διατάξεις του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης που ίσχυε την ημερομηνία εκείνη. Η αποτίμηση αυτή διενεργήθηκε σύμφωνα με τις λογιστικές προβλέψεις του IPSAS 39 (και, συνεπώς, σύμφωνα επίσης με τον λογιστικό κανόνα 12 της ΕΕ).

Άλλα καθεστώτα παροχών εξόδου από την υπηρεσία

Η κατηγορία αυτή αφορά την υποχρέωση για συνταξιοδοτικές δεσμεύσεις έναντι μελών και πρώην μελών της Επιτροπής, του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, του Συμβουλίου, του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή και του Ευρωπαίου Επόπτη Προστασίας Δεδομένων. Στην ίδια κατηγορία περιλαμβάνονται επίσης υποχρεώσεις για τις συντάξεις μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης

Πέραν των ανωτέρω καθεστώτων παροχών εξόδου από την υπηρεσία, έγινε επίσης αποτίμηση της εκτιμώμενης υποχρέωσης της ΕΕ όσον αφορά το κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης (ΚΣΥΑ) σχετικά με το κόστος ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης το οποίο πρέπει να καταβληθεί κατά τη διάρκεια των περιόδων μετά την έξοδο από την υπηρεσία (μετά την αφαίρεση των εισφορών τους). Όπως αναφέρεται στη σημείωση **1.5.10**, ο υπολογισμός της υποχρέωσης αυτής λαμβάνει υπόψη τη συνολική περίοδο ενεργού υπηρεσίας, διασφαλίζοντας τη συνεπή λογιστικοποίηση τόσο του καθεστώτος συνταξιοδότησης όσο και του συστήματος υγειονομικής ασφάλισης στο πλαίσιο του σχεδίου προγράμματος παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία.

Λαμβανομένης υπόψη της υποχρέωσης πιστής απεικόνισης της οικονομικής ουσίας της υποκείμενης κατάστασης, όπως απαιτείται τόσο βάσει των EAR όσο και βάσει των IPSAS, δεν ερμηνεύθηκε το IPSAS 39 με στενότερη έννοια κατά την κατανομή των παροχών στις περιόδους υπηρεσίας. Εάν συσσωρευόταν πλήρως το κόστος απασχόλησης για το σύστημα ΚΣΥΑ για περίοδο 10 ετών για το σύνολο των υπαλλήλων, αντί για την περίοδο ενεργού υπηρεσίας του εργαζομένου, ο αντίκτυπος αυτής της προσέγγισης στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών στο τέλος του έτους θα ήταν αύξηση κατά 1,2 δισ. EUR. Ωστόσο, όπως προαναφέρθηκε ήδη, αυτή η προσέγγιση στενότερης ερμηνείας δεν θα ήταν συμβατή με το ποιοτικό χαρακτηριστικό της πιστής απεικόνισης και, συνεπώς, θα κρινόταν ότι δεν παρέχει αξιόπιστη πληροφόρηση σύμφωνα με τον λογιστικό κανόνα 1 της ΕΕ και το εννοιολογικό πλαίσιο των IPSAS. Η εκτίμηση αυτή εμφανίζει υψηλή ευαισθησία στην εξέλιξη της διοικητικής κατάστασης του τρέχοντος προσωπικού (ειδικότερα ως προς τον αριθμό των μελών του προσωπικού με συμβάσεις ορισμένου χρόνου που αναμένεται, βάσει της παραδοχής, να γίνουν υπάλληλοι στο μέλλον).

2.9.2. Μεταβολή της παρούσας αξίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών σε εργαζομένους

Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών είναι η προεξοφλημένη αξία αναμενόμενων μελλοντικών πληρωμών οι οποίες απαιτούνται για την τακτοποίηση της υποχρέωσης που προέρχεται από υπηρεσία εργαζομένου κατά την τρέχουσα και τις προηγούμενες περιόδους.

Κατωτέρω παρουσιάζεται ανάλυση της μεταβολής της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών για το τρέχον έτος:

	σε εκατ. EUR			
	Καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Άλλα καθεστώτα παροχών εξόδου από την υπηρεσία	Κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης	Σύνολο
Παρούσα αξία στις 31.12.2021	109 679	2 600	10 647	122 926
Αναγνωρισμένα στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων				
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	4 575	118	310	5 003
Κόστος τόκων	1 096	18	106	1 220
Κόστος προϋπηρεσίας	–	28	–	28
Αναγνωρισμένα στο καθαρό ενεργητικό				
Επανεπιμετρήσεις υποχρεώσεων για παροχές σε εργαζομένους				
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές βάσει πείρας	1 226	54	(267)	1 014
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές βάσει δημογραφικών παραδοχών	78	1	11	91
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές βάσει χρηματοοικονομικών παραδοχών	(41 533)	(862)	(4 642)	(47 036)

Λοιπά

Καταβληθείσες παροχές	(1 996)	(78)	(102)	(2 176)
Παρούσα αξία στις 31.12.2022	73 126	1 880	6 064	81 070

Το κόστος τρέχουσας απασχόλησης είναι η αύξηση στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από την απασχόληση υφιστάμενων μελών κατά το τρέχον έτος.

Το κόστος τόκων αναφέρεται στην αύξηση, κατά τη διάρκεια μιας περιόδου, της παρούσας αξίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών η οποία συμβαίνει επειδή οι παροχές είναι κατά μία περίοδο πλησιέστερα προς τακτοποίηση.

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες βάσει πείρας αναφέρονται στις επιπτώσεις των διαφορών ανάμεσα στο τι αναμενόταν σύμφωνα με τις παραδοχές που είχαν γίνει το προηγούμενο έτος για το 2022 και όσων πραγματικά συνέβησαν το 2022.

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες από μεταβολές στις αξίες των αναλογιστικών παραδοχών (δημογραφικές μεταβλητές όπως η κινητικότητα και η θνησιμότητα προσωπικού και χρηματοοικονομικές μεταβλητές όπως τα προεξοφλητικά επιτόκια και οι προβλεπόμενες αυξήσεις μισθών) προκύπτουν όταν οι εν λόγω παραδοχές επικαιροποιούνται ώστε να αποτυπώνουν τις μεταβολές στις υποκείμενες συνθήκες.

Οι παροχές (για παράδειγμα συντάξεις ή επιστροφές ιατροφαρμακευτικών εξόδων) καταβάλλονται κατά τη διάρκεια του έτους σύμφωνα με τους κανόνες του καθεστώτος. Αυτές οι καταβληθείσες παροχές οδηγούν σε μείωση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών.

2.9.3. Στοιχεία ενεργητικού του προγράμματος

σε εκατ. EUR

	Άλλα καθεστώτα παροχών εξόδου από την υπηρεσία	Κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης	Σύνολο
Παρούσα αξία στις 31.12.2021	74	386	460
Καθαρή μεταβολή των στοιχείων ενεργητικού του προγράμματος	(11)	5	(7)
Παρούσα αξία στις 31.12.2022	63	390	453

2.9.4. Αναλογιστικές παραδοχές – παροχές σε εργαζομένους

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στην αποτίμηση των δύο βασικών καθεστώτων παροχών σε εργαζομένους της ΕΕ παρουσιάζονται κατωτέρω:

	2022	2021
Καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης		
Ονομαστικό προεξοφλητικό επιτόκιο	3,6 %	1,0 %
Προβλεπόμενο ποσοστό πληθωρισμού	2,4 %	2,0 %
Πραγματικό προεξοφλητικό επιτόκιο	1,1 %	(1,0) %
Αναμενόμενος ρυθμός μελλοντικών αυξήσεων των μισθών	1,5 %	1,8 %
Ηλικία συνταξιοδότησης	63/64/66	63/64/66
Κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης		
Ονομαστικό προεξοφλητικό επιτόκιο	3,6 %	1,0 %
Προβλεπόμενο ποσοστό πληθωρισμού	2,4 %	2,0 %
Πραγματικό προεξοφλητικό επιτόκιο	1,1 %	(1,0) %
Αναμενόμενος ρυθμός μελλοντικών αυξήσεων των μισθών	1,6 %	1,9 %
Τάσεις των συντελεστών του ιατροφαρμακευτικού κόστους	2,3 %	2,5 %
Ηλικία συνταξιοδότησης	63/64/66	63/64/66

Οι δείκτες θνησιμότητας για το 2022 βασίζονται στον πίνακα θνησιμότητας υπαλλήλων ΕΕ — EULT 2018, ενσωματώνοντας μια δυναμική τάση σε ορίζοντα 20 ετών.

Το ονομαστικό προεξοφλητικό επιτόκιο καθορίζεται ως η αξία της απόδοσης μηδενικού τοκομεριδίου σε ευρώ (με διάρκεια 18 ετών τον Δεκέμβριο του 2022 για το PSEO και 20 ετών για το κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης). Το ποσοστό πληθωρισμού που χρησιμοποιήθηκε είναι το αναμενόμενο ποσοστό πληθωρισμού για την αντίστοιχη περίοδο. Πρέπει να προσδιορίζεται εμπειρικά, βάσει των μελλοντικών αξιών όπως εκφράζονται με ομόλογα στις ευρωπαϊκές χρηματοοικονομικές αγορές. Το πραγματικό προεξοφλητικό επιτόκιο υπολογίζεται από το ονομαστικό προεξοφλητικό επιτόκιο και το αναμενόμενο μακροχρόνιο ποσοστό πληθωρισμού.

Το 2022 η κατακόρυφη αύξηση των ονομαστικών επιτοκίων οδήγησε σε συνολική αύξηση του πραγματικού προεξοφλητικού επιτοκίου, αλλάζοντας έτσι την αρνητική τάση που είχε παρατηρηθεί προηγουμένως και συμβάλλοντας στα σημαντικά αναλογιστικά κέρδη βάσει των χρηματοοικονομικών παραδοχών του έτους.

2.9.5. Ανάλυση ευαισθησίας

Η ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται σε προσομοιώσεις στο πλαίσιο των οποίων μεταβάλλεται —με αμετάβλητα τα λοιπά στοιχεία— η αξία των υπό εξέταση παραδοχών.

Ευαισθησία του καθεστώτος συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (PSEO)

Μεταβολή της παραδοχής που αφορά το προεξοφλητικό επιτόκιο κατά δέκα μονάδες βάσης (0,1 %) θα είχε τις ακόλουθες επιπτώσεις:

	2022		2021	
	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	(1 316)	1 352	(2 464)	2 544

σε εκατ. EUR

Μεταβολή στις προβλεπόμενες αυξήσεις μισθών κατά δέκα μονάδες βάσης (0,1 %) θα είχε τις ακόλουθες επιπτώσεις:

	2022		2021	
	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	1 312	(1 280)	2 414	(2 345)

σε εκατ. EUR

Μεταβολή της παραδοχής που αφορά την ηλικία συνταξιοδότησης κατά ένα έτος θα είχε τις ακόλουθες επιπτώσεις:

	2022		2021	
	Αύξηση κατά ένα έτος	Μείωση κατά ένα έτος	Αύξηση κατά ένα έτος	Μείωση κατά ένα έτος
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	(727)	988	(1 155)	1 527

σε εκατ. EUR

Ευαισθησία του κοινού συστήματος υγειονομικής ασφάλισης

Μεταβολή της παραδοχής που αφορά τις τάσεις των συντελεστών του ιατροφαρμακευτικού κόστους κατά δέκα μονάδες βάσης θα είχε τις ακόλουθες επιπτώσεις:

	2022		2021	
	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %
Άθροισμα του κόστους τρέχουσας απασχόλησης και του κόστους τόκων που αποτελούν συνιστώσες του καθαρού ιατροφαρμακευτικού	10	(10)	13	(12)

σε εκατ. EUR

κόστους της περιόδου μετά την
έξοδο από την υπηρεσία
Υποχρέωση καθορισμένων
παροχών

148 (144) 317 (307)

Μεταβολή της παραδοχής που αφορά το προεξοφλητικό επιτόκιο κατά δέκα μονάδες βάσης (0,1 %) θα είχε τις ακόλουθες επιπτώσεις:

σε εκατ. EUR

	2022		2021	
	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	(118)	121	(265)	274

Μεταβολή στις προβλεπόμενες αυξήσεις μισθών κατά δέκα μονάδες βάσης (0,1 %) θα είχε τις ακόλουθες επιπτώσεις:

σε εκατ. EUR

	2022		2021	
	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	(23)	22	(42)	41

Μεταβολή της παραδοχής που αφορά την ηλικία συνταξιοδότησης κατά ένα έτος θα είχε τις ακόλουθες επιπτώσεις:

σε εκατ. EUR

	2022		2021	
	Αύξηση κατά ένα έτος	Μείωση κατά ένα έτος	Αύξηση κατά ένα έτος	Μείωση κατά ένα έτος
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	(173)	184	(317)	334

2.10. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

σε εκατ. EUR

	Ποσό στις 31.12.2021	Συμπληρω ματικές προβλέπει ς	Αχρησιμοπ οίητα αντιλογισθ έντα ποσά	Χρησιμοπ οιηθέντα ποσά	Μεταφορά μεταξύ κατηγορι ών	Μεταβολή εκτιμήσεων	Ποσό στις 31.12.2022
<i>Δικαστικές υποθέσεις:</i>							
<i>Γεωργία</i>	354	222	(83)	(216)	-	-	277
<i>Λοιπά</i>	22	54	(3)	(2)	(0)	0	71
<i>Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων</i>	2 440	-	-	(38)	-	(657)	1 745
<i>Δημοσιονομικές</i>	1	-	-	-	-	0	1
<i>Λοιπά</i>	530	494	(249)	(100)	0	2	677
Σύνολο	3 348	770	(336)	(356)	0	(654)	2 771
Μη κυκλοφορούντα	2 950	242	(85)	(218)	(36)	(654)	2 199
Κυκλοφορούντα	398	527	(251)	(138)	36	(0)	571

Οι προβλέψεις είναι αξιόπιστες εκτιμήσεις ποσών τα οποία προκύπτουν από παρελθόντα γεγονότα και τα οποία πιθανότατα θα χρειαστεί να καταβληθούν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ στο μέλλον.

Δικαστικές υποθέσεις

Πρόκειται για την εκτίμηση των ποσών που είναι πιθανόν να πληρωθούν μετά το τέλος του έτους για ορισμένες δικαστικές υποθέσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη. Τα ποσά των ενισχύσεων για τη γεωργία αφορούν τις νομικές ενέργειες των κρατών μελών κατά των αποφάσεων εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση για το ΕΓΤΕ και το ΕΓΤΑΑ.

Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων

Το 2017 η βάση για την πρόβλεψη επικαιροποιήθηκε σύμφωνα με τη «Στρατηγική του προγράμματος παροπλισμού πυρηνικών εγκαταστάσεων και διαχείρισης αποβλήτων (D&WMP) του JRC – επικαιροποίηση 2017». Η επανεξέταση της στρατηγικής, καθώς και του προϋπολογισμού και των αναγκών προσωπικού, διενεργήθηκε σε συνεργασία με την ανεξάρτητη ομάδα εμπειρογνομόνων D&WMP. Αντιπροσωπεύει την καλύτερη διαθέσιμη εκτίμηση του προϋπολογισμού και του προσωπικού που απαιτείται για την ολοκλήρωση του παροπλισμού των εγκαταστάσεων του JRC στην Ispra, στο Geel, στην Καρλσρούη και στο Petten.

Σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες της ΕΕ, η πρόβλεψη αυτή λαμβάνει υπόψη το ποσοστό πληθωρισμού και στη συνέχεια προεξοφλείται στην καθαρή παρούσα αξία της (με τη βοήθεια της καμπύλης swap σε ευρώ). Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 αυτό οδήγησε σε πρόβλεψη που ανερχόταν σε 1 745 εκατ. EUR, εκ των οποίων ένα μέρος αναμενόταν να χρησιμοποιηθεί το 2023 (35 εκατ. EUR) και το υπόλοιπο αργότερα (1 710 εκατ. EUR). Η μείωση σε σύγκριση με το 2021 είναι κυρίως αποτέλεσμα της απότομης αύξησης των προεξοφλητικών επιτοκίων που εφαρμόστηκαν στις εκτιμήσεις του μελλοντικού κόστους.

Πρέπει να σημειωθεί ότι σημαντικές αβεβαιότητες, οι οποίες ενυπάρχουν στον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό του παροπλισμού πυρηνικών εγκαταστάσεων, θα μπορούσαν να επηρεάσουν την εκτίμηση αυτή, η οποία θα μπορούσε να αυξηθεί σημαντικά στο μέλλον. Οι κυριότερες πηγές αβεβαιότητας σχετίζονται με την τελική κατάσταση της παροπλισμένης εγκατάστασης, τα πυρηνικά υλικά, τις πτυχές της διαχείρισης και της διάθεσης αποβλήτων, τον ελλιπή ή ανύπαρκτο καθορισμό εθνικών κανονιστικών πλαισίων, τις περίπλοκες και χρονοβόρες διαδικασίες χορήγησης αδειών και τις μελλοντικές εξελίξεις στην αγορά του κλάδου παροπλισμού.

2.11. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2022	31.12.2021
Μακροπρόθεσμες			
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος	2.11.1	323 798	214 824
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	2.4.2.2	9	5
Υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις	2.11.2	177	146
		323 985	214 974
Βραχυπρόθεσμες			
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος	2.11.1	22 022	23 501
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	2.4.2.2	15	–
Υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις	2.11.2	6 279	7 648
		28 316	31 149
Σύνολο		352 301	246 123

2.11.1. Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβεσμένο κόστος

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2022	31.12.2021
Δανειοληπτικές πράξεις για το NGEU και χρηματοδοτική συνδρομή	2.11.1.1	344 303	236 720
Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	2.11.1.2	1 517	1 605
Σύνολο		345 820	238 325
Μακροπρόθεσμες		323 798	214 824
Βραχυπρόθεσμες		22 022	23 501

2.11.1.1. Δανειοληπτικές πράξεις για το NGEU και χρηματοδοτική συνδρομή

σε
εκατ. EUR

	NGEU	SURE	ΕΜΧΣ	ΙΠ	ΜΧΣ	Ευρατόμ	Σύνολο
Σύνολο στις 31.12.2021	91 000	90 567	47 138	201	7 464	351	236 720
Νέες δανειοληπτικές πράξεις — ονομαστικά ποσά	150 267	8 718	2 200	–	7 535	–	168 720
Επιστροφές	(53 381)	–	(2 700)	–	(10)	(23)	(56 114)
Μεταβολές λογιστικής αξίας	(4 758)	(155)	(51)	0	(60)	0	(5 023)
Σύνολο στις 31.12.2022	183 129	99 130	46 587	201	14 929	327	344 303
Μη κυκλοφορούσες	165 546	99 026	42 666	200	14 798	314	322 549
Κυκλοφορούσες	17 583	104	3 921	1	131	14	21 754

Οι δανειοληπτικές πράξεις αφορούν κυρίως μακροπρόθεσμα ομόλογα, εκτός από το NGEU για το οποίο υπάρχουν βραχυπρόθεσμα γραμμάτια της ΕΕ ύψους 17 δισ. EUR (2021: 20 δισ. EUR). Εκτός από τις δανειοληπτικές πράξεις του NGEU, βλ. κατωτέρω, όλες οι δανειοληπτικές πράξεις είναι συνακόλουθες, πράγμα που σημαίνει ότι υπάρχουν αντίστοιχα ισοδύναμα δάνεια (ίδιοι όροι, επιτόκια, προθεσμίες λήξης κ.λπ.) — βλ. σημείωση 2.4.1.1.

Οι δανειοληπτικές πράξεις του NGEU χρηματοδοτούν δάνεια ΜΑΑ, μη επιστρεπτέα στήριξη του ΜΑΑ και άλλα προγράμματα του ΠΔΠ. Υπάρχει εξαμηνιαίο σχέδιο δανεισμού με βάση τις προβλεπόμενες εκροές για δάνεια και μη επιστρεπτέα στήριξη. Η Επιτροπή ακολουθεί διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης και χρησιμοποιεί διάφορα μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα χρηματοδοτικά μέσα, τα οποία της επιτρέπουν να προσφέρει μακροπρόθεσμα δάνεια με ελκυστικούς όρους στα δικαιούχα κράτη μέλη. Στη συνέχεια, το κόστος δανεισμού κατανέμεται —ακολουθώντας μία ενοποιημένη προσέγγιση— στους δικαιούχους των δανείων και στον προϋπολογισμό της ΕΕ (για τη μη επιστρεπτέα στήριξη).

Στο πλαίσιο της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης του NGEU, η Επιτροπή εκδίδει βραχυπρόθεσμα χρεόγραφα (3 ή 6 μηνών), τα οποία μπορούν να εξοφληθούν κατά το ίδιο ή το επόμενο έτος. Τα 53,4 δισ. EUR στη γραμμή «αποπληρωμές» στο πλαίσιο του MAA αναφέρονται σε τέτοιες βραχυπρόθεσμες δανειοληπτικές πράξεις. Ο καθαρός πρόσθετος δανεισμός για το NGEU το 2022 ανήλθε σε 96,9 δισ. EUR.

Η γραμμή «μεταβολές της λογιστικής αξίας» αντιστοιχεί στη μεταβολή των δεδουλευμένων τόκων και στις μεταβολές των προσαυξήσεων/εκπτώσεων (νέες προσαυξήσεις/εκπτώσεις και αποσβέσεις).

Για το NGEU, η γραμμή «μεταβολές της λογιστικής αξίας» αφορά κυρίως τις εκπτώσεις επί των εκδόσεων ομολόγων του 2022. Όταν τα επιτόκια τοκομεριδίου είναι χαμηλότερα από τα επιτόκια της αγοράς, ο δανειολήπτης λαμβάνει μικρότερο ποσό από την ονομαστική αξία των δανειοληπτικών πράξεων. Η διαφορά είναι το ποσό της έκπτωσης. Το ποσό αυτό υφίσταται σταδιακή απόσβεση, ως χρηματοοικονομικό κόστος και αποτελεί μέρος του υπολογισμού του αποτελεσματικού επιτοκίου της δανειοληπτικής πράξης.

Η αποπληρωμή των ανωτέρω δανειοληπτικών πράξεων είναι εντέλει εγγυημένη από τον προϋπολογισμό της ΕΕ — βλ. σημείωση **2.4.1.1**, και κατ' επέκταση από κάθε κράτος μέλος.

Αποτελεσματικά επιτόκια δανειοληπτικών πράξεων (εκφρασμένα σε φάσμα επιτοκίων)

	31.12.2022	31.12.2021
NGEU	(0,49) % - 3,41 %	(0,95) % - 0,74 %
SURE	(0,48) % - 2,78 %	(0,48) % - 0,77 %
EMXS	(0,03) % - 3,79 %	(0,03) % - 3,79 %
ΙΠ	2,95 %	2,95 %
MXS	(0,14) % - 3,70 %	(0,14) % - 3,70 %
Ευρατόμ	(0,08) % - 1,53 %	(0,08) % - 1,58 %

2.11.1.2. Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

	31.12.2022	31.12.2021
<i>σε εκατ. EUR</i>		
Μη κυκλοφορούσες		
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	847	1 017
Κτίρια εξοφλούμενα με δόσεις	296	291
Λοιπά	106	133
	1 249	1 441
Κυκλοφορούσες		
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	103	103
Κτίρια εξοφλούμενα με δόσεις	48	54
Πρόστιμα που πρέπει να επιστραφούν	—	—
Λοιπά	117	6
	268	164
Σύνολο	1 517	1 605

Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης

	Μελλοντικά καταβλητέα ποσά			Σύνολο
	< 1 έτος	1-5 έτη	> 5 έτη	παθητικού
<i>σε εκατ. EUR</i>				
Γήπεδα και κτίρια	97	393	447	938
Λοιπά πάγια στοιχεία ενεργητικού	6	7	—	13
Σύνολο στις 31.12.2022	103	400	447	951
Τόκοι	39	124	74	237
Σύνολο της ελάχιστης καταβολής μελλοντικών μισθωμάτων στις 31.12.2022	143	524	521	1 188

Σύνολο της ελάχιστης καταβολής μελλοντικών μισθωμάτων στις 31.12.2021	145	619	631	1 395
---	-----	-----	-----	-------

Τα ανωτέρω ποσά που αφορούν μισθώσεις και κτίρια θα πρέπει να χρηματοδοτηθούν από επόμενους προϋπολογισμούς.

2.11.2. Υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις

σε εκατ. EUR

	31.12.2022		31.12.2021	
	Είσπραξη της οικονομικής εγγύησης (Σημείωση 2.6.2)	Υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις	Είσπραξη της οικονομικής εγγύησης (Σημείωση 2.6.2)	Υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις
<i>Προγράμματα δημοσιονομικών εγγυήσεων της ΕΕ</i>				
Εγγύηση του ΕΤΣΕ	2 039	2 178	2 917	3 618
Εγγυήσεις ΕΕΔ της ΕΤΕπ	47	2 358	106	2 569
Εγγύηση του ΕΤΒΑ	3	180	2	139
Εγγύηση InvestEU	46	332	–	–
Εγγύηση της ΕΕ NDICI	0	203	–	4
	2 134	5 252	3 024	6 330
<i>Προγράμματα χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ</i>				
COSME	0	617	0	780
Ορίζων 2020	37	422	59	410
CCS	–	60	–	110
Λοιπά	29	106	32	165
	66	1 204	90	1 464
Σύνολο	2 201	6 456	3 115	7 794
<i>Μη κυκλοφορούσες</i>	<i>1 832</i>	<i>177</i>	<i>2 630</i>	<i>146</i>
<i>Κυκλοφορούσες</i>	<i>369</i>	<i>6 279</i>	<i>485</i>	<i>7 648</i>

Η ΕΕ εφαρμόζει την απεικόνιση των συμβολαίων οικονομικών εγγυήσεων σε ακαθάριστη βάση, όπου τα έσοδα προς είσπραξη στο πλαίσιο της εγγύησης αναγνωρίζονται ως το σκέλος είσπραξης οικονομικών εγγυήσεων (που παρουσιάζεται στον τομέα των απαιτήσεων από ανταλλακτικές συναλλαγές — βλ. σημείωση **2.6.2**) και αναγνωρίζεται υποχρέωση οικονομικών εγγυήσεων που αντιπροσωπεύει την υποχρέωση της ΕΕ για την κάλυψη των μελλοντικών απαιτήσεων από εγγυήσεις.

Η εγγύηση του ΕΤΣΕ και η εγγύηση της ΕΕΔ παραμένουν τα οικονομικά σημαντικότερα προγράμματα οικονομικών εγγυήσεων, με υποχρέωση από οικονομικές εγγυήσεις ύψους 2 178 εκατ. EUR και 2 358 εκατ. EUR, αντίστοιχα. Ενώ, σε αντάλλαγμα για την εγγύηση του ΕΤΣΕ, η ΕΕ δικαιούται αναμενόμενη αμοιβή ύψους 2 039 εκατ. EUR —που αναγνωρίζεται ως είσπραξη συμβολαίων οικονομικής εγγύησης— που καλύπτει σε μεγάλο βαθμό την υποχρέωση, για την εγγύηση της ΕΕΔ τα αναμενόμενα έσοδα είναι 47 εκατ. EUR, καλύπτοντας έτσι μικρό μόνο μέρος της εγγύησης. Αυτό οφείλεται στο υψηλό μερίδιο επιδότησης της ΕΕ στην ΕΕΔ. Το 2022 υπογράφηκαν νέες συμφωνίες εγγυήσεων στο πλαίσιο των προγραμμάτων InvestEU και NDICI, με αποτέλεσμα την αναγνώριση νέων υποχρεώσεων από οικονομικές εγγυήσεις (βλ. επίσης σημείωση **4.1.1**).

Τα περισσότερα από τα υπόλοιπα προγράμματα εγγυήσεων της ΕΕ, ιδίως εκείνα που προβλέπονται για χρηματοδότηση υψηλότερου κινδύνου για τις ΜΜΕ ή τον τομέα της καινοτομίας, είναι μη αμειβόμενα. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις εγγυήσεις στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», βλ. σημείωση **2.4.2.1** και σημείωση **4.1.2** σε σχέση με το πρόγραμμα COSME.

2.12. ΟΦΕΙΛΕΣ

	σε εκατ. EUR			σε εκατ. EUR		
	Ακαθάριστο ποσό	Προσαρμογές	Καθαρό ποσό στις 31.12.2022	Ακαθάριστο ποσό	Προσαρμογές	Καθαρό ποσό στις 31.12.2021
Δηλώσεις δαπανών και τιμολόγια που παρελήφθησαν από:						
<i>Κράτη μέλη</i>						
ΕΓΤΑΑ και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης	80	(0)	80	30	(0)	30
ΕΤΠΑ & ΤΣ	6 258	(1 614)	4 644	6 484	(1 878)	4 606
ΕΚΤ	2 796	(368)	2 428	3 311	(596)	2 715
ΜΑΑ (NGEU)	24 629		24 629	19 118		19 118
Λοιπά	1 075	(170)	904	663	(58)	605
<i>Οντότητες ιδιωτικού και δημοσίου δικαίου</i>	1 527	(467)	1 060	1 563	(320)	1 244
Συνολικό κόστος από δηλώσεις δαπανών και παραληφθέντα τιμολόγια	36 366	(2 620)	33 745	31 169	(2 851)	28 318
ΕΓΤΕ	15 795	ά/α	15 795	15 650	ά/α	15 650
Οφειλές ιδίων πόρων	3 764	ά/α	3 764	38	ά/α	38
Διάφορες οφειλές	1 679	ά/α	1 679	2 030	ά/α	2 030
Λοιπά	357	ά/α	357	335	ά/α	335
Σύνολο	57 961	(2 620)	55 341	49 223	(2 851)	46 372

Οι οφειλές περιλαμβάνουν τιμολόγια και δηλώσεις δαπανών που έχουν παραληφθεί αλλά δεν έχουν ακόμη εξοφληθεί στο τέλος του έτους. Αρχικά αναγνωρίζονται κατά τον χρόνο παραλαβής των τιμολογίων / δηλώσεων δαπανών για τα ζητούμενα ποσά. Στη συνέχεια, οι οφειλές προσαρμόζονται ώστε να αντικατοπτρίζουν μόνο τα ποσά που γίνονται δεκτά κατόπιν ελέγχου των δαπανών, καθώς και τα ποσά που εκτιμώνται ως επιλέξιμα. Τα ποσά που εκτιμώνται ως μη επιλέξιμα περιλαμβάνονται στη στήλη «Προσαρμογές»· τα μεγαλύτερα ποσά αφορούν τις διαρθρωτικές δράσεις.

Η σημαντική αύξηση σε σύγκριση με το τέλος του προηγούμενου έτους οφείλεται κυρίως στο μέσο ΜΑΑ (NGEU) το οποίο ξεκίνησε το 2021 και στο οποίο οι εκκρεμείς οφειλές στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ανέρχονταν συνολικά σε 24,6 δισ. EUR. Τα ποσά αυτά αντιπροσωπεύουν τις αιτήσεις πληρωμής που παρελήφθησαν προς το τέλος του έτους, για τις οποίες εκκρεμούσε ακόμη η αξιολόγηση των οροσλήμων και των στόχων.

Κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, ο κανονισμός 2013/1303 περί κοινών διατάξεων (ΚΚΔ) που εφαρμόζεται στα διαρθρωτικά ταμεία (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ), στο Ταμείο Συνοχής και στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) προβλέπει ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ προστατεύεται μέσω συστηματικής παρακράτησης του 10 % των ενδιάμεσων πληρωμών που πραγματοποιούνται. Τον Φεβρουάριο μετά τη λήξη της λογιστικής χρήσης του ΚΚΔ (1 Ιουλίου - 30 Ιουνίου), ο κύκλος ελέγχου ολοκληρώνεται μέσω διαχειριστικών επαληθεύσεων από τις διαχειριστικές αρχές και ελέγχων από τις ελεγκτικές αρχές. Η Επιτροπή εξετάζει τα έγγραφα διασφάλισης και τους λογαριασμούς που υποβάλλουν οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών. Η πληρωμή / ανάκτηση του τελικού υπολοίπου πραγματοποιείται μόνο μετά την περάτωση της αξιολόγησης και την αποδοχή των λογαριασμών. Το ποσό που παρακρατήθηκε σύμφωνα με τη διάταξη αυτή στο τέλος του 2022 ανέρχεται σε 8,8 δισ. EUR. Μέρος του ποσού αυτού (1,3 δισ. EUR) εκτιμάται ως μη επιλέξιμο βάσει των πληροφοριών που παρασχέθηκαν από τα κράτη μέλη στους λογαριασμούς τους και περιλαμβάνεται επίσης στη στήλη «Προσαρμογές».

Αιτήσεις προχρηματοδότησης

Πέραν των προαναφερθέντων ποσών, στο τέλος του 2022 έχουν παραληφθεί αιτήσεις προχρηματοδότησης ύψους 3 δισ. EUR, για τις οποίες τα σχετικά ποσά δεν είχαν καταβληθεί στο τέλος του έτους. Σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες της ΕΕ, τα ποσά αυτά δεν εγγράφονται ως οφειλές.

Οφειλές ιδίων πόρων

Οι οφειλές ιδίων πόρων αναφέρονται στις συνεισφορές των κρατών μελών στον προϋπολογισμό της ΕΕ οι οποίες πρέπει να επιστραφούν στο τέλος του έτους. Οι διορθωτικοί προϋπολογισμοί εκτελούνται σύμφωνα με το άρθρο 10α παράγραφος 3 του κανονισμού αριθ. 609/2014. Το μεγάλο υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου

2022 οφειλόταν στην έγκριση του διορθωτικού προϋπολογισμού αριθ. 5/2022 στις 23 Νοεμβρίου 2022. Σύμφωνα με την εν λόγω νομική διάταξη, τα προκύπτοντα ποσά επιστράφηκαν στα κράτη μέλη την πρώτη εργάσιμη ημέρα του Ιανουαρίου του 2023.

2.13. ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΠΡΟΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ

	σε εκατ. EUR	
	31.12.2022	31.12.2021
Δεδουλευμένα έξοδα	85 870	77 819
Προεισπραχθέντα έσοδα	127	126
Λοιπά	167	123
Σύνολο	86 164	78 068

Η κατανομή των δεδουλευμένων εξόδων έχει ως εξής:

	σε εκατ. EUR	
	31.12.2022	31.12.2021
ΜΑΑ (NGEU)	17 188	8 263
ΕΓΤΕ	25 316	25 241
ΕΓΤΑΑ και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης	19 625	19 245
ΕΤΠΑ και ΤΣ	8 741	10 710
ΕΚΤ	3 366	3 499
Λοιπά	11 633	10 859
Σύνολο	85 870	77 819

Τα δεδουλευμένα έξοδα αφορούν αναγνωρισμένες δαπάνες για τις οποίες η Ένωση δεν έχει ακόμη λάβει δηλώσεις δαπανών. Όσον αφορά την πολιτική συνοχής, η μείωση σχετίζεται κυρίως με το γεγονός ότι η περίοδος 2014-2020 βρίσκεται στο στάδιο περάτωσης. Επιπλέον, η εφαρμογή για την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού είναι μάλλον αργή και συνεπώς δεν αναγνωρίστηκαν τα δεδουλευμένα έξοδα για την περίοδο 2021-2027. Από την άλλη πλευρά, υπάρχει αύξηση των δεδουλευμένων εξόδων για το μέσο ΜΑΑ, καθώς τα κράτη μέλη σημειώνουν πρόοδο όσον αφορά την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων και επιτυγχάνονται τα ορόσημα.

ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

2.14. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

		σε εκατ. EUR	
	Σημείωση	31.12.2022	31.12.2021
Άλλα αποθεματικά		1 312	1 325
Σύνολο		1 312	1 325

Το ποσό αυτό αφορά κατά κύριο λόγο τα αποθεματικά της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ (865 εκατ. EUR) για τα στοιχεία ενεργητικού του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, τα οποία δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο της εκκαθάρισης της ΕΚΑΧ, καθώς και το αποθεματικό του Γραφείου διανοητικής ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (293 εκατ. EUR).

2.15. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

		σε εκατ. EUR
Απαιτήσεις έναντι των κρατών μελών στις 31.12.2021		83 624
Αποτέλεσμα του προϋπολογισμού 2021 που πιστώθηκε σε κράτη μέλη		3 227
Επανεπιμετρήσεις υποχρεώσεων για παροχές σε εργαζομένους		(46 048)
Λοιπά		(115)
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους		91 949
Σύνολο απαιτήσεων έναντι των κρατών μελών στις 31.12.2022		132 637

Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το μέρος των εξόδων που έχει πραγματοποιήσει η ΕΕ έως τις 31 Δεκεμβρίου, τα οποία πρέπει να χρηματοδοτηθούν από επόμενους προϋπολογισμούς. Έτσι, σύμφωνα με τους κανόνες της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση πολλά έξοδα αναγνωρίζονται στο έτος N μολονότι μπορεί να καταβληθούν στην ουσία το έτος N + 1 (ή αργότερα) και επομένως να χρηματοδοτηθούν από τον προϋπολογισμό του έτους N + 1 (ή αργότερα). Η καταχώριση των ποσών αυτών στους λογαριασμούς παθητικού, σε συνδυασμό με το ότι τα αντίστοιχα ποσά χρηματοδοτούνται από επόμενους προϋπολογισμούς, έχει ως αποτέλεσμα την υπέρογκη αύξηση του παθητικού σε σχέση με το ενεργητικό στο τέλος του έτους. Τα πιο σημαντικά ποσά που πρέπει να τονιστούν αφορούν τις δανειοληπτικές πράξεις σε σχέση με μη επιστρεπτέα στήριξη οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του NGEU, τις δραστηριότητες του ΕΓΤΕ και τις υποχρεώσεις για παροχές σε εργαζομένους.

Τονίζεται, επίσης, ότι τα ανωτέρω δεν επηρεάζουν το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Τα έσοδα του προϋπολογισμού πρέπει να ισοσκελίζουν ή να υπερβαίνουν πάντα τις δαπάνες του προϋπολογισμού και τυχόν πλεόνασμα εσόδων επιστρέφεται στα κράτη μέλη.

Οι επανεπιμετρήσεις υποχρεώσεων για παροχές σε εργαζομένους αφορούν τα αναλογιστικά κέρδη και τις ζημιές που προκύπτουν από την αναλογιστική αποτίμηση των εν λόγω υποχρεώσεων.

Η σημαντική αύξηση των απαιτήσεων έναντι των κρατών μελών τα τελευταία δύο έτη οφείλεται κυρίως στις δανειοληπτικές πράξεις σε σχέση με μη επιστρεπτέα στήριξη οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του NGEU κατά την εν λόγω περίοδο.

3. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

ΕΣΟΔΑ

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΗ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ: ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ

3.1. ΠΟΡΟΙ ΑΕΕ

Τα έσοδα από ίδιους πόρους αποτελούν το βασικό στοιχείο των λειτουργικών εσόδων της ΕΕ. Τα έσοδα από το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ) ανέρχονται σε 103 880 εκατ. EUR για το 2022 (2021: 115 955 εκατ. EUR) και αποτελούν τη σημαντικότερη από τις τέσσερις κατηγορίες ιδίων πόρων. Επιβάλλεται ενιαίος συντελεστής στο ΑΕΕ κάθε κράτους μέλους. Τα έσοδα από το ΑΕΕ εξισορροπούν τα έσοδα και τις δαπάνες, δηλαδή χρηματοδοτούν το μέρος του προϋπολογισμού που δεν καλύπτεται από άλλες πηγές εσόδων. Η μείωση των εσόδων από το ΑΕΕ το 2022 σε σύγκριση με το 2021 εξηγείται από πολλαπλούς παράγοντες: την εγγραφή στον προϋπολογισμό υψηλότερου πλεονάσματος κατά 1,5 δισ. EUR, την αύξηση των προβλεπόμενων τελωνειακών δασμών κατά 6,4 δισ. EUR, την υψηλότερη συνεισφορά ΦΠΑ κατά 1,8 δισ. EUR και τη μεγαλύτερη συνεισφορά του Ηνωμένου Βασιλείου που συνδέεται με τη συμφωνία αποχώρησης (3,9 δισ. EUR).

3.2. ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ

Οι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι αφορούν κυρίως τελωνειακούς δασμούς, όπου τα κράτη μέλη παρακρατούν, ως έξοδα εισπραξης, το 25 % των ποσών, με αποτέλεσμα τα ανωτέρω στοιχεία να παρουσιάζονται μετά την εν λόγω αφαίρεση. Η εισπραξη των τελωνειακών δασμών έχει αυξηθεί σημαντικά λόγω της οικονομικής ανάκαμψης.

3.3. ΠΟΡΟΙ ΦΠΑ

Οι ίδιοι πόροι ΦΠΑ υπολογίζονται σύμφωνα με τις βάσεις ΦΠΑ των κρατών μελών, οι οποίες εναρμονίζονται προς τον σκοπό αυτό σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ. Εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής καταβολής 0,30 % στο συνολικό ποσό των εσόδων ΦΠΑ κάθε κράτους μέλους τα οποία έχουν εισπραχθεί για το σύνολο των φορολογητέων παραδόσεων διά του σταθμισμένου μέσου συντελεστή ΦΠΑ. Η βάση ΦΠΑ περιορίζεται στο 50 % του ΑΕΕ κάθε κράτους μέλους.

3.4. ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ

Για το βάρος των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών τα οποία παράγονται σε κάθε κράτος μέλος και δεν ανακυκλώνονται εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής καταβολής 0,80 EUR ανά χιλιόγραμμο. Τα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών που δεν ανακυκλώνονται σε ένα δεδομένο έτος υπολογίζονται ως η διαφορά μεταξύ των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών που παράγονται και των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών που ανακυκλώνονται κατά το εν λόγω έτος σε ένα κράτος μέλος. Η Βουλγαρία, η Τσεχία, η Εσθονία, η Ελλάδα, η Ισπανία, η Κροατία, η Ιταλία, η Κύπρος, η Λετονία, η Λιθουανία, η Ουγγαρία, η Μάλτα, η Πολωνία, η Πορτογαλία, η Ρουμανία, η Σλοβενία και η Σλοβακία δικαιούνται ειδικές ετήσιες κατ' αποκοπή μειώσεις των αντίστοιχων συνεισφορών τους στον ίδιο πόρο για τα πλαστικά. Αυτός ο σχετικά νέος ίδιος πόρος θεσπίστηκε το 2021 με την έναρξη ισχύος της νέας απόφασης 2020/2053 για τους ίδιους πόρους.

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΗ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ: ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

3.5. ΠΡΟΣΤΙΜΑ

Τα έσοδα ύψους 915 εκατ. EUR (2021: 1 990 εκατ. EUR) αφορούν κυρίως πρόστιμα που επέβαλε η Επιτροπή στα κράτη μέλη για παραβάσεις του δικαίου της ΕΕ (640 εκατ. EUR) και πρόστιμα που επιβλήθηκαν σε εταιρείες για παραβάσεις των κανόνων ανταγωνισμού της ΕΕ (272 εκατ. EUR).

3.6. ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΕΞΟΔΩΝ

σε εκατ. EUR

	2022	2021
Επιμερισμένη διαχείριση	1 110	1 682
Άμεση διαχείριση	90	61
Έμμεση διαχείριση	19	51
Σύνολο	1 219	1 794

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει κυρίως τα εντάλματα εισπραξης που εκδόθηκαν από την Επιτροπή τα οποία εισπράττονται ή αντισταθμίζουν (δηλαδή αφαιρούνται από) τις επακόλουθες πληρωμές που καταχωρίστηκαν στο λογιστικό σύστημα της Επιτροπής. Τα εντάλματα εισπραξης εκδίδονται με σκοπό την ανάκτηση δαπανών που είχαν καταβληθεί στο παρελθόν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Οι ανακτήσεις βασίζονται σε ελέγχους, λογιστικούς ελέγχους ή αναλύσεις επιλεξιμότητας και, ως εκ τούτου, οι ενέργειες αυτές προστατεύουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ από δαπάνες κατά παράβαση της νομοθεσίας.

Περιλαμβάνονται επίσης τα εντάλματα εισπραξης που εκδόθηκαν από κράτη μέλη για δικαιούχους δαπανών του ΕΓΤΕ, καθώς και η μεταβολή των εκτιμήσεων για τα δεδουλευμένα έσοδα από το τέλος της προηγούμενης χρήσης έως το τέλος της τρέχουσας χρήσης.

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στον ανωτέρω πίνακα αφορούν έσοδα τα οποία αποκτήθηκαν μέσω της έκδοσης ενταλμάτων εισπραξης. Για αυτόν τον λόγο, τα εν λόγω ποσά δεν μπορούν και δεν δείχνουν το σύνολο των μέτρων που ελήφθησαν για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ, ιδιαίτερα όσον αφορά την πολιτική συνοχής όπου έχουν θεσπιστεί ειδικοί μηχανισμοί για την εξασφάλιση της διόρθωσης μη επιλέξιμων δαπανών, οι περισσότερες εκ των οποίων δεν συνεπάγονται έκδοση εντάλματος εισπραξης. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ προστατεύεται επίσης με ανακλήσεις δαπανών και ανακτήσεις προχρηματοδοτήσεων.

Η ανάκτηση δαπανών υπό επιμερισμένη διαχείριση αποτελεί το μεγαλύτερο μέρος του συνόλου:

Γεωργία: ΕΓΤΕ και αγροτική ανάπτυξη

Στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ και του ΕΓΤΑΑ, τα ποσά που καταλογίζονται ως έσοδα του έτους στον τομέα αυτόν είναι οι δημοσιονομικές διορθώσεις του έτους και οι επιστροφές που δηλώθηκαν από κράτη μέλη και εισπράχθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, καθώς και η καθαρή αύξηση των υπολοίπων που δηλώθηκαν από κράτη μέλη προς εισπραξη στο τέλος του έτους σχετικά με απάτες και παρατυπίες.

Πολιτική συνοχής

Τα κύρια ποσά που σχετίζονται με την πολιτική συνοχής είναι τα ποσά που η Επιτροπή αναμένει να ανακτήσει από τα κράτη μέλη. Η ανάκτηση θα πραγματοποιηθεί μετά την εξέταση και αποδοχή των ετήσιων λογαριασμών που υπέβαλαν τα κράτη μέλη στις αρχές του 2023. Τα προς ανάκτηση ποσά αντιπροσωπεύουν ουσιαστικά τη διαφορά μεταξύ των ποσών που είχαν δηλωθεί αρχικά ως επιλέξιμα κατά τη διάρκεια της λογιστικής χρήσης και των ποσών που επιβεβαιώθηκαν ως επιλέξιμα στους ετήσιους λογαριασμούς των κρατών μελών. Ένα μικρό ποσό σημαίνει ότι οι έλεγχοι που εφαρμόστηκαν σε επίπεδο κράτους μέλους κατέστησαν δυνατό τον έγκαιρο εντοπισμό μη επιλέξιμων ποσών.

3.7. ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΠΟΧΩΡΗΣΗΣ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Αυτό σχετίζεται με τα καθαρά ποσά που οφείλει το Ηνωμένο Βασίλειο βάσει της συμφωνίας αποχώρησης που υπογράφηκε μετά την αποχώρησή του από την Ένωση το 2020 — βλ. σημείωση **2.6.1.2** και τα οποία προσαρμόζονται κάθε έτος σύμφωνα με τις απαιτήσεις της συμφωνίας αποχώρησης. Τα έσοδα είναι μηδενικά για το 2022 και αντ' αυτού αναγνωρίζονται έξοδα — αυτό οφείλεται κυρίως στη μεγάλη μείωση των εκκρεμών απαιτήσεων από το Ηνωμένο Βασίλειο σχετικά με τις συντάξεις και τις λοιπές παροχές σε εργαζομένους (άρθρο 142), καθώς και στα πρόσθετα ποσά που πρέπει να καταβληθούν στο Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με τους ιδίους πόρους (άρθρο 136).

3.8. ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΗ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

	σε εκατ. EUR	
	2022	2021
Συνεισφορές κρατών μελών για το Ταμείο Καινοτομίας	3 192	2 187
Φόροι και εισφορές του προσωπικού	1 439	1 367
Συνεισφορές τρίτων χωρών	1 307	1 056
Συνεισφορές κρατών μελών για το ESI και για εξωτερική βοήθεια	204	199
Μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού	321	356
Δημοσιονομικές προσαρμογές	3 246	1 245
Προσαρμογή προβλέψεων	991	65
Λοιπά	695	261
Σύνολο	11 395	6 737

Οι συνεισφορές των κρατών μελών στο Ταμείο Καινοτομίας αποτελούν έσοδα που σχετίζονται κυρίως με την πώληση δικαιωμάτων εκπομπής τα οποία πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για τη στήριξη της καινοτομίας στον τομέα των τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

Τα έσοδα από φόρους και εισφορές του προσωπικού αφορούν πρωτίστως τις κρατήσεις από τους μισθούς των υπαλλήλων. Οι συνταξιοδοτικές εισφορές και ο φόρος εισοδήματος αντιπροσωπεύουν τα σημαντικότερα ποσά εντός αυτής της κατηγορίας.

Οι συνεισφορές από τρίτες χώρες είναι κυρίως συνεισφορές από τις χώρες της ΕΖΕΣ (646 εκατ. EUR), καθώς και χρηματοδοτικές συνεισφορές τρίτων χωρών στο πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη» (427 εκατ. EUR) και στο ERASMUS+ (145 εκατ. EUR).

Οι συνεισφορές από τα κράτη μέλη αφορούν κυρίως 165 εκατ. EUR για τη χρηματοδότηση της Διευκόλυνσης για τους Πρόσφυγες στην Τουρκία.

Οι δημοσιονομικές προσαρμογές αντιπροσωπεύουν κυρίως το πλεόνασμα του προϋπολογισμού από το προηγούμενο έτος, το οποίο ανήλθε σε 3 227 εκατ. EUR (2021: 1 769 εκατ. EUR).

Η αύξηση των εσόδων που σχετίζονται με τις προβλέψεις οφείλεται κυρίως στη μείωση της πρόβλεψης για τον παροπλισμό πυρηνικών εγκαταστάσεων (βλ. σημείωση **2.10**).

Τα λοιπά έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές περιλαμβάνουν συνεισφορές του κράτους υποδοχής του ITER και συνδρομές των μελών στη «Σύντηξη για ενέργεια», την ευρωπαϊκή κοινή επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης (155,5 εκατ. EUR) και προσαρμογή της απομείωσης των εισπρακτέων ποσών ΠΙΠ (189 εκατ. EUR).

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

3.9. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ

σε εκατ. EUR

	2022	2021
<i>Τόκοι από:</i>		
Εκπρόθεσμες πληρωμές	(927)	1 529
Δάνεια	1 238	1 160
Δανειοληπτικές πράξεις	325	220
Λοιπά	127	10
Έσοδα από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων	1 282	987
Κέρδη από χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ή παθητικού στην		
Μη παράγωγα	128	324
Παράγωγα	294	815
Μερίσματα	114	30
Λοιπά	20	16
Σύνολο	2 602	5 092

Τα έσοδα από τόκους υπερημερίας προέρχονται κυρίως από πρόστιμα και συνεισφορές ιδίων πόρων που οφείλονται και δεν έχουν καταβληθεί εμπρόθεσμα. Το αρνητικό ποσό εξηγείται από τη σημαντική μείωση των δεδουλευμένων εσόδων από τόκους υπερημερίας για την περίπτωση δήλωσης χαμηλότερης δασμολογητέας αξίας που αναφέρεται στη σημείωση **2.6.1.1**, από 1,4 δισ. EUR που αναγνωρίστηκε το 2021 σε 0,4 δισ. EUR το 2022. Αυτή η μείωση κατά 1 δισ. EUR είναι συνέπεια της απόφασης του Δικαστηρίου που εκδόθηκε τον Μάρτιο του 2022 και συνεπώς αναγνωρίστηκε κατά το οικονομικό έτος 2022.

Οι τόκοι δανείων συνδέονται κυρίως με τον ΕΜΧΣ (0,8 δισ. EUR), όπου τα ανεξόφλητα ποσά έχουν κυρίως υψηλό αποτελεσματικό επιτόκιο. Άλλο ποσό 0,2 δισ. EUR αφορά τα δάνεια του ΜΑΑ, για τα οποία οι νέες εκταμιεύσεις το 2022 είχαν υψηλότερα αποτελεσματικά επιτόκια από ό,τι πέρυσι. Οι τόκοι των δανείων στο πλαίσιο του SURE είναι χαμηλοί (0,2 δισ. EUR) σε σύγκριση με το ποσό των ανεξόφλητων δανείων. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι σημαντικό μέρος παλαιότερων συναλλαγών είχαν χαμηλότερα ή αρνητικά επιτόκια. Βλ. επίσης σημείωση **2.4.1**.

Τα έσοδα από τόκους δανειοληπτικών πράξεων αφορούν κυρίως τα προγράμματα NGEU και SURE και οφείλονται στα αρνητικά αποτελεσματικά επιτόκια για ορισμένες προηγούμενες συναλλαγές.

Τα έσοδα από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων αφορούν κυρίως την απόσβεση υποχρεώσεων από οικονομικές εγγυήσεις. Μπορούν να ερμηνευθούν ως αποδέσμευση της ΕΕ από υποχρεώσεις από εγγυήσεις για την περίοδο κατά την οποία η ΕΕ ήταν σε ετοιμότητα να αποζημιώσει τους κατόχους των εγγυήσεων για τις πιστωτικές ζημιές τους. Συνεπώς, η αναγνώριση των εσόδων για τις οικονομικές εγγυήσεις αντικατοπτρίζει την πάροδο του χρόνου και τον όγκο των εγγυήσεων. Οι αποσβέσεις ισχύουν και για τα δύο είδη εγγυήσεων, τόσο για τις εγγυήσεις που αμείβονται όσο και για εκείνες για τις οποίες η ΕΕ χρεώνει μηδενική ή ονομαστική αμοιβή (βλ. σημείωση **2.11.2**). Από τις αμειβόμενες εγγυήσεις, η σημαντικότερη είναι η εγγύηση του ΕΤΣΕ που παρέχεται στην ΕΤΕπ για το δανειακό χαρτοφυλάκιο του σκέλους υποδομών και καινοτομίας, όπως συνδυάζεται με τα δανειακά χαρτοφυλάκια του InvestEU για το 2022 (βλ. σημείωση **4.1.1**). Το 2022 τα έσοδα από την εγγύηση του ΕΤΣΕ σε σχέση με τα εν λόγω συνδυασμένα δανειακά χαρτοφυλάκια ανέρχονταν σε 313 εκατ. EUR.

Τα έσοδα που σχετίζονται με συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων ύψους 1 282 εκατ. EUR συμψηφίζονται με ζημιές απομείωσης για υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις ύψους 362 εκατ. EUR σε σχέση με καταπτώσεις εγγυήσεων μετά την αφαίρεση των ανακτήσεων (360 εκατ. EUR) και μη πραγματοποιηθείσες ζημιές απομείωσης ύψους 1 εκατ. EUR (βλ. σημειώσεις **3.15** και **6.5**). Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιδότησε προγράμματα οικονομικών εγγυήσεων (514 εκατ. EUR) επιβάλλοντας προμήθειες εγγύησης με μηδενικό ή χαμηλότερο επιτόκιο (σημείωση **3.15**). Συνολικά, το καθαρό αποτέλεσμα των προγραμμάτων οικονομικών εγγυήσεων είναι πλεόνασμα ύψους 406 εκατ. EUR.

3.10. ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

	σε εκατ. EUR	
	2022	2021
Έσοδα από αμοιβές για παροχή υπηρεσιών (οργανισμοί)	694	689
Συναλλαγματικά κέρδη	330	299
Πώληση αγαθών	121	53
Μερίδιο καθαρού αποτελέσματος ΕΤαΕ	24	169
Έσοδα σχετικά με πάγια στοιχεία ενεργητικού	26	2
Λοιπά	475	285
Σύνολο	1 669	1 497

Τα έσοδα από αμοιβές για παροχή υπηρεσιών περιλαμβάνουν κυρίως τέλη για άδειες κυκλοφορίας που χρεώνει ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων και τέλη σημάτων που εισπράττονται από το Γραφείο διανοητικής ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΔΑΠΑΝΕΣ

3.11. ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

σε εκατ. EUR

Εκτελέστηκαν από κράτη μέλη	2022	2021
Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων	41 031	40 829
Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης	16 073	15 451
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ταμείο Συνοχής	43 083	46 932
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	14 649	16 727
Λοιπά	3 482	4 835
Σύνολο	118 318	124 774

Η μετάβαση από το ΠΔΠ της προηγούμενης περιόδου 2014-2020 στο ΠΔΠ της τρέχουσας περιόδου 2021-2027 εξηγεί τη μείωση των δαπανών στον τομέα της συνοχής (ΕΤΠΑ, ΤΣ, ΕΚΤ): οι δηλωθείσες δαπάνες για την προηγούμενη περίοδο μειώνονται, ενώ οι δαπάνες που αφορούν την τρέχουσα περίοδο είναι χαμηλές, κυρίως λόγω της καθυστερημένης εκκίνησης της υλοποίησής της.

Οι λοιπές δαπάνες περιλαμβάνουν κυρίως το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (0,8 δισ. EUR), το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (0,9 δισ. EUR), το αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit (0,4 δισ. EUR), το άσυλο και τη μετανάστευση (0,6 δισ. EUR), την εσωτερική ασφάλεια (0,4 δισ. EUR) και το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (0,4 δισ. EUR).

3.12. ΑΜΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

σε εκατ. EUR

	2022	2021
Εκτελέστηκαν από την Επιτροπή	78 497	48 265
εκ των οποίων MAA (NGEU)	69 461	42 940
Εκτελέστηκαν από τους εκτελεστικούς οργανισμούς της ΕΕ	14 962	14 232
Εκτελέστηκαν από τα καταπιστευματικά ταμεία	568	503
Σύνολο	94 027	63 000

Η αύξηση των δαπανών άμεσης διαχείρισης που εκτέλεσε η Επιτροπή συνδέεται κυρίως με την εφαρμογή του MAA, της πολιτικής στον τομέα της έρευνας και της εξωτερικής δράσης. Οι κύριες δαπάνες αφορούν τον MAA (69,5 δισ. EUR), η εκτέλεση του οποίου έχει αυξηθεί σημαντικά σε σχέση με το προηγούμενο έτος, καθώς τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τα παρεχόμενα κονδύλια και επιτυγχάνονται τα ορόσημα. Τα υπόλοιπα ποσά υπό άμεση διαχείριση αφορούν κυρίως την εφαρμογή της πολιτικής στον τομέα της έρευνας (7,4 δισ. EUR) και των εξωτερικών δράσεων, οι οποίες περιλαμβάνουν τον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας και τα οικεία πρόγραμμα μέσα (3,7 δισ. EUR), καθώς και τις επιχειρήσεις ανθρωπιστικής βοήθειας (1 δισ. EUR).

Ένα επιπλέον ποσό ύψους 3,1 δισ. EUR αφορά τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη», το κοινό ταμείο υποδομών για την ανάπτυξη έξυπνων δικτύων στον τομέα των μεταφορών, της ενέργειας και των τηλεπικοινωνιών.

3.13. ΕΜΜΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

σε εκατ. EUR

	2022	2021
Εκτελέστηκαν από άλλους οργανισμούς και όργανα της ΕΕ	3 615	3 154
Εκτελέστηκαν από τρίτες χώρες	630	890
Εκτελέστηκαν από διεθνείς οργανισμούς	4 650	3 622
Εκτελέστηκαν από άλλες οντότητες	4 738	3 225
Σύνολο	13 634	10 891

Στις δαπάνες έμμεσης διαχείρισης, 6 δισ. EUR αφορούν εξωτερικές δράσεις (κυρίως στους τομείς της προενταξιακής βοήθειας, της ανθρωπιστικής βοήθειας, της διεθνούς συνεργασίας και της γειτονίας). Επιπλέον ποσό ύψους 3,5 δισ. EUR συνδέεται με την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης (σε τομείς όπως η έρευνα, τα διαστημικά προγράμματα και η εκπαίδευση).

3.14. ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

σε εκατ. EUR

	2022	2021
Κόστος προσωπικού	7 957	7 377
Κόστος συντάξεων	6 251	5 040
Σύνολο	14 209	12 417

Το κόστος συντάξεων αντιπροσωπεύει στοιχεία των μεταβολών που έχουν προκύψει μετά την αναλογιστική εκτίμηση των υποχρεώσεων παροχών σε εργαζομένους εκτός εκείνων που αναγνωρίζονται στο καθαρό ενεργητικό. Ως εκ τούτου, δεν αντιπροσωπεύει τις πραγματικές καταβολές συντάξεων του έτους, οι οποίες είναι αισθητά χαμηλότερες, στα 2,2 δισ. EUR.

3.15. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

σε εκατ. EUR

	2022	2021
Καταβληθέντες τόκοι:		
Δανειοληπτικές πράξεις	1 912	1 209
Δάνεια	161	146
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	50	56
Λοιπά	31	103
Συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων — επιδοτούμενη αμοιβή	514	233
Καθαρές ζημίες απομείωσης από:		
Συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων	362	947
Δάνεια και απαιτήσεις	2 108	1 244
Ζημίες από χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ή παθητικού στην		
εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος:		
Μη παράγωγα	2 344	210
Παράγωγα	126	40
Λοιπά	29	13
Σύνολο	7 637	4 201

Οι καταβληθέντες τόκοι για τις δανειοληπτικές πράξεις προέρχονται κυρίως από τον ΕΜΧΣ (0,8 δισ. EUR), το ΝΓΕΥ (0,9 δισ. EUR) και το SURE (0,2 δισ. EUR). Οι τόκοι για τις δανειοληπτικές πράξεις στο πλαίσιο του SURE είναι σημαντικά χαμηλότεροι από ό,τι για τα άλλα προγράμματα, διότι σημαντικό μέρος αυτών έχει χαμηλότερα ή αρνητικά επιτόκια. Τα αρνητικά αποτελεσματικά επιτόκια για ορισμένες παλαιότερες συναλλαγές στο πλαίσιο του SURE εξηγούν επίσης τους καταβληθέντες τόκους δανείων (συνακόλουθη δανειοδότηση με αρνητικά επιτόκια).

Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις δαπάνες που σχετίζονται με οικονομικές εγγυήσεις, βλ. σημείωση 3.9.

Οι καθαρές ζημίες απομείωσης από δάνεια και απαιτήσεις αφορούν κυρίως την πρόσθετη απομείωση ύψους 2,1 δισ. EUR που αναγνωρίστηκε το 2022 για τα δάνεια ΜΧΣ και Ευρατόμ προς την Ουκρανία (βλ. σημειώσεις 2.4.1.1 και 6.5).

Η κύρια ζημία από μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος προέρχεται από τους χρεωστικούς τίτλους του ΚΤΠ (1,1 δισ. EUR) και του Ταμείου Καινοτομίας (0,5 δισ. EUR). Το 2022 οι τιμές της αγοράς ομολόγων μειώθηκαν λόγω της αύξησης των επιτοκίων. Αυτό επηρέασε αρνητικά την εύλογη αξία των ομολόγων που διακρατούνται στα χαρτοφυλάκια της ΕΕ, με αποτέλεσμα την αναγνώριση μιας ως επί το πλείστον μη πραγματοποιηθείσας ζημίας εύλογης αξίας.

3.16. ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

σε εκατ. EUR

	2022	2021
Διοικητικές δαπάνες και δαπάνες πληροφορικής	2 321	2 105
Προσαρμογή προβλέψεων	769	583
Δαπάνες σχετικές με πάγια στοιχεία ενεργητικού	1 518	1 205
Δαπάνες διαχείρισης γηπέδων και κτιρίων	686	591
Συναλλαγματικές ζημίες	427	171
Έξοδα για λειτουργικές μισθώσεις	411	447
Μείωση των προστίμων με απόφαση του Δικαστηρίου	1 378	15
Λοιπά	832	645
Σύνολο	8 342	5 762

Το ποσό που παρουσιάζεται στη γραμμή «Μείωση των προστίμων με απόφαση του Δικαστηρίου» παραπάνω περιλαμβάνει 997 εκατ. EUR που σχετίζονται με την ακύρωση προστίμου που επιβλήθηκε τον Ιανουάριο του 2018 στην Qualcomm για κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης της στην αγορά. Τον Ιούνιο του 2022, το Γενικό Δικαστήριο της ΕΕ ακύρωσε το πρόστιμο και η Επιτροπή δεν άσκησε έφεση κατά της απόφασης του Δικαστηρίου, με αποτέλεσμα τη διαγραφή του εισπρακτέου προστίμου στους ετήσιους λογαριασμούς του 2022.

Το συνολικό ποσό των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης που αναγνωρίστηκαν ως δαπάνες κατά τη διάρκεια του 2022 έχει ως εξής:

σε εκατ. EUR

	2022	2021
Δαπάνες έρευνας	430	401
Μη κεφαλαιοποιημένες δαπάνες ανάπτυξης	133	122
Σύνολο	563	523

3.17. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ (ΠΔΠ)

	Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	Συνοχή και αξίες	Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	Ανθεκτικότητα, ασφάλεια και άμυνα	Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	Δεν υπάγονται σε τομέα του ΠΔΠ*	Σύνολο σε εκατ. EUR
Πόροι ΑΕΕ	-	-	-	-	-	-	-	103 880	103 880
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι	-	-	-	-	-	-	-	23 495	23 495
ΦΠΑ	-	-	-	-	-	-	-	19 666	19 666
Νέοι ίδιοι πόροι	-	-	-	-	-	-	-	6 337	6 337
Πρόστιμα	-	-	-	-	-	-	-	915	915
Είσπραξη εξόδων	62	620	468	4	0	63	0	2	1 219
Συμφωνία αποχώρησης Ηνωμένου Βασιλείου	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Λοιπά	1 173	140	345	0	657	206	1 896	6 977	11 395
Έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	1 236	761	813	4	657	269	1 896	161 271	166 908
Χρηματοοικονομικά έσοδα	1 471	18	1	-	0	362	6	743	2 602
Λοιπά	111	(25)	(12)	(0)	(3)	67	480	1 052	1 669
Έσοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές	1 582	(7)	(11)	(0)	(3)	429	486	1 795	4 271
Συνολικά έσοδα	2 817	754	802	4	654	699	2 382	163 067	171 179
Δαπάνες που εκτελέστηκαν από κράτη μέλη:									
ΕΓΤΕ	-	-	(41 031)	-	-	-	-	-	(41 031)
ΕΓΤΑΑ και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης	-	-	(16 073)	-	-	-	-	-	(16 073)
ΕΤΠΑ & ΤΣ	-	(43 083)	-	-	-	-	-	-	(43 083)
ΕΚΤ	-	(14 649)	-	-	-	-	-	-	(14 649)
Λοιπά	-	(764)	(755)	(862)	(72)	(132)	-	(898)	(3 482)
Εκτελέστηκαν από την Επιτροπή, τους εκτελεστικούς οργανισμούς και τα καταπιστευματικά ταμεία	(12 765)	(73 573)	(906)	(459)	(303)	(5 802)	(12)	(208)	(94 027)
Εκτελέστηκαν από άλλους οργανισμούς και όργανα της ΕΕ	(2 848)	(494)	(90)	(1 018)	(210)	(25)	(111)	1 180	(3 615)
Εκτελέστηκαν από τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς	(418)	(114)	(5)	(241)	(163)	(4 334)	(1)	(5)	(5 281)
Εκτελέστηκαν από άλλες οντότητες	(225)	(2 799)	(1)	(6)	(57)	(1 653)	(0)	2	(4 738)
Κόστος προσωπικού και συντάξεων	(493)	(15)	(2)	(0)	(3)	(157)	(12 006)	(1 531)	(14 209)
Χρηματοοικονομικό κόστος	(882)	(11)	(6)	(0)	(0)	(574)	(210)	(5 953)	(7 637)
Συμφωνία αποχώρησης Ηνωμένου Βασιλείου	-	-	-	-	-	-	-	(6 961)	(6 961)

Ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2022

Λοιπά έξοδα	(2 195)	(168)	(305)	(19)	(8)	(281)	(3 421)	(1 946)	(8 342)
Σύνολο δαπανών	(19 825)	(135 670)	(59 174)	(2 604)	(816)	(12 957)	(15 761)	(16 321)	(263 128)
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	(17 008)	(134 916)	(58 372)	(2 600)	(163)	(12 258)	(13 379)	146 746	(91 949)

* Η κατηγορία «Δεν υπάγονται σε τομέα του ΠΔΠ» περιλαμβάνει στοιχεία σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού των ενοποιημένων οντοτήτων, τις απαλείψεις λόγω ενοποίησης, τις πράξεις εκτός προϋπολογισμού και μη διατεθέντα προγράμματα με μεμονωμένα μη σημαντικά ποσά.

Η απεικόνιση των εσόδων και δαπανών ανά τομέα του ΠΔΠ βασίζεται σε εκτίμηση, δεδομένου ότι δεν συνδέονται όλες οι δεσμεύσεις με τομέα του ΠΔΠ.

4. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις είναι πιθανές μελλοντικές υποχρεώσεις πληρωμής για την ΕΕ, οι οποίες μπορεί να προκύπτουν από παρελθόντα γεγονότα ή νομικά δεσμευτικές υποχρεώσεις που έχουν μεν αναληφθεί αλλά εξαρτώνται από μελλοντικά γεγονότα που δεν εμπίπτουν εξ ολοκλήρου στον έλεγχο της ΕΕ. Συνδέονται κυρίως με παρασχεθείσες εγγυήσεις και με νομικούς κινδύνους. **Όλες οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις, εξαιρουμένων όσων σχετίζονται με πρόστιμα, εγγυήσεις και χρηματοδοτικά μέσα έως το ύψος κατά το οποίο καλύπτονται από ταμεία (βλ. σημείωση 2.4.2.1), εφόσον λήξει η διάρκεια ισχύος τους, θα χρηματοδοτηθούν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ (και, συνεπώς, των κρατών μελών της ΕΕ) των επόμενων οικονομικών ετών.**

Για πληροφορίες σχετικά με τις εγγυήσεις που παρέχονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ για την κάλυψη των δανειοληπτικών πράξεων του NGEU και της χρηματοδοτικής συνδρομής, βλ. σημείωση 2.4.1.1 καθώς και σημείωση 2.11.1.1. Οι πληροφορίες αυτές είχαν παρουσιαστεί προηγουμένως στο πλαίσιο της παρούσας ενότητας, αλλά δεδομένου ότι οποιαδήποτε κατάπτωση των εν λόγω εγγυήσεων εξαρτάται από την αθέτηση των χορηγηθέντων δανείων, τα οποία παρουσιάζονται λεπτομερέστερα στη σημείωση 2.4.1.1, θεωρείται σκοπιμότερο να παρουσιαστούν οι πληροφορίες αυτές σε εκείνη την ενότητα.

4.1. Εγγυήσεις που παρέχονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ

4.1.1. Εγγυήσεις που παρέχονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων δημοσιονομικών εγγυήσεων της ΕΕ (ονομαστικά ποσά)

σε εκατ. EUR

	31.12.2022			Προβλεπόμενα στοιχεία ενεργητικού*
	Χορηγούμενες εγγυήσεις	Ανώτατο όριο	Υπογραφέντα ποσά	Εκταμιευθέντα ποσά
Εγγυήσεις ΕΕΔ της ΕΤΕπ	30 599	30 599	20 909	2 710
Εγγύηση του ΕΤΣΕ	25 793	24 615	21 084	8 571
Εγγύηση του ΕΤΒΑ	1 176	522	446	728
Εγγύηση InvestEU	21 280	2 108	324	1 722
Εγγύηση εξωτερικής δράσης NDICI	27 020	4 515	156	1 067
Σύνολο	105 869	62 359	42 919	14 798

* Τα στοιχεία ενεργητικού ύψους 2,7 δισ. EUR που προβλέπονται για τις εγγυήσεις ΕΕΔ της ΕΤΕπ καλύπτουν επίσης δανειοληπτικές πράξεις στο πλαίσιο της προηγούμενης ΜΧΣ και της Ευρατόμ (βλ. σημείωση 4.1.2).

	31.12.2021			Προβλεπόμενα στοιχεία ενεργητικού*
	Χορηγούμενες εγγυήσεις	Ανώτατο όριο	Υπογραφέντα ποσά	Εκταμιευθέντα ποσά
Εγγυήσεις ΕΕΔ της ΕΤΕπ	33 026	33 026	20 835	2 700
Εγγύηση του ΕΤΣΕ	25 826	24 730	20 358	8 602
Εγγύηση του ΕΤΒΑ	1 391	611	535	796
Εγγύηση εξωτερικής δράσης NDICI	200	200	200	–
Σύνολο	60 442	58 566	41 928	12 098

* Τα στοιχεία ενεργητικού ύψους 2,7 δισ. EUR που προβλέπονται για τις εγγυήσεις ΕΕΔ της ΕΤΕπ καλύπτουν επίσης δανειοληπτικές πράξεις στο πλαίσιο της προηγούμενης ΜΧΣ και της Ευρατόμ (βλ. σημείωση 4.1.2).

Οι ανωτέρω πίνακες παρουσιάζουν το άνοιγμα του προϋπολογισμού της ΕΕ σε πιθανές μελλοντικές πληρωμές που συνδέονται με εγγυήσεις χορηγούμενες στον όμιλο της ΕΤΕπ ή σε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Τα εκταμιευθέντα ποσά αντιπροσωπεύουν τα ποσά που έχουν ήδη χορηγηθεί στους τελικούς δικαιούχους, ενώ τα υπογραφέντα ποσά περιλαμβάνουν τα εκταμιευθέντα ποσά και επιπροσθέτως τις συμφωνίες που έχουν ήδη υπογραφεί με δικαιούχους ή ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς αλλά δεν έχουν ακόμη εκταμιευθεί στο τέλος του έτους (19 440 εκατ. EUR). Το ανώτατο όριο αντιπροσωπεύει τη συνολική εγγύηση την οποία ο προϋπολογισμός της ΕΕ, και ως εκ τούτου τα κράτη

μέλη, έχουν δεσμευτεί να καλύψουν, δεδομένου ότι για να παρουσιαστεί το μέγιστο άνοιγμα που αντιμετώπιζε η ΕΕ στις 31 Δεκεμβρίου 2022, πρέπει να συμπεριληφθούν και οι πράξεις που έχουν εγκριθεί προς υπογραφή αλλά δεν έχουν ακόμη υπογραφεί (43 510 εκατ. EUR).

Τα προγράμματα δημοσιονομικών εγγυήσεων υποστηρίζονται από προβλέψεις που πραγματοποιούνται σταδιακά από τον προϋπολογισμό και τηρούνται στο κοινό ταμείο προβλέψεων (ΚΤΠ) ως αποθεματικό ρευστότητας για την κάλυψη μελλοντικών καταπτώσεων εγγυήσεων (βλ. σημείωση **2.4.2.1**). Τα ποσά που προβλέφθηκαν ανέρχονταν σε 14 798 εκατ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2022 (2021: 12 098 εκατ. EUR). Βλ. σημείωση **6.2** για τα μέτρα που έχουν θεσπιστεί με σκοπό να διασφαλιστεί ότι οι προβλέψεις επαρκούν για την κάλυψη των καταπτώσεων εγγυήσεων μεσοπρόθεσμα. Τυχόν ζημίες που προκύπτουν στο πλαίσιο των προγραμμάτων δημοσιονομικών εγγυήσεων, πέραν των προβλέψεων που τηρούνται, θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να καλύπτονται από μελλοντικούς προϋπολογισμούς.

Εγγυήσεις ΕΕΔ της ΕΤΕπ

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ εγγυάται δάνεια τα οποία υπογράφει και χορηγεί η ΕΤΕπ από τους ίδιους πόρους της σε τρίτες χώρες. Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 το ποσό των ανεξόφλητων δανείων που καλύπτονταν από την εγγύηση της ΕΕ ανερχόταν συνολικά στα 20 909 εκατ. EUR. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ εγγυάται:

- 20 482 εκατ. EUR μέσω της συνιστώσας του ΚΤΠ για το Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις· και
- 427 εκατ. EUR απευθείας για δάνεια χορηγούμενα σε κράτη μέλη πριν από την προσχώρησή τους.

Στις εγγυήσεις που δόθηκαν στις 31 Δεκεμβρίου 2022 περιλαμβάνονται 2,1 δισ. EUR υπογεγραμμένων αλλά μη εκταμιευθέντων δανείων για τα οποία οι μελλοντικές εκταμιεύσεις εξαρτώνται από την έγκριση της ΕΕ.

Η εγγύηση ΕΕΔ της ΕΕ που συνδέεται με δάνεια τα οποία χορηγούνται από την ΕΤΕπ περιορίζεται στο 65 % των οφειλόμενων υπολοίπων για συμφωνίες που υπογράφηκαν μετά το 2007 (εντολές 2007-2013 και 2014-2021). Για συμφωνίες που συνάφθηκαν πριν από το 2007, η εγγύηση της ΕΕ περιορίζεται στο ποσοστό του ανώτατου ορίου των εγκεκριμένων γραμμών πίστωσης, που στις περισσότερες περιπτώσεις είναι 65 %, αλλά μπορεί να είναι και 70 %, 75 % ή 100 %. Όταν η εκταμίευση δεν φθάνει το ανώτατο όριο, η εγγύηση της ΕΕ καλύπτει το συνολικό ποσό.

Με την απόφαση (ΕΕ) 2018/412, συστάθηκε εντολή δανειοδότησης του ιδιωτικού τομέα για έργα που στοχεύουν στη μακροπρόθεσμη οικονομική ανθεκτικότητα των προσφύγων, των μεταναστών, των κοινοτήτων υποδοχής και διέλευσης στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας ανθεκτικότητας της ΕΤΕπ (στο εξής: ERI). Η Ένωση εισπράττει αντίτιμο, το οποίο εγγράφεται στον προϋπολογισμό της, για τον κίνδυνο που αναλαμβάνει σε σχέση με τις εγγυήσεις που χορηγούνται για πράξεις χρηματοδότησης της ΕΤΕπ στο πλαίσιο της ιδιωτικής εντολής της ERI, πράγμα που εξηγεί την εισπρακτέα προμήθεια για την εγγύηση της ΕΕΔ, η οποία σε διαφορετική περίπτωση είναι μη αμειβόμενη εγγύηση (βλ. σημείωση **2.11.2**).

Η ΕΕΔ 2014-2020, η οποία έληξε το 2021, ήταν η τελευταία εντολή στο πλαίσιο του Ταμείου Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις. Η νέα εντολή της ΕΤΕπ καλύπτεται από την εγγύηση εξωτερικής δράσης που θεσπίστηκε με τον κανονισμό NDICI.

Οι πληρωμές των εγγυήσεων της ΕΕ πραγματοποιούνται από τη συνιστώσα του ΚΤΠ για το Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις. Στη διάρκεια του 2022 καταβλήθηκαν 190 εκατ. EUR, μετά την αφαίρεση των ανακτήσεων, για την κάλυψη καταπτώσεων εγγυήσεων (2021: 93 εκατ. EUR).

Εγγύηση στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ)

Το ΕΤΣΕ είναι μια πρωτοβουλία με στόχο να αυξηθεί η ικανότητα του ομίλου της ΕΤΕπ να αναλαμβάνει κινδύνους μέσω της παροχής δυνατότητας στην ΕΤΕπ να επεκτείνει τις επενδύσεις της στην ΕΕ. Στόχος του ΕΤΣΕ είναι να στηρίξει πρόσθετες επενδύσεις στην ΕΕ, καθώς και την πρόσβαση μικρών επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ παρέχει εγγύηση έως 26 δισ. EUR («εγγύηση της ΕΕ για το ΕΤΣΕ») δυνάμει συμφωνίας μεταξύ της ΕΕ και της ΕΤΕπ («συμφωνία ΕΤΣΕ») με σκοπό την προστασία της ΕΤΕπ από δυνητικές ζημίες τις οποίες ενδέχεται να υποστεί από τις χρηματοδοτικές και επενδυτικές της πράξεις.

Οι πράξεις του ΕΤΣΕ διεξάγονται σε δύο σκέλη: το σκέλος υποδομών και καινοτομίας το οποίο υλοποιείται από την ΕΤΕπ (εγγύηση της ΕΕ για το ΕΤΣΕ 19 250 εκατ. EUR) και το σκέλος για τις ΜΜΕ το οποίο υλοποιείται από το ΕΤαΕ (εγγύηση της ΕΕ για το ΕΤΣΕ 6 750 εκατ. EUR)· αμφότερα τα σκέλη διαθέτουν δανειακό χαρτοφυλάκιο και συμμετοχικό χαρτοφυλάκιο. Το ΕΤαΕ λειτουργεί στο πλαίσιο συμφωνίας με την ΕΤΕπ επί τη βάση εγγύησης από την ΕΤΕπ την οποία αντεγγυάται η εγγύηση της ΕΕ για το ΕΤΣΕ δυνάμει της συμφωνίας ΕΤΣΕ. Προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της εγγύησης της ΕΕ και να

αυξηθεί η ικανότητά της να αναλαμβάνει κινδύνους, το 2022 άρχισε να ισχύει συνδυασμός δύο δανειακών χαρτοφυλακίων του ΕΤΣΕ με το InvestEU. Τυχόν καταπτώσεις εγγυήσεων και ανακτήσεις κατανέμονται μεταξύ του ΕΤΣΕ και της εγγύησης InvestEU με βάση ισχύουσες εγγυημένες χορηγήσεις.

Οι ρόλοι της ΕΕ και της ΕΤΕπ στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ είναι διακριτοί. Το ΕΤΣΕ έχει συσταθεί στο πλαίσιο της ΕΤΕπ, η οποία χρηματοδοτεί τις πράξεις (δάνεια και συμμετοχικές επενδύσεις) και, για αυτόν τον σκοπό, δανείζεται τα απαραίτητα κεφάλαια από τις κεφαλαιαγορές. Ο όμιλος της ΕΤΕπ λαμβάνει τις επενδυτικές αποφάσεις ανεξάρτητα και διαχειρίζεται τις πράξεις σύμφωνα με τους κανόνες και τις διαδικασίες του. Η ΕΕ παρέχει την εγγύηση για τις εν λόγω πράξεις και καλύπτει τις ζημιές της ΕΤΕπ έως το ανώτατο όριο της εγγύησης αυτής.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι επενδύσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ παραμένουν εστιασμένες στον ειδικό στόχο της αντιμετώπισης των ανεπαρειών της αγοράς, καθώς και ότι είναι επιλέξιμες να προστατευθούν με την εγγύηση της ΕΕ, τέθηκε σε εφαρμογή ειδική δομή διακυβέρνησης, η οποία περιλαμβάνει μια επιτροπή επενδύσεων αποτελούμενη από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, η οποία εξετάζει κάθε έργο που προτείνεται από την ΕΤΕπ στο σκέλος υποδομών και καινοτομίας όσον αφορά την επιλεξιμότητα για κάλυψη από την εγγύηση της ΕΕ, καθώς και το διοικητικό συμβούλιο του ΕΤΣΕ, το οποίο διασφαλίζει την εποπτεία του προγράμματος.

Δεδομένου ότι δεν πληρούνται τα κριτήρια ελέγχου και οι λογιστικές απαιτήσεις για την ενοποίηση βάσει των λογιστικών κανόνων της ΕΕ (και των IPSAS), τα σχετικά εγγυημένα στοιχεία ενεργητικού δεν καταλογίζονται στους ενοποιημένους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ.

Η εγγύηση της ΕΕ που χορηγείται στον όμιλο της ΕΤΕπ στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ καταλογίζεται ως υποχρέωση από οικονομικές εγγυήσεις για το δανειακό χαρτοφυλάκιο του σκέλους υποδομών και καινοτομίας και για το δανειακό χαρτοφυλάκιο του σκέλους που αφορά τις ΜΜΕ (βλ. σημείωση **2.11.2**) και ως παράγωγο (χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή παθητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος) για αμφότερα τα συμμετοχικά χαρτοφυλάκια (βλ. σημείωση **2.4.2.2**). Η εγγύηση του ΕΤΣΕ περιλαμβάνει δραστηριότητες των προγραμμάτων COSME, Ορίζων 2020, CCS LGF και EaSI για το τμήμα που καλύπτεται από την εγγύηση της ΕΕ για το ΕΤΣΕ στο πλαίσιο του δανειακού χαρτοφυλακίου του σκέλους για τις ΜΜΕ.

Στη διάρκεια του 2022 καταβλήθηκε από τη συνιστώσα του ΚΤΠ για το ταμείο εγγυήσεων του ΕΤΣΕ ποσό 21 εκατ. EUR για την κάλυψη καταπτώσεων εγγυήσεων (2021: μηδέν).

Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ETBA)

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, το οποίο συστάθηκε με τον κανονισμό για το ETBA, είναι μια πρωτοβουλία που αποσκοπεί στη στήριξη των επενδύσεων στην Αφρική και στην Ευρωπαϊκή Γειτονία ως μέσο που συμβάλλει στην επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης και στην αντιμετώπιση συγκεκριμένων κοινωνικοοικονομικών βαθύτερων αιτιών της μετανάστευσης. Βάσει του κανονισμού για το ETBA, η ΕΕ εξουσιοδοτήθηκε να διαθέσει εγγυήσεις ύψους 1,5 δισ. EUR (προσαυξημένες περαιτέρω με εξωτερικές συνεισφορές) στους εταίρους υλοποίησης για τις επενδυτικές και χρηματοδοτικές πράξεις τους, με στόχο τη μείωση των επενδυτικών κινδύνων τους. Η εγγύηση του ETBA υποστηρίζεται από το ΚΤΠ — βλ. σημείωση **2.4.2.1**. Στις 31 Δεκεμβρίου 2022, δεκαεπτά συμφωνίες εγγυήσεων του ETBA ήταν σε ισχύ, με το συνολικό όριο εγγυήσεων να ανέρχεται σε 1 176 εκατ. EUR, ενώ οι εκκρεμείς πράξεις τις οποίες υπέγραψαν οι αντισυμβαλλόμενοι και εγγυήθηκε η ΕΕ στο πλαίσιο των εν λόγω συμφωνιών ανήλθαν συνολικά σε 522 εκατ. EUR. Για μία από τις συμφωνίες εγγυήσεων του ETBA (με ανώτατο όριο εγγυήσεων ύψους 145 εκατ. EUR), όπου η ΕΕ εγγυάται την κεφαλαιακή επάρκεια ενός ταμείου αντιστάθμισης συναλλαγματικού κινδύνου, σε περίπτωση κατάρτισης εγγυήσεως, η ΕΕ έχει δικαίωμα επιστροφής για να λάβει μερίδια του ταμείου, ίσης αξίας με το καταβληθέν ποσό.

Εγγύηση εξωτερικής δράσης NDICI

Με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/947 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2021, θεσπίστηκε ο Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Παγκόσμια Ευρώπη (στο εξής: μηχανισμός), συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη+ (στο εξής: ETBA+) και της εγγύησης εξωτερικής δράσης, για την περίοδο του ΠΔΠ 2021-2027. Ο κανονισμός NDICI στοχεύει στην αύξηση της συνοχής και της αποτελεσματικότητας των εξωτερικών δράσεων της ΕΕ, βελτιώνοντας με αυτόν τον τρόπο την εφαρμογή των διαφόρων πολιτικών εξωτερικής δράσης.

Η εγγύηση εξωτερικής δράσης στηρίζει τις πράξεις του ETBA+ που καλύπτονται από δημοσιονομικές εγγυήσεις, τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή και τα δάνεια σε τρίτες χώρες. Υποστηρίζεται από το ΚΤΠ — βλ. σημείωση **2.4.2.1**.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022, υπογράφηκαν και εκκρεμούσαν έξι συμφωνίες δημοσιονομικής εγγύησης, με συνολικό ανώτατο όριο 27,0 δισ. EUR, συμπεριλαμβανομένης συμφωνίας εγγύησης (διαδόχου του προγράμματος ΕΕΔ) που υπογράφηκε με την ΕΤΕπ τον Απρίλιο του 2022 για συνολικό ανώτατο όριο έως

26,7 δισ. EUR. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022, στο πλαίσιο της εν λόγω συμφωνίας, υπογράφηκαν πράξεις ύψους 4,5 δισ. EUR, εκ των οποίων εκταμιεύθηκαν 156 εκατ. EUR.

Εγγύηση InvestEU

Ο κανονισμός InvestEU [κανονισμός (ΕΕ) 2021/523] επιτρέπει στην Επιτροπή να παρέχει εγγυήσεις ύψους έως 26,2 δισ. EUR για τη στήριξη της χρηματοδότησης και των επενδύσεων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Στόχος είναι να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της Ένωσης σε σχέση με τέσσερις εσωτερικές πολιτικές: Βιώσιμες υποδομές, Έρευνα, καινοτομία και ψηφιοποίηση, Μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και Κοινωνικές επενδύσεις και δεξιότητες. Η Επιτροπή αποταμιεύει σταδιακά κονδύλια (προβλέψεις) από τον προϋπολογισμό του InvestEU στο ΚΤΠ με σκοπό τη δημιουργία κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας για καταπτώσεις εγγυήσεων. Ο κανονισμός InvestEU έχει ορίσει τον συντελεστή προβλέψεων στο 40 % της εγγύησης της ΕΕ στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Τον Μάρτιο του 2022, η Επιτροπή υπέγραψε μια πρώτη συμφωνία εγγύησης στο πλαίσιο του InvestEU με τον όμιλο της ΕΤΕπ έως το συνολικό ανώτατο όριο των 19,6 δισ. EUR, το οποίο αυξήθηκε περαιτέρω κατά 0,3 δισ. EUR από διάφορα προγράμματα της ΕΕ σε συνδυασμό με την εγγύηση InvestEU (συνδυαστικές πράξεις). Στις 31 Δεκεμβρίου 2022, η εγγύηση της ΕΕ κάλυπτε υπογραφείσες πράξεις συνολικού ύψους 2,1 δισ. EUR, εκ των οποίων εκταμιεύτηκαν 324 εκατ. EUR. Επιπλέον, έχουν συναφθεί πέντε συμφωνίες εγγυήσεων με άλλους εταίρους υλοποίησης συνολικού ύψους 1,4 δισ. EUR, για τις οποίες δεν υπήρχαν ακόμη εγγυημένες πράξεις.

Εκτός από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, τα κράτη μέλη και οι χώρες του ΕΟΧ μπορούν να συνεισφέρουν στο πρόγραμμα InvestEU μέσω της οικείας πολιτικής συνοχής, του ΜΑΑ ή εθνικών ταμείων. Πρόκειται για πρόσθετο ποσό εγγύησης της ΕΕ με συντελεστή προβλέψεων που καθορίζεται κατά περίπτωση. Η Επιτροπή υπογράφει πρώτα συμφωνία συνεισφοράς με το κράτος μέλος ή τη χώρα του ΕΟΧ και στη συνέχεια συμφωνία εγγύησης με εταίρο υλοποίησης. Στις 31 Δεκεμβρίου 2022, η Επιτροπή υπέγραψε συμφωνίες συνεισφοράς με πέντε κράτη μέλη για ποσό ύψους 1,7 δισ. EUR (εκ των οποίων ποσό 0,3 δισ. EUR αποτελεί συνακόλουθες εγγυήσεις), αλλά δεν έχει υπογράψει ακόμη συμφωνίες εγγύησης με εταίρους υλοποίησης.

Υποχρεώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου που προέρχονται από την αποχώρησή του από την ΕΕ

Σύμφωνα με το άρθρο 143 της συμφωνίας αποχώρησης, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι υπόχρεο έναντι της Ένωσης για το μερίδιό του επί των ενδεχόμενων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που σχετίζονται με το ΕΤΣΕ, το ΕΤΒΑ και τις πράξεις της εντολής εξωτερικής δανειοδότησης της ΕΤΕπ που εγκρίθηκαν έως την ημερομηνία αποχώρησης, στις 31 Ιανουαρίου 2020. Το άρθρο 143 ορίζει ότι σε περίπτωση κατάρτησης εγγύησης για χρηματοοικονομική πράξη που έχει εγκριθεί πριν από την ημερομηνία αποχώρησης, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι υπόχρεο έναντι της Ένωσης για το μερίδιό του επί των πληρωμών που έχει πραγματοποιήσει η Ένωση στο πλαίσιο των εν λόγω πράξεων, εκτός εάν αυτό μπορεί να καλυφθεί από το μερίδιο καταβολών του Ηνωμένου Βασιλείου που τηρείται στο ταμείο εγγυήσεων, κατά περίπτωση.

Όσον αφορά τα δάνεια στο πλαίσιο της εντολής εξωτερικής δανειοδότησης (ΕΕΔ) της ΕΤΕπ, η αξία της δημοσιονομικής εγγύησης της ΕΕ κατά την ημερομηνία αποχώρησης, για τις πράξεις που είχαν εγκριθεί έως την ημερομηνία αποχώρησης, ανέρχεται σε 33,7 δισ. EUR. Στις 31 Δεκεμβρίου 2022, το ποσό αυτό είχε μετατραπεί σε 24,6 δισ. EUR (2021: 27,6 δισ. EUR). Συνεπώς, το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου για την εν λόγω ενδεχόμενη υποχρέωση στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ανέρχεται σε 3,1 δισ. EUR (31 Δεκεμβρίου 2021: 3,4 δισ. EUR). Ωστόσο, όπως προαναφέρθηκε, οποιαδήποτε αθέτηση των εν λόγω δανείων καλύπτεται πρώτα από τη συνιστώσα του ΚΤΠ για το Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις και από το Ηνωμένο Βασίλειο θα απαιτηθούν ποσά μόνο εφόσον δεν ήταν επαρκείς οι καταβολές του Ηνωμένου Βασιλείου για το εν λόγω Ταμείο, ύψους 305 εκατ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Όσον αφορά τις πράξεις του ΕΤΣΕ, η αξία της δημοσιονομικής εγγύησης της ΕΕ κατά την ημερομηνία αποχώρησης, για τις πράξεις που είχαν εγκριθεί έως την ημερομηνία αποχώρησης, ανέρχεται σε 23,5 δισ. EUR. Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 το ποσό αυτό είχε μετατραπεί σε 18,6 δισ. EUR (2021: 18,8 δισ. EUR). Συνεπώς, το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου για την εν λόγω ενδεχόμενη υποχρέωση στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ανέρχεται σε 2,3 δισ. EUR. Τυχόν καταπτώσεις εγγυήσεων στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ καλύπτονται πρώτα από τη συνιστώσα του ΚΤΠ για το ταμείο εγγυήσεων του ΕΤΣΕ και από το Ηνωμένο Βασίλειο θα απαιτηθούν ποσά μόνο εφόσον δεν ήταν επαρκείς οι καταβολές του Ηνωμένου Βασιλείου για το εν λόγω ταμείο, ύψους 1,0 δισ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Δεδομένου ότι δεν είχαν εγκριθεί πράξεις από τους εταίρους υλοποίησης σε σχέση με την εγγύηση του ΕΤΒΑ πριν από την ημερομηνία αποχώρησης, εν προκειμένω το Ηνωμένο Βασίλειο δεν έχει αναλάβει υποχρεώσεις.

Το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2022 για τις πράξεις που εγκρίθηκαν κατά την ημερομηνία αποχώρησης ή μετά από αυτήν και έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022 ανέρχεται σε 51 εκατ. EUR (34 εκατ. EUR για το ΕΤΣΕ και 17 εκατ. EUR για την ΕΕΔ), μειώνοντας αντίστοιχα τις προβλέψεις για το Ηνωμένο Βασίλειο. Το ποσό που οφείλεται στο Ηνωμένο Βασίλειο το 2023 ανέρχεται σε 313 εκατ. EUR (βλ. σημείωση **2.6.1.2**).

4.1.2. Εγγυήσεις που παρέχονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων χρηματοδοτικών μέσων (ονομαστικά ποσά)

	σε εκατ. EUR	
	31.12.2022	31.12.2021
Ορίζων 2020	2 649	2 590
Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»	648	568
COSME	674	782
Λοιπές	604	653
Σύνολο	4 576	4 593

Τα ποσά στον ανωτέρω πίνακα παρουσιάζουν τα εκκρεμή ονομαστικά ποσά των εγγυήσεων που δόθηκαν στο πλαίσιο των προγραμμάτων χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ.

Όπως ορίζεται στο άρθρο 210 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού, οι δαπάνες του προϋπολογισμού που συνδέονται με ένα χρηματοδοτικό μέσο και η οικονομική ευθύνη της ΕΕ **δεν υπερβαίνουν σε καμία περίπτωση το ποσό της δημοσιονομικής δεσμεύσης που αντιστοιχεί σε αυτό**, προκειμένου να αποκλείονται ενδεχόμενες υποχρεώσεις για τον προϋπολογισμό. Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι για τις εν λόγω υποχρεώσεις εμφανίζεται ένα αντίστοιχο ποσό στην πλευρά του ενεργητικού του ισολογισμού ή καλύπτονται από εκκρεμείς δημοσιονομικές δεσμεύσεις που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί.

Ο μηχανισμός εγγύησης δανείων του COSME συνίσταται πρωτίστως σε εγγυήσεις με ανώτατο όριο για χαρτοφυλάκια χρηματοδότησης με δανειακά κεφάλαια υψηλότερου κινδύνου (κυρίως δάνεια) που προσφέρονται από ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς σε ΜΜΕ. Ο μηχανισμός εγγύησης δανείων του COSME υλοποιείται από το ΕΤαΕ εξ ονόματος της ΕΕ.

Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων 2020» και τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη», βλ. επίσης σημείωση **2.4.2.1**.

Υποχρεώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου που προέρχονται από την αποχώρησή του από την ΕΕ

Όσον αφορά τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις της ΕΕ για ποσά που έχουν εγκριθεί έως την ημερομηνία αποχώρησης σε σχέση με χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων όσων αναφέρονται ανωτέρω, σε περίπτωση που θεμελιωθεί οποιαδήποτε από τις εν λόγω ενδεχόμενες υποχρεώσεις, θα καλυφθεί από τον προϋπολογισμό της ΕΕ με τη χρήση πόρων που τηρούνται σε καταπιστευματικούς λογαριασμούς. Ως εκ τούτου, δεν θα ζητηθούν, καταρχήν, άλλα ποσά από το Ηνωμένο Βασίλειο εκτός από το μερίδιό του στο δημοσιονομικό ΥΠΕ, όπως περιγράφεται στο άρθρο 140 της συμφωνίας αποχώρησης — **2.6.1.2**.

4.2. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αφορούν νομικές υποθέσεις

4.2.1. Νομικές υποθέσεις στον τομέα των προστίμων

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις σχετικά με πρόστιμα ανέρχονταν σε 2 990 εκατ. EUR (2021: 2 111 εκατ. EUR). Τα ποσά αυτά αφορούν κυρίως πρόστιμα που επέβαλε η Επιτροπή για την παράβαση κανόνων του ανταγωνισμού, τα οποία έχουν καταβληθεί προσωρινά από τις οικείες επιχειρήσεις και ως προς τα οποία έχει ήδη ασκηθεί ή είναι άγνωστο αν θα ασκηθεί προσφυγή. Η ενδεχόμενη υποχρέωση διατηρείται έως ότου εκδοθεί οριστική απόφαση του Δικαστηρίου ή έως ότου εκπνεύσει η προθεσμία προσφυγής. Οι τόκοι που προκύπτουν από τις προσωρινές πληρωμές περιλαμβάνονται στο οικονομικό αποτέλεσμα του έτους, καθώς επίσης και ως ενδεχόμενη υποχρέωση, ώστε να αντανakλάται η αβεβαιότητα ως προς το αν τα ποσά αυτά ανήκουν στην Επιτροπή.

Σε περίπτωση που η ΕΕ ηττηθεί σε οποιαδήποτε από τις υποθέσεις σε σχέση με πρόστιμα που επιβλήθηκαν, τα ποσά που έχουν εισπραχθεί προσωρινά θα επιστραφούν στις εταιρείες, χωρίς δημοσιονομικό αντίκτυπο. Τα ποσά των προστίμων αναγνωρίζονται ως έσοδο του προϋπολογισμού μόνον όταν τα πρόστιμα είναι οριστικά (άρθρο 107 του δημοσιονομικού κανονισμού).

Η αύξηση κατά 1,2 δισ. EUR οφείλεται κυρίως στη λήψη προσωρινής πληρωμής από εταιρεία στην οποία επιβλήθηκε πρόστιμο (0,9 δισ. EUR), η οποία ανακάλεσε την εγγύησή της το 2022 για να την αντικαταστήσει με πληρωμή τοις μετρητοίς.

4.2.2. Λοιπές δικαστικές υποθέσεις

	σε εκατ. EUR	
	31.12.2022	31.12.2021
Γεωργία	194	79
Συνοχή	–	210
Λοιπά	2 909	1 153
Σύνολο	3 103	1 443

Γεωργία

Πρόκειται για ενδεχόμενες υποχρεώσεις έναντι των κρατών μελών σε σχέση με τις αποφάσεις συμμόρφωσης για το ΕΓΤΕ και την αγροτική ανάπτυξη, εν αναμονή απόφασης του Δικαστηρίου. Ο καθορισμός του οριστικού ποσού των υποχρεώσεων και το έτος κατά το οποίο το αποτέλεσμα των επιτυχών προσφυγών θα καταλογιστεί στον προϋπολογισμό εξαρτάται από τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου.

Συνοχή

Πρόκειται για ενδεχόμενες υποχρεώσεις έναντι κρατών μελών σε σχέση με δράσεις στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής και εν αναμονή της ημερομηνίας ακρόασης ή της απόφασης του Δικαστηρίου.

Λοιπές δικαστικές υποθέσεις

Ο τομέας αυτός αφορά αγωγές αποζημίωσης που ασκούνται κατά της ΕΕ, άλλες δικαστικές διαφορές και τις εκτιμώμενες δικαστικές δαπάνες. Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση άσκησης αγωγής για αποζημίωση βάσει του άρθρου 340 της ΣΛΕΕ, ο ενάγων πρέπει να αποδείξει ότι το θεσμικό όργανο διέπραξε κατάφωρη παράβαση κανόνος δικαίου που χορηγεί δικαιώματα σε άτομα, ότι ο ενάγων υπέστη σοβαρή ζημία και ότι υπάρχει άμεση σχέση αιτίας-αιτιατού μεταξύ της παράνομης πράξης και της ζημίας που υπέστη ο ενδιαφερόμενος. Η σημαντική αύξηση σε σχέση με το τέλος του προηγούμενου έτους αφορά κυρίως την άσκηση έφεσης κατά απορριφθείσας αξίωσης αποζημίωσης κατά της Επιτροπής για απόφαση περί απαγόρευσης συγκέντρωσης στην οποία, ελλείψει ρεαλιστικής εκτίμησης, το αναφερόμενο ποσό αφορά το διεκδικούμενο ποσό.

Υποχρεώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου που προέρχονται από την αποχώρησή του από την ΕΕ

Σύμφωνα με το άρθρο 147 της συμφωνίας αποχώρησης, το Ηνωμένο Βασίλειο υπέχει υποχρέωση για το μερίδιό του επί των πληρωμών που απαιτούνται για την εξόφληση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της Ένωσης οι οποίες καθίστανται καταβλητέες σε σχέση με νομικές υποθέσεις που αφορούν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι τα πραγματικά περιστατικά που διαμορφώνουν το αντικείμενο των εν λόγω υποθέσεων έχουν συμβεί το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Εν προκειμένω, το εκτιμώμενο μέγιστο άνοιγμα του Ηνωμένου Βασιλείου ανέρχεται σε 384 εκατ. EUR (2021: 179 εκατ. EUR). Όσον αφορά νομικές υποθέσεις στις οποίες θεωρείται πιθανό να καταβληθούν ποσά από τον προϋπολογισμό της ΕΕ (βλ. σημείωση **2.10**), το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου περιλαμβάνεται στο συνολικό οφειλόμενο ποσό από το Ηνωμένο Βασίλειο — βλ. λεπτομέρειες στη σημείωση **2.6.1.2**.

4.3. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

	σε εκατ. EUR	
	31.12.2022	31.12.2021
Ληφθείσες εγγυήσεις:		

Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης	282	287
Άλλες εγγυήσεις	6	8
Άλλες ενδεχόμενες απαιτήσεις	19	98
Σύνολο	307	393

Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης ζητούνται για να εξασφαλιστεί ότι οι δικαιούχοι χρηματοδοτήσεων ΕΕ πληρούν τις συμβατικές υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει έναντι της ΕΕ.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

Η παρούσα σημείωση παρέχει πληροφορίες για τη διαδικασία του προϋπολογισμού και τις μελλοντικές ανάγκες χρηματοδότησης και όχι για τις υποχρεώσεις ως είχαν στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ), στο οποίο έχουν συμφωνήσει τα κράτη μέλη, διαμορφώνει τα προγράμματα και καθορίζει τα ανώτατα όρια ανά τομέα για πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και το συνολικό όριο των πιστώσεων πληρωμών εντός των οποίων η ΕΕ δύναται να αναλαμβάνει δημοσιονομικές και νομικές δεσμεύσεις, και εντέλει να καταβάλλει πληρωμές για περίοδο 7 ετών — βλ. πίνακα 1.1 στις σημειώσεις των καταστάσεων εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Οι νομικές δεσμεύσεις αντιστοιχούν σε προγράμματα, έργα, συμφωνίες ή συμβάσεις που έχουν υπογραφεί και, συνεπώς, δεσμεύουν την ΕΕ από νομικής πλευράς. Νομική δέσμευση είναι η πράξη με την οποία ο διατάκτης αναλαμβάνει ή καθιερώνει υποχρέωση (για την ΕΕ) από την οποία προκύπτει επιβάρυνση (άρθρο 2 σημείο 37 του δημοσιονομικού κανονισμού).

Η δημοσιονομική δέσμευση αναλαμβάνεται καταρχήν πριν από τη νομική δέσμευση, αλλά για ορισμένα πολυετή προγράμματα/έργα συμβαίνει το αντίστροφο, καθώς οι σχετικές δημοσιονομικές δεσμεύσεις αναλαμβάνονται σε ετήσιες δόσεις στη διάρκεια πολλών ετών, όταν το προβλέπει η βασική πράξη. Για παράδειγμα, όσον αφορά τη συνοχή, το άρθρο 86 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων [κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060] προβλέπει ότι η απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση ενός προγράμματος συνιστά νομική ανάληψη υποχρέωσης κατά την έννοια του δημοσιονομικού κανονισμού, ενώ οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις της Ένωσης για κάθε πρόγραμμα πραγματοποιούνται σε ετήσιες δόσεις για κάθε Ταμείο κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027. Άλλες νομικές βάσεις ενδέχεται να περιλαμβάνουν παρόμοιες διατάξεις. Για τον λόγο αυτό, ενδέχεται να υπάρχουν ποσά τα οποία η ΕΕ έχει δεσμευτεί νομικά να καταβάλει, ενώ δεν έχει αναληφθεί ακόμη η δημοσιονομική δέσμευση — βλ. σημείωση 5.2 κατωτέρω.

Σε περίπτωση που έχει αναληφθεί η δημοσιονομική δέσμευση αλλά δεν έχουν πραγματοποιηθεί ακόμη οι επακόλουθες πληρωμές, το ποσό των εκκρεμών δεσμεύσεων ονομάζεται «υπόλοιπο προς εκκαθάριση» (ΥΠΕ). Μπορεί να αντιπροσωπεύει προγράμματα ή έργα, συχνά πολυετή, που έχουν υπογραφεί και για τα οποία θα καταβληθούν πληρωμές μόνο σε επόμενα έτη. Αντιπροσωπεύουν υποχρεώσεις πληρωμής μελλοντικών ετών. Δεδομένου ότι οι δημοσιονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σε δεδουλευμένη βάση, ενώ οι καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού καταρτίζονται σε ταμειακή βάση, μέρος του συνολικού ανεξόφλητου ποσού (ΥΠΕ) έχει ήδη καταχωριστεί ως δαπάνη και αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στον ισολογισμό (βλ. σημειώσεις 2.12 και 2.13). Ο υπολογισμός των δαπανών αυτών πραγματοποιείται είτε βάσει δηλώσεων δαπανών/τιμολογίων που παραλήφθηκαν είτε βάσει της εκτιμώμενης εκτέλεσης προγράμματος ή έργου για το οποίο δεν έχουν υποβληθεί ακόμη δηλώσεις στην ΕΕ κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Αφού πραγματοποιηθούν οι πληρωμές που σχετίζονται με το ΥΠΕ, η υποχρέωση παύει να αναγνωρίζεται στον ισολογισμό. Το μέρος του ΥΠΕ που δεν έχει καταχωριστεί ακόμη στις δαπάνες δεν συμπεριλαμβάνεται στις υποχρεώσεις αλλά, αντ' αυτού αναφέρεται κατωτέρω, βλ. σημείωση 5.1.

Οι ακόλουθες πληροφορίες αφορούν, επομένως, ποσά στις 31 Δεκεμβρίου 2022 τα οποία η ΕΕ έχει δεσμευτεί να καταβάλει βάσει της εκπλήρωσης συμβατικών συμφωνιών και τα οποία πρόκειται, ως εκ τούτου, να χρηματοδοτηθούν από μελλοντικούς προϋπολογισμούς της ΕΕ.

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2022	31.12.2021
Εκκρεμείς δημοσιονομικές δεσμεύσεις που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί	5.1	364 503	266 526
Σημαντικές νομικές δεσμεύσεις	5.2	406 284	135 181
Σύνολο		770 787	401 707

5.1. ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΑΚΟΜΗ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΙ

σε εκατ. EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Εκκρεμείς δημοσιονομικές δεσμεύσεις που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί	364 503	266 526

Το ανωτέρω ποσό είναι το δημοσιονομικό ΥΠΕ (υπόλοιπο προς εκκαθάριση) (RAL - «Reste à Liquider») ύψους 452 821 εκατ. EUR (βλ. πίνακα 6.4 στις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού), μείον τα σχετικά ποσά που έχουν συμπεριληφθεί ως υποχρεώσεις στον ισολογισμό και ως έξοδα στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων. Το δημοσιονομικό ΥΠΕ είναι ποσό που αντιπροσωπεύει ανεκτέλεστες δεσμεύσεις για τις οποίες δεν έχουν γίνει ακόμη πληρωμές και/ή αποδεσμεύσεις. Αυτή είναι η φυσική συνέπεια της εφαρμογής πολυετών προγραμμάτων. Η σημαντική αύξηση σε σύγκριση με το 2021 σχετίζεται με την εγγραφή των τελευταίων δημοσιονομικών δεσμεύσεων του ΜΑΑ (βλ. επίσης 5.2 παρακάτω).

Σημειώνεται ότι οι εκκρεμείς προκαταβολές προχρηματοδότησης στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ανέρχονταν συνολικά σε 100,5 δισ. EUR — βλ. σημείωση 2.5). Αντιπροσωπεύουν δημοσιονομικές δεσμεύσεις που έχουν καταβληθεί, μειώνοντας το ΥΠΕ, αλλά τα ποσά που καταβλήθηκαν θεωρείται ότι ανήκουν ακόμη στην ΕΕ και όχι στον δικαιούχο, μέχρι την εκπλήρωση των συναφών συμβατικών υποχρεώσεων. Ως εκ τούτου, είναι ποσά παρόμοια με το ΥΠΕ που αναφέρεται ανωτέρω, τα οποία δεν έχουν ακόμη καταβληθεί.

5.2. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

σε εκατ. EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	298 948	—
Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	82 372	17 662
Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	8 368	—
Δεσμεύσεις για μη επιστρεπτέα στήριξη του ΜΑΑ (NGEU)	—	99 530
ITER	5 855	6 121
Διαστημικά προγράμματα	3 548	4 189
Συμφωνίες αλιείας	265	412
Ορίζων Ευρώπη	322	382
ΕΥΡΑΤΟΜ	362	445
Αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit	296	3 072
Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»	1 811	—
Ταμείο Αλληλεγγύης της ΕΕ	700	—
Δεσμεύσεις για λειτουργικές μισθώσεις	2 539	2 492
Άλλες συμβατικές δεσμεύσεις	896	876
Σύνολο	406 284	135 181

Τα ποσά αυτά αντιπροσωπεύουν τις μακροπρόθεσμες νομικές δεσμεύσεις που δεν καλύπτονταν από εγγεγραμμένες στον προϋπολογισμό πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων στο τέλος του έτους. Αυτές οι δεσμευτικές υποχρεώσεις θα εγγραφούν στον προϋπολογισμό και θα πραγματοποιηθούν οι σχετικές πληρωμές τα επόμενα έτη.

Ορισμένα σημαντικά προγράμματα (βλ. κατωτέρω) μπορούν να υλοποιούνται με ετήσιες δόσεις σύμφωνα με το άρθρο 112 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού. Αυτό δίνει τη δυνατότητα στην ΕΕ να αναλαμβάνει νομικές δεσμεύσεις (να υπογράφει συμφωνίες επιχορήγησης, συμφωνίες ανάθεσης και δημόσιες συμβάσεις) που υπερβαίνουν τις διαθέσιμες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων ενός δεδομένου έτους. Συνεπώς, είναι δυνατό να έχουν ήδη αναληφθεί υποχρεώσεις για σημαντικό μέρος του συνολικού κονδυλίου για το τρέχον ΠΔΠ. Αυτό ισχύει ιδίως για τα προγράμματα που περιγράφονται κατωτέρω:

Ταμεία υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης

Πρόκειται για νομικές υποχρεώσεις πληρωμών τις οποίες έχει αναλάβει η ΕΕ κατά την έγκριση επιχειρησιακών προγραμμάτων που αφορούν επιμερισμένη διαχείριση. Η απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση επιχειρησιακού προγράμματος συνιστά απόφαση χρηματοδότησης κατά την έννοια του άρθρου 110 του δημοσιονομικού κανονισμού και, μόλις κοινοποιηθεί στο οικείο κράτος μέλος, συνιστά νομική δέσμευση κατά την έννοια του εν λόγω κανονισμού.

Το άρθρο 86 παράγραφος 2 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων (ΚΚΔ) για τα ταμεία επιμερισμένης διαχείρισης ορίζει τα εξής:

«Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις της Ένωσης για κάθε πρόγραμμα πραγματοποιούνται από την Επιτροπή σε ετήσιες δόσεις για κάθε Ταμείο κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027».

Τα ποσά που γνωστοποιούνται στις τρεις πρώτες γραμμές του παραπάνω πίνακα αφορούν τον τομέα 2Α (Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή), τον τομέα 3 (Φυσικοί πόροι και περιβάλλον) και τον τομέα 4 (Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων) του ΠΔΠ 2021-2027. Αντιπροσωπεύουν τα εκκρεμή ποσά τα οποία η ΕΕ θα δεσμεύσει στον προϋπολογισμό και στη συνέχεια θα καταβάλει μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Δεσμεύσεις για μη επιστρεπτέα στήριξη του NGEU (MAA)

Ο ΜΑΑ αποτελεί βασικό πρόγραμμα του NGEU, του μέσου ανάκαμψης της ΕΕ. Θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021. Χρηματοδοτεί μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις στα κράτη μέλη από την έναρξη της πανδημίας του κορονοϊού τον Φεβρουάριο του 2020 έως το 2026. Το άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 επιτρέπει τη χρήση ετήσιων δόσεων. Οι νομικές δεσμεύσεις που υπογράφηκαν έως τις 31/12/2022 στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος αντιπροσωπεύουν περίπου το 70 % του συνολικού ποσού για τη μη επιστρεπτέα στήριξη του ΜΑΑ, σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού. Καλύφθηκαν εξ ολοκλήρου από δημοσιονομικές δεσμεύσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

ITER - Διεθνής θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας

Οι σχετικές δεσμεύσεις προορίζονται να καλύψουν μελλοντικές χρηματοδοτικές ανάγκες των εγκαταστάσεων του ITER έως το 2027. Η συνεισφορά της ΕΕ (Ευρατόμ) στον ITER International παρέχεται μέσω του οργανισμού σύντηξης για την παραγωγή ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων επίσης των συνεισφορών των κρατών μελών και της Ελβετίας. Το ποσό αντικατοπτρίζει την προβλεπόμενη χρηματοδότηση στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2021-2027 που θεσπίστηκε με την απόφαση (Ευρατόμ) 2021/281 του Συμβουλίου, της 22ας Φεβρουαρίου 2021, για την τροποποίηση της απόφασης 2007/198/Ευρατόμ περί ιδρύσεως της ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης για τον ITER και την ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης, η οποία επιτρέπει τη χρήση ετήσιων δόσεων. Ο οργανισμός ITER συστάθηκε με σκοπό τη διαχείριση και την ενθάρρυνση της εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων ITER, την προώθηση της κατανόησης και αποδοχής της ενέργειας σύντηξης από το κοινό, και την εκτέλεση κάθε άλλης δραστηριότητας αναγκαίας για την επίτευξη του σκοπού του. Στον ITER συμμετέχει η ΕΕ μαζί με διάφορες άλλες χώρες.

Διαστημικά προγράμματα

Το διαστημικό πρόγραμμα περιλαμβάνει τις ακόλουθες συνιστώσες: Galileo, EGNOS, Copernicus, Gonsatcom και SSA. Τα σημαντικότερα είναι το Galileo, το οποίο αναπτύσσει το ευρωπαϊκό παγκόσμιο δορυφορικό σύστημα πλοήγησης, και το Copernicus, το οποίο αφορά το ευρωπαϊκό πρόγραμμα γεωσκόπησης. Οι σχετικές δεσμεύσεις πραγματοποιούνται για την περίοδο έως το 2027. Βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Απριλίου 2021 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 69), η Επιτροπή υπέγραψε συμφωνίες συνεισφοράς με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος (ΕΟΔ), τον EUMETSAT, τον Mercator και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Μεσοπρόθεσμων Μετεωρολογικών Προγνώσεων. Το άρθρο 11 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696 επιτρέπει τη χρήση ετήσιων δόσεων.

Συμφωνίες αλιείας

Αντιπροσωπεύουν δεσμεύσεις έναντι τρίτων χωρών για ενέργειες στο πλαίσιο διεθνών συμφωνιών αλιείας έως το 2026. Οι αναληφθείσες δεσμεύσεις βασίζονται σε αποφάσεις του Συμβουλίου για την εκάστοτε τρίτη χώρα (π.χ. συμφωνία μεταξύ της ΕΕ και της Δημοκρατίας των Σεϋχελών και πρωτόκολλο εφαρμογής της, ΕΕ L 60 της 28.2.2020) και θεωρούνται ειδικές διεθνείς συμφωνίες με πολυετή δικαιώματα και υποχρεώσεις.

Ορίζων Ευρώπη

Πρόκειται για ποσά που έχουν δεσμευθεί για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» για δραστηριότητες προηγούμενου ή επόμενου σταδίου για τις διάφορες διαστημικές συνιστώσες. Οι σχετικές δεσμεύσεις πραγματοποιούνται για την περίοδο έως το 2027. Βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 1), η Επιτροπή υπέγραψε συμφωνία συνεισφοράς με τον ΕΟΔ. Το άρθρο 12 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/695 επιτρέπει τη χρήση ετήσιων δόσεων.

ΕΥΡΑΤΟΜ

Η Ευρατόμ είναι ένα πρόγραμμα που βασίζεται στον κανονισμό (Ευρατόμ) 2021/765 του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2021, σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος έρευνας και κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας για την περίοδο 2021-2025, με το οποίο συμπληρώνεται το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζων Ευρώπη» και σχετικά με την κατάργηση του κανονισμού (Ευρατόμ) 2018/1563 (ΕΕ L 1671 της 12.5.2021, σ. 81). Το άρθρο 4 του κανονισμού προβλέπει τη χρήση των ετήσιων δόσεων.

Γενικός στόχος του προγράμματος Ευρατόμ είναι η άσκηση δραστηριοτήτων πυρηνικής έρευνας και κατάρτισης με έμφαση στη συνεχή βελτίωση της πυρηνικής ασφάλειας, της πυρηνικής προστασίας και της ακτινοπροστασίας, καθώς και η συμπλήρωση της επίτευξης των στόχων του «Ορίζων Ευρώπη» μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της ενεργειακής μετάβασης. Το πρόγραμμα Ευρατόμ παρέχει επιδοτήσεις έρευνας μέσω ανταγωνιστικών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων και σε κατονομαζόμενους δικαιούχους.

Αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit

Το αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) τον Φεβρουάριο του 2020. Θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1755 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου στις 6 Οκτωβρίου 2021. Το ποσό που γνωστοποιείται αντιπροσωπεύει τις νομικές δεσμεύσεις που δεν έχουν υλοποιηθεί ακόμη στο πλαίσιο των μέτρων που υποστηρίζονται από το αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit. Εν προκειμένω αναφέρεται μόνο το μέρος των νομικών δεσμεύσεων που δεν καλύπτεται ακόμη από δημοσιονομικές δεσμεύσεις.

Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ)

Το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ) θεσπίστηκε για την αντιμετώπιση μειζόνων φυσικών καταστροφών και για την έκφραση της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης προς περιοχές που πλήττονται από καταστροφές εντός της Ευρώπης. Το ΤΑΕΕ συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2012/2002 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 2002, και τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 661/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, και τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 461/2020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαρτίου 2020. Το ποσό που γνωστοποιήθηκε αντιπροσωπεύει τις νομικές δεσμεύσεις που δεν καλύπτονται ακόμη από δημοσιονομικές δεσμεύσεις.

Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» (CEF2)

Ο μηχανισμός CEF2 παρέχει χρηματοδοτική ενίσχυση σε διευρωπαϊκά δίκτυα, ώστε να υποστηριχθούν έργα υποδομών κοινού ενδιαφέροντος στους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας. Οι νομικές δεσμεύσεις για το πρόγραμμα ΜΣΕ καλύπτουν περίοδο υλοποίησης από το 2021 έως το 2027 για τον ΜΣΕ-Ενέργεια (με δυνατότητα παράτασης). Η νομική βάση των εν λόγω δεσμεύσεων είναι ο «κανονισμός (ΕΕ) 2021/1153 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2021, για τη σύσταση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 και (ΕΕ) αριθ. 283/2014 (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)», ενώ το άρθρο 4 παράγραφος 5 ορίζει ότι «οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για δράσεις που υπερβαίνουν το ένα οικονομικό έτος είναι δυνατόν να καταναμηθούν σε ετήσιες δόσεις σε δύο ή περισσότερα έτη».

Δεσμεύσεις για λειτουργικές μισθώσεις

Τα ελάχιστα καταβλητέα ποσά σύμφωνα με τις υποκείμενες συμβάσεις κατά τη διάρκεια της υπολειπόμενης περιόδου των εν λόγω συμβάσεων μίσθωσης έχουν ως εξής:

σε εκατ. EUR

Ελάχιστα μισθώματα			
< 1 έτος	1- 5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο

Κτίρια	449	1 040	1 005	2 493
Υλικό πληροφορικής και λοιπός εξοπλισμός	12	27	7	46
Σύνολο	461	1 067	1 012	2 539

Τον Μάρτιο του 2019, στο πλαίσιο της γνωστοποίησης της πρόθεσης του Ηνωμένου Βασιλείου να αποχωρήσει από την ΕΕ, και ως αποτέλεσμα του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1718 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2018, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 726/2004, η έδρα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων (EMA) μεταφέρθηκε από το Λονδίνο στο Άμστερνταμ. Στις 2 Ιουλίου 2019 ο Οργανισμός κατέληξε σε συμφωνία με τον ιδιοκτήτη του και έκτοτε υπεκμισθώνει τις εγκαταστάσεις του σε υπομισθωτή υπό όρους που συνάδουν με τους όρους της κύριας μίσθωσης, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειας της υπομίσθωσης που εκτείνεται μέχρι τη λήξη της περιόδου κύριας μίσθωσης του EMA τον Ιούνιο του 2039.

Τα ποσά που εμφανίζονται στον ανωτέρω πίνακα περιλαμβάνουν 366 εκατ. EUR που εξακολουθούν να οφείλονται βάσει της σύμβασης κύριας μίσθωσης. Αναμένεται να καταβληθεί ίσο ποσό πληρωμών από τον υπομισθωτή βάσει της μη ακυρώσιμης υπομίσθωσης.

Άλλες συμβατικές δεσμεύσεις

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στην κατηγορία αυτή αντιστοιχούν στα καταβλητέα ποσά κατά τη διάρκεια των συμβάσεων. Το σημαντικότερο ποσό που περιλαμβάνεται στην κατηγορία αυτή αφορά οικοδομική σύμβαση (JMO2) της Επιτροπής στο Λουξεμβούργο (505 εκατ. EUR).

6. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ

Οι ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση του χρηματοοικονομικού κινδύνου της ΕΕ αφορούν:

- τις δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις για χρηματοδοτική συνδρομή που πραγματοποιούνται από την Επιτροπή μέσω των NGEU, EMXΣ, ΙΠ, ΜΧΣ, SURE και των δράσεων Ευρατόμ·
- τις ταμειακές πράξεις στις οποίες προβαίνει η Επιτροπή για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων από πρόστιμα·
- στοιχεία ενεργητικού που τηρούνται στο κοινό ταμείο προβλέψεων για δημοσιονομικές εγγυήσεις, στην υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ και στο χαρτοφυλάκιο BUFI·
- τα χρηματοδοτικά μέσα που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ· και
- προγράμματα δημοσιονομικών εγγυήσεων της ΕΕ.

6.1. ΕΙΔΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Η ΕΕ είναι εκτεθειμένη στους ακόλουθους κύριους χρηματοοικονομικούς κινδύνους τους οποίους διαχειρίζεται και που απορρέουν από τα χρηματοδοτικά της μέσα:

Κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος ότι η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου μπορεί να παρουσιάσουν διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στις τιμές της αγοράς. Κίνδυνος αγοράς δεν είναι μόνο η πιθανότητα δυνητικής ζημίας, αλλά και η πιθανότητα δυνητικού κέρδους. Περιλαμβάνει τον *συναλλαγματικό κίνδυνο*, τον *κίνδυνο επιτοκίου* και *άλλους κινδύνους που συνδέονται με τις τιμές* (όπως ο κίνδυνος μετοχών):

- *Συναλλαγματικός κίνδυνος* υπάρχει όταν οι πράξεις της ΕΕ ή η αξία των επενδύσεων της επηρεάζονται από τις μεταβολές των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Ο κίνδυνος αυτός προκύπτει από τη μεταβολή της τιμής ενός νομίσματος έναντι ενός άλλου.
- *Κίνδυνος επιτοκίου* είναι η δυνατότητα μείωσης της αξίας χρεογράφου, ιδιαίτερα ομολόγου, που προκύπτει από την αύξηση των επιτοκίων. Γενικά, τα υψηλότερα επιτόκια οδηγούν σε χαμηλότερες τιμές ομολόγων σταθερού επιτοκίου, και αντιστρόφως.
- *Άλλοι κίνδυνοι τιμών* είναι ο κίνδυνος ότι η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου θα παρουσιάσουν διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στις τιμές της αγοράς (διαφορετικών από εκείνες που συνδέονται με τον κίνδυνο επιτοκίου ή τον συναλλαγματικό κίνδυνο) ανεξάρτητα από το αν οι μεταβολές αυτές οφείλονται σε παράγοντες που αφορούν ειδικά το συγκεκριμένο χρηματοοικονομικό μέσο ή τον εκδότη του, ή σε παράγοντες που αφορούν όλα τα παρεμφερή χρηματοοικονομικά μέσα που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στην αγορά.

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημίας που οφείλεται στην αθέτηση πληρωμής δανείου ή άλλης πιστωτικής γραμμής από οφειλέτη/δανειολήπτη (είτε κεφαλαίου είτε τόκων είτε και των δύο) ή σε άλλο είδος αθέτησης συμβατικής υποχρέωσης. Στις περιπτώσεις αθέτησης περιλαμβάνονται η καθυστέρηση αποπληρωμής, η αναδιάρθρωση των αποπληρωμών του δανειολήπτη και η πτώχευση.

Κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος να αντιμετωπίσει μια οντότητα της ΕΕ πρόβλημα στην εκπλήρωση υποχρεώσεων που συνδέονται με χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, ο διακανονισμός των οποίων διενεργείται σε μετρητά ή άλλα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού.

6.2. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Επιμέτρηση χρηματοδοτικών μέσων

Οι ακόλουθες κατηγορίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού δεν μετρώνται στην εύλογη αξία: ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους, δάνεια, απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές

με εξαίρεση τις απαιτήσεις από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων, όταν ταξινομούνται σε χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, δανειοληπτικές πράξεις, συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων και άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος. Η λογιστική αξία των εν λόγω χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού θεωρείται λογικός κατ' εκτίμηση υπολογισμός της εύλογης αξίας τους.

Δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις για χρηματοδοτική συνδρομή και NGEU

Οι δανειοληπτικές και δανειοδοτικές συναλλαγές πραγματοποιούνται από την ΕΕ σύμφωνα με τους αντίστοιχους κανονισμούς του Συμβουλίου, τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και, κατά περίπτωση, τις εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές. Τα εγχειρίδια γραπτών διαδικασιών που καλύπτουν ειδικούς τομείς όπως οι δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις έχουν συνταχθεί και χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες επιχειρησιακές μονάδες. Οι χρηματοοικονομικοί και επιχειρησιακοί κίνδυνοι επισημαίνονται και αξιολογούνται και η συμμόρφωση με τις εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες εξετάζεται συστηματικά.

Οι δανειοδοτικές πράξεις εκτός του NGEU χρηματοδοτούνται από «συνακόλουθες» δανειοληπτικές πράξεις, οι οποίες ως εκ τούτου δεν δημιουργούν ανοικτές θέσεις επιτοκίου ή συναλλάγματος. Τα δάνεια που χορηγήθηκαν στο πλαίσιο του NGEU δεν ακολουθούν τη συνακόλουθη προσέγγιση που ακολουθείται για άλλα μέσα χρηματοδοτικής συνδρομής. Αντιθέτως, αναπτύχθηκε διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης για το NGEU, η οποία συνδυάζει ευρύ φάσμα χρηματοδοτικών μέσων. Η διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης απαιτεί την ανάπτυξη και την εφαρμογή αποτελεσματικών κατευθυντήριων γραμμών και διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων για το μέσο NGEU, οι οποίες αντιμετωπίζουν ενεργά τους σχετικούς κινδύνους σε καθημερινή βάση.

Διακυβέρνηση κινδύνων του NGEU

Με την έναρξη του NGEU το 2021, η Επιτροπή διόρισε έναν Διευθυντή Κινδύνων, θέσπισε κατάλληλη δομή διακυβέρνησης και ενέκρινε πολιτική κινδύνων και συμμόρφωσης υψηλού επιπέδου (στο εξής: HLRCP), η οποία καλύπτει τις δανειοδοτικές πράξεις, τις πράξεις διαχείρισης χρέους και τις δανειοδοτικές πράξεις του NGEU (στο εξής: πράξεις NGEU). Η HLRCP περιλαμβάνει κατάλληλο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων και συμμόρφωσης για την εποπτεία των κινδύνων και των ζητημάτων συμμόρφωσης που προκύπτουν από την υλοποίηση δανειοληπτικών πράξεων, πράξεων διαχείρισης χρέους και δανειοδοτικών πράξεων του NGEU¹⁶. Παρέχει ένα γενικό πλαίσιο για τις κατευθυντήριες γραμμές διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζονται στις πράξεις NGEU, με τον εντοπισμό όλων των σημαντικών κινδύνων που προκύπτουν από την υλοποίηση των πράξεων NGEU. Το πεδίο εφαρμογής της HLRCP περιορίζεται στην εποπτεία των κινδύνων και των ζητημάτων συμμόρφωσης που προκύπτουν αποκλειστικά από την υλοποίηση των πράξεων NGEU.

Με την απόφαση C(2021) 2502 θεσπίστηκε ο ρόλος του Διευθυντή Κινδύνων (στο εξής: CRO) και της επιτροπής κινδύνων και συμμόρφωσης (στο εξής: RCC). Τόσο ο ρόλος του CRO όσο και ο ρόλος της RCC αναπτύχθηκαν περαιτέρω από την HLRCP. Η τελευταία συμπληρώνει το πλαίσιο διακυβέρνησης του NGEU, όπως ορίζεται στην απόφαση C(2021) 2502¹⁷ και αναλύει περαιτέρω τους κύριους ρόλους και τις αρμοδιότητες που σχετίζονται με το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων και συμμόρφωσης των πράξεων NGEU.

Ο ρόλος του CRO είναι να διασφαλίζει ότι τα συστήματα και οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση των πράξεων NGEU έχουν σχεδιαστεί για να διασφαλίζουν την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πράξεων. Ο CRO καταρτίζει την HLRCP για να διασφαλίσει ότι οι κίνδυνοι που σχετίζονται με τις πράξεις NGEU εντοπίζονται, αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης και ελέγχονται δεόντως, και ελέγχει ότι η HLRCP εφαρμόζεται με ολοκληρωμένο και συνεπή τρόπο.

Ο CRO, με την υποστήριξη της RCC, αναπτύσσει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων μέσω εσωτερικών πολιτικών και διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων. Η RCC είναι εσωτερική επιτροπή της Επιτροπής, ο ρόλος της οποίας είναι να στηρίζει τον CRO στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Η RCC εγκρίνει θέσεις σχετικά με θέματα που σχετίζονται με το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων για τις πράξεις NGEU.

Τέλος, ο CRO υποβάλλει εκθέσεις στο μέλος του Σώματος που είναι αρμόδιο για τον προϋπολογισμό όσον αφορά τις αρμοδιότητες που ορίζονται στο κεφάλαιο 4 της απόφασης C(2022) 9700. Ο CRO ασκεί τον ρόλο του ανεξάρτητα και διαθέτει αυτονομία κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων που του ανατίθενται.

¹⁶ https://commission.europa.eu/system/files/2022-01/high_level_risk_and_compliance_policy_hlrcp_formatted.pdf.

¹⁷ Η απόφαση C(2021) 2502 καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από την απόφαση C(2022) 9700.

Όσον αφορά τις πράξεις NGEU, το μοντέλο των «τριών γραμμών άμυνας» για τη διαχείριση κινδύνων αναπτύχθηκε με σκοπό: i) να διασφαλίζει τον κατάλληλο διαχωρισμό εξουσιών και καθηκόντων· ii) να ορίζει σαφώς τα όρια αρμοδιότητας· και iii) να διασφαλίζει διακριτούς ρόλους και αρμοδιότητες για τη διαχείριση και τον έλεγχο των κινδύνων.

Ταμειακές πράξεις

Οι κανόνες και οι αρχές για τη διαχείριση των ταμειακών πράξεων της Επιτροπής ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου [όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2016/804 του Συμβουλίου] και στον δημοσιονομικό κανονισμό.

Βάσει των ανωτέρω κανονισμών ισχύουν οι ακόλουθες βασικές αρχές:

- Οι ίδιοι πόροι καταβάλλονται από τα κράτη μέλη σε λογαριασμούς που αυτά ανοίγουν για τον σκοπό αυτό εξ ονόματος της Επιτροπής, στο Δημόσιο Ταμείο τους ή σε εθνική κεντρική τράπεζα. Η Επιτροπή δύναται να κάνει αναλήψεις από τους λογαριασμούς αυτούς αποκλειστικά και μόνο για την κάλυψη των ταμειακών της αναγκών.
- Οι ίδιοι πόροι καταβάλλονται από τα κράτη μέλη στο δικό τους εθνικό νόμισμα, ενώ οι πληρωμές της Επιτροπής πραγματοποιούνται ως επί το πλείστον σε ευρώ.
- Δεν επιτρέπεται η υπερανάληψη από τραπεζικούς λογαριασμούς που ανοίγονται εξ ονόματος της Επιτροπής. Ο περιορισμός αυτός δεν εφαρμόζεται στους λογαριασμούς ιδίων πόρων της Επιτροπής σε περίπτωση αθέτησης δανείων που συνάφθηκαν ή έτυχαν εγγυήσεων σύμφωνα με τους κανονισμούς και τις αποφάσεις του Συμβουλίου της ΕΕ και υπό ορισμένες προϋποθέσεις όταν οι ταμειακές ανάγκες υπερβαίνουν τα ταμειακά διαθέσιμα των λογαριασμών.
- Τα κεφάλαια που τηρούνται σε τραπεζικούς λογαριασμούς σε άλλα νομίσματα πλην του ευρώ είτε χρησιμοποιούνται για πληρωμές στα νομίσματα αυτά είτε μετατρέπονται περιοδικά σε ευρώ.

Εκτός από τους λογαριασμούς ιδίων πόρων, η Επιτροπή διαθέτει και άλλους τραπεζικούς λογαριασμούς σε κεντρικές και εμπορικές τράπεζες για την εκτέλεση πληρωμών και εισπράξεων μη σχετιζόμενων με τις συνεισφορές των κρατών μελών στον προϋπολογισμό.

Οι ταμειακές πράξεις και οι πληρωμές είναι αυτοματοποιημένες σε πολύ μεγάλο βαθμό και εξαρτώνται από σύγχρονα συστήματα πληροφορικής. Υπάρχουν ειδικές διαδικασίες που εξασφαλίζουν ασφάλεια στα συστήματα αυτά και διαχωρισμό καθηκόντων βάσει του δημοσιονομικού κανονισμού, των προτύπων εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής και των αρχών που διέπουν τις ελεγκτικές διαδικασίες.

Η διαχείριση των ταμειακών πράξεων και των πληρωμών της Επιτροπής διέπεται από γραπτές κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες, στόχος των οποίων είναι ο περιορισμός του επιχειρησιακού και του χρηματοοικονομικού κινδύνου και η εξασφάλιση επαρκούς ελέγχου. Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες καλύπτουν διάφορους τομείς λειτουργίας (για παράδειγμα: εκτέλεση πληρωμών και διαχείριση μετρητών, προβλέψεις ταμειακών ροών, συνέχεια της επιχειρηματικής δραστηριότητας κ.λπ.), η δε συμμόρφωση με τις κατευθυντήριες γραμμές και τις διαδικασίες ελέγχεται τακτικά.

Διαχείριση στοιχείων ενεργητικού

Ο έλεγχος των διαφόρων κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού βασίζεται σε ειδικές διαδικασίες διακυβέρνησης και εργασίας που εγκρίνονται κατόπιν συγκριτικής αξιολόγησης με τα υψηλότερα πρότυπα που έχουν εγκριθεί από ομότιμους διεθνείς οργανισμούς. Οι διαδικασίες αυτές, οι οποίες αποτέλεσαν αντικείμενο διαφόρων εσωτερικών και εξωτερικών ελέγχων, διασφαλίζουν την επίτευξη χρηστής διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού.

Η Επιτροπή έχει θέσει σε εφαρμογή την κατάλληλη διακυβέρνηση για την επανεξέταση και την έγκριση τεχνικών και στρατηγικών αποφάσεων σε σχέση με τις πράξεις διαχείρισης των στοιχείων ενεργητικού. Οι πράξεις διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού ενοποιούνται από δύο επιτροπές, την επιτροπή κινδύνου, η οποία απαρτίζεται από εκπροσώπους της ΓΔ BUDG, και το συμβούλιο διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού, το οποίο απαρτίζεται από εκπροσώπους της ΓΔ BUDG, της ΓΔ ECFIN και της ΓΔ FISMA. Οι τεχνικές αποφάσεις συζητούνται και εγκρίνονται από την επιτροπή κινδύνου, ενώ οι στρατηγικές αποφάσεις εγκρίνονται από την επιτροπή κινδύνου και το συμβούλιο διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού πριν από την τελική έγκριση του γενικού διευθυντή της ΓΔ BUDG, σε συμφωνία με την υπόλογο.

Η διακυβέρνηση της διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού εγγυάται σαφή ανάθεση της λήψης αποφάσεων και γραμμές λογοδοσίας, επαρκή διαχωρισμό των καθηκόντων μεταξύ των τμημάτων εξυπηρέτησης πελατών,

διαχείρισης κινδύνων και διαχείρισης συναλλαγών, σαφώς καθορισμένους ρόλους και καλά πλαισιωμένες και τεκμηριωμένες διαδικασίες και διεργασίες, καθώς και ελέγχους και ισορροπίες σε όλα τα επίπεδα. Οι διαδικασίες συμμόρφωσης παρέχουν το πλαίσιο για επαρκείς κανόνες όσον αφορά κώδικες δεοντολογίας για τη διαχείριση πιθανών προσωπικών συγκρούσεων συμφερόντων, καθώς και κανόνες για τη διαχείριση των κινδύνων από τις συναλλαγές προσώπων που κατέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες.

Οι κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση στοιχείων ενεργητικού και οι εσωτερικοί περιορισμοί στις επενδύσεις παρέχουν ένα στιβαρό πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου για τη διασφάλιση της διαφύλαξης των στοιχείων ενεργητικού. Ειδικότερα, τα στοιχεία ενεργητικού υπό τη μορφή τίτλων φυλάσσονται στον θεματοφύλακά μας σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές της αγοράς, ενώ τα ταμειακά διαθέσιμα και οι καταθέσεις τοποθετούνται σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα υψηλής αξιολόγησης. Η προστασία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού εξασφαλίζεται επίσης από τον διαχωρισμό καθηκόντων μεταξύ της ομάδας που είναι υπεύθυνη για την εκκίνηση των συμφωνιών επί τίτλων και της ομάδας διαχείρισης συναλλαγών που είναι υπεύθυνη για τον οικείο διακανονισμό και την τραπεζική συμφωνία λογαριασμών. Ένα πρόσθετο επίπεδο ελέγχου εξασφαλίζεται από τη λογιστική ομάδα κατά τη διάρκεια της μηνιαίας διαδικασίας συμφωνίας λογαριασμών κλεισίματος, όταν το χαρτοφυλάκιο των τίτλων συμφωνεί με τη δήλωση του θεματοφύλακα τίτλων. Οι τυχόν ασυμφωνίες διακανονισμού και οι εκπρόθεσμες πληρωμές που προκαλούνται από τους αντισυμβαλλόμενους παρακολουθούνται από ομάδα τραπεζικής συμφωνίας λογαριασμών και διαχείρισης συναλλαγών σε καθημερινή βάση. Για την παρακολούθηση της τήρησης του πλαισίου ελέγχου, υποβάλλεται περιοδικά στα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη εξαντλητικό σύνολο δεικτών μέτρησης επιδόσεων και κινδύνων για τα υπό διαχείριση στοιχεία ενεργητικού.

Οι κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση στοιχείων ενεργητικού και οι στρατηγικές κινδύνων και επενδύσεων καθορίζουν συγκεκριμένα όρια και περιορισμούς προκειμένου να περιοριστεί η έκθεση του χαρτοφυλακίου σε πιστωτικό κίνδυνο, η οποία περιορίζεται στον επενδυτικό βαθμό, με εξαίρεση το άνοιγμα των κρατών μελών της ΕΕ.

Κοινό ταμείο προβλέψεων

Με την απόφαση C(2020)1896 της Επιτροπής, της 25ης Μαρτίου 2020, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων του ΚΤΠ, οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του οικονομικού διαχειριστή του ΚΤΠ ανατέθηκαν στον Γενικό Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Προϋπολογισμού (ΓΔ BUDG). Το ΚΤΠ διαχωρίζεται από τα άλλα χαρτοφυλάκια που διαχειρίζεται η ΓΔ BUDG. Το Ταμείο δεν υφίσταται ως χωριστή νομική οντότητα.

Η διαχείριση του ΚΤΠ πραγματοποιείται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων. Στόχος είναι να εξασφαλίζεται η απαραίτητη ρευστότητα για την εξολοκλήρου και άμεση κάλυψη όλων των απαιτούμενων εκροών, όπως είναι οι καταπτώσεις εγγύησης, πλήρως και άμεσα, και να επιτυγχάνεται διατήρηση του κεφαλαίου στο πλαίσιο του επενδυτικού ορίζοντα του ταμείου, με υψηλό επίπεδο βεβαιότητας.

Για την επίτευξη του γενικού στόχου που περιγράφεται ανωτέρω, ο οικονομικός διαχειριστής του ΚΤΠ ασκεί τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με τους κανόνες προληπτικής εποπτείας και τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, καθώς και με βάση τους κανόνες και τις διαδικασίες που καθορίζει η υπόλογος της Επιτροπής. Τα εγχειρίδια γραπτών διαδικασιών για την κάλυψη ειδικών τομέων, όπως η διαχείριση ταμειακών διαθεσίμων, έχουν εκπονηθεί και χρησιμοποιούνται από τις σχετικές επιχειρησιακές μονάδες. Οι χρηματοοικονομικοί και επιχειρησιακοί κίνδυνοι επισημαίνονται και αξιολογούνται και η συμμόρφωση με τις εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες εξετάζεται συστηματικά.

Κατά τη σύνθεση του χαρτοφυλακίου του ΚΤΠ επιδιώκεται η διασφάλιση υψηλού βαθμού διαφοροποίησης από άποψη επιλέξιμων κατηγοριών στοιχείων ενεργητικού, γεωγραφικών περιοχών, εκδοτών και ληκτότητας, με στόχο τη διαχείριση των διακυμάνσεων στην αξία του χαρτοφυλακίου.

Δεδομένου ότι από 31 Δεκεμβρίου 2022 μοναδικός αντισυμβαλλόμενος όλων των ανεξόφλητων προθεσμιικών πράξεων συναλλάγματος είναι η Banque de France, από την ημερομηνία αυτή δεν ισχύουν πιστωτικές ενισχύσεις, όπως εξασφαλίσεις, συμφωνίες συμψηφισμού ή εγγυήσεις. Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο για παράγωγα σε ξένο νόμισμα με θετική εύλογη αξία στο τέλος της περιόδου αναφοράς ισούται με τη λογιστική αξία στον ισολογισμό.

Πρόστιμα

Προσωρινώς εισπραχθέντα πρόστιμα: καταθέσεις

Τα ποσά που εισπράχθηκαν πριν από το 2010 παραμένουν σε τραπεζικούς λογαριασμούς που τηρούνται σε τράπεζες οι οποίες έχουν επιλεγεί ειδικά για την κατάθεση προσωρινώς εισπραχθέντων προστίμων. Η επιλογή των τραπεζών διεξάγεται σύμφωνα με τις διαδικασίες υποβολής προσφορών που ορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό. Η τοποθέτηση κεφαλαίων σε συγκεκριμένες τράπεζες καθορίζεται από την εσωτερική πολιτική διαχείρισης των κινδύνων που ορίζει τις απαιτήσεις πιστοληπτικής διαβάθμισης και το ποσό των κεφαλαίων που θα μπορούσαν να τοποθετηθούν κατ' αναλογία προς το μετοχικό κεφάλαιο του αντισυμβαλλομένου. Οι χρηματοοικονομικοί και επιχειρησιακοί κίνδυνοι επισημαίνονται και αξιολογούνται και η συμμόρφωση με τις εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες εξετάζεται συστηματικά.

Προσωρινώς εισπραχθέντα πρόστιμα: χαρτοφυλάκιο BUFI

Από το 2010, τα επιβληθέντα και προσωρινώς εισπραχθέντα πρόστιμα επενδύονται σε χαρτοφυλάκιο BUFI το οποίο δημιουργήθηκε ειδικά για τον σκοπό αυτόν. Οι κύριοι στόχοι αυτού του χαρτοφυλακίου είναι η μείωση των κινδύνων που έχουν σχέση με χρηματοπιστωτικές αγορές και η ίση μεταχείριση όλων των οντοτήτων με την παροχή εγγυημένης απόδοσης υπολογισμένης στην ίδια βάση με το ονομαστικό ποσό των προστίμων. Ωστόσο, η εγγυημένη απόδοση που εφαρμόστηκε σε οντότητες στις οποίες επιβλήθηκε πρόστιμο πριν από την έναρξη ισχύος του νέου δημοσιονομικού κανονισμού τον Αύγουστο του 2018 είναι μηδενική. Η διαχείριση των ποσών που αντιστοιχούν στα προσωρινώς εισπραχθέντα πρόστιμα γίνεται από την Επιτροπή σύμφωνα με τις εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη διαχείριση των στοιχείων ενεργητικού. Τα εγχειρίδια διαδικασιών που συντάχθηκαν για την κάλυψη ειδικών τομέων, όπως η διαχείριση ταμειακών διαθεσίμων, χρησιμοποιούνται από τις σχετικές επιχειρησιακές μονάδες. Οι χρηματοοικονομικοί και επιχειρησιακοί κίνδυνοι επισημαίνονται και αξιολογούνται και η συμμόρφωση με τις εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες εξετάζεται συστηματικά.

Οι δραστηριότητες διαχείρισης των στοιχείων ενεργητικού έχουν στόχο να επενδύονται τα ποσά των προστίμων που καταβάλλονται σε προσωρινή βάση στην Επιτροπή κατά τέτοιο τρόπο ώστε:

- να εξασφαλιστεί ότι τα κεφάλαια αυτά μπορούν εύκολα να διατεθούν όταν παραστεί ανάγκη,
- να επιτευχθεί, υπό κανονικές συνθήκες, απόδοση η οποία κατά μέσο όρο να είναι αντίστοιχη με την απόδοση αναφοράς του BUFI μείον τις δαπάνες, ενώ παράλληλα να διατηρηθεί το ονομαστικό ποσό των προστίμων.

Οι επενδύσεις περιορίζονται κυρίως στις εξής κατηγορίες: προθεσμιακές καταθέσεις σε κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών, οργανισμούς κρατικού χρέους, αμιγώς κρατικές τράπεζες ή εγγυημένες από το κράτος τράπεζες ή σε υπερεθνικούς οργανισμούς, καθώς και ομόλογα, συναλλαγματικές και πιστοποιητικά καταθέσεων τα οποία έχουν εκδοθεί είτε από κρατικά είτε από υπερεθνικά θεσμικά όργανα.

Ληφθείσες οικονομικές εγγυήσεις

Σημαντικά ποσά εγγυήσεων που χορηγούνται από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα διακρατούνται από την Επιτροπή σε σχέση με τα πρόστιμα που επιβάλλει σε εταιρείες οι οποίες παραβιάζουν τους κανόνες ανταγωνισμού της ΕΕ — βλ. σημείωση **2.6.1.3**. Οι εγγυήσεις αυτές χορηγούνται από εταιρείες στις οποίες έχουν επιβληθεί πρόστιμα ως εναλλακτική λύση αντί προσωρινής πληρωμής. Η διαχείριση των εγγυήσεων συμμορφώνεται με την εσωτερική πολιτική διαχείρισης των κινδύνων. Οι χρηματοοικονομικοί και επιχειρησιακοί κίνδυνοι επισημαίνονται και αξιολογούνται και η συμμόρφωση με τις εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες εξετάζεται συστηματικά.

Προγράμματα δημοσιονομικών εγγυήσεων της ΕΕ

Ο δημοσιονομικός κανονισμός κατοχυρώνει, στον τίτλο Χ, διάφορες διασφαλίσεις για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ από τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους που δημιουργούνται από τη χρήση δημοσιονομικών εγγυήσεων. Μπορούν να ομαδοποιηθούν σε τέσσερις βασικές κατηγορίες:

1. Μέτρα για τον περιορισμό του ποσού των ενδεχόμενων υποχρεώσεων

Πρώτον, το ύψος της εγγύησης της ΕΕ υπόκειται κατά κανόνα σε ανώτατο όριο, σαφώς καθορισμένο. Ο δημοσιονομικός κανονισμός ορίζει ότι η δημοσιονομική υποχρέωση και οι συγκεντρωτικές καθαρές πληρωμές από τον προϋπολογισμό δεν μπορούν να υπερβαίνουν το ύψος της δημοσιονομικής εγγύησης που επιτρέπεται από τη βασική της πράξη. Η ενδεχόμενη υποχρέωση που δημιουργείται από δημοσιονομική εγγύηση μπορεί να υπερβεί τα περιουσιακά στοιχεία που προβλέπονται για την κάλυψη της δημοσιονομικής υποχρέωσης της ΕΕ μόνον εφόσον αυτό προβλέπεται στην υποκείμενη βασική πράξη και υπό ειδικούς όρους που προβλέπονται σε αυτήν.

Δεύτερον, το επιθυμητό προφίλ κινδύνου των πράξεων / χρηματοοικονομικών προϊόντων με εγγύηση της ΕΕ καθορίζεται, στο μέτρο του δυνατού, εκ των προτέρων, δηλαδή πριν από την υπογραφή των συμβάσεων εγγύησης.

2. Μέτρα σχετικά με την επιλογή των εταίρων υλοποίησης

Τα προγράμματα δημοσιονομικών εγγυήσεων εκτελούνται με αξιόπιστους εταίρους, οι οποίοι αξιολογούνται κατά πυλώνες. Με αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται η αξιοπιστία, μεταξύ άλλων, των λογιστικών συστημάτων και των συστημάτων χρηματοοικονομικής διαχείρισης και διαχείρισης κινδύνων των εν λόγω εταίρων υλοποίησης. Επιπλέον, οι εν λόγω εταίροι υλοποίησης δεσμεύουν ιδίους πόρους, διασφαλίζοντας τη δέουσα ευθυγράμμιση των συμφερόντων τους με τα συμφέροντα της Ένωσης.

3. Μέτρα για τη διασφάλιση επαρκούς εκ των προτέρων δημοσιονομικής ικανότητας για απορρόφηση των καταπτώσεων εγγυήσεων

Τα προγράμματα δημοσιονομικών εγγυήσεων υποστηρίζονται από προβλεπόμενα στοιχεία ενεργητικού που τηρούνται στο ΚΤΠ. Ο συντελεστής προβλέψεων καθορίζεται, στη βασική νομική πράξη κάθε προγράμματος, σε επίπεδο που επιτρέπει στον προγραμματισμό των πιστώσεων του προϋπολογισμού να αποτελεί πρόβλεψη η οποία καθιστά δυνατή την απορρόφηση των ζημιών χωρίς δημοσιονομικές διαταραχές. Ως εκ τούτου, οι προβλέψεις επαρκούν για την αντιμετώπιση των αναμενόμενων και, σε ένα ορισμένο επίπεδο, των απρόβλεπτων ζημιών των εν λόγω δημοσιονομικών εγγυήσεων.

Στη συνέχεια, η Επιτροπή θα διασφαλίζει (ετησίως) την επάρκεια του συντελεστή προβλέψεων, όπως ορίζεται στη βασική νομική πράξη, και την ευθυγράμμιση του με τις αρχές του δημοσιονομικού κανονισμού και με τον δημοσιονομικό προγραμματισμό.

4. Μέτρα για την αντιμετώπιση πραγματοποιηθεισών ζημιών που υπερβαίνουν την εκ των προτέρων εκτίμηση

Ο δημοσιονομικός κανονισμός θεσπίζει δύο κατώτατα όρια έγκαιρης προειδοποίησης (δηλαδή όταν παραμένει διαθέσιμο το 50 % και το 30 % του συντελεστή προβλέψεων). Τα εν λόγω όρια προειδοποίησης παρέχουν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να προβλέπει την ενδεχόμενη εξάντληση των προβλέψεων πριν από τη λήξη της δημοσιονομικής εγγύησης και της επιτρέπουν να αξιολογεί αν θα πρέπει να προτείνει κατ' εξαίρεση πρόσθετες προβλέψεις.

Σε περίπτωση που απαιτείται προσωρινά πρόσθετη ρευστότητα, εφαρμόζονται διαδικασίες όπως μεταφορές μεταξύ των συνιστωσών του ΚΤΠ και η χρήση της ρευστότητας των κεντρικών ταμειακών διαθεσίμων, καθώς και η χρήση διαθεσίμων δημοσιονομικών περιθωρίων (πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και πιστώσεις πληρωμών).

Επιπλέον, το 2020 συστάθηκε διευθύνουσα επιτροπή για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις που απορρέουν από δημοσιονομικές εγγυήσεις, υπό την εποπτεία του αρμόδιου για τον προϋπολογισμό επιτρόπου. Η επιτροπή παρεμβαίνει σε θέματα που καλύπτουν τις δημοσιονομικές εγγυήσεις και τη χρηματοδοτική συνδρομή και δημιουργούν ενδεχόμενες υποχρεώσεις έναντι του προϋπολογισμού, οι οποίες προκύπτουν από την εφαρμογή του τίτλου Χ του δημοσιονομικού κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων που προβλέπονται στους εσωτερικούς κανόνες για την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης. Περιλαμβάνει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, τις σχετικές κοινές οριζόντιες διατάξεις των τυποποιημένων συμφωνιών και την ενοποιημένη υποβολή εκθέσεων για τη θέσπιση εσωτερικών απαιτήσεων όσον αφορά τη βιώσιμη διαχείριση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων.

Προγράμματα χρηματοδοτικών μέσων

Η εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ βασίζεται επί πολλά έτη στη χρήση των προγραμμάτων χρηματοδοτικών μέσων. Για περισσότερες πληροφορίες όσον αφορά τα σχετικά ποσά βλ. σημείωση **2.4.2**.

Κοινό στα περισσότερα χρηματοδοτικά μέσα είναι το γεγονός ότι η εκτέλεση ανατίθεται είτε στον όμιλο της ΕΤΕπ (συμπεριλαμβανομένου του ΕΤαΕ) είτε σε άλλους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς βάσει συμφωνίας μεταξύ της Επιτροπής και του χρηματοπιστωτικού οργανισμού. Οι συμφωνίες που έχουν υπογραφεί με αυτούς τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς περιλαμβάνουν αυστηρές προϋποθέσεις και υποχρεώσεις για τους ενδιαμέσους οργανισμούς για να διασφαλιστούν η δέουσα διαχείριση των πόρων της ΕΕ και η υποβολή εκθέσεων σχετικά με αυτή. Μόλις αναληφθεί υποχρέωση για χρηματοδοτική συνεισφορά σε ένα από τα μέσα, τα κεφάλαια μεταφέρονται σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό που ανοίγεται από τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό στο όνομά του αλλά εκ μέρους της Επιτροπής (π.χ. σε καταπιστευματικό λογαριασμό). Ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός δύναται, ανάλογα με το συγκεκριμένο μέσο, να χρησιμοποιεί τα κεφάλαια αυτού του καταπιστευματικού λογαριασμού για να χορηγεί δάνεια, να εκδίδει

χρεωστικούς τίτλους, να επενδύει σε συμμετοχικούς τίτλους ή να καλύπτει καταπτώσεις εγγυήσεων. Τα έσοδα από τα χρηματοδοτικά μέσα, κατά γενικό κανόνα, πρέπει να επιστρέφονται στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Ο κίνδυνος όσον αφορά τα εν λόγω χρηματοδοτικά μέσα περιορίζεται στο ανώτατο όριο, που αναφέρεται στις σχετικές συμφωνίες, το οποίο είναι το εγγεγραμμένο στον προϋπολογισμό ποσό που προβλέπεται για το μέσο. Δεδομένου ότι η Επιτροπή βαρύνεται συχνά με την «πρώτη ζημία» και ότι τα μέσα προορίζονται να χρηματοδοτούν δικαιούχους που παρουσιάζουν περισσότερους κινδύνους (οι οποίοι αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εξασφάλιση χρηματοδότησης από εμπορικούς δανειστές), είναι, ως εκ τούτου, πιθανό ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ θα υποστεί ορισμένες απώλειες.

6.3. ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Έκθεση των χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ στον συναλλαγματικό κίνδυνο στο τέλος του έτους – Καθαρή θέση

	σε εκατ. EUR						
	31.12.2022						
	USD	GBP	PLN	SEK	Λοιπά	EUR	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού							
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος*	83	6	-	-	12	151	251
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος							
Μη παράγωγα	843	25	-	20	98	29 088	30 073
Παράγωγα	(483)	-	-	-	-	1 467	984
Απαιτήσεις**	89	111	14	0	17	5 453	5 684
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	84	13	1 031	473	1 421	43 522	46 544
	616	155	1 045	493	1 548	79 681	83 537
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις							
Υποχρέωση από οικονομικές εγγυήσεις	(793)	(0)	(37)	(12)	(164)	(5 450)	(6 456)
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	(1)	-	-	8	19	(50)	(25)
	(795)	(0)	(37)	(4)	(146)	(5 500)	(6 481)
Σύνολο	(179)	154	1 008	489	1 403	74 181	77 056

σε
εκατ. EUR

	31.12.2021						
	USD	GBP	PLN	SEK	Λοιπά	EUR	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού							
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος*	63	18	-	-	7	88	176
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος							
Μη παράγωγα	934	51	-	23	75	23 141	24 223
Παράγωγα	(646)	-	-	-	-	1 474	828
Απαιτήσεις**	109	98	108	4	88	7 372	7 780
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	85	24	1 014	591	1 692	41 455	44 860
	545	192	1 121	618	1 862	73 529	77 866
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις							
Υποχρέωση από οικονομικές εγγυήσεις	(1 047)	(0)	(62)	(19)	(248)	(6 418)	(7 794)
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	(1)	-	-	-	(4)	-	(5)
	(1 048)	(0)	(62)	(19)	(251)	(6 418)	(7 798)
Σύνολο	(503)	192	1 059	599	1 611	67 111	70 068

*Εκτός των δανείων για MAA (NGEU) και για χρηματοδοτική συνδρομή.

**Εκτός των προεισπραχθέντων εξόδων.

Εάν το ευρώ είχε ενισχυθεί ή αποδυναμωθεί έναντι άλλων νομισμάτων κατά 10 %, τότε θα επέρχονταν οι ακόλουθες συνέπειες στο οικονομικό αποτέλεσμα:

σε εκατ. EUR

Αύξηση (+)/ Μείωση (-) συναλλαγματικής ισοτιμίας	2022			
	USD	GBP	PLN	SEK
+10 %	16	(14)	(92)	(44)
-10 %	(20)	17	112	54

σε εκατ. EUR

Αύξηση (+)/ Μείωση (-) συναλλαγματικής ισοτιμίας	2021			
	USD	GBP	PLN	SEK
+10 %	46	(17)	(96)	(54)
-10 %	(56)	21	118	67

Δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις για NGEU και χρηματοδοτική συνδρομή

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού είναι επί του παρόντος μόνο σε ευρώ, επομένως, η ΕΕ δεν διατρέχει κανέναν συναλλαγματικό κίνδυνο.

Ταμειακές πράξεις

Οι ίδιοι πόροι που καταβάλλουν τα κράτη μέλη σε νομίσματα πλην του ευρώ τηρούνται στους λογαριασμούς ιδίων πόρων, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 609/2014 του Συμβουλίου [όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2016/804 του Συμβουλίου]. Μετατρέπονται σε ευρώ για τις ανάγκες εκτέλεσης πληρωμών. Οι διαδικασίες που εφαρμόζονται για τη διαχείριση αυτών των κεφαλαίων ορίζονται από τον προαναφερθέντα κανονισμό. Σε ελάχιστες περιπτώσεις, τα κεφάλαια αυτά χρησιμοποιούνται άμεσα για πληρωμές που πρέπει να εκτελεστούν στα ίδια νομίσματα.

Ορισμένοι λογαριασμοί σε νομίσματα της ΕΕ πλην του ευρώ, συμπεριλαμβανομένων των δολαρίων ΗΠΑ, των λιρών στερλινών και των ελβετικών φράγκων, τηρούνται από την Επιτροπή σε εμπορικές τράπεζες για την εκτέλεση πληρωμών στα νομίσματα αυτά. Οι λογαριασμοί αυτοί ανεφοδιάζονται ανάλογα με το ύψος των προς εκτέλεση πληρωμών και, ως εκ τούτου, τα υπόλοιπά τους δεν αντιπροσωπεύουν άνοιγμα σε συναλλαγματικό κίνδυνο.

Σε περίπτωση διαφόρων άλλων εισπράξεων (εισπράξεων εκτός από ιδίους πόρους) σε νομίσματα πλην του ευρώ, τα σχετικά ποσά μεταφέρονται σε λογαριασμούς της Επιτροπής τηρούμενους στο εκάστοτε νόμισμα, εφόσον απαιτούνται για την κάλυψη της εκτέλεσης πληρωμών, ή μετατρέπονται σε ευρώ και μεταφέρονται σε λογαριασμούς τηρούμενους σε ευρώ. Οι λογαριασμοί πάγιων προκαταβολών που τηρούνται σε άλλα νομίσματα πλην του ευρώ ανεφοδιάζονται αναλόγως των εκτιμώμενων βραχυπρόθεσμων τοπικών αναγκών για πληρωμές στο εκάστοτε νόμισμα. Τα υπόλοιπα των λογαριασμών αυτών τηρούνται εντός του εκάστοτε ανώτατου ορίου.

Πρόστιμα

Όλα τα πρόστιμα επιβάλλονται, καταβάλλονται ή καλύπτονται προσωρινά σε ευρώ, συνεπώς δεν υπάρχει συναλλαγματικός κίνδυνος όταν τηρούνται στο ταμείο BUFI.

Δημοσιονομικές εγγυήσεις

Κατά κανόνα, οι δημοσιονομικές εγγυήσεις χορηγούνται με ανώτατο όριο που εκφράζεται σε ευρώ. Ωστόσο, ορισμένες υποκείμενες πράξεις μπορεί να εκφράζονται σε άλλα νομίσματα (USD ή άλλα τοπικά νομίσματα).

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος αποτελεί μέρος των παρατηρήσεων που λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό των αναγκών προβλέψεων.

Κοινό ταμείο προβλέψεων

Επί του παρόντος, το ΚΤΠ διαχειρίζεται τόσο ευρώ όσο και δολάρια ΗΠΑ. Για τη διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου υπογράφονται συμβάσεις παραγώγων (προθεσμιακά συμβόλαια σε ξένο νόμισμα) που αντισταθμίζουν την τρέχουσα αξία του χαρτοφυλακίου επενδύσεων σε USD. Το όριο της ανώτατης μη αντισταθμισμένης έκθεσης σε συναλλαγματικό κίνδυνο ορίζεται στο 1 % της συνολικής αξίας του χαρτοφυλακίου εντός της απόδοσης αναφοράς και των ετήσιων στρατηγικών κατανομών. Έτσι, οι ανοδικές ή καθοδικές κινήσεις της τρέχουσας αξίας των επενδύσεων σε USD πάνω ή κάτω από το όριο του 1 % ενεργοποιούν πράξη νέας εξισορρόπησης (νέο προθεσμιακό συμβόλαιο προς την ίδια ή προς την αντίθετη κατεύθυνση), προσαρμόζοντας ή αντιστρέφοντας αντιστοίχως την αντισταθμισμένη θέση.

Τα δάνεια για τα οποία υπήρξε υποκατάσταση στην ΕΕ ως αποτέλεσμα των καταπτώσεων εγγυήσεων του ταμείου λόγω μη καταβολής πληρωμών από δικαιούχο δανείου —βλ. σημείωση **2.4.1.2**— εκτελούνται στο αρχικό τους νόμισμα και, επομένως, εκθέτουν την ΕΕ σε συναλλαγματικό κίνδυνο. Για τα δάνεια για τα οποία υπήρξε υποκατάσταση δεν εκτελούνται πράξεις για την αντιστάθμιση των διακυμάνσεων συναλλαγματικών ισοτιμιών («πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου»), λόγω της αβεβαιότητας σχετικά με το χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής δανείων.

6.4. ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ

Στον κατωτέρω πίνακα απεικονίζεται η ευαισθησία του επιτοκίου χρεωστικών τίτλων και των ΔΑΚ ως προς τα επιτόκια με βάση την επίδραση που θα είχε μια μεταβολή των επιτοκίων κατά ± 100 μονάδες βάσης (1 %) στο οικονομικό αποτέλεσμα της ΕΕ.

σε εκατ. EUR

	Αύξηση (+) / μείωση (–) σε μονάδες βάσης	Οικονομικό αποτέλεσμα
2022: Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	+100	(741)
2021: Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	-100	784
2022: Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	+100	(622)
2021: Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	-100	660

Η ευαισθησία ενός δεδομένου χαρτοφυλακίου ομολόγων στις μεταβολές των επιτοκίων αυξάνεται όσο αυξάνεται και η διάρκειά του. Η διάρκεια των κύριων χαρτοφυλακίων στοιχείων ενεργητικού που διαχειρίζεται η Επιτροπή περιγράφεται κατωτέρω.

Δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις για NGEU και χρηματοδοτική συνδρομή

Λόγω της φύσης των δανειοληπτικών και δανειοδοτικών δραστηριοτήτων της, η ΕΕ έχει σημαντικές τοκοφόρες απαιτήσεις και υποχρεώσεις. Ωστόσο, για τα μέσα χρηματοδοτικής συνδρομής εκτός του NGEU δεν υπάρχει κίνδυνος επιτοκίου δεδομένου ότι οι δανειοληπτικές πράξεις αντισταθμίζονται από αντίστοιχες δανειοδοτικές πράξεις με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις («συνακόλουθες» πράξεις).

Το μέσο NGEU δεν εφαρμόζει συνακόλουθη προσέγγιση και, ως εκ τούτου, ο κίνδυνος επιτοκίου πρέπει να καλύπτεται με την εφαρμογή διαδικασιών και μηχανισμών που μετράζουν τον κίνδυνο επιτοκίου. Η βασική αρχή στην οποία βασίζεται η διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης του NGEU είναι η κατανομή του κόστους χρηματοδότησης και όλων των άλλων δαπανών σε σχέση με το NGEU στους δικαιούχους (όσον αφορά τα δάνεια) και στον προϋπολογισμό της ΕΕ (όσον αφορά τη μη επιστρεπτέα στήριξη) με διαφανή τρόπο. Το πρόγραμμα NGEU καθοδηγείται από τις αρχές της πλήρους ανάκτησης των δαπανών και της μη κερδοσκοπικής λειτουργίας. Ως εκ τούτου, η ΕΕ μετακυλίζει τη χρηματοδότηση που λαμβάνει στην αγορά με τον πλέον αποδοτικό οικονομικά και δίκαιο τρόπο βάσει υπολογισμών των τόκων σε ημερήσια βάση. Με τον τρόπο αυτόν διασφαλίζει ότι τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν όλες τις δαπάνες σε σχέση με τα δάνεια και τις δανειοληπτικές πράξεις που βαρύνουν την Ένωση.

Το NGEU τηρεί ταμειακά διαθέσιμα προκειμένου να διατηρεί ένα καθορισμένο περιθώριο ασφαλείας στο πλαίσιο της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης, αποφεύγοντας παράλληλα τη δημιουργία τυχόν πλεονάζοντων υπολοίπων. Τα ταμειακά διαθέσιμα του NGEU τηρούνται στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Από τις 4 Απριλίου 2022, το βραχυπρόθεσμο επιτόκιο της χρηματαγοράς του ευρώ εφαρμόζεται σε κάθε ανεξόφλητο ταμειακό υπόλοιπο. Προηγουμένως, στο ανεξόφλητο ταμειακό υπόλοιπο εφαρμόζονταν το επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων της ΕΚΤ, το οποίο ήταν -0,5 %. Βάσει αμοιβαίας συμφωνίας, μόνο στα ανεξόφλητα ταμειακά υπόλοιπα άνω των 20 δισ. EUR εφαρμόζονταν το αρνητικό επιτόκιο της ΕΚΤ. Με βάση τη μεθοδολογία κατανομής κόστους του NGEU, οι τόκοι που δεν κατανέμονται σε δάνεια ή μη επιστρεπτέα στήριξη υπόκεινται σε τιμολόγηση στους δικαιούχους δανείων και στον προϋπολογισμό της ΕΕ με τη μορφή δαπανών διαχείρισης ρευστότητας που μπορεί να είναι θετικές ή αρνητικές, ανάλογα με την εξέλιξη των επιτοκίων που εφαρμόζονται στα ταμειακά υπόλοιπα.

Ταμειακές πράξεις

Εκτός από τις δανειοληπτικές πράξεις σε σχέση με το πρόγραμμα NGEU, η Επιτροπή δεν δανείζεται χρήματα για τη χρηματοδότηση των επιχειρησιακών δαπανών της. Πέραν της έκθεσής της στα επιτόκια σε σχέση με το NGEU, οι τόκοι υπολογίζονται επί των υπολοίπων που τηρούνται στους διάφορους τραπεζικούς λογαριασμούς. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή έχει λάβει μέτρα για να εξασφαλίσει ότι οι τόκοι (θετικοί ή αρνητικοί) που προκύπτουν στους τραπεζικούς λογαριασμούς της αντανakλούν συστηματικά τα επιτόκια της αγοράς, καθώς και τις πιθανές τους διακυμάνσεις.

Οι λογαριασμοί που τηρούνται στα δημόσια ταμεία των κρατών μελών για την είσπραξη ιδίων πόρων δεν είναι τοκοφόροι και δεν βαρύνονται με έξοδα. Οι λογαριασμοί που τηρούνται στις εθνικές κεντρικές τράπεζες (ίδιοι πόροι και λοιποί) μπορούν να αμείβονται με την επίσημη τιμή που εφαρμόζει κάθε θεσμικό όργανο. Κατά την περίοδο του περιβάλλοντος αρνητικών επιτοκίων (έως τον Σεπτέμβριο του 2022), ορισμένες από τις αμοιβές που εφαρμόστηκαν στους λογαριασμούς αυτούς ήταν αρνητικές. Οι διαδικασίες διαχείρισης ταμειακών διαθεσίμων προσαρμόζονται ανάλογα με τις συνθήκες επιτοκίων της αγοράς με σκοπό την ελαχιστοποίηση των υπολοίπων που τηρούνται στους λογαριασμούς αυτούς όταν ισχύουν αρνητικά επιτόκια και τηρούνται τα κατάλληλα ανώτατα όρια σύμφωνα με τους όρους των τραπεζών. Οι λογαριασμοί ιδίων πόρων προστατεύονται από κάθε επίπτωση αρνητικού τόκου σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου [όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2016/804 του Συμβουλίου].

Τα ημερήσια υπόλοιπα που τηρούνται σε λογαριασμούς εμπορικών τραπεζών είναι τοκοφόρα σε ημερήσια βάση. Αυτό βασίζεται σε κυμαινόμενα επιτόκια της αγοράς στα οποία εφαρμόζεται συμβατικό περιθώριο (θετικό ή αρνητικό). Κατά γενικό κανόνα, τα επιτόκια που εφαρμόζονται από τις εμπορικές τράπεζες είναι μηδενικά για λειτουργικά υπόλοιπα έως ένα καθορισμένο ανώτατο όριο.

Πρόστιμα

Τα προσωρινώς εισπραχθέντα πρόστιμα επενδύονται σε χαρτοφυλάκιο μακροπρόθεσμων ομολόγων με μέση διάρκεια χαρτοφυλακίου τα 1,33 έτη.

Κοινό ταμείο προβλέψεων

Τα κονδύλια του ΚΤΠ επενδύονται σε χαρτοφυλάκιο μακροπρόθεσμων ομολόγων και εταιρικών ΔΑΚ με συνολική μέση διάρκεια χαρτοφυλακίου 3,17 έτη.

Υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ

Τα ποσά της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ επενδύονται σε χαρτοφυλάκιο μακροπρόθεσμων ομολόγων με μέση διάρκεια χαρτοφυλακίου τα 3,17 έτη.

6.5. ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο

	σε εκατ. EUR 31.12.2022	σε εκατ. EUR 31.12.2021
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού		
Δάνεια	204 354	163 568
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	46 544	44 860
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές*	5 684	7 780
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — χρεωστικοί τίτλοι	24 647	19 326
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — παράγωγα	984	828
Χορηγηθείσες εγγυήσεις και δανειακές δεσμεύσεις		
Συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων	55 502	55 267
Δανειακές δεσμεύσεις	8	—
Σύνολο στις 31.12.2022	337 723	291 628

*εκτός των προεισπραχθέντων εξόδων

Επιπλέον, η ΕΕ είναι έμμεσα εκτεθειμένη στον πιστωτικό κίνδυνο μέσω των επενδύσεών της σε ΑΚΧΑ, εταιρικά ΔΑΚ και συγκεντρωμένα χαρτοφυλάκια χρεωστικών τίτλων (βλ. σημείωση **2.4.2.1**), γεγονός που μπορεί να επηρεάσει τις τιμές τους (βλ. σημείωση **6.7**).

Δάνεια: πιστωτική ποιότητα

	σε εκατ. EUR			
	31.12.2022			
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Αποκτηθέντα ή δημιουργηθέντα στοιχεία ενεργητικού απομειωμένης πιστωτικής αξίας
				Σύνολο
Αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας				
Εξάρετου και υψηλού βαθμού	12 849	—	—	—
Άνω μεσαίου βαθμού	62 240	—	—	—
Χαμηλού μεσαίου βαθμού	106 537	—	—	—
Μη επενδυτικού βαθμού (συμπεριλαμβανομένης της αθέτησης)	11 923	13 094	29	114
Ακαθάριστη λογιστική αξία	193 549	13 094	29	114
Μείον πρόβλεψη ζημίας	(55)	(2 361)	(27)	13
Καθαρή λογιστική αξία	193 494	10 732	2	126

31.12.2021					
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Αποκτηθέντα ή δημιουργηθέντα στοιχεία ενεργητικού απομειωμένης πιστωτικής αξίας	Σύνολο
Αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας					
Εξαιρέτου και υψηλού βαθμού	10 379	-	-	-	10 379
Άνω μεσαίου βαθμού	58 991	-	-	-	58 991
Χαμηλού μεσαίου βαθμού	79 672	-	-	-	79 672
Μη επενδυτικού βαθμού (συμπεριλαμβανομένης της αθέτησης)	8 819	5 965	29	48	14 860
Ακαθάριστη λογιστική αξία	157 861	5 965	29	48	163 903
Μείον πρόβλεψη ζημίας	(10)	(299)	(26)	-	(336)
Καθαρή λογιστική αξία	157 851	5 665	3	48	163 568

Οι τέσσερις κατηγορίες κινδύνου που αναφέρονται ανωτέρω βασίζονται καταρχήν στις κατηγορίες αξιολόγησης από εξωτερικούς οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας και αντιστοιχούν σε:

- Εξαιρέτου και υψηλού βαθμού (Prime and high grade): Moody's P-1, Aaa – Aa3· S&P A-1+, A-1, AAA – AA –· Fitch F1+, F1, AAA – AA- και ισοδύναμα
- Άνω μεσαίου βαθμού (Upper medium grade): Moody's P-2, A1 – A3· S&P A-2, A+ – A-· Fitch F2, A+ – A- και ισοδύναμα
- Χαμηλού μεσαίου βαθμού (Lower medium grade): Moody's P-3, Baa1 – Baa3, S&P A-3, BBB+ – BBB-· Fitch F3, BBB+ – BBB- και ισοδύναμα
- Μη επενδυτικού βαθμού (Non-investment grade): Moody's not prime, Ba1 – C· S&P B, C, D, BB+ – D· Fitch B, C, D, BB+ – D και ισοδύναμα
- Η ΕΕ χρησιμοποιεί αυτές τις κατηγορίες αξιολόγησης από εξωτερικούς οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας ως σημείο αναφοράς, ιδίως για τα χρηματοδοτικά μέσα και τις εμπορικές τράπεζες, αλλά μπορεί, έπειτα από τη δική της ανάλυση των επιμέρους υποθέσεων, να τηρεί τα ποσά σε μία από τις ανωτέρω κατηγορίες κινδύνου, ακόμη και εάν ένας ή περισσότεροι από τους ανωτέρω οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας ενδέχεται να έχουν υποβαθμίσει τον αντίστοιχο αντισυμβαλλόμενο.

Τα δάνεια μη επενδυτικού βαθμού είναι κυρίως δάνεια χρηματοδοτικής συνδρομής προς τις χώρες-εταίρους που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες και σε ορισμένα κράτη μέλη τα οποία αξιολογούνται στο ανώτατο όριο αυτού του βαθμού. Όλα τα δάνεια προς τα κράτη μέλη είναι στο στάδιο 1. Το στάδιο 2 περιλαμβάνει δάνεια ΜΧΣ και Ευρατόμ ύψους 11,9 δισ. EUR προς την Ουκρανία. Τα αποκτηθέντα ή δημιουργηθέντα δάνεια απομειωμένης πιστωτικής αξίας είναι τα υποκατάστατα δάνεια από τα προγράμματα ΕΤΣΕ και ΕΕΔ.

Δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις για NGEU και χρηματοδοτική συνδρομή

Η διαχείριση της έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο πραγματοποιείται με τη λήψη κρατικών εγγυήσεων στην περίπτωση της Ευρατόμ (βλ. σημείωση **2.4.1.1**)

Τα δάνεια που χορηγήθηκαν στην Ουκρανία στο πλαίσιο του προγράμματος έκτακτης ΜΧΣ (εκταμιεύθηκαν 6 δισ. EUR το 2022) καλύπτονται αρχικά από τη συνιστώσα τους στο ΚΤΠ και, στη συνέχεια, από πρόσθετες εγγυήσεις των κρατών μελών.

Τα δάνεια που έχουν χορηγηθεί στα κράτη μέλη στο πλαίσιο του μέσου SURE βασίζονται σε ένα σύστημα εθελοντικών εγγυήσεων από τα κράτη μέλη που ανέρχονται στο 25 % του ανώτατου ορίου που διατίθεται για τη σχετική χρηματοδοτική συνδρομή.

Σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων των οφειλετών, και προκειμένου να εξυπηρετήσει κάθε σχετικό οφειλόμενο χρέος, η Επιτροπή δύναται να κάνει αναλήψεις από τα στοιχεία ενεργητικού που τηρούνται στο ΚΤΠ (για δάνεια ΜΧΣ και Ευρατόμ σε τρίτες χώρες) και να τα ζητήσει από τα κράτη μέλη, τηρώντας παράλληλα τα ανώτατα όρια των ιδίων πόρων (βλ. σημείωση 6.6).

Δάνεια: Μεταβολή της πρόβλεψης ζημιών απομείωσης

σε εκατ. EUR

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Αποκτηθέν τα ή δημιουργη θέντα στοιχεία ενεργητικό υ απομειωμέ νης πιστωτικής αξίας	Σύνολο
Πρόβλεψη ζημίας την 1.1.2022	10	299	26	–	336
Μεταφορά στο στάδιο 1	–	–	–	–	–
Μεταφορά στο στάδιο 2	(0)	1	(1)	–	0
Μεταφορά στο στάδιο 3	(1)	(0)	1	–	–
Νέα δάνεια	9	763	–	–	772
Παύσεις αναγνώρισης — αποπληρωμές	(0)	–	–	–	(0)
Παύσεις αναγνώρισης — διαγραφές	–	–	(2)	–	(2)
Επανεπιμέτρηση της πρόβλεψης ζημίας	37	1 298	3	(13)	1 326
Λοιπά	–	–	–	–	–
Πρόβλεψη ζημίας την 31.12.2022	55	2 361	27	(13)	2 431

Η πρόσθετη πρόβλεψη ζημίας απομείωσης για τα δάνεια του σταδίου 2 αφορά κυρίως τα δάνεια ΜΧΣ και Ευρατόμ προς την Ουκρανία (βλ. σημείωση 2.4.1.1).

Δάνεια: Αξιολόγηση σταδιακής προσέγγισης

Όπως αναφέρεται στις σημαντικές λογιστικές πολιτικές, η πρόβλεψη απομείωσης για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος, με εξαίρεση τις απαιτήσεις, εξαρτάται από το στάδιο στο οποίο ταξινομείται ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού.

Η κατανομή σε στάδια εξαρτάται κυρίως από την πιστοληπτική διαβάθμιση του αντισυμβαλλομένου. Το μοντέλο σταδιακής προσέγγισης βασίζεται σε σχετική αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου, δηλαδή η ΕΕ μπορεί να έχει διαφορετικά δάνεια με τον ίδιο αντισυμβαλλόμενο σε διαφορετικά στάδια, ανάλογα με τον πιστωτικό κίνδυνο του αντισυμβαλλομένου κατά τη χορήγηση. Η ΕΕ, με μοναδικό νομικό καθεστώς, δανείζει χρήματα στα κράτη μέλη της ή σε κράτη που αντιμετωπίζουν δυσκολίες. Ως εκ τούτου, η ΕΕ εφαρμόζει επίσης ποιοτική αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου με βάση την παρακολούθηση της οικονομικής κατάστασης των δανειοληπτών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες.

Στάδιο 1 — χωρίς σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου

Τα δάνεια προς αντισυμβαλλομένους με πιστοληπτική διαβάθμιση της επενδυτικής βαθμίδας [δηλαδή μεταξύ AAA (Aaa) και BBB- (Baa3) της κλίμακας διαβάθμισης S&P/Fitch (Moody's) ή ισοδύναμης εξωτερικής ή εσωτερικής διαβάθμισης] κατά την ημερομηνία του ισολογισμού θεωρούνται δάνεια χαμηλού πιστωτικού κινδύνου και, ως εκ τούτου, διακρατούνται στο στάδιο 1, εκτός εάν παρουσιάζουν καθυστέρηση άνω των 30 ημερών (βλ. στάδιο 2). Επιπλέον, τυχόν δάνεια για τα οποία δεν σημειώθηκε σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, όπως ορίζεται κατωτέρω, ταξινομούνται στο στάδιο 1. Όσον αφορά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού του σταδίου 1, η πρόβλεψη απομείωσης αποτιμάται στο επίπεδο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δωδεκαμήνου.

Στάδιο 2 — σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου

Προκειμένου να διαπιστωθεί αν έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά τη χορήγηση και, ως εκ τούτου, αν πραγματοποιείται μεταφορά στο στάδιο 2, η ΕΕ εφαρμόζει συνδυασμό ποσοτικών και ποιοτικών αξιολογήσεων.

Όλα τα δάνεια οι συμβατικές πληρωμές των οποίων παρουσιάζουν καθυστέρηση από 31 έως 90 ημέρες μεταφέρονται στο στάδιο 2.

Για αντισυμβαλλομένους με πιστοληπτική διαβάθμιση μεταξύ AAA (Aaa) και BB- (Ba3) κατά την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης: Εάν δεν εφαρμόζεται η περίπτωση χαμηλού κινδύνου (ανωτέρω στο στάδιο 1), η επιδείνωση θεωρείται σημαντική εάν η διαφορά μεταξύ της διαβάθμισης κατά τη χορήγηση και εκείνης κατά την ημερομηνία του ισολογισμού είναι ίση ή μεγαλύτερη από 3 βαθμίδες.

Για αντισυμβαλλομένους με πιστοληπτική διαβάθμιση B+ (B1) ή B (B2) κατά την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης: Η επιδείνωση θεωρείται σημαντική εάν η διαφορά μεταξύ της αρχικής διαβάθμισης και της τρέχουσας διαβάθμισης είναι ίση ή μεγαλύτερη από 2 βαθμίδες.

Για αντισυμβαλλομένους με πιστοληπτική διαβάθμιση B- (B3) ή χαμηλότερη (στο εύρος CCC/Caa): Η επιδείνωση θεωρείται σημαντική εάν η διαφορά μεταξύ της αρχικής διαβάθμισης και της τρέχουσας διαβάθμισης κατά την ημερομηνία του ισολογισμού είναι ίση ή μεγαλύτερη από 1 βαθμίδα.

Τα δάνεια που χορηγήθηκαν πριν από τη μετάβαση στον αναθεωρημένο κανόνα EAR 11 (δηλ. την 1η Ιανουαρίου 2021), για τα οποία δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τον πιστωτικό κίνδυνο κατά την αρχική αναγνώριση χωρίς αδικαιολόγητο κόστος και προσπάθεια, ταξινομούνται στο στάδιο 2.

Όσον αφορά τα δάνεια του σταδίου 2, η πρόβλεψη απομείωσης αποτιμάται στο επίπεδο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής.

Στάδιο 3 — Δάνεια απομειωμένης πιστωτικής αξίας

Τα δάνεια κατατάσσονται στο στάδιο 3 όταν παρουσιάζουν καθυστέρηση 90 ημερών ή όταν συμβαίνουν ένα ή περισσότερα γεγονότα μετά τη χορήγηση του δανείου που έχουν αρνητική επίδραση στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές του εν λόγω χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Για παράδειγμα, ένα δάνειο κατατάσσεται στο στάδιο 3, εάν:

- είναι πιθανό ένας δανειολήπτης να πτωχεύσει ή να προβεί σε άλλη οικονομική αναδιοργάνωση·
- ο δανειολήπτης διαθέτει κατηγορία διαβάθμισης D που δημοσιεύεται από εξωτερικό οργανισμό αξιολόγησης· και
- ο δανειολήπτης βρίσκεται σε αθέτηση οποιασδήποτε οικονομικής υποχρέωσης έναντι της ΕΕ, ή σε περίπτωση δανείων για χρηματοδοτική συνδρομή, εάν ο δανειολήπτης βρίσκεται σε αθέτηση έναντι οποιουδήποτε άλλου διεθνούς οργανισμού που χρηματοδοτεί το πρόγραμμα.

Όσον αφορά τα δάνεια του σταδίου 3, η πρόβλεψη απομείωσης αποτιμάται στο επίπεδο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής.

Αγορασμένα ή δημιουργημένα μέσα απομειωμένης πιστωτικής αξίας

Η ΕΕ κατέχει επίσης «αποκτηθέντα ή δημιουργηθέντα δάνεια απομειωμένης πιστωτικής αξίας». Πρόκειται για υπερήμερα δάνεια για τα οποία η ΕΕ κατέβαλε στον εταίρο υλοποίησης κατάπτωση εγγύησης. Για τα εν λόγω δάνεια έχει υπάρξει υποκατάσταση στην ΕΕ για όλα τα δικαιώματα. Η ΕΕ τα αναγνωρίζει στον ισολογισμό της στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση. Η ΕΕ τα κατατάσσει ως αποκτηθέντα ή δημιουργηθέντα δάνεια απομειωμένης πιστωτικής αξίας και υπολογίζει πρόβλεψη απομείωσης βάσει των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής. Βάσει των σχετικών συμφωνιών μεταξύ της ΕΕ και των εταίρων υλοποίησης, οι διαδικασίες ανάκτησης αναλαμβάνονται για λογαριασμό της ΕΕ, με στόχο την ανάκτηση των οφειλόμενων ποσών.

Δάνεια: Επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών είναι μια σταθμισμένη βάσει πιθανοτήτων εκτίμηση της διαφοράς μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών και των αναμενόμενων ταμειακών ροών. Για την εκτίμηση αυτή, η ΕΕ χρησιμοποιεί τις ακόλουθες παραμέτρους πιστωτικού κινδύνου:

- πιθανότητα αθέτησης (PD),

- ζημία σε περίπτωση αθέτησης (LGD), και
- άνοιγμα σε αθέτηση (EAD).

Η πιθανότητα αθέτησης εκφράζεται σε ποσοστό και αντιπροσωπεύει το ενδεχόμενο αθέτησης οικονομικής υποχρέωσης του αντισυμβαλλομένου, είτε εντός των επόμενων 12 μηνών (που χρησιμοποιείται για την αναμενόμενη πιστωτική ζημία δωδεκαμήνου) είτε κατά την υπολειπόμενη διάρκεια ζωής της υποχρέωσης (που χρησιμοποιείται για την αναμενόμενη πιστωτική ζημίες σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής).

Η ζημία σε περίπτωση αθέτησης εκφράζεται σε ποσοστό και δείχνει την αναμενόμενη υστέρηση ταμειακών ροών, δηλαδή το μέρος του ανοίγματος που αναμένεται να απολεσθεί μετά από αθέτηση, λαμβανομένων υπόψη των ανακτήσεων και των εξασφαλίσεων. Για την εκτίμηση της ζημίας σε περίπτωση αθέτησης για τα κρατικά ανοίγματα, η ΕΕ λαμβάνει υπόψη το εκ των πραγμάτων καθεστώς προτιμώμενου πιστωτή.

Το άνοιγμα σε αθέτηση είναι το ανεξόφλητο άνοιγμα (ποσό) κατά τον χρόνο της αθέτησης.

Οι εκτιμώμενες ταμειακές ροές κατά την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού προεξοφλούνται με το αποτελεσματικό επιτόκιο.

Η ΕΕ εξετάζει εύλογες και δικαιολογημένες μελλοντοστρεφείς πληροφορίες, διαθέσιμες χωρίς αδικαιολόγητο κόστος και προσπάθεια, και προσαρμόζει τις πρότυπες παραμέτρους όταν κρίνεται σκόπιμο.

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους: πιστωτική ποιότητα

σε εκατ. EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας		
<i>Εξάireτου και υψηλού βαθμού</i>	40 769	40 716
<i>Άνω μεσαίου βαθμού</i>	3 675	3 650
<i>Χαμηλού μεσαίου βαθμού</i>	1 343	306
<i>Μη επενδυτικού βαθμού</i>	757	189
Ακαθάριστη λογιστική αξία	46 544	44 860
<i>Μείον πρόβλεψη ζημίας</i>	-	-
Καθαρή λογιστική αξία	46 544	44 860

Ταμειακές πράξεις

Τα ποσά των ταμειακών διαθεσίμων και των ισοδυνάμων τους στον ανωτέρω πίνακα αφορούν κυρίως τα ταμειακά διαθέσιμα που διαχειρίζεται το ταμείο της Επιτροπής. Οι περισσότεροι ταμειακοί πόροι της Επιτροπής τηρούνται, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου (όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2016/804 του Συμβουλίου) για τους λογαριασμούς ιδίων πόρων που ανοίγουν τα κράτη μέλη για την καταβολή των συνεισφορών τους στους ιδίους πόρους (κυρίως ΑΕΕ, ΦΠΑ και ΠΙΠ). Οι εν λόγω λογαριασμοί τηρούνται είτε στο Δημόσιο Ταμείο εκάστου κράτους μέλους είτε στις εθνικές κεντρικές τράπεζες. Τα ιδρύματα αυτά αντιπροσωπεύουν τον χαμηλότερο πιστωτικό κίνδυνο (ή κίνδυνο αντισυμβαλλομένου) για την Επιτροπή, διότι αυτά που εκτίθενται σε κίνδυνο είναι τα κράτη μέλη. Όσον αφορά το μέρος των ταμειακών πόρων της Επιτροπής που τηρείται σε εμπορικές τράπεζες για την κάλυψη της εκτέλεσης πληρωμών, ο ανεφοδιασμός των λογαριασμών αυτών γίνεται σε βάση έγκαιρης παράδοσης (just-in-time) και τελεί αυτόματα υπό τη διαχείριση του συστήματος διαχείρισης μετρητών του ταμείου. Σε κάθε λογαριασμό τηρούνται ελάχιστα επίπεδα μετρητών, σύμφωνα με το μέσο ποσό των ημερήσιων πληρωμών που εκτελούνται από αυτό. Κατά συνέπεια, το συνολικό ποσό που τηρείται σε ημερήσια βάση στους λογαριασμούς αυτούς παραμένει μονίμως σε πολύ χαμηλά επίπεδα (γενικά κάτω από 54 εκατ. EUR κατά μέσο όρο, κατανεμημένα σε περίπου 25 λογαριασμούς) και με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζεται ότι το άνοιγμα της Επιτροπής σε πιστωτικούς κινδύνους είναι περιορισμένο. Τα ποσά αυτά πρέπει να εξετάζονται σε σχέση με το σύνολο των ημερήσιων ταμειακών υπολοίπων, τα οποία κυμάνθηκαν το 2022 μεταξύ 7 δισ. EUR και 38 δισ. EUR, και σε σχέση με το συνολικό ποσό των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν από τους τραπεζικούς λογαριασμούς της Επιτροπής το 2022, το οποίο υπερέβη τα 175 δισ. EUR.

Πέραν αυτού, ισχύουν ειδικές κατευθυντήριες γραμμές για την επιλογή των εμπορικών τραπεζών, ώστε να μειωθεί ακόμη περισσότερο ο κίνδυνος αντισυμβαλλομένου στον οποίον εκτίθεται η Επιτροπή.

- Όλες οι εμπορικές τράπεζες επιλέγονται με διαγωνισμό. Η ελάχιστη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση που απαιτείται για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό είναι η S&P A- ή ισοδύναμη. Χαμηλότερος βαθμός μπορεί να γίνει δεκτός σε ειδικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις.
- Πέραν των ελάχιστων απαιτήσεων πιστοληπτικής διαβάθμισης που καθορίζονται στους διαγωνισμούς, η εφαρμοζόμενη πολιτική διαχείρισης κινδύνων του αντισυμβαλλομένου παρακολουθεί τις αξιολογήσεις και καθορίζει ένα μέγιστο άνοιγμα για κάθε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα. Αυτό το ανώτατο όριο, το μέγιστο συνολικό άνοιγμα σε ταμειακά διαθέσιμα, καταθέσεις και οικονομικές εγγυήσεις ανά αντισυμβαλλόμενο, υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη την πιστοληπτική ικανότητα (μακροπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση) και την κεφαλαιοποίηση της οντότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα. Οι κίνδυνοι αντισυμβαλλομένου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής παρακολουθούνται και αναφέρονται τακτικά.
- Σε αντιπροσωπείες εκτός της ΕΕ, οι λογαριασμοί πάγιων προκαταβολών τηρούνται σε τοπικές τράπεζες που επιλέγονται με απλουστευμένη διαδικασία υποβολής προσφορών. Οι απαιτήσεις πιστοληπτικής διαβάθμισης εξαρτώνται από τις τοπικές συνθήκες και μπορεί να διαφέρουν πολύ από τη μία χώρα στην άλλη. Προκειμένου να περιοριστεί το άνοιγμα σε κίνδυνο, τα υπόλοιπα των λογαριασμών αυτών τηρούνται στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο (λαμβάνομένων υπόψη των επιχειρησιακών αναγκών), ο ανεφοδιασμός των λογαριασμών αυτών γίνεται τακτικά και τα ισχύοντα ανώτατα όρια επανεξετάζονται ετησίως.

NGEU

Τα δανειοδοτικά και δανειοληπτικά μέσα χρηματοδοτικής συνδρομής δεν διατηρούν γενικά ανεξόφλητα ταμειακά υπόλοιπα λόγω της υποκείμενης συνακόλουθης αρχής των δανείων χρηματοδοτικής συνδρομής. Ωστόσο, με την εφαρμογή της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης για το μέσο NGEU, το NGEU τηρεί ταμειακά διαθέσιμα με στόχο να διασφαλιστεί ότι τα ποσά που τηρούνται στον τραπεζικό λογαριασμό του NGEU επαρκούν για την κάλυψη όλων των επικείμενων αναγκών εκταμίευσης και τη διατήρηση καθορισμένου περιθωρίου ασφαλείας, αποφεύγοντας παράλληλα τη δημιουργία τυχόν πλεονάζοντων υπολοίπων. Τα μετρητά τοποθετούνται σε τραπεζικό λογαριασμό στην ΕΚΤ, με αποτέλεσμα ο πιστωτικός κίνδυνος να είναι πολύ χαμηλός.

Προσωρινώς εισπραχθέντα πρόστιμα: καταθέσεις

Οι καταθέσεις σε εμπορικές τράπεζες για πρόστιμα που εισπράχθηκαν προσωρινά πριν από το 2010 μειώθηκαν σε μεγάλο βαθμό το 2022. Οι καταθέσεις αυτές επιλέγονται με διαδικασία υποβολής προσφορών και εφαρμόζεται η προαναφερόμενη πολιτική κινδύνου αντισυμβαλλομένου.

Απαιτήσεις: πιστωτική ποιότητα

	σε εκατ. EUR					
	Μη οφειλόμε νες	Ληξιπρόθεσ μες 0-30 ημέρες	Ληξιπρόθεσ μες 31-90 ημέρες	Ληξιπρόθ εσμες 91 ημέρες - 1 έτος	Ληξιπρόθ εσμες > 1 έτος	Σύνολο
Ακαθάριστη λογιστική αξία	1 613	18	14	21	1 992	3 658
Μείον πρόβλεψη ζημίας	(2)	(2)	(5)	(13)	(150)	(172)
Καθαρή λογιστική αξία στις 31.12.2022	1 611	16	9	8	1 842	3 486
Ακαθάριστη λογιστική αξία	2 785	15	9	578	1 453	4 840
Μείον πρόβλεψη ζημίας	(2)	(1)	(4)	(18)	(147)	(173)
Καθαρή λογιστική αξία στις 31.12.2021	2 783	14	5	560	1 305	4 667

Τα ποσά του παρόντος πίνακα δεν περιλαμβάνουν προεισπραχθέντα έξοδα και το σκέλος είσπραξης συμβολαίου οικονομικών εγγυήσεων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (βλ. σημείωση 2.6.2), καθώς δεν υπόκεινται στις απαιτήσεις απομείωσης.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος —
χρεωστικοί τίτλοι: πιστωτική ποιότητα

Κοινό ταμείο προβλέψεων

Η σταθμισμένη μέση πιστοληπτική διαβάθμιση του χαρτοφυλακίου του ΚΤΠ είναι Α (S&P ή ισοδύναμη).

Προσωρινώς εισπραχθέντα πρόστιμα: χαρτοφυλάκιο BUFI

Όσον αφορά επενδύσεις σε κρατικό χρέος που αντιστοιχούν σε προσωρινώς εισπραχθέντα πρόστιμα που επιβλήθηκαν από το 2010, η Επιτροπή εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο. Η σταθμισμένη μέση πιστοληπτική διαβάθμιση του χαρτοφυλακίου είναι AA- (S&P ή ισοδύναμη).

Ληφθείσες οικονομικές εγγυήσεις

Η πολιτική διαχείρισης κινδύνου που εφαρμόζεται για την αποδοχή αυτών των εγγυήσεων εξασφαλίζει υψηλή πιστωτική ποιότητα για την Επιτροπή. Η πολιτική περιλαμβάνει τον καθορισμό του μέγιστου πιστωτικού ανοίγματος έναντι μιας συγκεκριμένης οντότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα με βάση την πιστοληπτική της διαβάθμιση και το επίπεδο κεφαλαίου της οντότητας όπως αποτυπώνεται στις οικονομικές της καταστάσεις σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ. Η συμμόρφωση των εκκρεμών εγγυήσεων με τις απαιτήσεις της ισχύουσας πολιτικής ελέγχεται τακτικά.

Υπό εκκαθάριση EKAX

Η σταθμισμένη μέση πιστοληπτική διαβάθμιση του χαρτοφυλακίου είναι A- (S&P ή ισοδύναμη).

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — παράγωγα: πιστωτική ποιότητα

Τα παράγωγα στοιχεία ενεργητικού αφορούν κυρίως τις εγγυήσεις στα συμμετοχικά χαρτοφυλάκια και προθεσμιακά συμβόλαια σε ξένο νόμισμα. Ως εκ τούτου, ο πιστωτικός κίνδυνος περιορίζεται στον κίνδυνο αντισυμβαλλομένου. Η εγγύηση στο συμμετοχικό χαρτοφυλάκιο θα διακανονιστεί με τον εταίρο υλοποίησης της ΕΕ, τον όμιλο της ΕΤΕπ, ο οποίος αξιολογείται με AAA. Από 31 Δεκεμβρίου 2022 μοναδικός αντισυμβαλλόμενος όλων των ανεξόφλητων προθεσμιακών πράξεων συναλλάγματος είναι η Banque de France, συνεπώς από την ημερομηνία αυτή δεν ισχύουν πιστωτικές ενισχύσεις, όπως εξασφαλίσεις, συμφωνίες συμψηφισμού ή εγγυήσεις.

Συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων: πιστωτική ποιότητα

σε εκατ. EUR

	31.12.2022			31.12.2021		
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Σύνολο	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Σύνολο
Μακροπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση						
Εξαίρετου και υψηλού βαθμού	0	4	4	0	1	1
Άνω μεσαίου βαθμού	3	–	3	2	–	2
Χαμηλού μεσαίου βαθμού	23	–	23	219	–	219
Μη επενδυτικού βαθμού	24 124	31 339	55 463	3 964	51 079	55 043
Διαχείριση σε συλλογική βάση / χωρίς διαβάθμιση	7	2	9	2	–	2
Σύνολο	24 157	31 345	55 502	4 187	51 080	55 267

Συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων: μεταβολή της πρόβλεψης ζημιών

σε εκατ. EUR

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Σύνολο
Πρόβλεψη ζημίας την 1.1.2022	485	7 048	7 533
Μεταφορά στο στάδιο 2	(3)	3	–
Μεταφορά στο στάδιο 1	2 855	(2 855)	–
Προσθήκες	170	45	215
Αποδέσμευση εγγυήσεων	(9)	(1)	(10)
Επανεπιμέτρηση	(2 298)	(1 110)	(3 409)
Πρόβλεψη ζημίας την 31.12.2022	1 199	3 130	4 330
Λογιστική αξία της υποχρέωσης από οικονομικές εγγυήσεις στις 31.12.2022	3 194	3 263	6 456

* Οι μεταφορές από και προς το στάδιο 1/στάδιο 2 επιμετρώνται στην πρόβλεψη απομείωσης του υπολοίπου ανοίγματος, ενώ οι μεταβολές του ποσού που προκύπτει από τη μεταβολή του σταδίου (δηλαδή η μέτρηση για την αναμενόμενη πιστωτική ζημία δωδεκαμήνου ή σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής) αποτελούν μέρος της επανεπιμέτρησης.

Συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων: πολιτικές σταδιακής προσέγγισης

Ο βασικός δείκτης κινδύνου για την κατανομή των συμβολαίων οικονομικών εγγυήσεων σε στάδια είναι η πιστοληπτική διαβάθμιση του εγγυημένου χρέους. Το μοντέλο σταδιακής προσέγγισης συγκρίνει την πιστοληπτική διαβάθμιση κατά τη χορήγηση με την πιστοληπτική διαβάθμιση κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Για τις εγγυήσεις χαρτοφυλακίου, λαμβάνεται υπόψη η σταθμισμένη μέση πιστοληπτική διαβάθμιση του εγγυημένου χαρτοφυλακίου.

Στάδιο 1 — χωρίς σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου

Τα συμβόλαια οικονομικής εγγύησης με πιστοληπτική διαβάθμιση της επενδυτικής βαθμίδας (δηλαδή μεταξύ AAA (Aaa) και BBB- (Baa3) της κλίμακας διαβάθμισης S&P/Fitch (Moody's) ή ισοδύναμης εξωτερικής ή εσωτερικής διαβάθμισης) κατά την ημερομηνία του ισολογισμού θεωρούνται χαμηλού πιστωτικού κινδύνου ανεξάρτητα από την αρχική πιστοληπτική διαβάθμιση και διακρατούνται στο στάδιο 1. Επιπλέον, τυχόν συμβόλαια οικονομικής εγγύησης για τα οποία δεν σημειώθηκε σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, όπως ορίζεται κατωτέρω, ταξινομούνται στο στάδιο 1. Όσον αφορά τα συμβόλαια οικονομικής εγγύησης του σταδίου 1, η πρόβλεψη απομείωσης αποτιμάται στο επίπεδο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δωδεκαμήνου.

Στάδιο 2 — σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου

Η ακόλουθη επιδείνωση της πιστοληπτικής διαβάθμισης θεωρείται σημαντική και οδηγεί σε αναταξινόμηση των συμβολαίων οικονομικής εγγύησης στο στάδιο 2:

- όσον αφορά τις εγγυήσεις με πιστοληπτική διαβάθμιση μεταξύ AAA (Aa1) και BB- (Ba3) της κλίμακας διαβάθμισης S&P/Fitch (Moody's) ή ισοδύναμη εξωτερική ή εσωτερική διαβάθμισης κατά την αρχική αναγνώριση, η επιδείνωση της διαβάθμισης θεωρείται σημαντική εάν η διαφορά μεταξύ της αρχικής διαβάθμισης και εκείνης κατά την ημερομηνία του ισολογισμού είναι ίση ή μεγαλύτερη από 3 βαθμίδες για εγγυήσεις που αφορούν μόνο έναν χρεωστικό τίτλο και 2 βαθμίδες για εγγυήσεις που αφορούν το δανειακό χαρτοφυλάκιο·
- όσον αφορά τις εγγυήσεις με πιστοληπτική διαβάθμιση μεταξύ B+ (B1) ή B (B2) κατά την αρχική αναγνώριση, η επιδείνωση της διαβάθμισης θεωρείται σημαντική εάν η διαφορά μεταξύ της αρχικής διαβάθμισης και εκείνης κατά την ημερομηνία του ισολογισμού είναι ίση ή μεγαλύτερη από 2 βαθμίδες για εγγυήσεις που αφορούν μόνο έναν χρεωστικό τίτλο και 1 βαθμίδα για εγγυήσεις που αφορούν το δανειακό χαρτοφυλάκιο· και
- όσον αφορά τις εγγυήσεις με πιστοληπτική διαβάθμιση B- (B3) ή χαμηλότερη κατά την αρχική αναγνώριση, η επιδείνωση της διαβάθμισης θεωρείται σημαντική εάν η διαφορά μεταξύ της αρχικής διαβάθμισης και εκείνης κατά την ημερομηνία του ισολογισμού είναι ίση ή μεγαλύτερη από 1 βαθμίδα (για έναν μόνο χρεωστικό τίτλο και για χαρτοφυλάκιο).

Εάν δεν διατίθενται πληροφορίες σχετικά με την πιστοληπτική διαβάθμιση αλλά έχει πραγματοποιηθεί εκτίμηση των αναμενόμενων ετήσιων απαιτήσεων κατά την αρχική αναγνώριση, το πραγματικό επίπεδο των απαιτήσεων σε σύγκριση με τον αρχικό σχεδιασμό θεωρείται επίσης εύλογος δείκτης κινδύνου για την εκτίμηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου.

Εκτός από τα ανωτέρω κριτήρια, η ΕΕ δύναται να εφαρμόζει ποιοτική αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, βάσει πρόσθετων, εύλογων και τεκμηριωμένων διαθέσιμων πληροφοριών.

Τα συμβόλαια οικονομικής εγγύησης που χορηγήθηκαν πριν από τη μετάβαση στον αναθεωρημένο κανόνα EAR 11 (δηλ. πριν από την 1η Ιανουαρίου 2021) για τα οποία δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τον πιστωτικό κίνδυνο κατά την αρχική αναγνώριση χωρίς αδικαιολόγητο κόστος και προσπάθεια, ταξινομούνται στο στάδιο 2.

Όσον αφορά τα συμβόλαια οικονομικής εγγύησης του σταδίου 2, η πρόβλεψη απομείωσης αποτιμάται στο επίπεδο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής.

Η κατάταξη στο στάδιο 3 και στα αποκτηθέντα ή δημιουργηθέντα στοιχεία ενεργητικού απομειωμένης πιστωτικής αξίας δεν ισχύει για συμβόλαια οικονομικής εγγύησης.

Το 2022 εγγυήσεις του ΕΤΣΕ ύψους 2,8 δισ. EUR μεταφέρθηκαν από το στάδιο 2 στο στάδιο 1, καθώς ο μέσος πιστωτικός κίνδυνος του εγγυημένου χαρτοφυλακίου (με συνεκτίμηση επίσης του αντίκτυπου της συγχώνευσης με τα δανειακά χαρτοφυλάκια του InvestEU — βλ. σημείωση **4.1.1**) έχει μειωθεί. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την επανεπιμέτρηση και τη μείωση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για την εγγύηση του ΕΤΣΕ, καθώς η πρόβλεψη απομείωσης υπολογίζεται σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου στο τέλος του 2022 σε σύγκριση με αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής στο τέλος του 2021. Από την επανεπιμέτρηση ύψους 1,1 δισ. EUR που οδήγησε σε μείωση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών από εγγυήσεις στο στάδιο 2, ποσό 0,6 δισ. EUR αφορά το σκέλος του ΕΤΣΕ για τις ΜΜΕ. Από τις εκκρεμείς αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για εγγυήσεις του σταδίου 2, ύψους 3,1 δισ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2022, 2,4 δισ. EUR αφορούν τις εγγυήσεις της ΕΕΔ (βλ. σημείωση **4.1.1**). Αυτό περιλαμβάνει αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής ύψους 1,1 δισ. EUR για το άνοιγμα της ΕΤΕπ στην Ουκρανία (4,1 δισ. EUR, εκ των οποίων δάνεια ύψους 0,5 δισ. EUR δεν έχουν εκταμιευθεί ακόμη) με την εγγύηση της ΕΕ.

Δημοσιονομικές εγγυήσεις

Η Ένωση εκτίθεται κυρίως σε πιστωτικό κίνδυνο μέσω των πράξεων που εγγυάται. Όταν η πιστωτική ποιότητα των υποκείμενων πράξεων επιδεινώνεται, τα γεγονότα αθέτησης καθίστανται πιο πιθανά και, ως εκ τούτου, καταπίπτουν επίσης οι εγγυήσεις της ΕΕ.

Για την παρακολούθηση και τη διαχείριση αυτού του κινδύνου, η Επιτροπή βασίζεται σε ένα μοντέλο πιστωτικού κινδύνου για την εκτίμηση των δυνητικών ζημιών, χρησιμοποιώντας, μεταξύ άλλων, τα στοιχεία που παρέχουν οι εταίροι υλοποίησης. Τα αποτελέσματα αυτών των μοντέλων ερμηνεύονται και συνδυάζονται με την κρίση εμπειρογνομόνων για την εξαγωγή εκτίμησης κινδύνου που συνάδει με την ουσία της συναλλαγής και τις οικείες οικονομικές συνθήκες.

6.6. ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Ανάλυση ληκτότητας μη παράγωγων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με βάση τον χρόνο που απομένει μέχρι τη λήξη των συμβατικών προθεσμιών

Μη προεξοφλημένες συμβατικές ταμειακές ροές					σε εκατ. EUR Λογιστική
	< 1 έτος	1-5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο	
Δανειοληπτικές πράξεις	(23 204)	(80 495)	(280 075)	(383 774)	(344 303)
Οφειλές	(55 341)	—	—	(55 341)	(55 341)
Λοιπά	(318)	(711)	(771)	(1 800)	(1 517)
Σύνολο στις 31.12.2022	(78 862)	(81 206)	(280 846)	(440 914)	(401 161)
Δανειοληπτικές πράξεις	(23 769)	(45 030)	(180 660)	(249 459)	(236 720)
Οφειλές	(46 372)	—	—	(46 372)	(46 372)
Λοιπά	(218)	(830)	(890)	(1 938)	(1 605)
Σύνολο στις 31.12.2021	(70 358)	(45 860)	(181 550)	(297 769)	(284 697)

Ανάλυση ληκτότητας παράγωγων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με βάση τον χρόνο που απομένει μέχρι τη λήξη των συμβατικών προθεσμιών

Μη προεξοφλημένες συμβατικές ταμειακές ροές					σε εκατ. EUR Λογιστική αξία
	< 1 έτος	1-5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο	
Σκέλος πληρωμής παραγωγού	(504)	(8)	—	(512)	
Σκέλος είσπραξης παραγωγού	487	—	—	487	
Καθαρές ταμειακές ροές στις 31.12.2022	(17)	(8)	—	(25)	(20)
Σκέλος πληρωμής παραγωγού	(646)	(5)	—	(651)	
Σκέλος είσπραξης παραγωγού	648	—	—	648	
Καθαρές ταμειακές ροές στις 31.12.2021	2	(5)	—	(3)	(3)

Ανάλυση ληκτότητας των εκδοθεισών συμβάσεων οικονομικών εγγυήσεων με βάση τη νωρίτερη περίοδο κατά την οποία θα μπορούσε να καταπέσει η εγγύηση

σε εκατ. EUR

	Μέγιστο ποσό εγγύησης				Λογιστική αξία
	< 1 έτος	1-5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο	
Συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων στις 31.12.2022	(65 109)	(13 332)	(4 902)	(83 343)	(6 456)
Συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων στις 31.12.2021	(55 381)	(878)	(1)	(56 259)	(7 794)

Δανειοληπτικές δραστηριότητες για το NGEU και χρηματοδοτική συνδρομή

Το πρώτο βήμα για την αποπληρωμή δανειοληπτικών πράξεων για χρηματοδοτική συνδρομή είναι η έγκαιρη είσπραξη της σχετικής χρηματοδοτικής συνδρομής και των αποπληρωμών δανείων του NGEU. Ωστόσο, υπάρχουν πρόσθετες διασφαλίσεις που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν σε περίπτωση αθέτησης ή καθυστέρησης των πληρωμών των δανειοληπτών.

Όσον αφορά τα δάνεια ΜΧΣ και Ευρατόμ προς τρίτες χώρες, η συνιστώσα του ΚΤΠ για το Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις προβλέπει αποθεματικό ρευστότητας. Ως εκ τούτου, τα διαθέσιμα στοιχεία ενεργητικού του εν λόγω ταμείου θα χρησιμοποιηθούν πρώτα για την αποπληρωμή των σχετικών δανείων (αλλά μόνο μετά την πρώτη προσφυγή σε τρίτους εγγυητές για τα δάνεια Ευρατόμ — βλ. σημείωση 6.4). Εάν, ανά πάσα στιγμή, τα διαθέσιμα στοιχεία ενεργητικού αποδειχθούν ανεπαρκή για την κάλυψη των πραγματικών ζημιών, η Επιτροπή θα ενεργοποιήσει μέτρα για την παροχή πρόσθετων πόρων (π.χ. προσφυγή σε προσωρινή χρήση της ρευστότητας των ταμειακών διαθεσίμων της Επιτροπής, προσφυγή σε προσωρινές μεταφορές και/ή πρόσθετες δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ). Τα δάνεια που χορηγήθηκαν στην Ουκρανία στο πλαίσιο του προγράμματος έκτακτης ΜΧΣ (εκταμειεύθηκαν 6 δισ. EUR το 2022) καλύπτονται όχι μόνο από τη συνιστώσα τους στο ΚΤΠ, αλλά και από πρόσθετες εγγυήσεις των κρατών μελών, σε περίπτωση που το ποσό στο ΚΤΠ δεν επαρκεί (βλ. σημείωση 2.4.1.1).

Όσον αφορά το NGEU, η Επιτροπή μπορεί επίσης να εφαρμόσει ενεργό διαχείριση ταμειακών διαθεσίμων και βραχυπρόθεσμο δανεισμό για την εξυπηρέτηση των χρεών της ΕΕ.

Για όλες τις δανειοληπτικές πράξεις χρηματοδοτικής συνδρομής, καθώς και για τις δανειοληπτικές πράξεις του NGEU, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει πόρους έως το διαθέσιμο περιθώριο ιδίων πόρων για την εξυπηρέτηση των οφειλών της ΕΕ. Η νομοθεσία για τους ιδίους πόρους καθορίζει το ανώτατο όριο των ιδίων πόρων για την κάλυψη των ετήσιων πιστώσεων για πληρωμές στο 1,40 % του ΑΕΕ των κρατών μελών, πλέον πρόσθετης προσωρινής αύξησης κατά 0,6 ποσοστιαίες μονάδες για το NGEU. Ο προϋπολογισμός του 2022 περιλάμβανε σύνολο ιδίων πόρων για τη χρηματοδότηση των δαπανών ύψους 1,01 % του ΑΕΕ. Αυτό σημαίνει ότι την 31η Δεκεμβρίου 2022 υπήρχε διαθέσιμο περιθώριο 0,99 % για την κάλυψη των υποχρεώσεων. Για τον σκοπό αυτόν, η ΕΕ έχει το δικαίωμα να ζητήσει από τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωση προς τις νομικές υποχρεώσεις της ΕΕ έναντι των δανειστών της.

Τέλος, τα δάνεια που έχουν χορηγηθεί στα κράτη μέλη στο πλαίσιο του μέσου SURE βασίζονται σε ένα σύστημα εθελοντικών εγγυήσεων από τα κράτη μέλη που ανέρχονται στο 25 % του ανώτατου ορίου που διατίθεται για τη σχετική χρηματοδοτική συνδρομή. Πριν από την κατάπτωση των εγγυήσεων που παρέχουν τα κράτη μέλη, η Επιτροπή αναμένεται να εξετάζει τις δυνατότητες ανάληψης του διαθέσιμου περιθωρίου έως το ανώτατο όριο των ιδίων πόρων για πιστώσεις πληρωμών στον βαθμό που κρίνεται βιώσιμο από την Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις συνολικές ενδεχόμενες υποχρεώσεις της Ένωσης και τη βιωσιμότητα του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης. Η εξέταση αυτή δεν επηρεάζει τον ανέκκλητο, άνευ όρων και εκτελεστό κατόπιν αιτήσεως χαρακτήρα των εγγυήσεων που παρέχονται.

Ταμειακές πράξεις

Οι αρχές του προϋπολογισμού εξασφαλίζουν ότι το σύνολο των ταμειακών πόρων για ένα δεδομένο οικονομικό έτος είναι πάντα επαρκές για την εκτέλεση όλων των πληρωμών. Πράγματι, το σύνολο των συνεισφορών των κρατών μελών μαζί με τα διάφορα έσοδα ισούται με το ποσό των πιστώσεων πληρωμών για το οικονομικό έτος. Ωστόσο, οι συνεισφορές των κρατών μελών εισπράττονται σε δώδεκα μηνιαίες δόσεις ετησίως και βασίζονται στον συγκεκριμένο προϋπολογισμό, ενώ οι πληρωμές υπόκεινται στις επιχειρησιακές ανάγκες. Επιπλέον, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου [για τις μεθόδους και τη διαδικασία απόδοσης ιδίων πόρων, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2016/804 του Συμβουλίου], οι συνεισφορές των κρατών μελών που σχετίζονται με διορθωτικούς προϋπολογισμούς και οι οποίες εγκρίνονται έναν δεδομένο μήνα (N) δεν καθίστανται διαθέσιμες πριν από την πρώτη εργάσιμη ημέρα του μήνα N+1 (εάν έχουν εγκριθεί πριν από τη 16η του

δεδομένου μήνα) ή την πρώτη εργάσιμη ημέρα του μήνα N+2 (εάν έχουν εγκριθεί τη 16η του δεδομένου μήνα ή αργότερα), ενώ οι σχετικές πιστώσεις πληρωμών διατίθενται αμέσως.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι διαθέσιμοι ταμειακοί πόροι επαρκούν πάντα για την κάλυψη των πληρωμών που πρέπει να εκτελεστούν κάθε συγκεκριμένο μήνα, εφαρμόζονται διαδικασίες σχετικά με την τακτική πρόβλεψη των ταμειακών διαθεσίμων. Μπορούν να ζητηθούν εκ των προτέρων ίδιοι πόροι ή πρόσθετη χρηματοδότηση από τα κράτη μέλη, εάν χρειαστεί, εντός ορισμένων ορίων και υπό ορισμένες προϋποθέσεις που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2016/804 του Συμβουλίου. Ο επιχειρησιακός ανάγκες και το σύνολο των δημοσιονομικών περιορισμών κατά τα τελευταία έτη έχουν δημιουργήσει την ανάγκη να αυξηθεί ο έλεγχος παρακολούθησης του ρυθμού των πληρωμών κατά τη διάρκεια του έτους. Πέραν των ανωτέρω, στο πλαίσιο των καθημερινών ταμειακών πράξεων της Επιτροπής, αυτοματοποιημένα εργαλεία διαχείρισης μετρητών εξασφαλίζουν επαρκή ρευστότητα σε κάθε έναν από τους τραπεζικούς λογαριασμούς της Επιτροπής, σε καθημερινή βάση.

Πρόστιμα

Η διαχείριση του ταμείου BUFI, στο οποίο επενδύονται προσωρινά καταβληθέντα πρόστιμα, πραγματοποιείται σύμφωνα με την αρχή ότι τα στοιχεία ενεργητικού πρέπει να παρουσιάζουν ικανοποιητικό βαθμό ρευστότητας και χρησιμοποίησης όσον αφορά τις σχετικές δεσμεύσεις. Το χαρτοφυλάκιο αποτελείται από τίτλους υψηλής κυρίως ρευστότητας που μπορούν να πωληθούν για την κάλυψη βραχυπρόθεσμων ταμειακών εκροών. Επίσης, το ποσοστό των ταμειακών διαθεσίμων, των ισοδυνάμων τους και των τίτλων με λήξη εντός 1 έτους ανέρχεται στο 56 %.

Δημοσιονομικές εγγυήσεις

Η ανάλυση ληκτότητας για τις οικονομικές εγγυήσεις παρουσιάζεται με συνετή προσέγγιση, σύμφωνα με την οποία το ανώτατο ποσό της παρεχόμενης εγγύησης καταλογίζεται στην νωρίτερη περίοδο εντός της οποίας μπορεί να ζητηθεί η κατάρπτωση της εγγύησης. Δεδομένου ότι οι περισσότερες εγγυήσεις της ΕΕ διατίθενται σε πρώτη ζήτηση, σημαντικό ποσό κατανέμεται στην πρώτη χρονική περίοδο ληκτότητας. Ωστόσο, η πιθανότητα κατάρπτωσης για την ΕΕ στο πλαίσιο όλων των εγγυήσεων για ολόκληρο το ποσό κατά την πρώτη περίοδο είναι αμυδρή. Επιπλέον, το ποσό που αναμένει να απολέσει η ΕΕ είναι συχνά πολύ μικρότερο από το όριο της εγγύησης και, ως εκ τούτου, το ποσό του κινδύνου ρευστότητας πρέπει να εξετάζεται σε συνδυασμό με τη λογιστική αξία των υποχρεώσεων από την εγγύηση.

Βασικός στόχος του πλαισίου διαχείρισης κινδύνου των ενδεχόμενων υποχρεώσεων είναι να διασφαλιστεί ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ μπορεί, ανά πάσα στιγμή, να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του χωρίς να διαταραχθεί η τακτική εκτέλεση του προϋπολογισμού. Αυτό συνεπάγεται επίσης τον μετριασμό του κινδύνου ρευστότητας που σχετίζεται με τις δημοσιονομικές εγγυήσεις, δηλαδή τον κίνδυνο να μην διαθέτει η Ένωση επαρκή κεφάλαια για να εκπληρώσει εγκαίρως όλες τις υποχρεώσεις πληρωμής που συνδέονται με εγγυήσεις (το οποίο θα μπορούσε να οδηγήσει, για παράδειγμα, στον παραγκωνισμό άλλων δαπανών και στην αναβολή των πληρωμών για τα επόμενα οικονομικά έτη).

Στο πλαίσιο αυτό, κάθε δημοσιονομική εγγύηση υποστηρίζεται από επαρκείς προβλέψεις που καταβάλλονται στο ΚΤΠ, ώστε να διασφαλίζεται ότι υπάρχει πάντα επαρκής ρευστότητα για την έγκαιρη πληρωμή των καταπτώσεων εγγυήσεων.

Η ΕΕ παρακολουθεί σε τακτική βάση την επάρκεια του συντελεστή προβλέψεων κάθε προγράμματος δημοσιονομικών εγγυήσεων και υποβάλλει κάθε χρόνο έκθεση¹⁸ σχετικά με την εκτίμησή της αν τα ποσά αυτά επαρκούν για την κάλυψη του κινδύνου για τα επόμενα 5 έτη με συγκεκριμένο βαθμό βεβαιότητας.

Επιπλέον, υπάρχουν πρόσθετες διαδικασίες διασφάλισης (προσωρινές μεταφορές μεταξύ των συνιστωσών του ΚΤΠ και χρήση της ρευστότητας των κεντρικών ταμειακών διαθεσίμων) για την εξασφάλιση επαρκούς ρευστότητας.

Κοινό ταμείο προβλέψεων

¹⁸ Για παράδειγμα, στο έγγραφο εργασίας XI που επισυνάπτεται στο σχέδιο προϋπολογισμού, το οποίο παρουσιάζει την εκτέλεση των δημοσιονομικών εγγυήσεων, το κοινό ταμείο προβλέψεων και την εκτίμηση της βιωσιμότητας των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που προκύπτουν από δημοσιονομικές εγγυήσεις και χρηματοδοτική συνδρομή, δυνάμει του άρθρου 41 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Η διαχείριση του ΚΤΠ γίνεται σύμφωνα με την αρχή ότι τα στοιχεία ενεργητικού παρουσιάζουν ικανοποιητικό βαθμό ρευστότητας και χρησιμοποίησης όσον αφορά τις σχετικές δεσμεύσεις. Το χαρτοφυλάκιο αποτελείται από ρευστά στοιχεία ενεργητικού που μπορούν να πωληθούν για την αντιμετώπιση βραχυπρόθεσμων ταμειακών εκροών εάν είναι αναγκαίο. Επίσης, το ποσοστό των ταμειακών διαθεσίμων, των ισοδυνάμων τους και των τίτλων με λήξη εντός 1 έτους ανέρχεται στο 18 %.

Οι συμβάσεις παραγώγων διακανονίζονται σε μεικτή βάση ανάλογα με τη συμβατική λήξη τους. Οι υποχρεώσεις εκπληρώνονται με πωλήσεις στοιχείων ενεργητικού σε USD και/ή πράξεις ανταλλαγής, με τις οποίες είναι δυνατό να προκύψουν ταμειακές εκροές λόγω διαφοράς ισοτιμίας συναλλάγματος. Δεν απαιτείται διαχείριση ρευστότητας όσον αφορά απαιτήσεις εξασφαλίσεων ή περιθωρίου, καθώς ο τρέχων αντισυμβαλλόμενος αντιστάθμισης αποδέχεται να συνεργαστεί με την Επιτροπή χωρίς τυχόν απαιτήσεις κάλυψης εξασφαλίσεων ή περιθωρίου.

6.7. ΑΛΛΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΙΜΕΣ

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 η ΕΕ είναι εκτεθειμένη σε άλλους κινδύνους που συνδέονται με τιμές (κίνδυνος μετοχών) που απορρέουν από επενδύσεις μη εισηγμένου μετοχικού κεφαλαίου (όπως επιχειρηματικά κεφάλαια και άλλα επενδυτικά ταμεία), αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς (όπως το Unitary Fund της ΕΤΕπ) και επενδύσεις σε συγκεντρωμένα χαρτοφυλάκια (βλ. σημείωση **2.4.2.1**), καθώς και μέσω εγγυήσεων που καλύπτουν επενδύσεις μη εισηγμένου μετοχικού και οιονεί μετοχικού κεφαλαίου, που αντιμετωπίζονται ως παράγωγα στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (βλ. σημείωση **2.4.2.2**).

Ο κίνδυνος τιμής συμμετοχικών τίτλων αναφέρεται στον κίνδυνο μεταβολής των εύλογων αξιών επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου λόγω διακυμάνσεων στα επίπεδα τιμών μετοχών και/ή στην αξία εγγυημένων επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου. Η επίπτωση των προαναφερόμενων μέσων επί του πλεονάσματος ή του ελλείμματος μιας αύξησης ή μείωσης της αξίας κατά 10 % θα έχει ως εξής:

	σε εκατ. EUR	
	10 %	(10) %
Επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου	253	(253)
ΑΚΧΑ, ΔΑΚ και επενδύσεις σε συγκεντρωμένα χαρτοφυλάκια	290	(290)
Εγγυήσεις σε συμμετοχικά χαρτοφυλάκια*	469	(469)
Σύνολο στις 31.12.2022	1 012	(1 012)
Επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου	238	(238)
ΑΚΧΑ, ΔΑΚ και επενδύσεις σε συγκεντρωμένα χαρτοφυλάκια	251	(251)
Εγγυήσεις σε συμμετοχικά χαρτοφυλάκια*	415	(415)
Σύνολο στις 31.12.2021	905	(905)

* Ο κίνδυνος εγγυήσεων σε συμμετοχικά χαρτοφυλάκια βασίζεται στο ονομαστικό ποσό που καλύπτεται από την εγγύηση.

Η ΕΕ επενδύει ή εγγυάται μη εισηγμένα στοιχεία ενεργητικού των οποίων οι αξίες δεν δημοσιοποιούνται. Τα περισσότερα από αυτά τα χρηματοοικονομικά μέσα εκτελούνται από τις εντεταλμένες οντότητες, οι οποίες είναι εμπειρογνώμονες του κλάδου και αξιολογούν και παρακολουθούν τα εν λόγω στοιχεία ενεργητικού σε τακτική βάση.

7. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

7.1. ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Τα συνδεδεμένα μέρη της ΕΕ είναι οι ενοποιημένες οντότητες της ΕΕ, οι συγγενείς επιχειρήσεις και τα βασικά διοικητικά στελέχη αυτών των οντοτήτων. Οι συναλλαγές μεταξύ αυτών των οντοτήτων λαμβάνουν χώρα στο πλαίσιο των συνήθων πράξεων της ΕΕ και, στην περίπτωση αυτή, δεν χρειάζονται συγκεκριμένες απαιτήσεις γνωστοποίησης για τις συναλλαγές αυτές σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες της ΕΕ.

7.2. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ

Για την παρουσίαση πληροφοριών για τις συναλλαγές συνδεδεμένων μερών σχετικά με τα βασικά καθήκοντα διαχείρισης προσωπικού της ΕΕ, οι ενδιαφερόμενοι κατανέμονται σε πέντε κατηγορίες:

Κατηγορία 1: οι πρόεδροι του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της Επιτροπής και του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Κατηγορία 2: ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής και Ύπατος Εκπρόσωπος της ΕΕ για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και οι άλλοι αντιπρόεδροι της Επιτροπής

Κατηγορία 3: ο γενικός γραμματέας του Συμβουλίου, τα μέλη της Επιτροπής, οι δικαστές και οι γενικοί εισαγγελείς του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο πρόεδρος και τα μέλη του Γενικού Δικαστηρίου, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής και ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων

Κατηγορία 4: ο πρόεδρος και μέλη του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Κατηγορία 5: οι πιο υψηλόβαθμοι υπάλληλοι των θεσμικών οργάνων και οργανισμών

Περίληψη των δικαιωμάτων τους παρουσιάζεται κατωτέρω - άλλες πληροφορίες παρέχονται επίσης στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης, το επίσημο έγγραφο που περιγράφει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις όλων των υπαλλήλων της ΕΕ, το οποίο είναι διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο Europa. Κανένα δάνειο με επιδοτούμενο επιτόκιο δεν χορηγήθηκε από την ΕΕ σε βασικά διοικητικά στελέχη.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ

EUR

Δικαιώματα (ανά εργαζόμενο)	Κατηγορία 1	Κατηγορία 2	Κατηγορία 3	Κατηγορία 4	Κατηγορία 5
Βασικός μισθός (μηνιαίος)	31 251,88	28 307,86 - 29 440,18	22 646,29 - 25 477,07	24 458,00 - 26 043,24	14 399,72 - 22 646,29
Επίδομα κατοικίας/αποδημίας	15 %	15 %	15 %	15 %	0-4 %-16 %
Οικογενειακά επιδόματα:					
Στέγης (% επί του μισθού)	2 % + 210,21	2 % + 210,21	2 % + 210,21	2 % + 210,21	2 % + 210,21
Προστατευόμενων τέκνων	459,32	459,32	459,32	459,32	459,32
Προσχολικής εκπαίδευσης	112,21	112,21	112,21	112,21	112,21
Εκπαίδευσης, ή	311,65	311,65	311,65	311,65	311,65
Εκπαίδευσης εκτός του τόπου εργασίας	623,30	623,30	623,30	623,30	623,30
Επίδομα προέδρων δικαστηρίου	ά/α	ά/α	715,05	ά/α	ά/α
Έξοδα παραστάσεων	1 693,58	1 088,45	715,05	ά/α	ά/α
Έξοδα ετήσιων ταξιδίων	ά/α	ά/α	ά/α	ά/α	Επιστρέφοντα ,
Μεταφορές στο κράτος μέλος:					
Επίδομα εκπαίδευσης*	Nai	Nai	Nai	Nai	Nai
% επί του μισθού*	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
% επί του μισθού χωρίς δ.σ.	μέχρι 25 %	μέχρι 25 %	μέχρι 25 %	μέχρι 25 %	μέχρι 25 %
Έξοδα παράστασης	Επιστρέφοντα ,	Επιστρέφοντα ,	Επιστρέφοντα ,	ά/α	ά/α
Ανάληψη καθηκόντων:					
Έξοδα εγκατάστασης (Κατηγορία 1-4: δύο μήνες βασικού μισθού)	62 503,76	56 615,72 - 58 880,36	45 292,58 - 50 954,15	48 915,99 - 52 086,47	Επιστρέφοντα ,
Έξοδα ταξιδιού οικογενείας	Επιστρέφοντα ,	Επιστρέφοντα ,	Επιστρέφοντα ,	Επιστρέφοντα ,	Επιστρέφοντα ,
Έξοδα μετακόμισης	Επιστρέφοντα ,	Επιστρέφοντα ,	Επιστρέφοντα ,	Επιστρέφοντα ,	Επιστρέφοντα ,
Λήξη άσκησης καθηκόντων:					
Έξοδα επανεγκατάστασης (Κατηγορία 1-4: ένας μήνας βασικού μισθού)	31 251,88	28 307,86 - 29 440,18	22 646,29 - 25 477,07	24 458,00 - 26 043,24	Επιστρέφοντα ,
Έξοδα ταξιδιού οικογενείας	Επιστρέφοντα ,	Επιστρέφοντα ,	Επιστρέφοντα ,	Επιστρέφοντα ,	Επιστρέφοντα ,
Έξοδα μετακόμισης	Επιστρέφοντα ,	Επιστρέφοντα ,	Επιστρέφοντα ,	Επιστρέφοντα ,	Επιστρέφοντα ,
Μεταβατική περίοδος (% επί του μισθού)**	40 % - 65 %	40 % - 65 %	40 % - 65 %	40 % - 65 %	ά/α
Ασφάλιση ασθένειας	Καλύπτεται	Καλύπτεται	Καλύπτεται	Καλύπτεται	Καλύπτεται
Σύνταξη (% επί του ακαθάριστου βασικού μισθού)	μέχρι 70 %	μέχρι 70 %	μέχρι 70 %	μέχρι 70 %	μέχρι 70 %
Κρατήσεις:					
Κοινοτικός φόρος	8 % - 45 %	8 % - 45 %	8 % - 45 %	8 % - 45 %	8 % - 45 %
Ασφάλιση ασθένειας (% επί των αποδοχών)	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %
Ειδική εισφορά επί των αποδοχών	7 %	7 %	7 %	7 %	6-7 %
Συνταξιοδοτικές εισφορές	ά/α	ά/α	ά/α	ά/α	10,1 %
Αριθμός απόμων στο τέλος του έτους	3	8	93	27	112

* με εφαρμογή διορθωτικού συντελεστή («δ.σ.»).

** καταβάλλεται κατά τα 3 πρώτα έτη μετά την αναχώρηση

8. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Την ημερομηνία υπογραφής των παρόντων λογαριασμών δεν περιήλθε στην προσοχή της υπολόγου της Επιτροπής ούτε αναφέρθηκε σε αυτήν κανένα σημαντικό θέμα που θα απαιτούσε ειδική γνωστοποίηση στο πλαίσιο της παρούσας ενότητας. Οι λογαριασμοί και οι σχετικές σημειώσεις καταρτίστηκαν με βάση τις πλέον πρόσφατες διαθέσιμες πληροφορίες, όπως προκύπτει από τις πληροφορίες που παρουσιάζονται.

9. ΠΕΔΙΟ ΕΝΟΠΙΩΣΗΣ

A. ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ (54)

1. Θεσμικά όργανα και συμβουλευτικοί φορείς (11)

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης

Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων

Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής

Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών

Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2. Οργανισμοί της ΕΕ (41)

2.1. Εκτελεστικοί οργανισμοί (6)

Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA)

Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τον Ψηφιακό τομέα (HaDEA)

Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας (REA)

Εκτελεστικός Οργανισμός για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας και τις ΜΜΕ (EISMEA)

Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ERCEA)

Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον (CINEA)

2.2. Αποκεντρωμένοι οργανισμοί (35)

Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα (EMSA)

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων (EMA)

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA)

Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE)

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ)

Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT)

Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUA)

Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια (ENISA)

Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (CEPOL)

Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διαστημικό Πρόγραμμα (EUSPA)

Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης (Eurojust)

Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA)

Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC)

Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (CEDEFOP)

Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER)

Οργανισμός για την Υποστήριξη του Φορέα Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Υπηρεσία του BEREC)

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex)

Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA)

Οργανισμός Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ERA)

Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών (ΚΓΦΠ)

Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας (EFCA)

Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO)

Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια της Αεροπορίας (EASA)

Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA)

Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ETF)

Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Eurofound)

Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (EMCDDA)

Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ)

Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA)

Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (EIOPA)

Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (CdT)

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης (Σύντηξη για ενέργεια)

Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη λειτουργική διαχείριση συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (eu-LISA)

Ευρωπαϊκή Εισαγγελία

Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας (ELA)

3. Άλλες ελεγχόμενες οντότητες (2)

Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ)
υπό εκκαθάριση

Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας
(EIT)

Β. ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (1)

Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ)

ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Οι οντότητες που αναφέρονται στη συνέχεια δεν έχουν ενοποιηθεί με τη μέθοδο της καθαρής θέσης στις ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις της ΕΕ για το 2022 επειδή είναι αμελητέου χαρακτήρα:

ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (8)

Κοινή επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία» (CBE JU)

Κοινή επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές» (CA JU)

Κοινή επιχείρηση «Καθαρό υδρογόνο» (Clean H2 JU)

Κοινή επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι» (EU-RAIL JU)

Κοινή επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία» (IHI JU)

Κοινή επιχείρηση «Βασικές ψηφιακές τεχνολογίες» (KDT JU)

Κοινή επιχείρηση «Ερευνητικό πρόγραμμα ATM του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού 3» (SESAR 3 JU)

Κοινή επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC)

Οι ετήσιοι λογαριασμοί των ανωτέρω οντοτήτων διατίθενται στους αντίστοιχους δικτυακούς τόπους τους.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Επισημαίνεται ότι εξαιτίας της στρογγυλοποίησης των στοιχείων σε εκατομμύρια ευρώ, ορισμένα οικονομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στους παρακάτω πίνακες μπορεί να μην ανταποκρίνονται στο ακριβές άθροισμα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ	161
2.	ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΣΩΝ	162
3.	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	165
3.1.	ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ.....	165
3.2.	ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 2021-2027	165
3.3.	ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΤΟΥ ΠΔΠ (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ)	169
3.4.	NextGenerationEU.....	169
3.5.	ΕΤΗΣΙΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ.....	170
3.6.	ΕΣΟΔΑ.....	172
3.7.	ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	173
3.8.	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	175
4.	ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΟ 2022	177
5.	ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ	178
5.1.	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ	178
6.	ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ	179
6.1.	ΠΔΠ: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	179
6.2.	ΠΔΠ: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	180
6.3.	ΠΔΠ: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	181
6.4.	ΠΔΠ: ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (ΥΠΕ)	182
6.5.	ΠΔΠ: ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ .	183
6.6.	ΠΔΠ: ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ .	184
6.7.	ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	185
6.8.	ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	192
6.9.	ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	199
6.10.	ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (ΥΠΕ)	208
6.11.	ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	215
6.12.	ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ	220
7.	ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΝΑ ΘΕΣΜΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ	226
7.1.	ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	226

7.2.	ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	227
7.3.	ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	228
8.	ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ.....	229
8.1.	ΕΣΟΔΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	229
8.2.	ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΑΝΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ	230

1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ

σε εκατ. EUR

Σημείωση	2022	2021
α Έσοδα του οικονομικού έτους	245 265	239 596
β Πληρωμές βάσει των πιστώσεων του τρέχοντος έτους	(239 157)	(226 175)
γ Πιστώσεις πληρωμών μεταφερθείσες στο έτος N+1	(2 452)	(4 244)
δ Ακύρωση μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων που μεταφέρθηκαν από το έτος N-1	80	265
ε Εξέλιξη των εσόδων για ειδικό προορισμό (B)-(A)	(1 121)	(6 338)
Μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις στο τέλος του τρέχοντος έτους (A)	15 152	14 032
Μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις στο τέλος του προηγούμενου έτους (B)	14 032	7 694
στ Συναλλαγματικές διαφορές του οικονομικού έτους	(97)	126
Αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού	2 519	3 230

Το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΕΕ επιστρέφεται στα κράτη μέλη το 2023 με αφαίρεση των οφειλόμενων από αυτά ποσών. Υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 608/2014 του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση εκτελεστικών μέτρων για το σύστημα των ιδίων πόρων. Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στην ενότητα 3.7 «Υπολογισμός του αποτελέσματος εκτέλεσης του προϋπολογισμού».

- α. Έσοδα του οικονομικού έτους: πίνακας 5.1 «Συνοπτική παρουσίαση της εκτέλεσης των εσόδων του προϋπολογισμού της ΕΕ», στήλη 8 «Σύνολο εσόδων».
- β. Πληρωμές βάσει των πιστώσεων του τρέχοντος έτους: πίνακας 6.3 «ΠΔΠ — Εκτέλεση των πιστώσεων πληρωμών», στήλη 2 «Πραγματοποιηθείσες πληρωμές από τον εγκριθέντα προϋπολογισμό» και στήλη 4 «Πραγματοποιηθείσες πληρωμές από έσοδα για ειδικό προορισμό».
- γ. Πιστώσεις πληρωμών μεταφερθείσες στο έτος N+1: πίνακας 6.3 «ΠΔΠ — Εκτέλεση των πιστώσεων πληρωμών», στήλη 7 «αυτόματες μεταφορές», συν τη στήλη 8 «μεταφορά βάσει απόφασης».
- δ. Ακύρωση μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων πληρωμών που μεταφέρθηκαν από το έτος N-1: λαμβάνει υπόψη το ποσό των πιστώσεων πληρωμών που μεταφέρθηκαν (αυτόματα και βάσει απόφασης) στο τέλος του προηγούμενου έτους και τις «Πραγματοποιηθείσες πληρωμές από μεταφορές» του τρέχοντος έτους όπως αναφέρονται στη στήλη 3 του πίνακα 6.3 «ΠΔΠ — Εκτέλεση των πιστώσεων πληρωμών».
- ε. Εξέλιξη των συνολικών πιστώσεων που αφορούν έσοδα για ειδικό προορισμό στο τέλος του έτους: υπολογίζει τη διαφορά του ποσού των πιστώσεων που αφορούν έσοδα για ειδικό προορισμό στο τέλος του προηγούμενου έτους (συν) και του ποσού των πιστώσεων που αφορούν έσοδα για ειδικό προορισμό στο τέλος του τρέχοντος έτους (όπως αναφέρεται στη στήλη 9 του πίνακα 6.3 «ΠΔΠ — Εκτέλεση των πιστώσεων πληρωμών» - μείον), προκειμένου να προκύψει η καθαρή μεταβολή των εσόδων για ειδικό προορισμό κατά το τρέχον έτος.
- στ. Οι συναλλαγματικές διαφορές περιλαμβάνουν πραγματοποιηθείσες και μη πραγματοποιηθείσες συναλλαγματικές διαφορές.

2. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΣΩΝ

Έσοδα του προϋπολογισμού

σε
εκατ. EUR

	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Βεβαιωθείσες απαιτήσεις	Έσοδα
1 Ίδιοι πόροι	157 701	153 928	157 320	155 758
11 - Εισφορές ζάχαρης	0	0	(1)	(1)
12 - Τελωνειακοί δασμοί	17 913	23 765	27 419	25 857
13 - ΦΠΑ	19 071	19 714	19 666	19 666
14 - ΑΕΕ	114 719	104 088	103 880	103 880
16 - Μείωση της εισφοράς που βασίζεται στο ΑΕΕ και χορηγείται σε ορισμένα κράτη μέλη	-	-	19	19
17 - Απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών	5 997	6 361	6 337	6 337
2 Πλεονάσματα, υπόλοιπα και αναπροσαρμογές	0	2 980	3 233	3 227
3 Διοικητικά έσοδα	1 791	1 791	2 656	2 607
4 Χρηματοοικονομικά έσοδα, τόκοι υπερημερίας και πρόστιμα	115	454	16 635	596
5 Δημοσιονομικές εγγυήσεις, δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις	0	0	62 203	62 203
6 Έσοδα, εισφορές και επιστροφές που σχετίζονται με τις πολιτικές της Ένωσης	10 997	10 884	26 689	20 874
Σύνολο	170 603	170 038	268 736	245 265
εκ των οποίων NextGenerationEU (NGEU)	-	-	62 409	62 409

Δαπάνες του προϋπολογισμού: αναλήψεις υποχρεώσεων ανά τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ)

σε εκατ. EUR

Τομέας του ΠΔΠ	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις
1 Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	21 775	21 845	33 071	27 330
2 Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	56 039	67 805	325 372	218 907
2α. Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	49 709	61 314	76 068	74 632
2β. Ανθεκτικότητα και αξίες	6 330	6 491	249 303	144 275
3 Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	56 235	56 681	75 200	68 142
εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις	40 369	40 369	41 687	41 182
4 Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	3 091	3 410	3 520	3 446
5 Ασφάλεια και άμυνα	1 785	1 813	1 851	1 840
6 Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	17 170	17 670	20 364	20 153
7 Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	10 620	10 783	12 075	11 664
εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	4 421	4 485	5 041	4 850
Ο Εκτός ΠΔΠ	-	-	6 692	3 006
Σ Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	2 799	2 219	3 531	2 602

Σύνολο	169 516	182 227	481 676	357 091
<i>εκ των οποίων NextGenerationEU (NGEU)</i>	–	–	277 772	162 702

Δαπάνες του προϋπολογισμού: πληρωμές ανά τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ)

σε εκατ. EUR

Τομέας του ΠΔΠ	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές
1 Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	21 474	20 606	29 379	25 174
2 Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	62 053	63 140	129 654	126 570
2α. Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	56 351	57 610	75 546	73 015
2β. Ανθεκτικότητα και αξίες	5 702	5 531	54 108	53 555
3 Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	56 602	55 782	59 271	58 276
<i>εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις</i>	40 393	40 356	41 674	41 152
4 Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	3 078	3 373	3 642	3 368
5 Ασφάλεια και άμυνα	1 238	1 159	1 192	1 154
6 Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	12 916	13 156	14 902	14 521
7 Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	10 620	10 783	13 149	11 583
<i>εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων</i>	4 421	4 485	5 724	4 801
0 Εκτός ΠΔΠ	–	–	6 830	72
S Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	2 623	2 040	3 351	2 602
Σύνολο	170 603	170 038	261 370	243 321
<i>εκ των οποίων NextGenerationEU (NGEU)</i>	–	–	64 292	63 456

Δαπάνες του προϋπολογισμού: εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων ανά τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ)

σε
εκατ. EUR

Τομέας του ΠΔΠ	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων που μεταφέρθηκαν από το 2021	Εκκαθάριση εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων που μεταφέρθηκαν από το 2021	Νέες εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2022	Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων
	1	2	3	4=1+2+3
1 Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	48 717	(19 897)	21 309	50 130
2 Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	209 033	(89 435)	181 482	301 081
2α. Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	152 840	(66 138)	67 599	154 302
2β. Ανθεκτικότητα και αξίες	56 193	(23 297)	113 883	146 779
3 Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	43 691	(16 188)	25 957	53 459
<i>εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις</i>	334	(124)	147	357
4 Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	3 980	(1 515)	1 543	4 008
5 Ασφάλεια και άμυνα	2 397	(790)	1 455	3 061
6 Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	32 535	(9 906)	14 333	36 962

Ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2022

7	Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	1 076	(1 076)	1 048	1 048
	εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	684	(684)	654	654
O	Εκτός ΠΔΠ	147	(20)	2 944	3 071
S	Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	–	–	0	0
	Σύνολο	341 575	(138 826)	250 071	452 821
	εκ των οποίων NextGenerationEU (NGEU)	89 907	(34 847)	134 072	189 132
	εκ των οποίων εκτός του NextGenerationEU (NGEU)	251 668	(103 979)	116 000	263 689

3. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

3.1. ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ

Η λογιστική του προϋπολογισμού τηρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού (ΔΚ). Ο γενικός προϋπολογισμός είναι το μέσο που προβλέπει και εγκρίνει, κάθε έτος, τα έσοδα και τις δαπάνες της Ένωσης, εντός των ανώτατων ορίων και άλλων διατάξεων που θεσπίζονται στο ΠΔΠ σύμφωνα με τις νομοθετικές πράξεις που αφορούν τα πολυετή προγράμματα τα οποία εγκρίνονται στο εν λόγω πλαίσιο.

3.2. ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 2021-2027

σε εκατ. EUR
σε τρέχουσες
τιμές

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο
1. Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	20 919	21 278	21 727	20 984	21 272	21 847	22 077	150 704
2. Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	6 364	67 806	70 137	72 367	74 993	66 536	70 283	428 486
2α. Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	1 769	61 345	62 939	64 683	66 479	56 725	58 639	372 579
2β. Ανθεκτικότητα και αξίες	4 595	6 461	7 198	7 684	8 514	9 811	11 644	55 907
3. Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	56 841	56 965	57 295	57 449	57 558	57 332	57 557	400 997
εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις	40 368	40 639	40 693	41 649	41 782	41 913	42 047	289 091
4. Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	1 791	3 360	3 814	3 866	4 387	4 315	4 465	25 998
5. Ασφάλεια και άμυνα	1 696	1 896	1 946	2 004	2 243	2 435	2 705	14 925
6. Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	16 247	16 802	16 329	15 830	15 304	14 754	15 331	110 597
7. Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	10 635	11 058	11 419	11 773	12 124	12 506	12 959	82 474
εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	8 216	8 528	8 772	9 006	9 219	9 464	9 786	62 991
Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων	114 493	179 765	182 667	184 273	187 881	179 725	185 377	1 214 181
Σύνολο πιστώσεων πληρωμών	163 496	170 558	168 575	168 853	172 230	175 674	179 187	1 198 573

Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου για τον καθορισμό του ΠΔΠ 2021-2027 εκδόθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2020¹⁹. Ο ανωτέρω πίνακας παρουσιάζει τα ανώτατα όρια του ΠΔΠ σε τρέχουσες τιμές²⁰, σύμφωνα με τον σταθερό ετήσιο αποπληθωριστή 2 % που ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού για το ΠΔΠ. Όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου για τον καθορισμό του ΠΔΠ 2021-2027, όσον αφορά τις πιστώσεις για αναλήψεις υποχρεώσεων, τα ποσά κατανομούνται ανά τομέα· όσον αφορά τις πιστώσεις για πληρωμές, τα ανώτατα όρια ισχύουν μόνο σε συνολικό επίπεδο. Το 2022 ήταν το δεύτερο οικονομικό έτος που καλύπτεται από το ΠΔΠ της περιόδου 2021-2027.

¹⁹ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2020, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027 (ΕΕ L 433I της 22.12.2020, σ. 11).

²⁰ Τεχνική προσαρμογή του δημοσιονομικού πλαισίου για το 2023 σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/365 του Συμβουλίου για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027 [COM(2022) 266 final της 7.6.2022].

Γεγονότα 2022

Στις 7 Ιουνίου 2021, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση σχετικά με την τεχνική προσαρμογή του ΠΔΠ για το έτος 2022²¹. Η ειδική προσαρμογή του προγράμματος (σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 του κανονισμού για το ΠΔΠ) εφαρμόστηκε με τα πρόσθετα κονδύλια για ειδικά προγράμματα που αναφέρονται στο παράρτημα II του κανονισμού για το ΠΔΠ και τις επακόλουθες προσαρμογές προς τα πάνω των ανώτατων ορίων των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και των πιστώσεων πληρωμών. Τα έσοδα από πρόστιμα που επιβλήθηκαν δυνάμει των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1/2003²² και (ΕΚ) αριθ. 139/2004²³ του Συμβουλίου, τα οποία εγγράφηκαν στον προϋπολογισμό του 2020, ήταν χαμηλότερα από το ελάχιστο όριο του 1,5 δισ. EUR σε τιμές 2018 που ορίζεται στο άρθρο. Ως εκ τούτου, το κατώτατο όριο παρείχε τον συνολικό όγκο της προσαρμογής για το 2022 σε τιμές του 2018. Η προσαρμογή σε τρέχουσες τιμές ανήλθε σε 1,624 δισ. EUR. Οι κύριες επιπτώσεις το 2022 συνδέονται με τον τομέα 1 (0,59 δισ. EUR), τον τομέα 2β (0,89 δισ. EUR) και τον τομέα 4 (0,15 δισ. EUR).

Ο αναπρογραμματισμός των μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων του 2021 για προγράμματα στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού για το ΠΔΠ υλοποιήθηκε με ειδική προσαρμογή του ΠΔΠ που προβλέπεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 28ης Ιανουαρίου 2022²⁴ με προσαρμογή των ανώτατων ορίων του ΠΔΠ και σχετικό διορθωτικό προϋπολογισμό για το 2022. Όσον αφορά τις πιστώσεις που δεν χρησιμοποιήθηκαν το 2021 και δεν μεταφέρθηκαν, μεταφέρθηκαν σε ίσα μερίδια σε καθένα από τα έτη 2022 έως 2025. Η συνολική μεταφορά από το 2021 ανήλθε σε 49 δισ. EUR και προήλθε από τις κύριες επιπτώσεις το 2022 στο πλαίσιο του τομέα 2α (46,4 δισ. EUR), του τομέα 3 (1,8 δισ. EUR), του τομέα 4 (0,7 δισ. EUR) και του τομέα 5 (0,1 δισ. EUR). Οι κύριες επιπτώσεις το 2022 αφορούσαν τον τομέα 2α (11,6 δισ. EUR), τον τομέα 3 (0,4 δισ. EUR), τον τομέα 4 (0,2 δισ. EUR) και τον τομέα 5 (0,02 δισ. EUR).

Το συνολικό ανώτατο όριο των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων για το 2022 ανήλθε σε 179 765 εκατ. EUR, ενώ το αντίστοιχο ανώτατο όριο των πιστώσεων πληρωμών ανήλθε σε 170 558 εκατ. EUR.

Σύμφωνα με το άρθρο 312 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, το ΠΔΠ καθορίζει το ύψος των ετήσιων ανώτατων ορίων των πιστώσεων για αναλήψεις υποχρεώσεων ανά κατηγορία δαπανών («τομείς») και των ετήσιων ανώτατων ορίων των πιστώσεων για πληρωμές. Οι τομείς του ΠΔΠ αντιστοιχούν στους κύριους τομείς δραστηριότητας της Ένωσης. Η επεξήγηση των διαφόρων τομέων του ΠΔΠ 2021-2027 παρατίθεται κατωτέρω.

Το ΠΔΠ 2021-2027 ανέρχεται σε 1 211 δισ. EUR (1 074 δισ. EUR σε τιμές 2018), συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΑ). Επιπλέον, το NextGenerationEU παρέχει πρόσθετο ποσό ύψους 806,9 δισ. EUR (750 δισ. EUR σε τιμές 2018) έως το 2023 σε αναλήψεις υποχρεώσεων και το 2026 σε πληρωμές.

Όσον αφορά την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού, η ονοματολογία του προϋπολογισμού διαρθρώνεται περαιτέρω σε ομάδες πολιτικής, παρέχοντας μεγαλύτερη σαφήνεια σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο συμβάλλουν τα επιμέρους προγράμματα δαπανών στην επίτευξη των στόχων πολιτικής της Ένωσης.

Τομέας 1 — Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει βασικά προγράμματα της ΕΕ για τη στήριξη των τομέων της έρευνας και της καινοτομίας, του ψηφιακού μετασχηματισμού, των στρατηγικών υποδομών, της ενίσχυσης της ενιαίας αγοράς και των στρατηγικών διαστημικών έργων. Τα προγράμματα στο πλαίσιο του εν λόγω τομέα περιλαμβάνουν το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», το ταμείο InvestEU, τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη», το πρόγραμμα για την ενιαία αγορά και το Ευρωπαϊκό Διαστημικό Πρόγραμμα.

Προγράμματα που λαμβάνουν συνεισφορές από το NGEU (εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό) του παρόντος τομέα: «Ορίζων Ευρώπη» και το ταμείο InvestEU.

²¹ Τεχνική προσαρμογή του δημοσιονομικού πλαισίου για το 2022 σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/365 του Συμβουλίου για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027 [COM(2021) 365 final της 7.6.2021].

²² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της συνθήκης (ΕΕ L 1 της 4.1.2003, σ. 1).

²³ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου, της 20ής Ιανουαρίου 2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων («Κοινοτικός κανονισμός συγκεντρώσεων») (ΕΕ L 24 της 29.1.2004, σ. 1).

²⁴ Προσαρμογή του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027 [COM(2022) 80 final της 28.2.2022].

Τομέας 2 – Βιώσιμη ανάπτυξη: φυσικοί πόροι

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει δύο υποτομείς: Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή (2α) και Ανθεκτικότητα και αξίες (2β).

Οι δαπάνες στο πλαίσιο αυτού του τομέα αποσκοπούν στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της συνοχής μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ. Η χρηματοδότηση συμβάλλει στη μείωση των ανισοτήτων εντός και μεταξύ των περιφερειών της ΕΕ, καθώς και εντός και μεταξύ των κρατών μελών, και προωθεί τη βιώσιμη εδαφική ανάπτυξη (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ταμείο Συνοχής, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+). Στηρίζει επίσης την αλληλεγγύη και τη συνεργασία της Ένωσης όσον αφορά την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση καταστροφών (μηχανισμός πολιτικής προστασίας της Ένωσης και πρόγραμμα rescEU). Επιπλέον, τα προγράμματα του εν λόγω τομέα επιδιώκουν να καταστήσουν την ΕΕ ανθεκτικότερη στις σημερινές και τις μελλοντικές προκλήσεις επενδύοντας στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, στους νέους (Erasmus), στην υγεία (EU4Health) και στη δράση για την προστασία των αξιών της ΕΕ (Δικαιοσύνη, Δικαιώματα και Αξίες), και να προωθήσουν την πολιτιστική πολυμορφία (Δημιουργική Ευρώπη).

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει τον ΜΑΑ, ο οποίος τροφοδοτείται από τη συντριπτική πλειονότητα της χρηματοδότησης που παρέχει το NGEU κατά την περίοδο 2021-2023. Άλλα προγράμματα που λαμβάνουν συνεισφορές από το NGEU (εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό) του παρόντος τομέα: REACT-EU, Μηχανισμός πολιτικής προστασίας της Ένωσης (rescEU). Για λεπτομερέστερη επισκόπηση των δραστηριοτήτων του ΜΑΑ, ανατρέξτε στις ενότητες **2.2** και **2.3** του τίτλου «Σημαντικά οικονομικά γεγονότα του έτους».

Τομέας 3 — Φυσικοί πόροι και περιβάλλον

Οι δαπάνες στο πλαίσιο αυτού του τομέα επενδύουν στη βιώσιμη γεωργία (κοινή γεωργική πολιτική) και στην αλιεία και τη θαλάσσια πολιτική (Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας), καθώς και σε προγράμματα ειδικά για την προστασία του περιβάλλοντος και τη δράση για το κλίμα (πρόγραμμα LIFE, Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης).

Προγράμματα που λαμβάνουν συνεισφορές από το NGEU (εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό) του παρόντος τομέα: αγροτική ανάπτυξη, Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης.

Τομέας 4 — Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων

Τα προγράμματα (Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, Ταμείο για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Συνόρων) και οι αποκεντρωμένοι οργανισμοί (όπως ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex) και ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο) που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο αυτού του τομέα αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που συνδέονται με τη μετανάστευση και τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ, καθώς και με τη διασφάλιση του συστήματος ασύλου εντός της ΕΕ.

Τομέας 5 — Ασφάλεια και άμυνα

Ο τομέας αυτός αντικατοπτρίζει την αυξημένη ανάγκη συνεργασίας σε επίπεδο Ένωσης για την αντιμετώπιση των απειλών κατά της ασφάλειας και την αύξηση της στρατηγικής αυτονομίας της. Περιλαμβάνει προγράμματα των οποίων ο ρόλος είναι η βελτίωση της ασφάλειας και της προστασίας των πολιτών της Ευρώπης (Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας), η ενίσχυση των αμυντικών ικανοτήτων της Ευρώπης (Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας) και η παροχή των εργαλείων που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της εσωτερικής και εξωτερικής ασφάλειας.

Τομέας 6 — Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος

Τα προγράμματα του τομέα αυτού ενισχύουν τον κοινωνικοοικονομικό αντίκτυπο της ΕΕ στις γειτονικές χώρες, στις αναπτυσσόμενες χώρες και στον υπόλοιπο κόσμο. Ο νέος μηχανισμός NDICI – Global Europe συγχωνεύει διάφορα παλαιότερα μέσα εξωτερικής χρηματοδότησης της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας με τις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) που χρηματοδοτούνταν προηγουμένως από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης. Ο τομέας περιλαμβάνει επίσης τη βοήθεια προς τις χώρες που προετοιμάζονται για προσχώρηση στην ΕΕ (προενταξιακή βοήθεια) και το πρόγραμμα ανθρωπιστικής βοήθειας της Ένωσης.

Τομέας 7 — Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση

Ο τομέας αυτός καλύπτει τις διοικητικές δαπάνες όλων των θεσμικών οργάνων, τις συντάξεις και τα Ευρωπαϊκά Σχολεία.

S - Ειδικά μέσα

Οι μηχανισμοί ευελιξίας στον προϋπολογισμό της ΕΕ παρέχουν τη δυνατότητα στην ΕΕ να κινητοποιεί τα απαιτούμενα κεφάλαια για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων γεγονότων, όπως καταστάσεις κρίσης, φυσικές καταστροφές και καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Το πεδίο εφαρμογής τους, η κατανομή των πιστώσεων και οι τρόποι λειτουργίας προβλέπονται στον κανονισμό για το ΠΔΠ και στη διοργανική συμφωνία. Εξασφαλίζουν επίσης ότι οι δημοσιονομικοί πόροι μπορούν να ανταποκρίνονται σε εξελισσόμενες προτεραιότητες κατά τέτοιον τρόπο ώστε κάθε ευρώ να χρησιμοποιείται εκεί όπου υπάρχει μεγαλύτερη ανάγκη.

Στην ετήσια ονοματολογία και εκτέλεση του προϋπολογισμού προσδιορίζονται ως ειδικοί μηχανισμοί (S), καθώς μπορούν να κινητοποιηθούν πέρα και πάνω από τα ανώτατα όρια δαπανών του ΠΔΠ, τόσο για τις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων όσο και για τις πιστώσεις πληρωμών.

3.3. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΤΟΥ ΠΔΠ (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ)

Οι τομείς του ΠΔΠ κατανέμονται περαιτέρω σε αναλυτικούς τομείς, οι οποίοι αντιστοιχούν στα βασικά προγράμματα δαπανών (π.χ. Ορίζων 2020, Erasmus+ κ.λπ.). Οι σχετικές νομικές βάσεις για την εκτέλεση του προϋπολογισμού εγκρίνονται σε αυτό το επίπεδο του προγράμματος. Τα προγράμματα είναι η συνήθης δομή που χρησιμοποιείται για την υποβολή στοιχείων σχετικά με την υλοποίηση και τα αποτελέσματα. Στις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού διατίθενται πίνακες ανά πρόγραμμα και (βλ. πίνακες **6.7 - 6.12** κατωτέρω).

3.4. NextGenerationEU

Με προϋπολογισμό ύψους 421,1 δισ. EUR για τη μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις), το NGEU έχει σημαντικό αντίκτυπο στους συνολικούς ετήσιους προϋπολογισμούς της ΕΕ για το 2021 έως το 2026 και στην εκτέλεσή τους. Το 2021 το ποσό αυτό έχει εγγραφεί πλήρως ως πιστώσεις εσόδων για ειδικό προορισμό. Όλες οι αναλήψεις υποχρεώσεων για τη μη επιστρεπτέα στήριξη θα εγγραφούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 και θα καλυφθούν με πληρωμές έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφοι 4 και 9 του κανονισμού EURI²⁵.

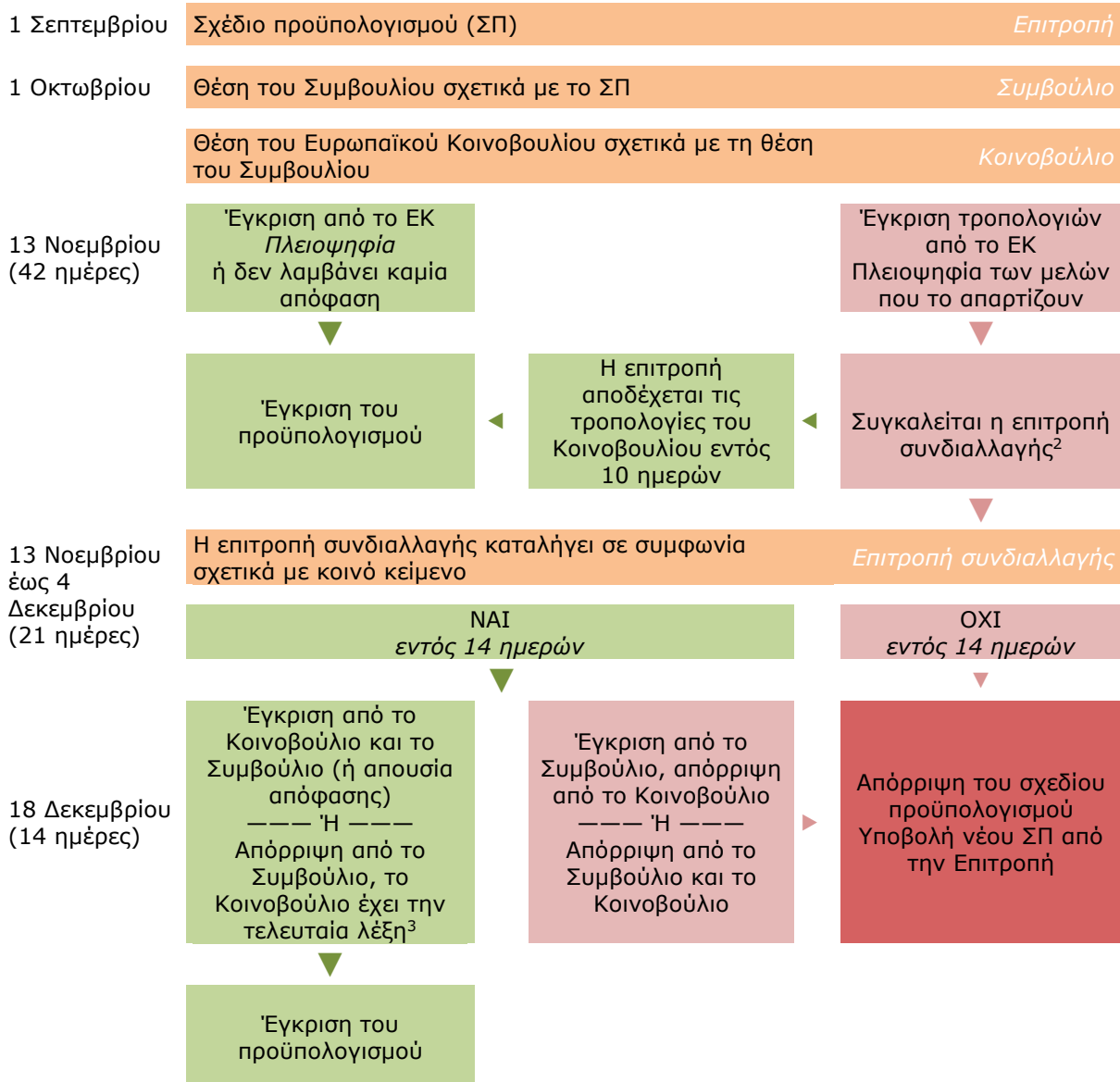
Για μια ολοκληρωμένη επισκόπηση των δραστηριοτήτων του NGEU, ανατρέξτε στις ενότητες **2.2** και **2.3** του τίτλου «Σημαντικά οικονομικά γεγονότα του έτους».

²⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση της νόσου COVID-19.

3.5. ΕΤΗΣΙΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Η διαδικασία έγκρισης του προϋπολογισμού καθορίζεται στο άρθρο 314 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο ακόλουθο διάγραμμα παρουσιάζονται οι προθεσμίες, καθώς και τα στάδια της έγκρισης του προϋπολογισμού.

Χρονοδιάγραμμα βάσει της Συνθήκης¹

1) Στην πράξη, τα τρία θεσμικά όργανα προσπαθούν να υποβάλουν τα αντίστοιχα έγγραφά τους νωρίτερα εντός του έτους, προκειμένου να διευκολύνουν τη διαδικασία.

2) Η επιτροπή συνδιαλλαγής αποτελείται από τα μέλη του Συμβουλίου ή τους αντιπροσώπους τους και ισάριθμους εκπροσώπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η Επιτροπή συμμετέχει στις εργασίες της επιτροπής συνδιαλλαγής και αναλαμβάνει όλες τις αναγκαίες πρωτοβουλίες με σκοπό την προσέγγιση των θέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

- 3) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εγκρίνει το κοινό σχέδιο και στη συνέχεια, εντός 14 ημερών από την απόρριψη από το Συμβούλιο, αποφασίζει (με πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν και 3/5 των ψηφισάντων) να επιβεβαιώσει όλες ή ορισμένες από τις τροπολογίες του.

Η δομή του προϋπολογισμού της Επιτροπής περιλαμβάνει διοικητικές και επιχειρησιακές πιστώσεις. Τα άλλα θεσμικά όργανα διαθέτουν μόνο διοικητικές πιστώσεις. Επίσης, στον προϋπολογισμό γίνεται διάκριση μεταξύ δύο ειδών πιστώσεων: μη διαχωριζόμενες πιστώσεις και διαχωριζόμενες πιστώσεις. Οι μη διαχωριζόμενες πιστώσεις προορίζονται για τη χρηματοδότηση πράξεων που έχουν ετήσιο χαρακτήρα (και ανταποκρίνονται στην αρχή του ενιαυσίου). Οι διαχωριζόμενες πιστώσεις χρησιμοποιούνται προκειμένου να συμβιβαστεί η αρχή του ενιαυσίου με την ανάγκη διαχείρισης πολυετών πράξεων. Οι διαχωριζόμενες πιστώσεις υποδιαιρούνται σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και σε πιστώσεις πληρωμών:

- **οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων:** καλύπτουν το σύνολο των νομικών υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται κατά τη διάρκεια του τρέχοντος οικονομικού έτους για πράξεις των οποίων η εκτέλεση εκτείνεται σε αρκετά οικονομικά έτη. Ωστόσο, οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για δράσεις των οποίων η εκτέλεση εκτείνεται σε περισσότερα από ένα οικονομικά έτη μπορούν να κατανεμηθούν σε διάφορες ετήσιες δόσεις εφόσον αυτό προβλέπεται από τη βασική πράξη.
- **οι πιστώσεις πληρωμών:** καλύπτουν δαπάνες που προκύπτουν από υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται κατά τη διάρκεια του τρέχοντος οικονομικού έτους και/ή των προηγούμενων οικονομικών ετών.

Στους λογαριασμούς, τα είδη χρηματοδότησης κατηγοριοποιούνται σε δύο βασικές ομάδες:

- Οριστικές εγκριθείσες πιστώσεις του προϋπολογισμού και
- Συμπληρωματικές πιστώσεις που περιλαμβάνουν:
 - πιστώσεις που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο οικονομικό έτος (ο δημοσιονομικός κανονισμός προβλέπει περιορισμένο αριθμό περιπτώσεων για τη μεταφορά μη δαπανηθέντων ποσών από το προηγούμενο οικονομικό έτος στο τρέχον έτος)· και
 - έσοδα για ειδικό προορισμό που προκύπτουν από επιστροφές, συνεισφορές από τρίτα μέρη/τρίτες χώρες σε προγράμματα της ΕΕ και εργασίες που πραγματοποιήθηκαν για τρίτους· διατίθενται απευθείας στις αντίστοιχες γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού και συνιστούν τον τρίτο πυλώνα χρηματοδότησης.

Όλα τα είδη χρηματοδότησης από κοινού διαμορφώνουν τις διαθέσιμες πιστώσεις.

3.6. ΕΣΟΔΑ

3.6.1. Έσοδα από ίδιους πόρους

Η συντριπτική πλειονότητα των εσόδων προέρχεται από ίδιους πόρους, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις ακόλουθες κατηγορίες:

- 1) Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι (ΠΙΠ): αποτέλεσαν περίπου το 16 % των εσόδων από ίδιους πόρους το 2022.
- 2) Ίδιοι πόροι που βασίζονται στον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ): αποτέλεσαν περίπου το 13 % των εσόδων από ίδιους πόρους το 2022.
- 3) Πόροι που βασίζονται στα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών που δεν ανακυκλώνονται: αποτέλεσαν περίπου το 4 % των εσόδων από ίδιους πόρους το 2022.
- 4) Ίδιοι πόροι που βασίζονται στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ): αποτέλεσαν περίπου το 67 % των εσόδων από ίδιους πόρους το 2022.

Η απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, για το σύστημα των ιδίων πόρων της ΕΕ (απόφαση για τους ίδιους πόρους 2020) προσδιορίζει τις κατηγορίες των ιδίων πόρων και καθορίζει τις μεθόδους υπολογισμού τους. Η εν λόγω απόφαση άρχισε να ισχύει από την 1η Ιουνίου 2021 και εφαρμόστηκε αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2021.

Η απόφαση του 2020 για τους ίδιους πόρους ορίζει ότι το συνολικό ποσό των ιδίων πόρων που χορηγείται στην Ένωση για την κάλυψη των ετήσιων πιστώσεων για πληρωμές δεν υπερβαίνει το 1,40 % του συνολικού ΑΕΕ όλων των κρατών μελών. Επιπλέον, η απόφαση εξουσιοδοτεί, κατ' εξαίρεση, την Επιτροπή να δανειστεί προσωρινά ποσό ύψους έως 750 δισ. EUR σε τιμές του 2018 από τις κεφαλαιαγορές εξ ονόματος της Ένωσης για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας COVID-19 μέσω του μέσου ανάκαμψης NextGenerationEU. Το ανώτατο όριο των ιδίων πόρων για τις πιστώσεις πληρωμών θα αυξηθεί προσωρινά κατά 0,6 ποσοστιαίες μονάδες για να καλύψει όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον εν λόγω δανεισμό.

Από το 2021, τα «άλλα έσοδα» του προϋπολογισμού της ΕΕ περιλαμβάνουν τις χρηματοδοτικές συνεισφορές του Ηνωμένου Βασιλείου που προκύπτουν από τον δημοσιονομικό διακανονισμό στο πλαίσιο της συμφωνίας αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου.

3.6.2. Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι (ΠΙΠ)

Οι ΠΙΠ συνίστανται σε τελωνειακούς δασμούς που επιβάλλονται σε εισαγωγές από τρίτες χώρες, οι οποίοι εισπράττονται από τα κράτη μέλη εξ ονόματος της ΕΕ. Ωστόσο, τα κράτη μέλη παρακρατούν το 25 % για την κάλυψη των εξόδων είσπραξης. Όλα τα βεβαιωθέντα ποσά ΠΙΠ πρέπει να καταχωρίζονται σε ένα από τα ακόλουθα λογιστικά βιβλία που τηρούν οι αρμόδιες αρχές:

- στα συνήθη λογιστικά βιβλία που προβλέπει το άρθρο 6 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου: κάθε εισπραχθέν ή εγγυημένο ποσό·
- στα χωριστά λογιστικά βιβλία που προβλέπονται στο ίδιο άρθρο: κάθε ποσό που δεν έχει ακόμη εισπραχθεί και/ή που δεν είναι εγγυημένο· σε αυτό το σύστημα λογιστικής μπορούν επίσης να εγγραφούν τα εγγυημένα αλλά αμφισβητούμενα ποσά.

Τα κράτη μέλη πρέπει να εγγράφουν τους ΠΙΠ στον λογαριασμό της Επιτροπής μέσω του δημόσιου ταμείου τους ή της εθνικής κεντρικής τράπεζας το αργότερο την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την 19η ημέρα του δεύτερου μήνα που ακολουθεί τον μήνα κατά τον οποίο βεβαιώνεται η απαίτηση (ή εισπράττεται στην περίπτωση της χωριστής λογιστικής).

3.6.3. Φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ)

Οι ίδιοι πόροι ΦΠΑ υπολογίζονται σύμφωνα με τις βάσεις ΦΠΑ των κρατών μελών, οι οποίες εναρμονίζονται προς τον σκοπό αυτό σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ. Εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής

καταβολής 0,30 % στο συνολικό ποσό των εσόδων ΦΠΑ κάθε κράτους μέλους τα οποία έχουν εισπραχθεί για το σύνολο των φορολογητέων παραδόσεων διά του σταθμισμένου μέσου συντελεστή ΦΠΑ. Η βάση ΦΠΑ περιορίζεται στο 50 % του ΑΕΕ κάθε κράτους μέλους.

3.6.4. Μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών

Για το βάρος των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών τα οποία παράγονται σε κάθε κράτος μέλος και δεν ανακυκλώνονται εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής καταβολής 0,80 EUR ανά χιλιόγραμμο. Τα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών που δεν ανακυκλώνονται σε ένα δεδομένο έτος υπολογίζονται ως η διαφορά μεταξύ των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών που παράγονται και των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών που ανακυκλώνονται κατά το εν λόγω έτος σε ένα κράτος μέλος. Η Βουλγαρία, η Τσεχία, η Εσθονία, η Ελλάδα, η Ισπανία, η Κροατία, η Ιταλία, η Κύπρος, η Λετονία, η Λιθουανία, η Ουγγαρία, η Μάλτα, η Πολωνία, η Πορτογαλία, η Ρουμανία, η Σλοβενία και η Σλοβακία δικαιούνται ειδικές ετήσιες κατ' αποκοπή μειώσεις των αντίστοιχων συνεισφορών τους στον ίδιο πόρο για τα πλαστικά.

3.6.5. Ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ)

Τα έσοδα βάσει του εθνικού ακαθάριστου εισοδήματος (ΑΕΕ) χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση του μέρους του προϋπολογισμού που δεν καλύπτεται από άλλες πηγές εσόδων. Επιβάλλεται ενιαίος συντελεστής καταβολής στο ΑΕΕ κάθε κράτους μέλους, ο οποίος καθορίζεται με βάση τους κανόνες της ΕΕ.

3.6.6. Ακαθάριστη μείωση

Για την περίοδο 2021-2027, τα ακόλουθα κράτη μέλη ωφελούνται από ακαθάριστη μείωση των ετήσιων βάσει του ΑΕΕ συνεισφορών τους, ύψους 565 εκατ. EUR για την Αυστρία, 377 εκατ. EUR για τη Δανία, 3 671 εκατ. EUR για τη Γερμανία, 1 921 εκατ. EUR για τις Κάτω Χώρες και 1 069 εκατ. EUR για τη Σουηδία. Οι εν λόγω ακαθάριστες μειώσεις επιμετρώνται σε τιμές του 2020 και χρηματοδοτούνται από όλα τα κράτη μέλη.

3.6.7. Προσαρμογές των ιδίων πόρων προηγούμενων οικονομικών ετών

Οι πόροι που βασίζονται στον ΦΠΑ και στο ΑΕΕ προσδιορίζονται με βάση τις προβλέψεις που καταρτίζονται για τις σχετικές βάσεις κατά την επεξεργασία του σχεδίου του προϋπολογισμού. Στη συνέχεια, οι προβλέψεις αυτές αναθεωρούνται και επικαιροποιούνται κατά τη διάρκεια του υπό εξέταση οικονομικού έτους με διορθωτικό προϋπολογισμό. Η Επιτροπή ζητεί από τα κράτη μέλη να καταβάλουν τις, θετικές ή αρνητικές, διαφορές μεταξύ των ποσών που οφείλουν σε συνάρτηση με τις πραγματικές βάσεις και των ποσών που έχουν όντως καταβάλει με βάση τις (αναθεωρημένες) προβλέψεις, μέχρι την πρώτη εργάσιμη ημέρα του Μαρτίου του τρίτου έτους μετά το υπό εξέταση οικονομικό έτος. Διορθώσεις μπορούν να εξακολουθήσουν να γίνονται στις πραγματικές βάσεις ΦΠΑ και ΑΕΕ κατά τα επόμενα τέσσερα έτη, εκτός εάν διατυπωθεί επιφύλαξη. Οι επιφυλάξεις αυτές αντιπροσωπεύουν ενδεχόμενες απαιτήσεις αβέβαιου ύψους έναντι των κρατών μελών, δεδομένου ότι ο δημοσιονομικός τους αντίκτυπος δεν μπορεί να εκτιμηθεί με ακρίβεια. Όταν το ακριβές ποσό των απαιτήσεων αυτών μπορέσει να προσδιοριστεί, ζητούνται οι αντίστοιχοι πόροι ΦΠΑ και ΑΕΕ, είτε σε σχέση με τα υπόλοιπα ΦΠΑ και ΑΕΕ είτε με μεμονωμένες αιτήσεις πόρων. Η πρόβλεψη για τον ίδιο πόρο που βασίζεται στα πλαστικά προσαρμόζεται με παρόμοιο τρόπο. Ωστόσο, η Επιτροπή ζητεί από τα κράτη μέλη να καταβάλουν τις, θετικές ή αρνητικές, διαφορές μεταξύ των ποσών που οφείλουν, σύμφωνα με τις ετήσιες καταστάσεις τους με τα στοιχεία για το αποτέλεσμα εκτέλεσης, και των ποσών που έχουν όντως καταβάλει με βάση τις (αναθεωρημένες) προβλέψεις, μέχρι την πρώτη εργάσιμη ημέρα του Ιουνίου του τρίτου έτους μετά το υπό εξέταση οικονομικό έτος. Διορθώσεις μπορούν να εξακολουθήσουν να γίνονται στις πραγματικές βάσεις κατά τα επόμενα πέντε έτη, εκτός εάν διατυπωθεί επιφύλαξη.

3.7. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΕΕ επιστρέφεται στα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια του επόμενου έτους αφού αφαιρεθούν τα οφειλόμενα ποσά για το εν λόγω έτος.

Οι ίδιοι πόροι εγγράφονται στους λογαριασμούς βάσει των ποσών που πιστώνονται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους στους λογαριασμούς που τηρούνται εν ονόματι της Επιτροπής από τις διοικητικές υπηρεσίες των κρατών μελών. Σε περίπτωση πλεονάσματος, τα έσοδα περιλαμβάνουν επίσης το αποτέλεσμα του προηγούμενου οικονομικού έτους. Τα λοιπά έσοδα εγγράφονται βάσει των ποσών που πράγματι εισπράχθηκαν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Για τον υπολογισμό του αποτελέσματος εκτέλεσης του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος, ως δαπάνες θεωρούνται οι πληρωμές από πιστώσεις του εν λόγω οικονομικού έτους, στις οποίες προστίθενται οι πιστώσεις του ιδίου έτους που μεταφέρονται στο επόμενο έτος. Οι πληρωμές από πιστώσεις ενός οικονομικού έτους είναι εκείνες οι οποίες εκτελούνται από την υπόλογο το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του οικονομικού έτους. Όσον αφορά το ΕΓΤΕ, οι πληρωμές είναι αυτές που πραγματοποιήσαν τα κράτη μέλη από την 16η Οκτωβρίου του έτους N-1 μέχρι την 15η Οκτωβρίου του έτους N, εφόσον η σχετική ανάληψη υποχρεώσεων και η αντίστοιχη έγκριση κοινοποιηθούν στην υπόλογο το αργότερο μέχρι την 31η Ιανουαρίου του έτους N+1. Οι δαπάνες του ΕΓΤΕ μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο απόφασης συμμόρφωσης έπειτα από ελέγχους στα κράτη μέλη.

Το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού περιλαμβάνει δύο συνιστώσες: το αποτέλεσμα της ΕΕ και το αποτέλεσμα της συμμετοχής των χωρών της ΕΖΕΣ που είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ). Σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 1 του κανονισμού αριθ. 608/2014 σχετικά με τη θέσπιση εκτελεστικών μέτρων για το σύστημα των ιδίων πόρων, το αποτέλεσμα αυτό συνίσταται στη διαφορά μεταξύ:

- ☐ του συνόλου των εσόδων που εισπράχθηκαν για το οικονομικό έτος, και
- ☐ του συνόλου των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν έναντι πιστώσεων του τρέχοντος έτους, προσαυξημένου κατά το ποσό των πιστώσεων του ιδίου έτους που μεταφέρονται στο επόμενο έτος.

Η διαφορά αυτή προσαυξάνεται ή μειώνεται:

- ☐ κατά το καθαρό ποσό που προκύπτει από ακυρώσεις πιστώσεων πληρωμών που μεταφέρθηκαν από προηγούμενα οικονομικά έτη και από πληρωμές, που λόγω διακυμάνσεων της ισοτιμίας του ευρώ, υπερβαίνουν τις μη διαχωριζόμενες πιστώσεις που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο οικονομικό έτος,
- ☐ κατά την εξέλιξη των εσόδων για ειδικό προορισμό, και
- ☐ κατά τα καθαρά συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Οι μεταφερθείσες πιστώσεις από το προηγούμενο οικονομικό έτος σχετικά με τις συνεισφορές τρίτων και τις εργασίες υπέρ τρίτων, οι οποίες εξ ορισμού δεν ακυρώνονται ποτέ, περιλαμβάνονται στις συμπληρωματικές πιστώσεις του οικονομικού έτους. Σε αυτό ακριβώς οφείλεται η διαφορά μεταξύ του ποσού των πιστώσεων που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο οικονομικό έτος στις εκθέσεις για την εκτέλεση του προϋπολογισμού το έτος N και του ποσού των πιστώσεων που μεταφέρθηκαν στο επόμενο οικονομικό έτος και περιλαμβάνονται στις εκθέσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού του έτους N-1. Οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων που ανασυστάθηκαν έπειτα από επιστροφή προκαταβολών δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του αποτελέσματος εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Οι μεταφερθείσες πιστώσεις πληρωμών περιλαμβάνουν αυτόματες μεταφορές και μεταφορές βάσει απόφασης. Η ακύρωση μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων πληρωμών που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο έτος περιλαμβάνει τις ακυρώσεις πιστώσεων που μεταφέρθηκαν αυτόματα και βάσει απόφασης.

3.8. ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

σε εκατ. EUR

	2022	2021
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ	(91 949)	(42 100)
Έσοδα		
Απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν κατά το τρέχον έτος και δεν έχουν ακόμη εισπραχθεί	(5 978)	(7 068)
Απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν σε προηγούμενα έτη και εισπράχθηκαν κατά το τρέχον έτος	74 088	64 356
Δεδουλευμένα έσοδα (καθαρά)	2 072	(5 434)
	70 182	51 854
Έξοδα		
Δεδουλευμένα έξοδα (καθαρά)	45 648	53 108
Έξοδα προηγούμενου έτους καταβληθέντα κατά το τρέχον έτος	(2 053)	(1 046)
Καθαρό αποτέλεσμα προχρηματοδοτήσεων	(21 659)	(47 608)
Μεταφερθείσες πιστώσεις πληρωμών στο επόμενο έτος	(2 660)	(4 449)
Πληρωμές από μεταφορές και ακυρώσεις μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων πληρωμών	3 331	(4 047)
Μεταβολή προβλέψεων	3 650	1 032
Λοιπά	(2 139)	(3 577)
	24 118	(6 587)
Οικονομικό αποτέλεσμα οργανισμών και ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση	168	61
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ	2 519	3 230

Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, το οικονομικό αποτέλεσμα του έτους υπολογίζεται βάσει των αρχών της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση και των λογιστικών κανόνων της ΕΕ, ενώ το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού βασίζεται στις αρχές της τροποποιημένης ταμειακής λογιστικής. Δεδομένου ότι το οικονομικό αποτέλεσμα και το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού καλύπτουν τις ίδιες υποκείμενες πράξεις —με εξαίρεση τις λοιπές (εκτός προϋπολογισμού) πηγές εσόδων και δαπανών των οργανισμών και της ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση που περιλαμβάνονται μόνο στο οικονομικό αποτέλεσμα— η συμφωνία του οικονομικού αποτελέσματος του έτους με το αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού του έτους αποτελεί χρήσιμο έλεγχο συνέπειας.

Στοιχεία συμφωνίας — Έσοδα

Τα πραγματικά έσοδα ενός οικονομικού έτους αντιστοιχούν στα έσοδα που εισπράχθηκαν επί απαιτήσεων που βεβαιώθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους και στα ποσά που εισπράχθηκαν επί απαιτήσεων που βεβαιώθηκαν σε προηγούμενα οικονομικά έτη. Συνεπώς, οι απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν κατά το τρέχον έτος και δεν έχουν ακόμη εισπραχθεί πρέπει να αφαιρεθούν από το οικονομικό αποτέλεσμα για λόγους συμφωνίας, δεδομένου ότι δεν αποτελούν μέρος των εσόδων του προϋπολογισμού. Αντιθέτως, οι απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν σε προηγούμενα έτη και εισπράχθηκαν κατά το τρέχον έτος πρέπει να προστεθούν στο οικονομικό αποτέλεσμα για λόγους συμφωνίας.

Τα δεδουλευμένα έσοδα συνίστανται κυρίως σε ποσά που σχετίζονται με δημοσιονομικές διορθώσεις, ίδιους πόρους, τόκους και μερίσματα. Λαμβάνεται υπόψη μόνον το καθαρό αποτέλεσμα, δηλαδή τα δεδουλευμένα έσοδα του τρέχοντος έτους μείον τα αντιλογισθέντα δεδουλευμένα έσοδα προηγούμενων ετών.

Στοιχεία συμφωνίας — Δαπάνες

Τα δεδουλευμένα έξοδα περιλαμβάνουν κυρίως καταληκτικές πράξεις στο τέλος του έτους, δηλαδή επιλέξιμα έξοδα που πραγματοποιήσαν δικαιούχοι χρηματοδοτήσεων της ΕΕ, αλλά τα οποία δεν έχουν δηλωθεί ακόμη στην Επιτροπή. Λαμβάνεται υπόψη μόνον το καθαρό αποτέλεσμα, δηλαδή τα δεδουλευμένα έξοδα του τρέχοντος έτους μείον τα αντιλογισθέντα δεδουλευμένα έξοδα προηγούμενων ετών. Οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το τρέχον έτος για τιμολόγια που είχαν καταχωριστεί σε προηγούμενα έτη αποτελούν μέρος των δημοσιονομικών δαπανών του τρέχοντος έτους και, ως εκ τούτου, προστίθενται στο οικονομικό αποτέλεσμα για λόγους συμφωνίας των λογαριασμών.

Το καθαρό αποτέλεσμα προχρηματοδοτήσεων είναι ο συνδυασμός 1) των νέων ποσών προχρηματοδότησης που καταβλήθηκαν κατά το τρέχον έτος και αναγνωρίστηκαν ως δημοσιονομικές δαπάνες του έτους και 2) του συμψηφισμού της προχρηματοδότησης μέσω επιλέξιμων δαπανών που έγιναν δεκτές κατά το τρέχον έτος. Τα τελευταία αυτά ποσά αντιπροσωπεύουν έξοδο από άποψη λογιστικής δεδουλευμένων αλλά όχι στους δημοσιονομικούς λογαριασμούς, διότι η πληρωμή της αρχικής προχρηματοδότησης είχε ήδη ληφθεί υπόψη ως δημοσιονομική δαπάνη κατά τον χρόνο της καταβολής της.

Επιπλέον των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν έναντι των πιστώσεων του έτους, οι πιστώσεις του έτους αυτού που μεταφέρονται στο επόμενο πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη κατά τον υπολογισμό του αποτελέσματος της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του ίδιου έτους [σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 608/2014]. Το ίδιο ισχύει και για τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν κατά το τρέχον έτος από μεταφορές και ακύρωση μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων πληρωμών.

Οι μεταβολές των προβλέψεων αφορούν εκτιμήσεις τέλους του έτους που πραγματοποιήθηκαν στις δημοσιονομικές καταστάσεις (κυρίως όσον αφορά τις παροχές σε εργαζομένους), οι οποίες δεν έχουν κανέναν αντίκτυπο στους λογαριασμούς του προϋπολογισμού. Τα άλλα ποσά συμφωνίας περιλαμβάνουν διάφορα στοιχεία, όπως απόσβεση/απαξίωση, αγορές στοιχείων ενεργητικού, μισθώματα και χρηματοοικονομικές συμμετοχές, τα οποία υφίστανται διαφορετική μεταχείριση στη λογιστική του προϋπολογισμού και στη λογιστική δεδουλευμένων.

Στοιχείο συμφωνίας — Οικονομικό αποτέλεσμα των οργανισμών και της ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση

Το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του έτους είναι μη ενοποιημένο ποσό και δεν περιλαμβάνει τις λοιπές (εκτός προϋπολογισμού) πηγές εσόδων και δαπανών των ενοποιημένων οργανισμών και της ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση (βλ. σημείωση 6). Για να συμφωνήσει το οικονομικό αποτέλεσμα του έτους —ένα ενοποιημένο αριθμητικό στοιχείο που περιλαμβάνει τα ποσά αυτά— με το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του έτους, το συνολικό ενοποιημένο οικονομικό αποτέλεσμα των οργανισμών και της ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση για το έτος παρουσιάζεται ως στοιχείο συμφωνίας.

4. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΟ 2022

Ανατρέξτε στην ενότητα 3 «Σύνοψη της εκτέλεσης του προϋπολογισμού» του τίτλου «Σημαντικά οικονομικά γεγονότα του έτους» για επεξηγηματικές σημειώσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2022 όσον αφορά τα έσοδα και τις δαπάνες, τις εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων και το αποτέλεσμα του προϋπολογισμού.

5. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ

5.1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ

σε εκατ. EUR										
Τίτλος	Πιστώσεις εσόδων		Βεβαιωθείσες απαιτήσεις			Έσοδα			Έσοδα ως % του προϋπολο- γισμού	Υπόλοιπο
	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισ- μός	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογι- σμός	Τρέχον έτος	Μεταφερθ είσες πιστώσεις	Σύνολο	Από απαιτήσεις του τρέχοντος έτους	Από μεταφερθεισ ες απαιτήσεις	Σύνολο		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7		
1 Ίδιοι πόροι	157 701	153 928	155 083	2 237	157 320	155 073	686	155 758	101 %	1 562
11 - Εισφορές ζάχαρης	0	0	(1)	(0)	(1)	(1)	-	(1)	-	(0)
12 - Τελωνειακοί δασμοί	17 913	23 765	25 181	2 237	27 419	25 171	686	25 857	109 %	1 562
13 - ΦΠΑ	19 071	19 714	19 666	-	19 666	19 666	-	19 666	100 %	-
14 - ΑΕΕ	114 719	104 088	103 880	-	103 880	103 880	-	103 880	100 %	-
16 - Μείωση της εισφοράς που βασίζεται στο ΑΕΕ και χορηγείται σε ορισμένα κράτη μέλη	-	-	19	-	19	19	-	19	-	-
17 - Απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών	5 997	6 361	6 337	-	6 337	6 337	-	6 337	100 %	-
2 Πλεονάσματα, υπόλοιπα και αναπροσαρμογές	0	2 980	3 227	7	3 233	3 227	-	3 227	108 %	7
3 Διοικητικά έσοδα	1 791	1 791	2 581	75	2 656	2 554	53	2 607	146 %	49
4 Χρηματοοικονομικά έσοδα, τόκοι υπερημερίας και πρόστιμα	115	454	(226)	16 861	16 635	(949)	1 544	596	131 %	16 039
5 Δημοσιονομικές εγγυήσεις, δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις	0	0	62 203	-	62 203	62 203	-	62 203	-	-
6 Έσοδα, εισφορές και επιστροφές που σχετίζονται με τις πολιτικές της Ένωσης	10 997	10 884	20 402	6 287	26 689	14 952	5 922	20 874	192 %	5 815
Σύνολο	170 603	170 038	243 269	25 467	268 736	237 059	8 205	245 265	144 %	23 471

σε
εκατ. EUR

6. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ

6.1. ΠΔΠ: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

σε
εκατ. EUR

Τομέας του ΠΔΠ	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμω ν πιστώσεω ν	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμω ν πιστώσεω ν
	Αρχικός εγκριθείς προϋπολο γισμός	Διορθωτικο ι προϋπολο γισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολο γισμός	Μεταφ ορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό		Αρχικός εγκριθείς προϋπολο γισμός	Διορθωτικ οί προϋπολο γισμοί και μεταφορέ ς	Οριστικός εγκριθείς προϋπολο γισμός	Μεταφο ρές	Έσοδα για ειδικό προορισμ ό	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10+11
1 Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	21 775	70	21 845	230	10 995	33 071	21 474	(868)	20 606	147	8 625	29 379
2 Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	56 039	11 766	67 805	0	257 566	325 372	62 053	1 088	63 140	27	66 487	129 654
2α. Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	49 709	11 605	61 314	–	14 754	76 068	56 351	1 259	57 610	3	17 934	75 546
2β. Ανθεκτικότητα και αξίες	6 330	161	6 491	0	242 812	249 303	5 702	(171)	5 531	25	48 553	54 108
3 Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	56 235	446	56 681	686	17 832	75 200	56 602	(820)	55 782	693	2 797	59 271
εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις	40 369	(0)	40 369	686	632	41 687	40 393	(37)	40 356	687	632	41 674
4 Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	3 091	319	3 410	2	108	3 520	3 078	294	3 373	27	242	3 642
5 Ασφάλεια και άμυνα	1 785	28	1 813	–	38	1 851	1 238	(79)	1 159	5	28	1 192
6 Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	17 170	500	17 670	2 237	456	20 364	12 916	240	13 156	1 048	698	14 902
7 Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	10 620	163	10 783	22	1 269	12 075	10 620	163	10 783	1 085	1 281	13 149
εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	4 421	64	4 485	22	534	5 041	4 421	64	4 485	695	544	5 724
Ο Εκτός ΠΔΠ	–	–	–	–	6 692	6 692	–	–	–	–	6 830	6 830
Σ Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	2 799	(580)	2 219	1 303	10	3 531	2 623	(583)	2 040	1 303	8	3 351
Σύνολο	169 516	12 711	182 227	4 481	294 968	481 676	170 603	(565)	170 038	4 335	86 996	261 370

6.2. ΠΔΠ: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

σε εκατ. EUR

Τομέας του ΠΔΠ	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2023			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
1 Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	33 071	21 843	230	5 257	27 330	83 %	–	5 738	5 738	2	–	1	3
2 Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	325 372	66 644	0	152 263	218 907	67 %	159	105 221	105 381	1 002	–	82	1 084
2α. Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	76 068	60 159	–	14 473	74 632	98 %	159	199	359	996	–	82	1 078
2β. Ανθεκτικότητα και αξίες	249 303	6 485	0	137 790	144 275	58 %	0	105 022	105 022	5	–	1	6
3 Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	75 200	56 070	676	11 396	68 142	91 %	488	6 275	6 763	123	10	161	295
εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις	41 687	39 876	676	629	41 182	99 %	485	2	488	7	10	0	18
4 Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	3 520	3 395	2	50	3 446	98 %	16	58	74	0	–	0	0
5 Ασφάλεια και άμυνα	1 851	1 809	–	30	1 840	99 %	3	7	11	0	–	0	1
6 Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	20 364	17 633	2 237	283	20 153	99 %	38	173	211	0	0	0	0
7 Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	12 075	10 733	21	911	11 664	97 %	1	358	359	50	1	1	52
εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	5 041	4 445	21	384	4 850	96 %	1	149	150	40	1	0	41
Ο Εκτός ΠΔΠ	6 692	–	–	3 006	3 006	45 %	–	3 686	3 686	–	–	–	–
Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	3 531	1 299	1 303	–	2 602	74 %	746	3	749	173	–	7	180
Σύνολο	481 676	179 425	4 469	173 196	357 091	74 %	1 451	121 520	122 971	1 351	12	252	1 614

6.3. ΠΔΠ: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Τομέας του ΠΔΠ	Σύνολο διαθέσιμ ων πιστώσεω ν	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2023			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολο γισμό	από μεταφο ρές	από έσοδα για ειδικό προορι σμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολο γισμό	από έσοδα για ειδικό προορι σμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολο γισμό	από μεταφο ρές	από έσοδα για ειδικό προορι σμό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
1 Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	29 379	20 471	132	4 570	25 174	86 %	112	4 052	4 164	23	15	3	41
2 Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	129 654	63 055	24	63 491	126 570	98 %	76	2 995	3 071	10	3	1	14
2α. Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	75 546	57 600	1	15 414	73 015	97 %	3	2 520	2 523	7	2	0	8
2β. Ανθεκτικότητα και αξίες	54 108	5 455	23	48 077	53 555	99 %	73	475	548	3	2	0	5
3 Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	59 271	55 198	682	2 396	58 276	98 %	493	401	894	91	11	0	102
εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις	41 674	39 846	677	629	41 152	99 %	486	2	488	24	10	0	34
4 Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	3 642	3 292	26	49	3 368	92 %	3	193	196	78	0	0	78
5 Ασφάλεια και άμυνα	1 192	1 130	5	19	1 154	97 %	6	9	15	23	0	0	23
6 Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	14 902	13 049	1 032	440	14 521	97 %	93	258	352	13	16	0	30
7 Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	13 149	9 832	959	792	11 583	88 %	923	485	1 407	50	105	4	158
εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	5 724	3 870	598	333	4 801	84 %	596	208	805	40	76	3	119
Ο Εκτός ΠΔΠ	6 830	-	-	72	72	1 %	-	6 757	6 757	-	-	-	-
Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	3 351	1 294	1 303	5	2 602	78 %	746	3	749	0	-	-	0
Σύνολο	261 370	167 321	4 163	71 837	243 321	93 %	2 452	15 152	17 604	287	151	7	445

σε
εκατ. EUR

6.4. ΠΔΠ: ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (ΥΠΕ)

σε εκατ. EUR

Τομέας του ΠΔΠ	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις/ Αναπροσαρμογές/ Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
1 Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	48 717	(733)	(19 163)	28 820	27 330	(6 011)	(10)	21 309	50 130
2 Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	209 033	(288)	(89 146)	119 599	218 907	(37 423)	(1)	181 482	301 081
2α. Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	152 840	(155)	(65 983)	86 703	74 632	(7 032)	(1)	67 599	154 302
2β. Ανθεκτικότητα και αξίες	56 193	(133)	(23 163)	32 896	144 275	(30 392)	(0)	113 883	146 779
3 Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	43 691	(98)	(16 091)	27 502	68 142	(42 185)	(0)	25 957	53 459
εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις	334	(6)	(118)	210	41 182	(41 034)	–	147	357
4 Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	3 980	(50)	(1 464)	2 465	3 446	(1 903)	–	1 543	4 008
5 Ασφάλεια και άμυνα	2 397	(21)	(769)	1 607	1 840	(385)	(0)	1 455	3 061
6 Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	32 535	(1 205)	(8 701)	22 629	20 153	(5 820)	(0)	14 333	36 962
7 Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	1 076	(116)	(960)	0	11 664	(10 623)	7	1 048	1 048
εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	684	(86)	(598)	–	4 850	(4 203)	7	654	654
Ο Εκτός ΠΔΠ	147	(9)	(11)	127	3 006	(62)	–	2 944	3 071
Σ Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	–	–	–	–	2 602	(2 602)	–	0	0
Σύνολο	341 575	(2 520)	(136 306)	202 749	357 091	(107 015)	(4)	250 071	452 821

6.5. ΠΔΠ: ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

	<2016	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	σε εκατ. EUR Σύνολο
1 Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	634	612	1 364	2 072	5 400	8 895	9 823	21 329	50 130
2 Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	2 129	528	6 063	8 997	15 494	25 268	61 090	181 512	301 081
3 Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	1 484	1 100	1 017	1 275	2 349	6 638	13 640	25 957	53 459
4 Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	17	26	105	170	559	1 025	562	1 543	4 008
5 Ασφάλεια και άμυνα	28	9	111	134	204	320	801	1 455	3 061
6 Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	1 152	814	1 365	2 492	3 943	4 452	8 411	14 333	36 962
7 Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	–	–	–	–	0	–	0	1 048	1 048
Ο Εκτός ΠΔΠ	–	–	–	–	–	0	127	2 944	3 071
Σ Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	–	–	–	–	–	–	–	0	0
Σύνολο	5 445	3 090	10 025	15 140	27 949	46 599	94 453	250 120	452 821

Η σύσταση της νέας Επιτροπής περιλάμβανε την εσωτερική αναδιοργάνωση των υπηρεσιών. Η ανακατανομή των σχετικών πράξεων είχε ως αποτέλεσμα τη μετατόπιση ποσών εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων μεταξύ των ετών. Το συνολικό ποσό εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων παραμένει αμετάβλητο.

6.6. ΠΔΠ: ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ

σε εκατ. EUR

	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων για ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2022
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2021	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2021	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
1 Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	41 340	(643)	22 073	20 229	42 541	7 377	(100)	5 257	4 945	7 588	50 130
2 Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	95 569	(263)	66 644	63 014	98 937	113 465	(27)	152 263	63 556	202 144	301 081
2α. Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	91 481	(143)	60 159	57 554	93 943	61 360	(13)	14 473	15 461	60 358	154 302
2β. Ανθεκτικότητα και αξίες	4 088	(120)	6 485	5 460	4 993	52 105	(14)	137 790	48 095	141 786	146 779
3 Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	40 854	(93)	56 746	56 225	41 281	2 837	(5)	11 396	2 051	12 178	53 459
εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις	334	(6)	40 552	40 523	357	–	–	629	629	0	357
4 Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	3 760	(49)	3 397	3 297	3 811	219	(2)	50	71	197	4 008
5 Ασφάλεια και άμυνα	2 364	(21)	1 809	1 128	3 025	33	(0)	30	27	36	3 061
6 Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	31 666	(1 181)	19 870	14 079	36 275	869	(24)	283	442	687	36 962
7 Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	968	(48)	10 754	10 741	932	107	(60)	911	842	116	1 048
εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	630	(22)	4 465	4 468	606	53	(56)	384	333	48	654
Ο Εκτός ΠΔΠ	–	–	–	–	–	147	(9)	3 006	72	3 071	3 071
Σ Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	–	–	2 602	2 602	0	–	–	–	–	–	0
Σύνολο	216 522	(2 298)	183 894	171 315	226 803	125 053	(227)	173 196	72 005	226 018	452 821

6.7. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις			Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		
	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
1 Ορίζων Ευρώπη	12 239	1	12 240	230	5 244	17 714	12 559	(439)	12 120	96	5 961	18 178
Ευρατόμ	271	(1)	270	–	80	350	314	(44)	270	25	123	417
Θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας (ITER)	710	–	710	–	23	733	668	(107)	561	1	51	613
Άλλες δράσεις	–	–	–	–	690	690	–	–	–	–	371	371
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	17	–	17	–	–	17	16	(8)	9	–	–	9
Ταμείο InvestEU	1 197	–	1 197	–	4 677	5 874	1 032	25	1 057	1	1 717	2 775
ΜΣΕ - Μεταφορές	1 758	40	1 799	–	17	1 816	1 886	79	1 966	1	19	1 986
ΜΣΕ - Ενέργεια	800	(3)	797	–	14	811	589	43	632	1	12	646
ΜΣΕ - Ψηφιακός τομέας	283	(34)	249	–	2	251	257	(124)	133	1	4	138
Ψηφιακή Ευρώπη	1 248	(15)	1 233	–	31	1 264	849	(83)	766	7	21	794
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	192	14	206	–	13	219	192	(1)	191	–	13	204
Άλλες δράσεις	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	7	–	7	–	0	7	26	(5)	21	–	0	21
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	24	(1)	22	–	4	26	23	2	25	–	1	26
Ενιαία αγορά	614	74	688	–	45	733	580	(39)	541	8	57	605
Καταπολέμηση της απάτης στην ΕΕ	24	–	24	–	1	26	31	(3)	28	–	1	29
Φορολογία	37	–	37	–	4	41	36	(8)	28	0	4	32
Τελωνεία	130	–	130	–	8	139	115	(5)	109	0	8	118
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	120	(4)	116	–	12	128	120	(4)	116	–	12	128

Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις			Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		
	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
Άλλες δράσεις	10	(0)	10	–	0	10	9	0	9	–	0	9
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	17	–	17	–	–	17	13	(6)	8	–	–	8
Ευρωπαϊκό Διαστημικό Πρόγραμμα	2 008	–	2 008	–	127	2 135	2 088	(135)	1 953	5	248	2 206
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	68	–	68	–	2	70	68	(5)	64	–	2	65
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο τομέα 1: Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	21 775	70	21 845	230	10 995	33 071	21 474	(868)	20 606	147	8 625	29 379
2 Περιφερειακή ανάπτυξη (ΕΤΠΑ) *	30 174	7 255	37 429	–	7 983	45 412	29 597	2 583	32 181	1	11 625	43 807
Ταμείο Συνοχής	4 865	1 581	6 446	–	657	7 102	11 162	(1 675)	9 488	0	745	10 233
Συνεισφορά του Ταμείου Συνοχής στον ΜΣΕ-Μεταφορές	1 494	–	1 494	–	12	1 507	1 851	–	1 851	–	4	1 855
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	3	–	3	–	0	3	3	(0)	3	–	0	3
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+) *	13 174	2 769	15 943	–	6 102	22 045	13 736	350	14 087	2	5 559	19 647
Στήριξη της τουρκοκυπριακής κοινότητας	34	–	34	–	1	35	37	6	42	0	0	43
Ευρωπαϊκός μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας	119	–	119	–	239 943	240 062	112	(14)	98	2	47 196	47 296
Pericles IV	1	–	1	–	0	1	1	(0)	1	–	0	1
Ανάκαμψη της ΕΕ	145	(71)	74	–	1	75	145	(71)	74	2	1	76
RescEU	101	253	354	0	1 959	2 313	187	62	249	–	329	578
EU4Health	840	(0)	839	–	22	861	353	(163)	190	4	10	204
Στήριξη έκτακτης ανάγκης εντός της Ένωσης (ESI)	–	–	–	–	377	377	8	126	134	–	377	512
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	291	(6)	284	–	42	327	276	(6)	270	–	42	311
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	–	–	–	–	–	–	1	1	–	–	1

Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις			Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		
	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	12	2	14	-	-	14	11	2	12	-	-	12
Απασχόληση και κοινωνική καινοτομία	106	(19)	88	-	11	99	87	(0)	87	2	11	100
Erasmus+	3 402	4	3 406	-	394	3 800	3 301	(20)	3 281	8	519	3 807
Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης (ΕΣΑ)	141	-	141	-	20	161	116	16	132	4	22	158
Δημιουργική Ευρώπη	407	-	407	-	19	426	400	(88)	313	2	22	337
Δικαιοσύνη	44	-	44	-	9	53	38	1	39	1	10	49
Δικαιώματα και αξίες	215	-	215	-	2	217	170	(17)	154	1	2	157
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	246	(2)	245	-	4	249	238	(3)	235	-	4	239
Άλλες δράσεις	9	-	9	-	3	11	7	(1)	6	-	3	9
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	35	-	35	-	0	36	52	(4)	48	-	0	48
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	183	-	183	-	5	187	164	1	165	-	4	169
Σύνολο τομέα 2: Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	56 039	11 766	67 805	0	257 566	325 372	62 053	1 088	63 140	27	66 487	129 654
3 Γεωργικές εγγυήσεις	40 369	0	40 369	686	632	41 687	40 393	(37)	40 356	687	632	41 674
Άλλα προγράμματα του τομέα «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον»	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης	12 728	-	12 728	-	6 072	18 800	14 680	(775)	13 905	0	1 623	15 528
Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας	972	162	1 134	-	76	1 210	732	3	736	1	183	919
Αλιεία (ΣΣΒΑ και ΠΟΔΑ)	159	0	159	-	-	159	166	(7)	159	-	-	159
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	29	-	29	-	1	30	29	-	29	-	1	30
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	1	-	1	-	-	1	6	(1)	5	-	-	5
Περιβάλλον και δράση για το κλίμα (LIFE)	756	-	756	-	10	765	529	(1)	528	5	8	542
Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης	1 160	283	1 443	-	10 867	12 310	1	0	1	-	175	177

Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις			Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		
	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
Δανειακή διευκόλυνση στο πλαίσιο του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης	–	–	–	–	167	167	–	–	–	–	167	167
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	54	–	54	–	7	61	54	–	54	–	7	61
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	8	–	8	–	0	8	11	(2)	9	–	0	9
Σύνολο τομέα 3: Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	56 235	446	56 681	686	17 832	75 200	56 602	(820)	55 782	693	2 797	59 271
4 Άσυλο, μετανάστευση και ένταξη	1 119	279	1 399	2	10	1 411	1 292	194	1 486	26	9	1 521
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	154	12	166	–	26	192	154	6	160	–	26	186
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	–	–	–	0	0	–	–	–	–	0	0
Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Διαχείριση των συνόρων και θεωρήσεις	671	85	756	–	8	764	511	135	646	1	143	790
Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Τελωνειακός εξοπλισμός	138	–	138	–	–	138	136	1	137	0	–	137
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	1 009	(57)	952	–	64	1 016	986	(42)	944	–	64	1 008
Σύνολο τομέα 4: Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	3 091	319	3 410	2	108	3 520	3 078	294	3 373	27	242	3 642
5 Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ)	227	27	254	–	5	259	241	(28)	213	1	5	219
Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων	99	–	99	–	–	99	40	(3)	37	–	–	37
Πυρηνική ασφάλεια και παροπλισμός	44	–	44	–	1	45	65	(24)	41	2	1	44
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	216	1	217	–	10	226	216	1	217	–	10	226
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	–	–	–	–	–	0	–	0	–	–	0
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	22	–	22	–	0	22	21	–	21	–	0	21
Ευρωπαϊκή άμυνα (έρευνα)	318	–	318	–	7	326	178	(18)	160	1	4	165
Ευρωπαϊκή άμυνα (εκτός της έρευνας)	627	–	627	–	15	642	379	(23)	356	1	8	364
Στρατιωτική κινητικότητα	232	–	232	–	–	232	98	16	114	1	–	115

Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις			Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		
	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Σύνολο τομέα 5: Ασφάλεια και άμυνα	1 785	28	1 813	-	38	1 851	1 238	(79)	1 159	5	28	1 192
6 Γειτονία, Ανάπτυξη και Διεθνής Συνεργασία	12 717	(94)	12 622	1 864	258	14 744	7 892	451	8 343	990	307	9 640
Μηχανισμός για την Πυρηνική Ασφάλεια (EINS)	39	-	39	0	3	42	33	(16)	16	1	3	20
Ανθρωπιστική βοήθεια (HUMA)	1 806	636	2 442	39	24	2 505	2 092	306	2 398	45	24	2 467
Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ)	362	-	362	-	25	387	334	50	384	0	25	409
Υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ)	69	-	69	4	-	73	52	(22)	30	1	-	31
Άλλες δράσεις	72	(22)	50	-	1	51	47	(7)	40	-	1	41
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	-	-	-	-	-	-	-	0	0	-	-	0
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	95	-	95	-	1	95	95	(1)	94	-	0	95
Προενταξιακή βοήθεια (ΜΠΒ ΙΙΙ)	2 012	(19)	1 992	331	145	2 468	2 372	(521)	1 851	11	338	2 200
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο τομέα 6: Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	17 170	500	17 670	2 237	456	20 364	12 916	240	13 156	1 048	698	14 902
7 Συντάξεις προσωπικού	2 086	77	2 162	-	236	2 398	2 086	77	2 162	-	236	2 398
(Συντάξεις πρώην βουλευτών) ΕΚ	11	1	12	-	-	12	11	1	12	-	-	12
(Συντάξεις πρώην μελών) Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	1	-	1	-	-	1	1	-	1	-	-	1
(Συντάξεις πρώην μελών) Επιτροπή	8	-	8	-	-	8	8	-	8	-	-	8
(Συντάξεις πρώην μελών) ΔΕΕ	13	0	13	-	-	13	13	0	13	-	-	13
(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΣ	6	-	6	-	-	6	6	-	6	-	-	6
(Συντάξεις πρώην μελών) Διαμεσολαβητής	0	0	0	-	-	0	0	0	0	-	-	0

Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις			Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		
	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΠΔ	0	0	0	–	–	0	0	0	0	–	–	0
Ευρωπαϊκά Σχολεία	207	9	215	–	25	240	207	9	215	2	25	242
Αποδοχές μόνιμου και λοιπού προσωπικού	2 625	3	2 629	–	91	2 719	2 625	3	2 629	0	91	2 719
Αποδοχές εξωτερικού προσωπικού	253	8	261	–	71	332	253	8	261	39	71	371
Μέλη — Αποζημιώσεις και επιδόματα	14	1	15	–	0	15	14	1	15	2	0	17
Μέλη — Μεταβατικές αποζημιώσεις	3	(0)	2	–	–	2	3	(0)	2	–	–	2
Έξοδα πρόσληψης	30	1	31	–	1	33	30	1	31	2	1	35
Λήξη καθηκόντων	8	0	9	–	–	9	8	0	9	–	–	9
Δαπάνες κατάρτισης	18	(0)	17	–	6	23	18	(0)	17	12	6	36
Κοινωνικές δαπάνες και κινητικότητα	22	(1)	22	–	28	50	22	(1)	22	14	29	64
Τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών	252	3	255	–	106	362	252	3	255	163	106	525
Μισθώματα και αγορές	310	(21)	289	–	49	337	310	(21)	289	18	49	356
Δαπάνες σχετικές με κτίρια	106	25	131	–	32	164	106	25	131	51	32	215
Ασφάλεια	66	(2)	64	–	15	79	66	(2)	64	32	15	111
Αποστολή και παράσταση	51	(1)	50	–	4	53	51	(1)	50	12	4	65
Συνεδριάσεις, επιτροπές, διασκέψεις	26	(13)	13	–	2	15	26	(13)	13	4	2	20
Επίσημη Εφημερίδα	3	(1)	2	–	–	2	3	(1)	2	1	–	3
Εκδόσεις	10	3	13	–	3	17	10	3	13	7	3	24
Απόκτηση πληροφοριών	4	(0)	4	–	0	4	4	(0)	4	2	0	6
Μελέτες και έρευνες	4	(1)	3	–	0	3	4	(1)	3	4	0	8
Γενικός εξοπλισμός, οχήματα, έπιπλα	17	4	20	–	12	32	17	4	20	13	12	44
Εξωτερικές γλωσσικές υπηρεσίες	27	4	31	–	41	72	27	4	31	4	41	76
Άλλες διοικητικές δαπάνες	18	(1)	17	–	14	31	18	(1)	17	8	14	38

Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις			Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		
	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	-	-	-	-	-	-	0	(0)	0	-	-	0
Διοικητικές δαπάνες άλλων θεσμικών οργάνων	4 421	64	4 485	22	534	5 041	4 421	64	4 485	695	544	5 724
Σύνολο τομέα 7: Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	10 620	163	10 783	22	1 269	12 075	10 620	163	10 783	1 085	1 281	13 149
Ο Ταμείο Καινοτομίας (IF)	-	-	-	-	6 570	6 570	-	-	-	-	6 705	6 705
Άλλες δράσεις	-	-	-	-	122	122	-	-	-	-	124	124
Σύνολο τομέα Ο: Εκτός ΠΔΠ	-	-	-	-	6 692	6 692	-	-	-	-	6 830	6 830
Σ Αλληλεγγύη και Επείγουσα Βοήθεια (SEAR)	1 299	(580)	718	12	1	732	1 299	(580)	718	12	1	732
Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ)	201	-	201	-	8	210	25	(2)	23	-	7	30
Αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit	1 299	-	1 299	1 291	-	2 590	1 299	-	1 299	1 291	-	2 590
Σύνολο τομέα Σ: Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	2 799	(580)	2 219	1 303	10	3 531	2 623	(583)	2 040	1 303	8	3 351
Σύνολο	169 516	12 711	182 227	4 481	294 968	481 676	170 603	(565)	170 038	4 335	86 996	261 370

* Το εν λόγω πρόγραμμα του ΠΔΠ περιλαμβάνει το συμπληρωματικό χρηματοδοτικό κονδύλιο από το NextGenerationEU για τη δέσμη REACT-EU. Ανατρέξτε στο κεφάλαιο 1.1 για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2021-2027 των σημειώσεων των καταστάσεων εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Η παράγραφος για τον τομέα 2 περιγράφει λεπτομερώς τη συνεισφορά του εν λόγω προγράμματος του ΠΔΠ στη δέσμη REACT-EU.

6.8. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμω ν πιστώσεω ν	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2023			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέν τα προϋπολ ογισμό	από μεταφο ρές	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέν τα προϋπολ ογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέν τα προϋπολ ογισμό	από μεταφο ρές	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
1 Ορίζων Ευρώπη	17 714	12 239	230	2 840	15 309	86 %	–	2 404	2 404	1	–	0	1
Ευρατόμ	350	270	–	26	296	85 %	–	54	54	–	–	0	0
Θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας (ITER)	733	710	–	16	726	99 %	–	7	7	0	–	–	0
Άλλες δράσεις	690	–	–	61	61	9 %	–	629	629	–	–	–	–
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	17	17	–	–	17	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Ταμείο InvestEU	5 874	1 197	–	2 151	3 348	57 %	–	2 526	2 526	0	–	–	0
ΜΣΕ - Μεταφορές	1 816	1 799	–	2	1 801	99 %	–	15	15	0	–	–	0
ΜΣΕ - Ενέργεια	811	797	–	4	801	99 %	–	10	10	0	–	–	0
ΜΣΕ - Ψηφιακός τομέας	251	249	–	–	249	99 %	–	2	2	0	–	–	0
Ψηφιακή Ευρώπη	1 264	1 233	–	31	1 264	100 %	–	–	–	0	–	0	0
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	219	206	–	10	216	98 %	–	4	4	–	–	–	–
Άλλες δράσεις	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	7	7	–	–	7	97 %	–	0	0	0	–	–	0
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	26	22	–	3	25	96 %	–	1	1	0	–	–	0
Ενιαία αγορά	733	688	–	21	709	97 %	–	24	24	0	–	0	0
Καταπολέμηση της απάτης στην ΕΕ	26	24	–	0	25	96 %	–	1	1	0	–	1	1
Φορολογία	41	37	–	1	38	93 %	–	3	3	0	–	–	0
Τελωνεία	139	130	–	4	134	97 %	–	4	4	0	–	–	0
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	128	116	–	7	123	96 %	–	5	5	0	–	–	0
Άλλες δράσεις	10	10	–	0	10	100 %	–	0	0	–	–	–	–
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	17	17	–	–	17	100 %	–	–	–	0	–	–	0

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2023			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέν τα προϋπολ ογισμό	από μεταφο ρές	από έσοδα για ειδικό προορι σμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέν τα προϋπολ ογισμό	από έσοδα για ειδικό προορι σμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέν τα προϋπολ ογισμό	από μεταφο ρές	από έσοδα για ειδικό προορι σμό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
Ευρωπαϊκό Διαστημικό Πρόγραμμα	2 135	2 008	-	77	2 086	98 %	-	50	50	-	-	-	-
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	70	68	-	2	70	100 %	-	-	-	-	-	-	-
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο τομέα 1: Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	33 071	21 843	230	5 257	27 330	83 %	-	5 738	5 738	2	-	1	3
2 Περιφερειακή ανάπτυξη (ΕΤΠΑ) *	45 412	36 556	-	7 799	44 355	98 %	151	155	306	722	-	29	751
Ταμείο Συνοχής	7 102	6 220	-	601	6 822	96 %	-	11	11	225	-	44	270
Συνεισφορά του Ταμείου Συνοχής στον ΜΣΕ-Μεταφορές	1 507	1 494	-	12	1 507	100 %	-	0	0	-	-	0	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	3	3	-	-	3	99 %	-	-	-	-	-	0	0
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+) *	22 045	15 886	-	6 060	21 946	100 %	8	33	41	49	-	9	58
Στήριξη της τουρκοκυπριακής κοινότητας	35	34	-	1	35	100 %	-	0	0	0	-	(0)	0
Ευρωπαϊκός μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας	240 062	119	-	136 396	136 515	57 %	-	103 547	103 547	0	-	0	0
Pericles IV	1	1	-	0	1	97 %	-	0	0	0	-	-	0
Ανάκαμψη της ΕΕ	75	74	-	0	74	99 %	-	1	1	-	-	-	-
RescEU	2 313	354	0	760	1 114	48 %	0	1 198	1 199	0	-	-	0
EU4Health	861	839	-	21	860	100 %	-	1	1	0	-	(0)	0
Στήριξη έκτακτης ανάγκης εντός της Ένωσης (ESI)	377	-	-	343	343	91 %	-	35	35	-	-	0	0
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	327	284	-	15	299	92 %	-	27	27	-	-	-	-
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	14	13	-	-	13	96 %	-	-	-	1	-	-	1
Απασχόληση και κοινωνική καινοτομία	99	86	-	3	90	90 %	-	7	7	2	-	1	2

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2023			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέν τα προϋπολ ογισμό	από μεταφο ρές	από έσοδα για ειδικό προορι σμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέν τα προϋπολ ογισμό	από έσοδα για ειδικό προορι σμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέν τα προϋπολ ογισμό	από μεταφο ρές	από έσοδα για ειδικό προορι σμό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
Erasmus+	3 800	3 406	–	211	3 617	95 %	–	183	183	–	–	0	0
Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης (ΕΣΑ)	161	141	–	13	155	96 %	–	6	6	–	–	–	–
Δημιουργική Ευρώπη	426	407	–	13	419	98 %	–	6	6	–	–	–	–
Δικαιοσύνη	53	44	–	6	49	94 %	–	3	3	–	–	–	–
Δικαιώματα και αξίες	217	215	–	1	216	99 %	–	1	1	0	–	–	0
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	249	245	–	3	247	99 %	–	2	2	–	–	–	–
Άλλες δράσεις	11	8	–	1	9	78 %	–	2	2	1	–	–	1
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	36	35	–	–	35	98 %	–	0	0	0	–	–	0
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	187	181	–	3	184	98 %	–	2	2	2	–	–	2
Σύνολο τομέα 2: Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	325 372	66 644	0	152 263	218 907	67 %	159	105 221	105 381	1 002	–	82	1 084
3 Γεωργικές εγγυήσεις	41 687	39 876	676	629	41 182	99 %	485	2	488	7	10	0	18
Άλλα προγράμματα του τομέα «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον»	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης	18 800	12 728	–	5 689	18 416	98 %	–	222	222	0	–	161	161
Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας	1 210	1 131	–	75	1 206	100 %	3	1	4	0	–	0	0
Αλιεία (ΣΣΒΑ και ΠΟΔΑ)	159	159	–	–	159	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	30	29	–	1	29	98 %	–	1	1	–	–	–	–
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Περιβάλλον και δράση για το κλίμα (LIFE)	765	755	–	3	758	99 %	–	7	7	0	–	0	0
Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης	12 310	1 327	–	4 982	6 309	51 %	–	5 885	5 885	116	–	–	116
Δανειακή διευκόλυνση στο πλαίσιο του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης	167	–	–	11	11	7 %	–	156	156	–	–	–	–
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	61	54	–	7	61	100 %	–	0	0	–	–	0	0

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις				%	Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2023			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέν τα προϋπολ ογισμό	από μεταφο ρές	από έσοδα για ειδικό προορι σμό	Σύνολο		από τον οριστικό εγκριθέν τα προϋπολ ογισμό	από έσοδα για ειδικό προορι σμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέν τα προϋπολ ογισμό	από μεταφο ρές	από έσοδα για ειδικό προορι σμό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	8	8	–	–	8	99 %	–	0	0	0	–	–	0
Σύνολο τομέα 3: Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	75 200	56 070	676	11 396	68 142	91 %	488	6 275	6 763	123	10	161	295
4 Άσυλο, μετανάστευση και ένταξη	1 411	1 391	2	9	1 401	99 %	8	2	10	0	–	–	0
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	192	166	–	18	184	96 %	–	8	8	–	–	0	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	–	–	–	–	–	–	0	0	–	–	0	0
Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Διαχείριση των συνόρων και θεωρήσεις	764	748	–	8	756	99 %	8	0	8	0	–	0	0
Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Τελωνειακός εξοπλισμός	138	138	–	–	138	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	1 016	952	–	16	967	95 %	–	48	48	–	–	0	0
Σύνολο τομέα 4: Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	3 520	3 395	2	50	3 446	98 %	16	58	74	0	–	0	0
5 Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (TEA)	259	251	–	4	255	98 %	3	1	5	0	–	(0)	0
Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων	99	99	–	–	99	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Πυρηνική ασφάλεια και παροπλισμός	45	44	–	0	44	99 %	–	0	0	0	–	0	0
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	226	217	–	4	221	98 %	–	6	6	–	–	0	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	22	22	–	0	22	99 %	–	0	0	0	–	0	0
Ευρωπαϊκή άμυνα (έρευνα)	326	318	–	7	326	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Ευρωπαϊκή άμυνα (εκτός της έρευνας)	642	627	–	15	642	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Στρατιωτική κινητικότητα	232	232	–	–	232	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Σύνολο τομέα 5: Ασφάλεια και άμυνα	1 851	1 809	–	30	1 840	99 %	3	7	11	0	–	0	1

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2023			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέν τα προϋπολ ογισμό	από μεταφο ρές	από έσοδα για ειδικό προορι σμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέν τα προϋπολ ογισμό	από έσοδα για ειδικό προορι σμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέν τα προϋπολ ογισμό	από μεταφο ρές	από έσοδα για ειδικό προορι σμό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
6 Γειτονία, Ανάπτυξη και Διεθνής Συνεργασία	14 744	12 589	1 864	146	14 598	99 %	34	113	146	(0)	0	0	0
Μηχανισμός για την Πυρηνική Ασφάλεια (EINS)	42	39	0	2	41	98 %	0	1	1	(0)	0	-	0
Ανθρωπιστική βοήθεια (HUMA)	2 505	2 442	39	16	2 497	100 %	-	7	7	-	-	-	-
Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ)	387	362	-	25	387	100 %	-	0	0	0	-	(0)	0
Υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ)	73	68	4	-	72	99 %	1	-	1	(0)	0	-	0
Άλλες δράσεις	51	50	-	-	50	99 %	-	1	1	0	-	-	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	95	95	-	0	95	100 %	-	0	0	0	-	-	0
Προενταξιακή βοήθεια (ΜΠΒ III)	2 468	1 989	331	94	2 413	98 %	4	51	55	(0)	0	-	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο τομέα 6: Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	20 364	17 633	2 237	283	20 153	99 %	38	173	211	0	0	0	0
7 Συντάξεις προσωπικού	2 398	2 162	-	236	2 398	100 %	-	-	-	-	-	-	-
(Συντάξεις πρώην βουλευτών) ΕΚ	12	12	-	-	12	100 %	-	-	-	-	-	-	-
(Συντάξεις πρώην μελών) Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	1	1	-	-	1	100 %	-	-	-	-	-	-	-
(Συντάξεις πρώην μελών) Επιτροπή	8	8	-	-	8	100 %	-	-	-	-	-	-	-
(Συντάξεις πρώην μελών) ΔΕΕ	13	13	-	-	13	100 %	-	-	-	-	-	-	-
(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΣ	6	6	-	-	6	100 %	-	-	-	-	-	-	-
(Συντάξεις πρώην μελών) Διαμεσολαβητής	0	0	-	-	0	100 %	-	-	-	-	-	-	-
(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΠΔ	0	0	-	-	0	100 %	-	-	-	-	-	-	-
Ευρωπαϊκά Σχολεία	240	215	-	19	235	98 %	-	6	6	0	-	-	0

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2023			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέν τα προϋπολ ογισμό	από μεταφο ρές	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέν τα προϋπολ ογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέν τα προϋπολ ογισμό	από μεταφο ρές	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
Αποδοχές μόνιμου και λοιπού προσωπικού	2 719	2 629	–	36	2 665	98 %	–	55	55	0	–	–	0
Αποδοχές εξωτερικού προσωπικού	332	253	–	33	286	86 %	–	38	38	8	–	0	8
Μέλη — Αποζημιώσεις και επιδόματα	15	15	–	0	15	100 %	–	0	0	0	–	(0)	0
Μέλη — Μεταβατικές αποζημιώσεις	2	2	–	–	2	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Έξοδα πρόσληψης	33	31	–	0	32	97 %	–	1	1	0	–	–	0
Λήξη καθηκόντων	9	9	–	–	9	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Δαπάνες κατάρτισης	23	17	–	3	21	89 %	–	2	2	0	–	0	0
Κοινωνικές δαπάνες και κινητικότητα	50	22	–	17	39	78 %	–	11	11	0	–	0	0
Τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών	362	255	–	59	314	87 %	–	47	47	0	–	0	0
Μισθώματα και αγορές	337	289	–	34	323	96 %	–	14	14	0	–	–	0
Δαπάνες σχετικές με κτίρια	164	131	–	21	152	93 %	–	12	12	0	–	–	0
Ασφάλεια	79	64	–	12	76	96 %	–	3	3	0	–	0	0
Αποστολή και παράσταση	53	50	–	2	51	96 %	–	2	2	0	–	0	0
Συνεδριάσεις, επιτροπές, διασκέψεις	15	12	–	1	13	86 %	–	1	1	1	–	0	1
Επίσημη Εφημερίδα	2	2	–	–	2	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Εκδόσεις	17	13	–	3	16	95 %	–	1	1	0	–	0	0
Απόκτηση πληροφοριών	4	4	–	0	4	99 %	–	0	0	0	–	–	0
Μελέτες και έρευνες	3	3	–	0	3	96 %	–	0	0	0	–	0	0
Γενικός εξοπλισμός, οχήματα, έπιπλα	32	20	–	5	25	79 %	–	7	7	0	–	–	0
Εξωτερικές γλωσσικές υπηρεσίες	72	31	–	33	64	89 %	–	8	8	0	–	0	0
Άλλες διοικητικές δαπάνες	31	17	–	11	28	93 %	–	2	2	0	–	0	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμ ων πιστώσεω ν	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2023			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέν τα προϋπολ ογισμό	από μεταφο ρές	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέν τα προϋπολ ογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέν τα προϋπολ ογισμό	από μεταφο ρές	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
Διοικητικές δαπάνες άλλων θεσμικών οργάνων	5 041	4 445	21	384	4 850	96 %	1	149	150	40	1	0	41
Σύνολο τομέα 7: Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	12 075	10 733	21	911	11 664	97 %	1	358	359	50	1	1	52
O Ταμείο Καινοτομίας (IF)	6 570	–	–	2 953	2 953	45 %	–	3 617	3 617	–	–	–	–
Άλλες δράσεις	122	–	–	53	53	43 %	–	69	69	–	–	–	–
Σύνολο τομέα O: Εκτός ΠΔΠ	6 692	–	–	3 006	3 006	45 %	–	3 686	3 686	–	–	–	–
S Αλληλεγγύη και Επείγουσα Βοήθεια (SEAR)	732	18	12	–	30	4 %	700	1	702	–	–	–	–
Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ)	210	28	–	–	28	13 %	–	1	1	173	–	7	180
Αποθεματικό προσαρμογής στο Brexite	2 590	1 253	1 291	–	2 544	98 %	46	–	46	–	–	–	–
Σύνολο τομέα S: Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	3 531	1 299	1 303	–	2 602	74 %	746	3	749	173	–	7	180
Σύνολο	481 676	179 425	4 469	173 196	357 091	74 %	1 451	121 520	122 971	1 351	12	252	1 614

* Το εν λόγω πρόγραμμα του ΠΔΠ περιλαμβάνει το συμπληρωματικό χρηματοδοτικό κονδύλιο από το NextGenerationEU για τη δέσμη REACT-EU. Ανατρέξτε στο κεφάλαιο 1.1 για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2021-2027 των σημειώσεων των καταστάσεων εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Η παράγραφος για τον τομέα 2 περιγράφει λεπτομερώς τη συνεισφορά του εν λόγω προγράμματος του ΠΔΠ στη δέσμη REACT-EU.

6.9. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2023			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
1 Ορίζων Ευρώπη	18 178	12 048	87	2 698	14 834	82 %	71	3 260	3 331	1	9	2	12
Ευρατόμ	417	253	21	12	286	68 %	16	111	127	1	4	0	4
Θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας (ITER)	613	560	1	44	605	99 %	1	7	8	0	0	-	0
Άλλες δράσεις	371	-	-	64	64	17 %	-	306	306	-	-	-	-
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	9	8	-	-	8	90 %	-	-	-	1	-	-	1
Ταμείο InvestEU	2 775	1 057	1	1 605	2 663	96 %	0	112	112	0	-	0	0
ΜΣΕ - Μεταφορές	1 986	1 965	1	8	1 974	99 %	0	11	11	0	0	-	0
ΜΣΕ - Ενέργεια	646	630	1	12	643	100 %	2	0	2	0	0	(0)	0
ΜΣΕ - Ψηφιακός τομέας	138	132	1	4	137	99 %	0	1	1	0	0	-	0
Ψηφιακή Ευρώπη	794	754	7	21	782	98 %	9	-	9	3	0	0	3
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	204	191	-	10	201	98 %	-	4	4	-	-	-	-
Άλλες δράσεις	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	21	14	-	-	14	67 %	-	0	0	7	-	-	7
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	26	24	-	0	25	95 %	-	1	1	0	-	-	0
Ενιαία αγορά	605	533	7	19	560	92 %	6	37	43	1	1	0	3
Καταπολέμηση της απάτης στην ΕΕ	29	22	-	1	23	78 %	-	1	1	6	-	-	6
Φορολογία	32	27	0	1	28	87 %	0	3	3	1	0	-	1

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμω ν πιστώσεω ν	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2023			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολο γισμό	από μεταφ ορές	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντ α προϋπολ ογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντ α προϋπολ ογισμό	από μεταφορέ ς	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
Τελωνεία	118	109	0	4	113	96 %	0	4	4	0	-	-	0
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	128	116	-	7	123	96 %	-	5	5	0	-	-	0
Άλλες δράσεις	9	9	-	0	9	96 %	-	0	0	0	-	-	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	8	7	-	-	7	91 %	-	-	-	1	-	-	1
Ευρωπαϊκό Διαστημικό Πρόγραμμα	2 206	1 948	5	59	2 012	91 %	5	189	193	0	1	0	1
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	65	64	-	2	65	100 %	-	-	-	-	-	-	-
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο τομέα 1: Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	29 379	20 471	132	4 570	25 174	86 %	112	4 052	4 164	23	15	3	41
2 Περιφερειακή ανάπτυξη (ΕΤΠΑ) *	43 807	32 175	1	10 283	42 459	97 %	1	1 342	1 343	5	0	(0)	5
Ταμείο Συνοχής	10 233	9 487	0	521	10 009	98 %	0	224	224	0	0	-	0
Συνεισφορά του Ταμείου Συνοχής στον ΜΣΕ-Μεταφορές	1 855	1 851	-	4	1 855	100 %	-	0	0	0	-	0	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	3	2	-	0	2	69 %	-	-	-	1	-	-	1
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+) *	19 647	14 084	0	4 606	18 690	95 %	2	953	956	0	1	0	1
Στήριξη της τουρκοκυπριακής κοινότητας	43	42	0	0	42	98 %	1	0	1	0	0	0	0
Ευρωπαϊκός μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας	47 296	96	1	47 178	47 275	100 %	2	18	20	0	0	0	0
Pericles IV	1	1	-	0	1	81 %	-	0	0	0	-	-	0

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμω ν πιστώσεω ν	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2023			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολο γισμό	από μεταφ ορές	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντ α προϋπολ ογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντ α προϋπολ ογισμό	από μεταφορέ ς	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
Ανάκαμψη της ΕΕ	76	45	2	0	47	61 %	29	1	30	–	0	–	0
RescEU	578	233	–	320	553	96 %	16	8	25	(0)	–	0	0
EU4Health	204	186	3	9	198	97 %	4	1	4	0	1	0	1
Στήριξη έκτακτης ανάγκης εντός της Ένωσης (ESI)	512	134	–	324	458	90 %	–	53	53	0	–	0	0
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	311	270	–	15	284	91 %	–	27	27	0	–	–	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	12	11	–	–	11	95 %	–	–	–	1	–	–	1
Απασχόληση και κοινωνική καινοτομία	100	85	2	4	91	91 %	1	7	9	0	0	0	1
Erasmus+	3 807	3 269	8	198	3 474	91 %	13	321	333	0	0	0	0
Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης (ΕΣΑ)	158	128	4	2	134	84 %	4	21	25	0	0	0	0
Δημιουργική Ευρώπη	337	310	2	13	325	96 %	2	9	11	(0)	0	0	0
Δικαιοσύνη	49	38	1	9	48	97 %	1	1	1	0	0	(0)	0
Δικαιώματα και αξίες	157	153	1	1	154	98 %	1	1	2	0	0	–	0
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	239	235	–	3	237	99 %	–	2	2	0	–	0	0
Άλλες δράσεις	9	6	–	1	7	82 %	–	2	2	0	–	–	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	48	48	–	–	48	99 %	–	0	0	0	–	–	0
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	169	164	–	2	166	98 %	–	3	3	1	–	–	1
Σύνολο τομέα 2:	129 654	63 055	24	63 491	126 570	98 %	76	2 995	3 071	10	3	1	14

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμ ο ν πιστώσεω ν	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2023			Ακυρωθείσες πιστώσεις				
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολο γισμό	από μεταφ ορές	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντ α προϋπολ ογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντ α προϋπολ ογισμό	από μεταφορέ ς	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο	
	1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12	
Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες														
3	Γεωργικές εγγυήσεις	41 674	39 846	677	629	41 152	99 %	486	2	488	24	10	0	34
	Άλλα προγράμματα του τομέα «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον»	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης	15 528	13 839	0	1 406	15 244	98 %	0	217	217	67	0	-	67
	Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας	919	734	1	183	918	100 %	1	0	1	0	0	(0)	0
	Αλιεία (ΣΣΒΑ και ΠΟΔΑ)	159	159	-	-	159	100 %	-	-	-	-	-	-	-
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	30	29	-	1	29	98 %	-	1	1	-	-	-	-
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	5	5	-	-	5	100 %	-	-	-	-	-	-	-
	Περιβάλλον και δράση για το κλίμα (LIFE)	542	522	5	3	530	98 %	6	6	12	0	0	0	0
	Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης	177	1	-	167	169	95 %	-	8	8	-	-	(0)	(0)
	Δανειακή διευκόλυνση στο πλαίσιο του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης	167	-	-	1	1	1 %	-	166	166	-	-	-	-
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	61	54	-	7	61	100 %	-	0	0	-	-	0	0
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	9	9	-	-	9	99 %	-	0	0	0	-	-	0
	Σύνολο τομέα 3: Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	59 271	55 198	682	2 396	58 276	98 %	493	401	894	91	11	0	102
4	Άσυλο, μετανάστευση και ένταξη	1 521	1 449	25	5	1 480	97 %	2	4	6	35	0	-	36
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	186	148	-	18	166	89 %	-	8	8	12	-	0	12

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμ ων πιστώσεω ν	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2023			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολο γισμό	από μεταφ ορές	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντ α προϋπολ ογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντ α προϋπολ ογισμό	από μεταφορέ ς	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	-	-	-	-	-	-	0	0	-	-	0	0
Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Διαχείριση των συνόρων και θεωρήσεις	790	630	1	10	641	81 %	1	133	134	15	0	-	15
Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Τελωνιακός εξοπλισμός	137	137	0	-	137	100 %	0	-	0	0	-	-	0
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	1 008	928	-	16	944	94 %	-	48	48	16	-	0	16
Σύνολο τομέα 4: Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	3 642	3 292	26	49	3 368	92 %	3	193	196	78	0	0	78
5 Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (TEA)	219	192	1	2	196	89 %	1	3	4	19	0	-	19
Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων	37	37	-	-	37	100 %	-	-	-	0	-	-	0
Πυρηνική ασφάλεια και παροπλισμός	44	39	2	1	41	94 %	2	0	2	0	0	-	1
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	226	217	-	4	221	98 %	-	6	6	-	-	0	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	0
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	21	18	-	0	18	87 %	-	0	0	3	-	-	3
Ευρωπαϊκή άμυνα (έρευνα)	165	158	1	4	163	99 %	1	-	1	(0)	0	0	0
Ευρωπαϊκή άμυνα (εκτός της έρευνας)	364	355	1	8	364	100 %	1	-	1	(0)	0	-	0
Στρατιωτική κινητικότητα	115	114	1	-	114	100 %	0	-	0	0	-	-	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμ ων πιστώσεω ν	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2023			Ακυρωθείσες πιστώσεις				
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολο γισμό	από μεταφ ορές	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντ α προϋπολ ογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντ α προϋπολ ογισμό	από μεταφορέ ς	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο	
	1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12	
ενέργειες														
	Σύνολο τομέα 5: Ασφάλεια και άμυνα	1 192	1 130	5	19	1 154	97 %	6	9	15	23	0	0	23
6	Γειτονία, Ανάπτυξη και Διεθνής Συνεργασία	9 640	8 275	977	149	9 400	98 %	68	159	226	0	13	0	13
	Μηχανισμός για την Πυρηνική Ασφάλεια (EINS)	20	16	1	3	19	97 %	1	–	1	0	0	–	0
	Ανθρωπιστική βοήθεια (HUMA)	2 467	2 391	45	10	2 446	99 %	7	14	21	(0)	0	–	0
	Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ)	409	383	0	25	408	100 %	0	0	1	0	0	0	0
	Υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ)	31	29	1	–	30	96 %	1	–	1	0	0	–	0
	Άλλες δράσεις	41	35	–	–	35	84 %	–	1	1	6	–	–	6
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	–	–	0	66 %	–	–	–	0	–	–	0
	Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	95	93	–	0	93	98 %	–	0	0	2	–	–	2
	Προενταξιακή βοήθεια (ΜΠΒ ΙΙΙ)	2 200	1 829	8	253	2 090	95 %	17	85	101	6	2	–	8
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Σύνολο τομέα 6: Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	14 902	13 049	1 032	440	14 521	97 %	93	258	352	13	16	0	30
7	Συντάξεις προσωπικού	2 398	2 162	–	236	2 398	100 %	–	0	0	–	–	(0)	(0)
	(Συντάξεις πρώην βουλευτών) ΕΚ	12	12	–	–	12	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) Ευρωπαϊκό	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμω ν πιστώσεω ν	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2023			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολο γισμό	από μεταφ ορές	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντ α προϋπολ ογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντ α προϋπολ ογισμό	από μεταφορέ ς	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
Συμβούλιο και Συμβούλιο (Συντάξεις πρώην μελών) Επιτροπή (Συντάξεις πρώην μελών) ΔΕΕ (Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΣ (Συντάξεις πρώην μελών) Διαμεσολαβητής (Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΠΔ	8 13 6 0 0	8 13 6 0 0	- - - - -	- - - - -	8 13 6 0 0	100 % 100 % 100 % 100 % 100 %	- - - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -
Ευρωπαϊκά Σχολεία	242	215	2	18	236	97 %	0	6	6	0	-	(0)	0
Αποδοχές μόνιμου και λοιπού προσωπικού	2 719	2 629	-	36	2 665	98 %	0	55	55	0	0	-	0
Αποδοχές εξωτερικού προσωπικού	371	210	35	32	277	75 %	42	39	81	8	4	0	13
Μέλη — Αποζημιώσεις και επιδόματα	17	15	1	0	16	90 %	0	0	0	0	1	(0)	1
Μέλη — Μεταβατικές αποζημιώσεις	2	2	-	-	2	100 %	-	-	-	0	-	-	0
Έξοδα πρόσληψης	35	28	2	0	30	87 %	3	1	4	0	0	-	0
Λήξη καθηκόντων	9	9	-	-	9	100 %	-	-	-	0	-	-	0
Δαπάνες κατάρτισης	36	8	11	2	20	57 %	9	4	13	0	2	0	2
Κοινωνικές δαπάνες και κινητικότητα	64	13	12	10	35	55 %	9	19	27	0	2	0	2
Τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών	525	129	160	30	319	61 %	126	76	202	0	4	0	4
Μισθώματα και αγορές	356	289	18	33	340	95 %	0	16	16	0	0	-	0
Δαπάνες σχετικές με κτίρια	215	71	49	12	132	62 %	60	21	81	0	2	-	2
Ασφάλεια	111	38	30	5	73	66 %	26	11	36	0	1	-	1

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμ ων πιστώσεω ν	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2023			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολο γισμό	από μεταφ ορές	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντ α προϋπολ ογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντ α προϋπολ ογισμό	από μεταφορέ ς	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
Αποστολή και παράσταση	65	38	4	1	44	67 %	11	2	13	0	8	0	8
Συνεδριάσεις, επιτροπές, διασκέψεις	20	5	1	1	7	36 %	7	2	9	1	3	0	4
Επίσημη Εφημερίδα	3	2	1	–	2	84 %	0	–	0	–	0	–	0
Εκδόσεις	24	8	7	2	17	68 %	6	2	8	0	0	0	0
Απόκτηση πληροφοριών	6	3	2	0	4	71 %	2	0	2	0	0	–	0
Μελέτες και έρευνες	8	1	4	–	5	63 %	3	0	3	0	0	0	0
Γενικός εξοπλισμός, οχήματα, έπιπλα	44	6	12	3	22	49 %	14	8	22	0	1	–	1
Εξωτερικές γλωσσικές υπηρεσίες	76	27	4	31	63	82 %	4	9	13	0	0	0	1
Άλλες διοικητικές δαπάνες	38	12	7	8	27	71 %	5	6	11	0	1	0	1
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	–	–	0	91 %	–	–	–	0	–	–	0
Διοικητικές δαπάνες άλλων θεσμικών οργάνων	5 724	3 870	598	333	4 801	84 %	596	208	805	40	76	3	119
Σύνολο τομέα 7: Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	13 149	9 832	959	792	11 583	88 %	923	485	1 407	50	105	4	158
O Ταμείο Καινοτομίας (IF)	6 705	–	–	21	21	0 %	–	6 685	6 685	–	–	–	–
Άλλες δράσεις	124	–	–	52	52	42 %	–	72	72	–	–	–	–
Σύνολο τομέα O: Εκτός ΠΔΠ	6 830	–	–	72	72	1 %	–	6 757	6 757	–	–	–	–
S Αλληλεγγύη και Επείγουσα Βοήθεια (SEAR)	732	18	12	–	30	4 %	700	1	702	–	–	–	–
Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ)	30	22	–	5	28	94 %	0	1	2	0	–	–	0

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμω ν πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2023			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολο γισμό	από μεταφ ορές	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντ α προϋπολ ογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντ α προϋπολ ογισμό	από μεταφορέ ς	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
Αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit	2 590	1 253	1 291	–	2 544	98 %	46	–	46	–	–	–	–
Σύνολο τομέα S: Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	3 351	1 294	1 303	5	2 602	78 %	746	3	749	0	–	–	0
Σύνολο	261 370	167 321	4 163	71 837	243 321	93 %	2 452	15 152	17 604	287	151	7	445

* Το εν λόγω πρόγραμμα του ΠΔΠ περιλαμβάνει το συμπληρωματικό χρηματοδοτικό κονδύλιο από το NextGenerationEU για τη δέσμη REACT-EU. Ανατρέξτε στο κεφάλαιο 1.1 για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2021-2027 των σημειώσεων των καταστάσεων εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Η παράγραφος για τον τομέα 2 περιγράφει λεπτομερώς τη συνεισφορά του εν λόγω προγράμματος του ΠΔΠ στη δέσμη REACT-EU.

6.10. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (ΥΠΕ)

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους			Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους			Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους		
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις / Αναπροσαρμογές / Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες αναλήψεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
1 Ορίζων Ευρώπη	27 571	(385)	(11 472)	15 714	15 309	(3 362)	(9)	11 939	27 653
Ευρατόμ	317	(24)	(103)	191	296	(183)	(0)	112	303
Θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας (ITER)	1 313	(0)	(518)	795	726	(86)	(1)	639	1 433
Άλλες δράσεις	106	(8)	(44)	54	61	(20)	–	41	95
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	22	(1)	(8)	13	17	(0)	–	17	30
Ταμείο InvestEU	4 053	(30)	(2 368)	1 655	3 348	(295)	–	3 053	4 708
ΜΣΕ - Μεταφορές	7 183	(147)	(1 956)	5 079	1 801	(18)	–	1 783	6 862
ΜΣΕ - Ενέργεια	3 904	(68)	(640)	3 197	801	(3)	–	798	3 994
ΜΣΕ - Ψηφιακός τομέας	436	(5)	(133)	298	249	(4)	–	245	543
Ψηφιακή Ευρώπη	1 140	(0)	(523)	616	1 264	(258)	–	1 006	1 622
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	36	–	(36)	–	216	(165)	–	51	51
Άλλες δράσεις	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	52	(1)	(13)	38	7	(2)	–	5	43
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	41	(2)	(21)	17	25	(3)	–	22	39
Ενιαία αγορά	950	(54)	(418)	478	709	(141)	(0)	567	1 045
Καταπολέμηση της απάτης στην ΕΕ	33	(0)	(18)	15	25	(5)	–	19	34
Φορολογία	33	(1)	(20)	12	38	(8)	–	30	42
Τελωνεία	122	(3)	(89)	31	134	(24)	–	110	141
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	–	–	–	–	123	(123)	–	0	0
Άλλες δράσεις	6	(0)	(4)	2	10	(5)	–	5	7

Πρόγραμμα	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις / Αναπροσαρμογές / Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	16	(1)	(7)	8	17	(0)	–	17	25
Ευρωπαϊκό Διαστημικό Πρόγραμμα	1 369	(4)	(757)	608	2 086	(1 254)	–	831	1 439
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	15	–	(15)	–	70	(50)	–	20	20
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο τομέα 1: Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	48 717	(733)	(19 163)	28 820	27 330	(6 011)	(10)	21 309	50 130
2 Περιφερειακή ανάπτυξη (ΕΤΠΑ) *	84 149	(86)	(37 813)	46 250	44 355	(4 645)	(0)	39 710	85 960
Ταμείο Συνοχής	18 402	(16)	(9 327)	9 059	6 822	(682)	(0)	6 140	15 198
Συνεισφορά του Ταμείου Συνοχής στον ΜΣΕ-Μεταφορές	7 026	(29)	(1 844)	5 152	1 507	(11)	–	1 496	6 648
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	7	(1)	(2)	4	3	–	–	3	6
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+) *	43 257	(23)	(16 996)	26 238	21 946	(1 694)	(0)	20 252	46 489
Στήριξη της τουρκοκυπριακής κοινότητας	117	(2)	(40)	75	35	(3)	(0)	32	107
Ευρωπαϊκός μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας	51 801	(4)	(21 231)	30 566	136 515	(26 045)	–	110 470	141 037
Pericles IV	1	(0)	(0)	1	1	(0)	–	0	1
Ανάκαμψη της ΕΕ	2	(0)	(2)	–	74	(45)	–	29	29
RescEU	596	(8)	(164)	425	1 114	(389)	(0)	725	1 150
EU4Health	412	(11)	(108)	293	860	(90)	–	770	1 063
Στήριξη έκτακτης ανάγκης εντός της Ένωσης (ESI)	191	(14)	(135)	43	343	(324)	–	19	62
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	20	–	–	20	299	(284)	–	15	35
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	1	(0)	(1)	0	–	–	–	–	0
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	9	(0)	(7)	1	13	(4)	–	9	10
Απασχόληση και κοινωνική καινοτομία	187	(12)	(73)	102	90	(18)	–	72	174

Πρόγραμμα	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις / Αναπροσαρμογές / Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
Erasmus+	1 765	(37)	(887)	840	3 617	(2 587)	–	1 030	1 870
Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης (ΕΣΑ)	148	(3)	(36)	109	155	(98)	–	57	166
Δημιουργική Ευρώπη	400	(12)	(216)	173	419	(109)	–	310	483
Δικαιοσύνη	75	(13)	(20)	41	49	(27)	–	22	63
Δικαιώματα και αξίες	156	(5)	(73)	78	216	(82)	–	134	213
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	33	(2)	(3)	28	247	(235)	–	13	41
Άλλες δράσεις	10	(0)	(6)	4	9	(1)	–	8	12
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	83	(2)	(47)	34	35	(1)	–	34	68
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	187	(8)	(115)	63	184	(50)	–	134	197
Σύνολο τομέα 2: Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	209 033	(288)	(89 146)	119 599	218 907	(37 423)	(1)	181 482	301 081
3 Γεωργικές εγγυήσεις	334	(6)	(118)	210	41 182	(41 034)	–	147	357
Άλλα προγράμματα του τομέα «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον»	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης	38 215	(17)	(14 599)	23 598	18 416	(645)	(0)	17 771	41 369
Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας	2 922	(38)	(849)	2 035	1 206	(68)	(0)	1 138	3 173
Αλιεία (ΣΣΒΑ και ΠΟΔΑ)	23	–	(14)	10	159	(145)	–	14	24
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	–	–	–	–	29	(29)	–	–	–
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	9	(0)	(5)	4	1	–	–	1	5
Περιβάλλον και δράση για το κλίμα (LIFE)	2 154	(29)	(495)	1 629	758	(34)	–	724	2 353
Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης	8	(5)	(1)	1	6 309	(168)	–	6 142	6 143
Δανειακή διευκόλυνση στο πλαίσιο του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης	–	–	–	–	11	(1)	–	10	10
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	3	–	(3)	1	61	(58)	–	3	3
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	24	(2)	(8)	14	8	(1)	–	7	21

Πρόγραμμα	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις / Αναπροσαρμογές / Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
Σύνολο τομέα 3: Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	43 691	(98)	(16 091)	27 502	68 142	(42 185)	(0)	25 957	53 459
4 Άσυλο, μετανάστευση και ένταξη	2 363	(19)	(861)	1 482	1 401	(618)	–	783	2 265
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	20	(20)	–	–	184	(166)	–	18	18
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	(0)	–	–	–	–	–	–	–
Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Διαχείριση των συνόρων και θεωρήσεις	1 141	(11)	(313)	817	756	(329)	–	427	1 244
Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Τελωνειακός εξοπλισμός	135	–	(63)	72	138	(73)	–	65	137
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	321	(0)	(227)	94	967	(717)	–	250	344
Σύνολο τομέα 4: Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	3 980	(50)	(1 464)	2 465	3 446	(1 903)	–	1 543	4 008
5 Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ)	360	(16)	(124)	221	255	(72)	–	183	403
Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων	377	–	(37)	340	99	–	–	99	439
Πυρηνική ασφάλεια και παροπλισμός	315	(2)	(35)	278	44	(6)	–	38	316
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	0	(0)	–	–	221	(221)	–	–	–
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	1	–	–	1	–	–	–	–	1
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	24	(2)	(12)	10	22	(7)	–	15	25
Ευρωπαϊκή άμυνα (έρευνα)	329	(0)	(159)	170	326	(4)	(0)	321	492
Ευρωπαϊκή άμυνα (εκτός της έρευνας)	762	(1)	(290)	472	642	(74)	–	568	1 040
Στρατιωτική κινητικότητα	226	–	(113)	113	232	(1)	–	230	343
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	2	–	–	2	–	–	–	–	2
Σύνολο τομέα 5: Ασφάλεια και άμυνα	2 397	(21)	(769)	1 607	1 840	(385)	(0)	1 455	3 061
6 Γειτονία, Ανάπτυξη και Διεθνής Συνεργασία	23 453	(1 023)	(6 082)	16 349	14 598	(3 319)	(0)	11 279	27 629
Μηχανισμός για την Πυρηνική Ασφάλεια (EINS)	128	(8)	(17)	103	41	(2)	–	39	142

Πρόγραμμα	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις / Αναπροσαρμογές / Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
Ανθρωπιστική βοήθεια (HUMA)	1 084	(7)	(655)	422	2 497	(1 791)	(0)	706	1 128
Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ)	178	(20)	(79)	79	387	(329)	–	58	136
Υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ)	65	(0)	(29)	36	72	(1)	–	71	107
Άλλες δράσεις	0	(0)	–	0	50	(35)	–	15	16
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	2	(0)	(0)	1	–	–	–	–	1
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	154	(8)	(67)	79	95	(26)	–	69	148
Προενταξιακή βοήθεια (ΜΠΒ ΙΙΙ)	7 471	(139)	(1 773)	5 559	2 413	(318)	–	2 096	7 655
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο τομέα 6: Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	32 535	(1 205)	(8 701)	22 629	20 153	(5 820)	(0)	14 333	36 962
7 Συντάξεις προσωπικού	–	–	–	–	2 398	(2 398)	–	0	0
(Συντάξεις πρώην βουλευτών) ΕΚ	–	–	–	–	12	(12)	–	–	–
(Συντάξεις πρώην μελών) Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	–	–	–	–	1	(1)	–	–	–
(Συντάξεις πρώην μελών) Επιτροπή	–	–	–	–	8	(8)	–	–	–
(Συντάξεις πρώην μελών) ΔΕΕ	–	–	–	–	13	(13)	–	–	–
(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΣ	–	–	–	–	6	(6)	–	–	–
(Συντάξεις πρώην μελών) Διαμεσολαβητής	–	–	–	–	0	(0)	–	–	–
(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΠΔ	–	–	–	–	0	(0)	–	–	–
Ευρωπαϊκά Σχολεία	2	–	(2)	–	235	(234)	–	1	1
Αποδοχές μόνιμου και λοιπού προσωπικού	0	(0)	–	–	2 665	(2 665)	(0)	0	0
Αποδοχές εξωτερικού προσωπικού	39	(4)	(35)	–	286	(242)	(0)	43	43
Μέλη — Αποζημιώσεις και επιδόματα	2	(1)	(1)	–	15	(15)	–	0	0
Μέλη — Μεταβατικές αποζημιώσεις	–	–	–	–	2	(2)	–	–	–

Πρόγραμμα	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις / Αναπροσαρμογές / Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
Έξοδα πρόσληψης	2	(0)	(2)	–	32	(28)	–	4	4
Λήξη καθκόντων	–	–	–	–	9	(9)	–	–	–
Δαπάνες κατάρτισης	12	(2)	(11)	–	21	(10)	–	11	11
Κοινωνικές δαπάνες και κινητικότητα	15	(3)	(13)	0	39	(23)	–	16	16
Τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών	163	(4)	(160)	–	314	(159)	–	155	155
Μισθώματα και αγορές	18	(0)	(18)	–	323	(321)	–	2	2
Δαπάνες σχετικές με κτίρια	51	(2)	(49)	–	152	(83)	–	69	69
Ασφάλεια	32	(1)	(30)	–	76	(43)	–	33	33
Αποστολή και παράσταση	12	(8)	(4)	–	51	(40)	–	11	11
Συνεδριάσεις, επιτροπές, διασκέψεις	4	(3)	(1)	–	13	(6)	–	7	7
Επίσημη Εφημερίδα	1	(0)	(1)	–	2	(2)	–	0	0
Εκδόσεις	7	(0)	(7)	–	16	(9)	–	7	7
Απόκτηση πληροφοριών	2	(0)	(2)	–	4	(3)	–	2	2
Μελέτες και έρευνες	4	(0)	(4)	–	3	(1)	–	3	3
Γενικός εξοπλισμός, οχήματα, έπιπλα	13	(1)	(12)	–	25	(10)	–	15	15
Εξωτερικές γλωσσικές υπηρεσίες	4	(0)	(4)	–	64	(59)	–	5	5
Άλλες διοικητικές δαπάνες	8	(1)	(7)	–	28	(20)	–	8	8
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	(0)	(0)	0	–	–	–	–	0
Διοικητικές δαπάνες άλλων θεσμικών οργάνων	684	(86)	(598)	–	4 850	(4 203)	7	654	654
Σύνολο τομέα 7: Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	1 076	(116)	(960)	0	11 664	(10 623)	7	1 048	1 048
Ο Ταμείο Καινοτομίας (IF)	138	(3)	(10)	125	2 953	(10)	–	2 943	3 068
Άλλες δράσεις	8	(7)	(0)	2	53	(52)	–	1	3

Πρόγραμμα	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους			Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους			Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους		
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις / Αναπροσαρμογές / Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
Σύνολο τομέα Ο: Εκτός ΠΔΠ	147	(9)	(11)	127	3 006	(62)	–	2 944	3 071
S Αλληλεγγύη και Επείγουσα Βοήθεια (SEAR)	–	–	–	–	30	(30)	–	–	–
Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ)	–	–	–	–	28	(28)	–	0	0
Αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit	–	–	–	–	2 544	(2 544)	–	–	–
Σύνολο τομέα S: Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	–	–	–	–	2 602	(2 602)	–	0	0
Σύνολο	341 575	(2 520)	(136 306)	202 749	357 091	(107 015)	(4)	250 071	452 821

* Το εν λόγω πρόγραμμα του ΠΔΠ περιλαμβάνει το συμπληρωματικό χρηματοδοτικό κονδύλιο από το NextGenerationEU για τη δέσμη REACT-EU. Ανατρέξτε στο κεφάλαιο 1.1 για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2021-2027 των σημειώσεων των καταστάσεων εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Η παράγραφος για τον τομέα 2 περιγράφει λεπτομερώς τη συνεισφορά του εν λόγω προγράμματος του ΠΔΠ στη δέσμη REACT-EU.

6.11. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	<2016	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Σύνολο
1 Ορίζων Ευρώπη	384	388	716	1 267	2 475	4 668	5 814	11 941	27 653
Ευρατόμ	24	3	2	22	32	74	34	112	303
Θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας (ITER)	–	–	–	–	–	296	498	639	1 433
Άλλες δράσεις	0	–	1	6	10	13	24	41	95
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	–	0	1	3	2	8	17	30
Ταμείο InvestEU	155	98	131	111	157	241	762	3 053	4 708
ΜΣΕ - Μεταφορές	6	109	99	308	1 664	1 975	918	1 783	6 862
ΜΣΕ - Ενέργεια	35	3	390	270	890	1 057	552	798	3 994
ΜΣΕ - Ψηφιακός τομέας	2	2	5	24	23	34	208	245	543
Ψηφιακή Ευρώπη	–	–	0	0	0	0	615	1 006	1 622
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	–	–	–	–	–	–	–	51	51
Άλλες δράσεις	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	–	–	0	2	22	14	5	43
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	–	–	–	0	1	2	14	22	39
Ενιαία αγορά	28	10	20	25	65	96	217	585	1 045
Καταπολέμηση της απάτης στην ΕΕ	0	–	0	1	1	5	8	19	34
Φορολογία	–	–	–	0	0	2	10	30	42
Τελωνεία	–	–	0	0	0	2	28	110	141
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	–	–	–	–	–	–	–	0	0
Άλλες δράσεις	–	–	–	–	–	–	2	5	7
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	–	0	0	1	4	3	17	25
Ευρωπαϊκό Διαστημικό Πρόγραμμα	–	–	1	37	74	402	94	831	1 439
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	–	–	–	–	–	–	–	20	20
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο τομέα 1: Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	634	612	1 364	2 072	5 400	8 895	9 823	21 329	50 130
2 Περιφερειακή ανάπτυξη (ΕΤΠΑ)	1 204	17	3 059	4 663	8 258	14 118	14 931	39 710	85 960
Ταμείο Συνοχής	167	–	1 046	1 594	2 598	2 451	1 203	6 140	15 198
Συνεισφορά του Ταμείου Συνοχής στον ΜΣΕ-Μεταφορές	293	355	577	598	1 234	1 600	495	1 496	6 648
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	–	0	1	–	2	1	3	6
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+)	458	135	1 356	2 060	3 147	6 355	12 725	20 252	46 489
Στήριξη της τουρκοκυπριακής κοινότητας	3	14	2	3	11	16	24	32	107

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	<2016	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Σύνολο
Ευρωπαϊκός μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας	-	-	0	0	3	9	30 554	110 470	141 037
Pericles IV	-	-	-	-	0	0	0	0	1
Ανάκαμψη της ΕΕ	-	-	-	-	-	-	-	29	29
RescEU	-	0	1	2	16	191	215	725	1 150
EU4Health	0	0	2	6	15	22	218	799	1 063
Στήριξη έκτακτης ανάγκης εντός της Ένωσης (ESI)	-	-	-	-	-	20	22	19	62
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	-	-	1	4	1	4	9	15	35
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	-	0	-	-	-	-	-	-	0
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	-	-	-	-	0	0	1	9	10
Απασχόληση και κοινωνική καινοτομία	1	1	2	3	19	26	50	72	174
Erasmus+	0	1	1	34	121	312	372	1 030	1 870
Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης (ΕΣΑ)	2	-	0	8	31	36	31	57	166
Δημιουργική Ευρώπη	-	-	0	5	13	43	111	310	483
Δικαιοσύνη	0	-	7	5	6	8	15	22	63
Δικαιώματα και αξίες	-	4	5	5	9	21	33	134	213
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	-	-	-	-	-	1	27	13	41
Άλλες δράσεις	0	-	-	0	0	1	3	8	12
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	-	0	-	1	5	13	15	34	68
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	1	0	1	3	7	18	34	134	197
Σύνολο τομέα 2: Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	2 129	528	6 063	8 997	15 494	25 268	61 090	181 512	301 081
3 Γεωργικές εγγυήσεις	-	-	-	16	39	59	96	147	357
Άλλα προγράμματα του τομέα «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον»	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης	1 332	1 042	783	784	1 388	5 383	12 887	17 771	41 369
Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας	56	1	137	174	650	856	163	1 138	3 173
Αλιεία (ΣΣΒΑ και ΠΟΔΑ)	-	-	1	-	-	2	7	14	24
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	-	-	-	1	2	1	-	1	5
Περιβάλλον και δράση για το κλίμα (LIFE)	96	58	96	300	270	326	484	724	2 353
Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης	-	-	-	-	-	-	1	6 142	6 143
Δανειακή διευκόλυνση στο πλαίσιο του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης	-	-	-	-	-	-	-	10	10
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	-	-	-	-	-	-	1	3	3
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	-	0	0	1	0	11	2	7	21
Σύνολο τομέα 3: Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	1 484	1 100	1 017	1 275	2 349	6 638	13 640	25 957	53 459
4 Άσυλο, μετανάστευση και ένταξη	-	17	98	135	316	645	272	783	2 265

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	<2016	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Σύνολο
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	-	-	-	-	-	-	-	18	18
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Διαχείριση των συνόρων και θεωρήσεις	17	9	8	36	243	381	124	427	1 244
Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Τελωνειακός εξοπλισμός	-	-	-	-	-	-	72	65	137
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	-	-	-	-	-	-	94	250	344
Σύνολο τομέα 4: Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	17	26	105	170	559	1 025	562	1 543	4 008
5 Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ)	1	1	20	25	47	95	32	183	403
Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων	2	8	63	64	64	66	73	99	439
Πυρηνική ασφάλεια και παροπλισμός	25	1	27	44	49	85	48	38	316
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	0	0	0	0	0	2	6	15	25
Ευρωπαϊκή άμυνα (έρευνα)	-	-	-	-	-	-	170	321	492
Ευρωπαϊκή άμυνα (εκτός της έρευνας)	-	-	-	-	42	71	359	568	1 040
Στρατιωτική κινητικότητα	-	-	-	-	-	-	113	230	343
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	-	-	-	0	1	-	-	-	2
Σύνολο τομέα 5: Ασφάλεια και άμυνα	28	9	111	134	204	320	801	1 455	3 061
6 Γειτονία, Ανάπτυξη και Διεθνής Συνεργασία	803	589	1 010	1 757	2 325	3 356	6 509	11 279	27 629
Μηχανισμός για την Πυρηνική Ασφάλεια (EINS)	2	3	8	19	16	25	30	39	142
Ανθρωπιστική βοήθεια (HUMA)	0	0	0	1	26	55	341	706	1 128
Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ)	-	0	2	2	18	24	33	58	136
Υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ)	-	-	-	-	3	-	33	71	107
Άλλες δράσεις	-	-	-	-	-	-	0	15	16
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	1	0	0	0	0	-	-	-	1
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	0	-	1	1	7	25	44	69	148
Προενταξιακή βοήθεια (ΜΠΒ III)	346	222	343	712	1 549	968	1 421	2 096	7 655
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο τομέα 6: Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	1 152	814	1 365	2 492	3 943	4 452	8 411	14 333	36 962
7 Συντάξεις προσωπικού	-	-	-	-	-	-	-	0	0
(Συντάξεις πρώην βουλευτών) ΕΚ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(Συντάξεις πρώην μελών) Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(Συντάξεις πρώην μελών) Επιτροπή	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(Συντάξεις πρώην μελών) ΔΕΕ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	<2016	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Σύνολο
(Συντάξεις πρώην μελών) Διαμεσολαβητής	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΠΑ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ευρωπαϊκά Σχολεία	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Αποδοχές μόνιμου και λοιπού προσωπικού	-	-	-	-	-	-	-	0	0
Αποδοχές εξωτερικού προσωπικού	-	-	-	-	-	-	-	43	43
Μέλη — Αποζημιώσεις και επιδόματα	-	-	-	-	-	-	-	0	0
Μέλη — Μεταβατικές αποζημιώσεις	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Έξοδα πρόσληψης	-	-	-	-	-	-	-	4	4
Λήξη καθηκόντων	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Δαπάνες κατάρτισης	-	-	-	-	-	-	-	11	11
Κοινωνικές δαπάνες και κινητικότητα	-	-	-	-	-	-	0	16	16
Τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών	-	-	-	-	-	-	-	155	155
Μισθώματα και αγορές	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Δαπάνες σχετικές με κτίρια	-	-	-	-	-	-	-	69	69
Ασφάλεια	-	-	-	-	-	-	-	33	33
Αποστολή και παράσταση	-	-	-	-	-	-	-	11	11
Συνεδριάσεις, επιτροπές, διασκέψεις	-	-	-	-	-	-	-	7	7
Επίσημη Εφημερίδα	-	-	-	-	-	-	-	0	0
Εκδόσεις	-	-	-	-	-	-	-	7	7
Απόκτηση πληροφοριών	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Μελέτες και έρευνες	-	-	-	-	-	-	-	3	3
Γενικός εξοπλισμός, οχήματα, έπιπλα	-	-	-	-	-	-	-	15	15
Εξωτερικές γλωσσικές υπηρεσίες	-	-	-	-	-	-	-	5	5
Άλλες διοικητικές δαπάνες	-	-	-	-	-	-	-	8	8
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	-	-	-	-	0	-	-	-	0
Διοικητικές δαπάνες άλλων θεσμικών οργάνων	0	0	0	0	0	0	0	654	654
Σύνολο τομέα 7: Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	-	-	-	-	0	-	0	1 048	1 048
O Ταμείο Καινοτομίας (IF)	-	-	-	-	-	-	125	2 943	3 068
Άλλες δράσεις	-	-	-	-	-	0	2	1	3
Σύνολο τομέα O: Εκτός ΠΔΠ	-	-	-	-	-	0	127	2 944	3 071
S Αλληλεγγύη και Επείγουσα Βοήθεια (SEAR)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ)	-	-	-	-	-	-	-	0	0
Αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Σύνολο τομέα S: Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	-	-	-	-	-	-	-	0	0
Σύνολο	5 445	3 090	10 025	15 140	27 949	46 599	94 453	250 120	452 821

Η σύσταση της νέας Επιτροπής περιλάμβανε την εσωτερική αναδιοργάνωση των υπηρεσιών. Η ανακατανομή των σχετικών πράξεων είχε ως αποτέλεσμα τη μετατόπιση ποσών εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων μεταξύ των ετών. Το συνολικό ποσό εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων παραμένει αμετάβλητο.

6.12. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ

σε εκατ. EUR

Τομέας	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων για ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2022
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2021	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2021	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
1 Ορίζων Ευρώπη	22 848	(325)	12 469	12 020	22 971	4 723	(68)	2 840	2 814	4 681	27 653
Ευρατόμ	261	(12)	270	273	245	57	(11)	26	12	59	303
Θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας (ITER)	1 268	(1)	710	544	1 433	45	–	16	60	0	1 433
Άλλες δράσεις	0	0	–	–	–	106	(8)	61	64	95	95
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	22	(1)	17	8	30	0	0	0	0	0	30
Ταμείο InvestEU	2 006	(28)	1 197	850	2 325	2 048	(2)	2 151	1 813	2 383	4 708
ΜΣΕ - Μεταφορές	7 050	(142)	1 799	1 920	6 787	132	(5)	2	54	75	6 862
ΜΣΕ - Ενέργεια	3 852	(66)	797	639	3 944	52	(1)	4	5	50	3 994
ΜΣΕ - Ψηφιακός τομέας	433	(5)	249	136	541	3	(0)	–	1	2	543
Ψηφιακή Ευρώπη	1 109	(0)	1 233	750	1 592	30	(0)	31	32	30	1 622
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	36	–	206	192	49	–	–	10	8	1	51
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	52	(1)	7	14	43	0	0	0	0	0	43
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	36	(2)	22	22	34	5	(0)	3	3	5	39
Ενιαία αγορά	924	(53)	688	542	1 017	26	(1)	21	18	28	1 045
Καταπολέμηση της απάτης στην ΕΕ	33	(0)	24	23	34	0	–	0	0	0	34
Φορολογία	31	(1)	37	27	40	2	(0)	1	1	2	42
Τελωνεία	121	(3)	130	111	137	1	(0)	4	2	3	141
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	–	–	116	116	–	–	–	7	7	0	0
Άλλες δράσεις	6	(0)	10	9	7	0	(0)	0	0	–	7
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	16	(1)	17	7	25	0	0	0	0	0	25
Ευρωπαϊκό Διαστημικό Πρόγραμμα	1 222	(1)	2 008	1 961	1 268	147	(2)	77	50	172	1 439
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	15	–	68	65	18	–	–	2	0	2	20

Τομέας	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων για ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2022
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2021	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2021	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
Σύνολο τομέα 1: Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	41 340	(643)	22 073	20 229	42 541	7 377	(100)	5 257	4 945	7 588	50 130
2 Περιφερειακή ανάπτυξη (ΕΤΠΑ)	49 100	(74)	36 556	31 267	54 315	35 049	(13)	7 799	11 192	31 644	85 960
Ταμείο Συνοχής	13 421	(16)	6 220	9 495	10 130	4 981	(0)	601	514	5 068	15 198
Συνεισφορά του Ταμείου Συνοχής στον ΜΣΕ-Μεταφορές	7 023	(29)	1 494	1 854	6 634	3	(0)	12	1	14	6 648
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	7	(1)	3	2	6	0	0	0	0	0	6
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+)	21 930	(23)	15 886	14 936	22 858	21 326	(0)	6 060	3 755	23 631	46 489
Στήριξη της τουρκοκυπριακής κοινότητας	113	(2)	34	40	104	4	(0)	1	2	3	107
Ευρωπαϊκός μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας	141	(3)	119	97	160	51 660	(1)	136 396	47 178	140 877	141 037
Pericles IV	1	(0)	1	1	1	0	–	0	0	0	1
Ανάκαμψη της ΕΕ	2	(0)	74	47	29	–	–	0	0	0	29
RescEU	432	(5)	354	225	557	164	(3)	760	328	593	1 150
EU4Health	402	(10)	839	192	1 039	10	(1)	21	6	24	1 063
Στήριξη έκτακτης ανάγκης εντός της Ένωσης (ESI)	191	(14)	–	135	43	0	–	343	324	19	62
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	19	–	284	269	34	0	–	15	15	0	35
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	1	(0)	–	1	0	0	0	0	0	0	0
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	9	(0)	13	11	10	0	(0)	–	0	–	10
Απασχόληση και κοινωνική καινοτομία	180	(12)	86	87	167	7	(0)	3	4	6	174
Erasmus+	1 526	(29)	3 406	3 257	1 646	239	(8)	211	217	225	1 870
Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης (ΕΣΑ)	144	(3)	141	133	149	4	(0)	13	1	16	166
Δημιουργική Ευρώπη	386	(11)	407	313	469	14	(1)	13	12	14	483
Δικαιοσύνη	74	(13)	44	44	60	0	(0)	6	3	3	63
Δικαιώματα και αξίες	156	(5)	215	154	212	1	(0)	1	1	1	213

Τομέας	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων για ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2022
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2021	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2021	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	31	(1)	245	235	40	1	(1)	3	3	0	41
Άλλες δράσεις	10	(0)	8	7	11	0	(0)	1	0	1	12
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	83	(2)	35	48	68	0	–	–	–	0	68
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	186	(8)	181	165	194	1	(0)	3	0	3	197
Σύνολο τομέα 2: Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	95 569	(263)	66 644	63 014	98 937	113 465	(27)	152 263	63 556	202 144	301 081
3 Γεωργικές εγγυήσεις	334	(6)	40 552	40 523	357	–	–	629	629	0	357
Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης	35 914	(17)	12 728	14 000	34 625	2 300	–	5 689	1 244	6 745	41 369
Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας	2 397	(38)	1 131	917	2 573	525	(0)	75	0	600	3 173
Αλιεία (ΣΣΒΑ και ΠΟΔΑ)	23	–	159	159	24	0	0	0	0	0	24
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	–	–	29	29	–	–	–	1	1	–	–
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	9	(0)	1	5	5	0	0	0	0	0	5
Περιβάλλον και δράση για το κλίμα (LIFE)	2 148	(29)	755	528	2 347	6	(0)	3	2	7	2 353
Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης	3	(1)	1 327	1	1 327	5	(4)	4 982	167	4 816	6 143
Δανειακή διευκόλυνση στο πλαίσιο του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης	0	0	–	–	–	–	–	11	1	10	10
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	3	–	54	54	3	0	–	7	6	0	3
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	24	(2)	8	9	21	0	0	0	0	0	21
Σύνολο τομέα 3: Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	40 854	(93)	56 746	56 225	41 281	2 837	(5)	11 396	2 051	12 178	53 459
4 Άσυλο, μετανάστευση και ένταξη	2 335	(18)	1 393	1 460	2 250	28	(1)	9	19	16	2 265
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	20	(20)	166	148	18	–	–	18	18	–	18
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	(0)	–	–	–	0	0	0	0	0	–
Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) – Διαχείριση των συνόρων και θεωρήσεις	949	(11)	748	624	1 063	192	(0)	8	18	181	1 244

Τομέας	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων για ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2022
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2021	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2021	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Τελωνειακός εξοπλισμός	135	–	138	137	137	0	0	0	0	0	137
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	321	(0)	952	928	344	0	–	16	16	–	344
Σύνολο τομέα 4: Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	3 760	(49)	3 397	3 297	3 811	219	(2)	50	71	197	4 008
5 Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (TEA)	352	(16)	251	191	396	9	(0)	4	5	8	403
Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων	377	–	99	37	439	0	0	0	0	0	439
Πυρηνική ασφάλεια και παροπλισμός	315	(2)	44	41	316	0	–	0	0	0	316
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	0	(0)	217	217	–	–	–	4	4	–	–
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	1	–	–	–	1	0	0	0	0	0	1
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	24	(2)	22	18	25	0	–	0	0	0	25
Ευρωπαϊκή άμυνα (έρευνα)	322	(0)	318	161	479	7	(0)	7	2	12	492
Ευρωπαϊκή άμυνα (εκτός της έρευνας)	746	(1)	627	348	1 024	17	–	15	15	16	1 040
Στρατιωτική κινητικότητα	226	–	232	114	343	0	0	0	0	0	343
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	2	–	–	–	2	0	0	0	0	0	2
Σύνολο τομέα 5: Ασφάλεια και άμυνα	2 364	(21)	1 809	1 128	3 025	33	(0)	30	27	36	3 061
6 Γειτονία, Ανάπτυξη και Διεθνής Συνεργασία	23 259	(1 004)	14 452	9 285	27 423	194	(18)	146	115	206	27 629
Μηχανισμός για την Πυρηνική Ασφάλεια (EINS)	127	(8)	39	19	139	1	–	2	–	3	142
Ανθρωπιστική βοήθεια (HUMA)	1 052	(3)	2 481	2 418	1 113	31	(4)	16	28	15	1 128
Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ)	146	(20)	362	372	116	32	(0)	25	37	20	136
Υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ)	65	(0)	72	30	107	0	0	0	0	0	107
Άλλες δράσεις	0	(0)	50	35	16	0	0	0	0	0	16
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	2	(0)	–	0	1	0	0	0	0	0	1

Τομέας	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων για ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2022
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2021	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2021	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	154	(8)	95	92	148	0	-	0	0	0	148
Προενταξιακή βοήθεια (ΜΠΒ III)	6 860	(138)	2 320	1 829	7 213	610	(1)	94	261	442	7 655
Σύνολο τομέα 6: Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	31 666	(1 181)	19 870	14 079	36 275	869	(24)	283	442	687	36 962
7 Συντάξεις προσωπικού	-	-	2 162	2 162	-	-	-	236	236	0	0
(Συντάξεις πρώην βουλευτών) ΕΚ	-	-	12	12	-	0	0	0	0	0	-
(Συντάξεις πρώην μελών) Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	-	-	1	1	-	0	0	0	0	0	-
(Συντάξεις πρώην μελών) Επιτροπή	-	-	8	8	-	0	0	0	0	0	-
(Συντάξεις πρώην μελών) ΔΕΕ	-	-	13	13	-	0	0	0	0	0	-
(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΣ	-	-	6	6	-	0	0	0	0	0	-
(Συντάξεις πρώην μελών) Διαμεσολαβητής	-	-	0	0	-	0	0	0	0	0	-
(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΠΔ	-	-	0	0	-	0	0	0	0	0	-
Ευρωπαϊκά Σχολεία	0	-	215	216	0	2	-	19	20	1	1
Αποδοχές μόνιμου και λοιπού προσωπικού	0	(0)	2 629	2 629	0	-	-	36	36	-	0
Αποδοχές εξωτερικού προσωπικού	38	(4)	253	244	42	2	(1)	33	33	1	43
Μέλη — Αποζημιώσεις και επιδόματα	2	(1)	15	15	0	-	-	0	0	-	0
Μέλη — Μεταβατικές αποζημιώσεις	-	-	2	2	-	0	0	0	0	0	-
Έξοδα πρόσληψης	2	(0)	31	30	3	0	-	0	1	0	4
Λήξη καθηκόντων	-	-	9	9	-	0	0	0	0	0	-
Δαπάνες κατάρτισης	11	(2)	17	18	9	1	(0)	3	3	2	11
Κοινωνικές δαπάνες και κινητικότητα	8	(1)	22	20	9	7	(1)	17	15	8	16
Τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών	143	(3)	255	269	126	20	(0)	59	50	29	155
Μισθώματα και αγορές	18	(0)	289	306	0	0	-	34	33	2	2

Τομέας	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων για ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2022
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2021	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2021	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
Δαπάνες σχετικές με κτίρια	39	(2)	131	109	60	12	(0)	21	23	9	69
Ασφάλεια	28	(1)	64	65	26	4	(0)	12	8	7	33
Αποστολή και παράσταση	11	(8)	50	42	11	0	(0)	2	2	0	11
Συνεδριάσεις, επιτροπές, διασκέψεις	3	(3)	12	6	7	1	(0)	1	1	0	7
Επίσημη Εφημερίδα	1	(0)	2	2	0	0	0	0	0	0	0
Εκδόσεις	6	(0)	13	14	6	1	(0)	3	3	1	7
Απόκτηση πληροφοριών	2	(0)	4	4	2	0	(0)	0	0	0	2
Μελέτες και έρευνες	4	(0)	3	5	3	0	-	0	0	0	3
Γενικός εξοπλισμός, οχήματα, έπιπλα	11	(1)	20	17	14	2	(0)	5	5	2	15
Εξωτερικές γλωσσικές υπηρεσίες	4	(0)	31	31	4	1	(0)	33	32	2	5
Άλλες διοικητικές δαπάνες	6	(1)	17	18	5	2	(0)	11	9	4	8
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	(0)	-	0	0	0	0	0	0	0	0
Διοικητικές δαπάνες άλλων θεσμικών οργάνων	630	(22)	4 465	4 468	606	53	(56)	384	333	48	654
Σύνολο τομέα 7: Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	968	(48)	10 754	10 741	932	107	(60)	911	842	116	1 048
O Ταμείο Καινοτομίας (IF)	0	0	-	-	-	138	(3)	2 953	21	3 068	3 068
Άλλες δράσεις	0	0	-	-	-	8	(7)	53	52	3	3
Σύνολο τομέα O: Εκτός ΠΔΠ	0	0	-	-	-	147	(9)	3 006	72	3 071	3 071
S Αλληλεγγύη και Επείγουσα Βοήθεια (SEAR)	-	-	30	30	-	0	0	0	0	0	-
Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ)	-	-	28	28	0	0	0	0	0	0	0
Αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit	-	-	2 544	2 544	-	0	0	0	0	0	-
Σύνολο τομέα S: Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	-	-	2 602	2 602	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	216 522	(2 298)	183 894	171 315	226 803	125 053	(227)	173 196	72 005	226 018	452 821

7. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΝΑ ΘΕΣΜΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ

7.1. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

σε
εκατ. EUR

Θεσμικό όργανο	Πιστώσεις εσόδων		Βεβαιωθείσες απαιτήσεις			Έσοδα		Έσοδα ως % του προϋπολογισμού	Υπόλοιπο	
	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Τρέχον έτος	Μεταφερθείσες πιστώσεις	Σύνολο	Από απαιτήσεις του τρέχοντος έτους	Από μεταφερθείσες απαιτήσεις			Σύνολο
	1	2	3	4	5=3+4	6	7			8=6+7
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	181	181	236	27	263	234	16	250	138 %	13
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	61	61	95	2	97	93	1	94	154 %	3
Επιτροπή	170 195	169 630	242 422	25 437	267 859	236 217	8 187	244 404	144 %	23 455
Δικαστήριο	63	63	63	0	63	63	0	63	99 %	0
Ελεγκτικό Συνέδριο	25	25	25	0	25	25	0	25	102 %	0
Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	13	13	19	0	19	19	0	19	141 %	0
Επιτροπή των Περιφερειών	11	11	14	0	14	14	0	14	124 %	–
Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής	1	1	1	0	1	1	0	1	104 %	–
Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων	2	2	2	0	2	2	0	2	100 %	–
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης	50	50	393	0	393	392	0	392	782 %	1
Σύνολο	170 603	170 038	243 269	25 467	268 736	237 059	8 205	245 265	144 %	23 471

Οι ενοποιημένες καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της ΕΕ περιλαμβάνουν, όπως και στα προηγούμενα έτη, την εκτέλεση του προϋπολογισμού όλων των θεσμικών οργάνων, δεδομένου ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ περιέχει χωριστό προϋπολογισμό για κάθε θεσμικό όργανο.

Ο προϋπολογισμός και η εκτέλεση των οργανισμών δεν ενοποιούνται στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της ΕΕ και δεν συμπεριλαμβάνονται στις εκθέσεις για τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ωστόσο, η επιδότηση που καταβάλλεται από την Επιτροπή στους οργανισμούς εντάσσεται στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Στο παρόν μέρος των ετήσιων λογαριασμών που αφορά τον προϋπολογισμό λαμβάνεται υπόψη μόνον η επιδότηση που καταβάλλεται από τον προϋπολογισμό της Επιτροπής στους οργανισμούς.

Όσον αφορά την ΕΥΕΔ, επισημαίνεται ότι, εκτός από τον δικό της προϋπολογισμό, λαμβάνει επίσης συνεισφορές από την Επιτροπή ύψους 221,7 εκατ. EUR (2021: 193,6 εκατ. EUR) καθώς και από τα προηγούμενα προγράμματα του ΕΤΑ και τα καταπιστευματικά ταμεία ύψους 19,6 εκατ. EUR (2021: 18,7 εκατ. EUR). Οι εν λόγω συνεισφορές καλύπτουν τις δαπάνες του προσωπικού της Επιτροπής στις αντιπροσωπείες που χρηματοδοτούνται μέσω του ΕΤΑ και των καταπιστευματικών ταμείων, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων για ειδικό προορισμό που παρήχθησαν κατά τη διάρκεια του έτους από τις εν λόγω συνεισφορές.

7.2. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

σε
εκατ. EUR

Θεσμικό όργανο	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2023			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντ α προϋπολο γισμό	από μεταφορέ ς	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντ α προϋπολο γισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντ α προϋπολο γισμό	από μεταφορέ ς	από έσοδα για ειδικό προορισμ ό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11 +12
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	2 275	2 151	21	45	2 218	97 %	–	46	46	10	1	0	11
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	683	599	0	43	641	94 %	0	29	29	13	0	0	13
Επιτροπή	476 635	174 981	4 448	172 812	352 241	74 %	1 451	121 371	122 821	1 311	11	252	1 573
Δικαστήριο	469	461	0	1	462	98 %	0	0	0	7	0	0	7
Ελεγκτικό Συνέδριο	162	160	0	0	160	98 %	1	0	1	2	0	0	2
Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	162	147	0	9	155	96 %	0	1	1	6	0	0	6
Επιτροπή των Περιφερειών	113	109	0	2	111	98 %	0	1	1	1	0	0	1
Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής	12	12	0	–	12	97 %	0	–	–	0	0	–	0
Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων	20	20	0	0	20	98 %	0	0	0	0	0	–	0
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης	1 144	787	–	285	1 072	94 %	0	72	72	0	–	0	0
Σύνολο	481 676	179 425	4 469	173 196	357 091	74 %	1 451	121 520	122 971	1 351	12	252	1 614

7.3. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

σε εκατ. EUR

Θεσμικό όργανο	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2023			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντ α προϋπολο γισμός	από μεταφορέ ς	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντ α προϋπολο γισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντ α προϋπολο γισμό	από μεταφορέ ς	από έσοδα για ειδικό προορισ μό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	2 665	1 801	344	42	2 187	82 %	372	57	429	10	37	2	49
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	745	521	54	41	616	83 %	77	30	107	13	8	1	22
Επιτροπή	255 646	163 451	3 565	71 504	238 520	93 %	1 855	14 944	16 799	247	75	4	326
Δικαστήριο	499	423	26	1	450	90 %	37	0	38	7	4	0	12
Ελεγκτικό Συνέδριο	171	152	8	0	160	94 %	9	0	9	2	0	0	2
Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	183	134	16	5	155	85 %	12	5	17	6	5	0	11
Επιτροπή των Περιφερειών	128	97	12	1	110	86 %	12	1	14	1	3	0	4
Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής	14	11	2	–	13	93 %	0	–	0	0	0	–	0
Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων	21	18	1	0	19	88 %	2	0	2	0	0	–	1
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης	1 299	713	136	242	1 091	84 %	74	115	189	0	18	0	19
Σύνολο	261 370	167 321	4 163	71 837	243 321	93 %	2 452	15 152	17 604	287	151	7	445

8. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Αυτά καθαυτά τα έσοδα και οι δαπάνες των οργανισμών, όπως παρουσιάζονται στις εκθέσεις 8.1 και 8.2 κατωτέρω, δεν ενοποιούνται στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της ΕΕ. Στο παρόν μέρος των ετήσιων λογαριασμών που αφορά τον προϋπολογισμό λαμβάνεται υπόψη μόνον η επιδότηση που καταβάλλεται από τον προϋπολογισμό της Επιτροπής στους οργανισμούς.

Στις εκθέσεις για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ περιλαμβάνεται η επιδότηση που καταβάλλεται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ στους οργανισμούς ως πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και πιστώσεις πληρωμών, κατά περίπτωση.

Στις εκθέσεις των οργανισμών που παρατίθενται κατωτέρω παρέχεται επισκόπηση των οργανισμών, τόσο των αποκεντρωμένων (γνωστών επίσης ως παραδοσιακών οργανισμών) όσο και των εκτελεστικών οργανισμών, καθώς και των εσόδων τους (8.1) και των δαπανών τους (8.2).

Άλλες πηγές εσόδων και των σχετικών δαπανών δεν προστίθενται στους λογαριασμούς του προϋπολογισμού της ΕΕ. Κάθε οργανισμός παρουσιάζει τους δικούς του ετήσιους λογαριασμούς.

8.1. ΕΣΟΔΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Οργανισμός	Τομέας χρηματοδότησης του	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	σε εκατ. EUR	
			Εισπραχθέντα έσοδα	
Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας	1	25	25	
Οργανισμός για τη λειτουργική διαχείριση συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας	4	297	339	
Φορέας Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	1	7	8	
Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών	ά/α	21	18	
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία	2β	16	16	
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο	4	172	175	
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας	1	224	174	
Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών	1	50	51	
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής	4	693	705	
Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων	2β	96	103	
Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης	2β	19	18	
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων	1	115	123	
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το	1, 2α, 3, 5	56	56	
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης και Πολιτισμού	2β, 6	61	59	
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος	3	85	81	
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας	3	29	35	
Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων	2β	135	135	
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας	2β	22	22	
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τον Ψηφιακό Τομέα	1, 2β	42	42	
Εκτελεστικός Οργανισμός για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας και τις ΜΜΕ	1, 2α	45	46	
Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων	2β	8	8	
Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας	1	436	449	
Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων	1	35	35	
Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας	2β	35	26	
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα	1	87	116	
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων	2β	422	436	
Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας	5	18	19	
Ευρωπαϊκή Εισαγγελία	2β	108	51	
Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας	1	59	59	
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας	1, 3	99	99	
Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών	1	68	68	
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης	2β	22	24	
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής	2β	95	56	
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια	1	24	24	
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής	5	193	201	
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής	5	11	14	
Οργανισμός Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	35	35	
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διαστημικό Πρόγραμμα	1	65	1 157	

Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	2β	26	26
Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης	ά/α	287	304
Κοινή επιχείρηση «Σύντηξη για ενέργεια»	1	605	831
Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	7	50	44
Σύνολο		4 997	6 316

σε
εκατ. EUR
Εισπραχθέν
τα ποσά

Είδος εσόδων των οργανισμών	
Επιδότηση Επιτροπής	3 133
Έσοδα από αμοιβές	867
Άλλα έσοδα	2 316
Σύνολο	6 316

8.2. ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΑΝΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ

σε
εκατ. EUR

Οργανισμός	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων		Πιστώσεις πληρωμών	
	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές
Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας	25	25	31	24
Οργανισμός για τη λειτουργική διαχείριση συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας	378	291	367	268
Φορέας Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	8	8	10	8
Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών	22	19	21	19
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία	17	16	22	17
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο	219	182	207	154
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας	297	218	310	170
Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών	51	50	58	51
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής	707	694	956	559
Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων	113	103	172	121
Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης	19	19	19	18
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων	123	118	137	115
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον	56	54	59	52
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης και Πολιτισμού	59	59	66	59
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος	89	72	109	72
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας	36	31	41	23
Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων	151	151	149	134
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας	23	23	27	22
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τον Ψηφιακό Τομέα	42	41	47	43
Εκτελεστικός Οργανισμός για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας και τις ΜΜΕ	46	46	49	43
Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων	9	8	11	9
Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας	410	384	454	440
Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων	35	35	42	39
Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας	35	33	39	22
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα	123	109	137	110

σε
εκατ. EUR

Οργανισμός	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων		Πιστώσεις πληρωμών	
	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων	452	431	539	410
Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας	20	19	21	20
Ευρωπαϊκή Εισαγγελία	51	50	58	45
Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας	59	59	62	59
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας	99	98	107	100
Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών	69	67	75	67
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης	25	23	26	23
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης	62	55	67	54
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια	39	39	44	25
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου	210	198	238	188
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου	28	19	31	17
Οργανισμός Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	39	37	39	35
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διαστημικό Πρόγραμμα	3 801	645	2 209	1 321
Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	26	25	34	26
Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης	564	346	585	324
Κοινή επιχείρηση «Σύντηξη για ενέργεια»	981	704	844	766
Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	50	44	54	45
Σύνολο	9 667	5 649	8 577	6 119

σε
εκατ. EUR

Είδος δαπάνης	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων		Πιστώσεις πληρωμών	
	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές
Διοικητικές	512	486	636	458
Επιχειρησιακές	7 410	3 452	6 161	3 958
Προσωπικό	1 745	1 711	1 780	1 702
Σύνολο	9 667	5 649	8 577	6 119

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ

Ακυρωθείσες πιστώσεις

Οι μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις ακυρώνονται στο τέλος του οικονομικού έτους. Η ακύρωση περιλαμβάνει την πλήρη ή εν μέρει ακύρωση της έγκρισης πραγματοποίησης δαπανών και/ή κάλυψης υποχρεώσεων που αντιπροσωπεύονται από μια πίστωση. Μόνο για κοινές επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στους δημοσιονομικούς τους κανόνες, τυχόν μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις μπορούν να εγγράφονται στην εκτίμηση εσόδων και δαπανών έως και τα επόμενα τρία οικονομικά έτη (ο λεγόμενος κανόνας «N+3»). Ως εκ τούτου, οι ακυρωθείσες πιστώσεις για κοινές επιχειρήσεις θα μπορούσαν να ενεργοποιηθούν εκ νέου έως το οικονομικό έτος «N+3».

Ακύρωση πιστώσεων

Μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις που δεν μπορούν πλέον να χρησιμοποιηθούν.

Άμεση διαχείριση

Τρόπος εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Στο πλαίσιο της άμεσης διαχείρισης, ο προϋπολογισμός εκτελείται άμεσα από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, τους εκτελεστικούς οργανισμούς ή τα καταπιστευματικά ταμεία.

Ανάληψη υποχρέωσης

Νομική δέσμευση για την παροχή χρηματοδότησης υπό την προϋπόθεση της τήρησης ορισμένων όρων. Η ΕΕ δεσμεύεται να επιστρέψει το μερίδιο των δαπανών που της αναλογεί για έργο που χρηματοδοτείται από την ΕΕ. Οι σημερινές αναλήψεις υποχρεώσεων είναι αυριανές πληρωμές. Οι σημερινές πληρωμές είναι χθεσινές αναλήψεις υποχρεώσεων.

Αναλογιστικά κέρδη και ζημίες

Σε περίπτωση καθεστώτος καθορισμένων παροχών, οι μεταβολές των αναλογιστικών ελλειμμάτων ή πλεονασμάτων. Προκύπτουν ως αποτέλεσμα των διαφορών μεταξύ των προηγούμενων αναλογιστικών παραδοχών και των όσων πραγματικά συνέβησαν, καθώς και λόγω των επιπτώσεων των μεταβολών στις αναλογιστικές παραδοχές.

Αναλογιστικές παραδοχές:

Παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του κόστους μελλοντικών γεγονότων τα οποία επηρεάζουν τη συνταξιοδοτική υποχρέωση.

Απαιτήσεις έναντι των κρατών μελών

Αντιπροσωπεύουν δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο αναφοράς και θα πρέπει να χρηματοδοτηθούν από μελλοντικούς προϋπολογισμούς, δηλαδή από τα κράτη μέλη της ΕΕ. Αυτό οφείλεται στη συνύπαρξη δημοσιονομικών καταστάσεων που βασίζονται σε δεδουλευμένα έξοδα και προϋπολογισμού που βασίζεται σε ταμειακά διαθέσιμα.

Αποδέσμευση

Πράξη με την οποία ακυρώνεται προηγούμενη ανάληψη υποχρέωσης (ή μέρος αυτής).

Αποτελεσματικό επιτόκιο

Το επιτόκιο που προεξοφλεί εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εισπράξεις ή πληρωμές για την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης.

Γραμμή προϋπολογισμού

Όσον αφορά τη δομή του προϋπολογισμού, τα έσοδα και οι δαπάνες παρουσιάζονται στον προϋπολογισμό σύμφωνα με μια δεσμευτική ονοματολογία, η οποία αντικατοπτρίζει τη φύση και τον σκοπό κάθε στοιχείου,

όπως επιβάλλεται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή. Οι επιμέρους επικεφαλίδες (τίτλος, κεφάλαιο, άρθρο ή γραμμή) παρέχουν μια επίσημη περιγραφή της ονοματολογίας.

Δημοσιονομική διόρθωση

Οι δημοσιονομικές διορθώσεις αποσκοπούν στην προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ από την επιβάρυνσή του με παράτυπες δαπάνες. Για δαπάνες στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, η ανάκτηση παράτυπων πληρωμών είναι πρωτίστως αρμοδιότητα του κράτους μέλους.

Μια «επιβεβαιωμένη» δημοσιονομική διόρθωση έχει γίνει δεκτή από το οικείο κράτος μέλος. Μια «αποφασισμένη» δημοσιονομική διόρθωση έχει εγκριθεί με απόφαση της Επιτροπής και αποτελεί πάντοτε καθαρή διόρθωση στην περίπτωση της οποίας το κράτος μέλος πρέπει να επιστρέψει παράτυπα κονδύλια στον προϋπολογισμό της ΕΕ, με αποτέλεσμα οριστική μείωση του κονδυλίου που χορηγήθηκε στο οικείο κράτος μέλος. Οι επιβεβαιωμένες και αποφασισμένες δημοσιονομικές διορθώσεις αναφέρονται στην παρούσα δημοσίευση ως μία κατηγορία.

Μια «εκτελεσθείσα» δημοσιονομική διόρθωση έχει διορθώσει την παρατυπία που διαπιστώθηκε.

Διακοπές και αναστολές

Σε περίπτωση που η Επιτροπή διαπιστώσει, βάσει των εργασιών της ή των πληροφοριών που αναφέρονται από ελεγκτικές αρχές, ότι ένα κράτος μέλος δεν έχει αποκαταστήσει σοβαρές αδυναμίες στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου και/ή δεν έχει διορθώσει παράτυπες δαπάνες οι οποίες έχουν δηλωθεί και βεβαιωθεί, τότε δύναται να διακόψει ή να αναστείλει τις πληρωμές.

Διοικητικές πιστώσεις

Οι διοικητικές πιστώσεις καλύπτουν τα τρέχοντα έξοδα των θεσμικών οργάνων και οντοτήτων (προσωπικό, κτίρια, εξοπλισμός γραφείου).

Διορθωτικός προϋπολογισμός

Απόφαση που λαμβάνεται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους για την τροποποίηση (αύξηση, μείωση, μεταφορά) πτυχών του εγκριθέντος προϋπολογισμού του ίδιου έτους.

Εγκριθείς προϋπολογισμός

Το σχέδιο προϋπολογισμού μετατρέπεται σε εγκριθέντα προϋπολογισμό μόλις εγκριθεί από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή και εγκριθεί οριστικά από τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων

Όπως και το *Υπόλοιπο προς εκκαθάριση (ΥΠΕ)*, αντιπροσωπεύουν το ποσό για το οποίο έχει αναληφθεί δημοσιονομική δέσμευση, αλλά δεν έχει πραγματοποιηθεί ακόμη η επακόλουθη πληρωμή. Αντιπροσωπεύουν υποχρεώσεις πληρωμής της ΕΕ για τα επόμενα έτη και προέρχονται άμεσα από την ύπαρξη πολυετών προγραμμάτων και την αποσύνδεση μεταξύ πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών.

Έμμεση διαχείριση

Τρόπος εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Στο πλαίσιο της έμμεσης διαχείρισης, η Επιτροπή αναθέτει καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού σε φορείς δικαίου της ΕΕ ή εθνικού δικαίου.

Επιμερισμένη διαχείριση

Τρόπος εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης ανατίθενται σε κράτη μέλη καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Περίπου τα τρία τέταρτα των δαπανών της ΕΕ εμπίπτουν σε αυτόν τον τρόπο εκτέλεσης.

Έσοδα για ειδικό προορισμό

Τα έσοδα για ειδικό σκοπό που εισπράττονται για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων δαπανών. Η κύρια πηγή των εξωτερικών εσόδων για ειδικό προορισμό είναι οι χρηματοοικονομικές συνεισφορές από τρίτες χώρες σε προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την Ένωση. Η κύρια πηγή των εσωτερικών εσόδων για

ειδικό προορισμό είναι έσοδα που προέρχονται από τρίτους για προμήθειες, παροχή υπηρεσιών ή εργασίες που εκτελούνται για λογαριασμό τους· έσοδα που προέρχονται από επιστροφές αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και έσοδα που προέρχονται από την πώληση δημοσιεύσεων και ταινιών.

Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων (ΕΕΔ)

Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων αναφέρουν, μεταξύ άλλων, τα αποτελέσματα των πράξεων σε σχέση με τους στόχους που έχουν τεθεί, τους σχετικούς με τις πράξεις αυτές κινδύνους και τη δομή εσωτερικού ελέγχου. Από το οικονομικό έτος 2001 για την Επιτροπή και από το 2003 για όλα τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο «κύριος διατάκτης» πρέπει να υποβάλλει στο θεσμικό του όργανο ΕΕΔ σχετικά με την άσκηση των καθηκόντων του, μαζί με δημοσιονομικές και διαχειριστικές πληροφορίες.

Ίδιοι πόροι

Η κύρια πηγή εσόδων για τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Οι διάφοροι ίδιοι πόροι απαριθμούνται στην ισχύουσα απόφαση για τους ίδιους πόρους [απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου] και είναι οι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι, ο ίδιος πόρος που βασίζεται στον ΦΠΑ, ο πόρος που βασίζεται στο ΑΕΕ και ο ίδιος πόρος που βασίζεται στα απορρίμματα μη ανακυκλωμένων πλαστικών συσκευασιών.

Καθεστώς καθορισμένων παροχών

Καθεστώς συνταξιοδότησης ή άλλων παροχών εξόδου από την υπηρεσία, όπου οι κανόνες του καθεστώτος ορίζουν τις παροχές ανεξάρτητα από τις καταβλητέες εισφορές, και οι παροχές δεν σχετίζονται άμεσα με τις επενδύσεις του καθεστώτος. Το καθεστώς μπορεί να είναι χρηματοδοτούμενο ή μη χρηματοδοτούμενο.

Κόστος τρέχουσας απασχόλησης

Η αύξηση των υποχρεώσεων καθεστώτος που προκύπτει από την απασχόληση κατά το τρέχον οικονομικό έτος.

Μεταφορά πιστώσεων

Εξαίρεση στην αρχή του ενιαυσίου υπό την έννοια ότι πιστώσεις που δεν κατέστη δυνατό να χρησιμοποιηθούν εντός ενός συγκεκριμένου οικονομικού έτους δύνανται, υπό αυστηρές προϋποθέσεις, να μεταφερθούν κατ' εξαίρεση για χρήση κατά τη διάρκεια του επόμενου οικονομικού έτους.

Μεταφορές (μεταξύ γραμμών του προϋπολογισμού)

Οι μεταφορές μεταξύ γραμμών του προϋπολογισμού υποδηλώνουν τη μετατόπιση πιστώσεων από μία γραμμή του προϋπολογισμού σε μία άλλη κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους και, ως εκ τούτου, συνιστούν εξαίρεση στη δημοσιονομική αρχή της ειδικότητας. Ωστόσο, επιτρέπονται ρητώς από τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό. Ο δημοσιονομικός κανονισμός προσδιορίζει διάφορα είδη μεταφορών αναλόγως αν πραγματοποιούνται μεταξύ ή εντός των τίτλων, κεφαλαίων, άρθρων ή τομέων του προϋπολογισμού και απαιτούν διαφορετικά επίπεδα έγκρισης.

Παράγωγα

Χρηματοοικονομικά μέσα η αξία των οποίων συνδέεται με αλλαγές της αξίας άλλου χρηματοοικονομικού μέσου, δείκτη ή βασικού εμπορεύματος. Σε αντίθεση με τον κάτοχο πρωτογενούς χρηματοοικονομικού μέσου (π.χ. κρατικού ομολόγου), ο οποίος κατέχει απόλυτο δικαίωμα είσπραξης μετρητών (ή κάποιο άλλο οικονομικό όφελος) στο μέλλον, ο κάτοχος παραγώγου έχει μόνο περιορισμένο δικαίωμα είσπραξης παρόμοιου οφέλους. Παράδειγμα παραγώγου είναι το προθεσμιακό συμβόλαιο σε ξένο νόμισμα.

Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι

Οι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι ορίζονται στην ισχύουσα απόφαση για τους ίδιους πόρους [απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου] και περιλαμβάνουν ιδίως τους τελωνειακούς δασμούς και τις εισφορές ζάχαρης.

Παρατυπία

Παρατυπία είναι μια πράξη η οποία δεν συνάδει με τους ισχύοντες κανόνες της ΕΕ ή τους εθνικούς κανόνες και έχει ενδεχομένως αρνητικό αντίκτυπο στα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ. Παρατυπίες, οι οποίες

μπορεί να είναι αποτέλεσμα της συμπεριφοράς των δικαιούχων που διεκδικούν πόρους ή των αρχών που είναι αρμόδιες για την πραγματοποίηση των πληρωμών. Η έννοια της παρατυπίας είναι ευρύτερη από την έννοια της απάτης, η οποία αναφέρεται σε συμπεριφορά που μπορεί να χαρακτηριστεί ποινικό αδίκημα.

Πίστωση ανάληψης υποχρέωσης

Οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων καλύπτουν το συνολικό κόστος των νομικών υποχρεώσεων (συμβάσεις, συμφωνίες/αποφάσεις επιχορήγησης) που μπορούν να αναληφθούν κατά το τρέχον οικονομικό έτος.

Πιστώσεις

Χρηματοδότηση προϋπολογισμού. Στον προϋπολογισμό προβλέπονται τόσο οι αναλήψεις υποχρεώσεων όσο και οι πληρωμές (ταμειακά διαθέσιμα ή τραπεζικές μεταφορές στους δικαιούχους). Οι πιστώσεις για τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τις πληρωμές συχνά διαφέρουν (διαχωριζόμενες πιστώσεις) επειδή οι υποχρεώσεις για τα πολυετή προγράμματα και έργα αναλαμβάνονται συνήθως πλήρως κατά το έτος στο οποίο αποφασίζονται και εξοφλούνται στην πορεία των ετών με την πρόοδο της υλοποίησης του προγράμματος και του έργου. Οι μη διαχωριζόμενες πιστώσεις εφαρμόζονται σε διοικητικές δαπάνες, για στήριξη της γεωργικής αγοράς και άμεσες ενισχύσεις και οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων ισούνται με τις πιστώσεις πληρωμών.

Πιστώσεις πληρωμών

Οι πιστώσεις πληρωμών καλύπτουν δαπάνες κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους και προκύπτουν από νομικές δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν κατά το τρέχον έτος και/ή σε προηγούμενα έτη.

Προεξοφλητικό επιτόκιο

Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τη διαμόρφωση της χρονικής αξίας του χρήματος. Η προεξόφληση είναι μια τεχνική που χρησιμοποιείται για τη σύγκριση εξόδων και παροχών που προκύπτουν σε διαφορετικές χρονικές περιόδους.

Προληπτικό μέτρο

Τα προληπτικά μέτρα, που βρίσκονται στη διάθεση της Επιτροπής για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ όταν διαπιστώνει πιθανές ελλείψεις, περιλαμβάνουν αναστολές και διακοπές πληρωμών από τον προϋπολογισμό της ΕΕ προς το επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Προχρηματοδότηση

Πληρωμή που αποβλέπει στην παροχή χρηματικού αποθέματος στον δικαιούχο. Μπορεί να κατανεμηθεί σε διάφορες δόσεις σύμφωνα με τις διατάξεις της υποκείμενης σύμβασης, απόφασης, συμφωνίας ή βασικής νομικής πράξης. Το χρηματικό απόθεμα ή η προκαταβολή επιστρέφεται ή χρησιμοποιείται για τον σκοπό για τον οποίο έχει παρασχεθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου που ορίζεται στη συμφωνία.

Υπόλοιπο προς εκκαθάριση (ΥΠΕ)

Όπως και οι *Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων*, αντιπροσωπεύει το ποσό για το οποίο έχει αναληφθεί δημοσιονομική δέσμευση, αλλά δεν έχει πραγματοποιηθεί ακόμη η επακόλουθη πληρωμή. Αντιπροσωπεύουν υποχρεώσεις πληρωμής της ΕΕ για τα επόμενα έτη και προέρχονται άμεσα από την ύπαρξη πολυετών προγραμμάτων και την αποσύνδεση μεταξύ πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού διαθέσιμα προς πώληση

Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού (εξαιρουμένων των παραγώγων) που μετρώνται σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα στην εύλογη αξία και για τα οποία οι μεταβολές της εύλογης αξίας πρέπει να αναγνωρίζονται σε αποθεματικό στο καθαρό ενεργητικό έως την παύση της αναγνώρισης (ή την απομείωση).

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ή χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος

Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ή οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα μετρώνται στην εύλογη αξία και για τα οποία οι μεταβολές της εύλογης αξίας πρέπει να αναγνωρίζονται στο πλεόνασμα ή έλλειμμα της περιόδου (δηλαδή παράγωγα).

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού στο αποσβεσμένο κόστος

Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που είναι σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΑΕΕ	Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα
ΑΕΠ	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
ΑΙΠ	Απόφαση για τους ιδίους πόρους
ΑΚΧΑ	Αμοιβαία κεφάλαια χρηματαγοράς
Βουλευτής ΕΚ	Βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
ΔΑΚ	Διαπραγματεύσιμα αμοιβαία κεφάλαια
ΔΚ	Δημοσιονομικός κανονισμός της ΕΕ
ΔΝΤ	Διεθνές Νομισματικό Ταμείο
ΕΓΤΑΑ	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης
ΕΓΤΕ	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων
ΕΔΕΤ	Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΔ	Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων
ΕΕΔ	Εντολή εξωτερικής δανειοδότησης
ΕΕΣ	Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο
ΕΖΕΣ	Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών
ΕΚ	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα υπό εκκαθάριση
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΜΣ	Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας
ΕΜΧΣ	Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης
ΕΟΔ	Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος
ΕΟΧ	Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος
ΕΤΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης
ΕΤΑ&Ε	Έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και επίδειξη
ΕΤΑΑ	Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης
ΕΤαΕ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων

ΕΤΒΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη
ΕΤΕπ	Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
ΕΤΘΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΕΤΣΕ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων
ΕΤΧΣ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας
ΕΥΕΔ	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης
Ευρατόμ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας
ΙΠ	Ισοζύγιο πληρωμών
ΚΓΠ	Κοινή γεωργική πολιτική
ΚΔ	Κύριοι διατάκτες
ΚΕ	Κοινή επιχείρηση
ΚΚΔ	Κανονισμός περί κοινών διατάξεων
ΚΤΠ	Κοινό ταμείο προβλέψεων
ΜΑΑ	Μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας
ΜΜΕ	Μικρομεσαία/-ες επιχείρηση/-εις
ΜΧΣ	Μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή
ΟΝΕ	Οικονομική και Νομισματική Ένωση
ΠΔΠ	Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο
ΠΙΠ	Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι
ΠΜΑΑ	Προσωρινό Μέσο Αγροτικής Ανάπτυξης
ΠΠ	Πολυετές πρόγραμμα - Πρόγραμμα χρηματοοικονομικής ένταξης μεσαίων επιχειρήσεων
ΠΠ7	7ο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη
ΣΔΙΤ	Σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα
ΣΛΕΕ	Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΤΑΜΕ	Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης
Ταμείο ΒUFI	Ταμείο Προστίμων του Προϋπολογισμού
ΤΕΣ	Ταμείο Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων
ΤΠ	Τεχνολογία των πληροφοριών
ΤΣ	Ταμείο Συνοχής
ΥΠΕ	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση (Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων)

ΦΠΑ	Φόρος προστιθέμενης αξίας
XM ΜΣΕ	Χρεωστικό μέσο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη»
AC	Αποσβεσμένο κόστος
AFS	Διαθέσιμα προς πώληση
ATM	Διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας
CCS LGF	Μηχανισμός εγγυήσεων πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα
CEF2	Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»
CIP	Πρόγραμμα για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία
COM	Ευρωπαϊκή Επιτροπή
COSME	Ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και μικρομεσαίες επιχειρήσεις
COSO	Επιτροπή επιχορήγησης οργανισμών της Επιτροπής Treadway
CRII+	Πρωτοβουλία Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κορονοϊού+
D&WM	Παροπλισμός και διαχείριση αποβλήτων
EAD	Άνοιγμα σε περίπτωση αθέτησης
EAR	Λογιστικός κανόνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης
EaSI	Απασχόληση και κοινωνική καινοτομία
ECL	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες
ECOFIN	Συμβούλιο Οικονομικών και Δημοσιονομικών Υποθέσεων
EDIF	Μηχανισμός εγγυήσεων στο πλαίσιο του μέσου επιχειρηματικής ανάπτυξης και καινοτομίας των Δυτικών Βαλκανίων
EFSE	Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη
EGNOS	Ευρωπαϊκό σύστημα πλοήγησης με υπέρθεση γεωστατικών δορυφόρων
ElectriFI	Πρωτοβουλία για τη χρηματοδότηση της ηλεκτροδότησης
ENEF	Ταμείο επιχειρηματικής επέκτασης
ENIF	Ταμείο επιχειρηματικής καινοτομίας
ENPI	Ευρωπαϊκό Μέσο Γειτονίας και Εταιρικής Σχέσης
ERI	Πρωτοβουλία ανθεκτικότητας της ΕΤΕπ
EUMETSAT	Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Εκμετάλλευση Μετεωρολογικών Δορυφόρων
FGC	Συμβόλαιο οικονομικής εγγύησης
FIFO	Μέθοδος first-in, first-out
FSDA	Συζήτηση και ανάλυση των δημοσιονομικών καταστάσεων

FVNA	Εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων
FVSD	Εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος
GNSS	Παγκόσμια δορυφορικά συστήματα πλοήγησης
H2020	Ορίζων 2020
HLRCP	Πολιτική κινδύνων και συμμόρφωσης υψηλού επιπέδου
IF	Ταμείο Καινοτομίας
IIW	Σκέλος υποδομών και καινοτομίας
IPSAS	Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα
ITER	Διεθνής θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας
JRC	Κοινό Κέντρο Ερευνών
LGD	Ζημία σε περίπτωση αθέτησης
LGF	Μηχανισμός εγγύησης δανείων
LGTT	Μέσο εγγύησης δανείων για έργα ΔΕΔ-Μ
MSME	Πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις
NDICI	Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας
NGEU	NextGenerationEU
PBI	Πρωτοβουλία για τα ομόλογα έργων
PD	Πιθανότητα αθέτησης
PF4EE	Μέσο ιδιωτικής χρηματοδότησης για την ενεργειακή απόδοση
PSEO	Καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
RSFF	Μηχανισμός χρηματοδότησης με επιμερισμό των κινδύνων
S&P	Standard & Poor's Financial Services LLC
SANAD	Ταμείο για τη Μέση Ανατολή και Βόρεια Αφρική για πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις
SAPARD	Ειδικό πρόγραμμα ένταξης για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη
SEMED	Πρόγραμμα χρηματοοικονομικής ένταξης πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της Νοτιοανατολικής Μεσογείου
SICR	Σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου
SIUGI	Μέσο εγγύησης χωρίς ανώτατο όριο της πρωτοβουλίας για τις ΜΜΕ
SMEW	Σκέλος για τις ΜΜΕ (σκέλος για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις)
SURE	Στήριξη για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης